

Genomförande av direktiv om överföring av krigsmateriel inom EU, m.m.

Genomförande av direktiv om överföring av krigsmateriel inom EU, m.m.



Fritzes

ett Wolters Kluwer-företag

106 47 Stockholm Tel 08-598 191 90 Fax 08-598 191 91 order.fritzes@nj.se www.fritzes.se

ISBN 978-91-38-23433-4 ISSN 0284-6012

Ds 2010:29



REGERINGSKANSLIET

Utrikesdepartementet

Ds 2010:29

Genomförande av direktiv om överföring av krigsmateriel inom EU, m.m.



REGERINGSKANSLIET

Utrikesdepartementet

SOU och Ds kan köpas från Fritzes kundtjänst. För remissutsändningar av SOU och Ds svarar Fritzes Offentliga Publikationer på uppdrag av Regeringskansliets förvaltningsavdelning.

Beställningsadress:
Fritzes kundtjänst
106 47 Stockholm
Orderfax: 08-598 191 91
Ordertel: 08-598 191 90
E-post: order.fritzes@nj.se
Internet: www.fritzes.se

Svara på remiss. Hur och varför. Statsrådsberedningen, 2003.
– En liten broschyr som underlättar arbetet för den som skall svara på remiss.

Broschyren är gratis och kan laddas ner eller beställas på
<http://www.regeringen.se/>

Tryckt av Elanders Sverige AB
Stockholm 2010

ISBN 978-91-38-23433-4
ISSN 0284-6012

Till statsrådet Ewa Björling

Den 1 juli 2009 beslutade statsrådet Ewa Björling att uppdra åt rådmannen Peter Stafverfeldt att utreda vilka författningsändringar och andra åtgärder som behövs för att Sveriges åtaganden i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/43/EG av den 6 maj 2009 om förenkling av villkoren för överföring av försvarsrelaterade produkter inom gemenskapen ska uppfyllas. I uppdraget ingick även att utreda hur Rådets gemensamma ståndpunkt 2008/944/Gusp av den 8 december 2008 om fastställande av gemensamma regler för kontrollen av export av militär teknik och krigsmateriel ska genomföras i svensk rätt. Uppdraget skulle ursprungligen vara utfört den 31 december 2009, men genom beslut den 17 december 2009 förlängdes utredningstiden till den 31 maj 2010.

Regeringskansliets promemoria med beskrivning av utredningsuppdraget framgår av *bilaga 3*.

Undertecknad har fört samtal med ett antal representanter från Regeringskansliet och Inspektionen för strategiska produkter. Huvuddragen i förslagen har även under hand presenterats för försvarsindustrin, varvid synpunkter kunnat lämnas. Undertecknad har också hållit sig informerad om arbetet med genomförandet av direktivet om upphandling inom försvars- och säkerhetsområdet, vilket utmynnat i Upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, SOU 2010:13.

Resultatet redovisas i denna promemoria. Uppdraget är i och med detta slutfört.

Skövde i juni 2010.

Peter Stafverfeldt

Innehåll

Till statsrådet Ewa Björling	3
1 Sammanfattning	9
2 Promemorians författningsförslag.....	11
2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1300) om krigsmateriel.....	11
2.2 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1992:1303) om krigsmateriel	28
Förteckning över krigsmateriel.....	45
2.3 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:1219) med instruktion för Inspektionen för strategiska produkter	116
3 Direktivets krav på genomförandeåtgärder	119
Direktivets ingress	119
Artikel 1 Syfte	120
Artikel 2 Tillämpningsområde	122
Artikel 3 Definitioner	128
Artikel 4 Allmänna bestämmelser	133
Artikel 5 Generella överföringstillstånd	142
Artikel 6 Globala överföringstillstånd	148
Artikel 7 Individuella överföringstillstånd	149

Artikel 8 Information från leverantörerna	150
Artikel 9 Certifiering	154
Artikel 10 Exportrestriktioner	157
Artikel 11 Tullförfaranden	158
Artikel 12 Informationsutbyte	161
Artikel 13 Anpassning av bilagan	163
Artikel 14 Kommittéförfarande	165
Artikel 15 Skyddsåtgärder	165
Artikel 16 Sanktioner	167
Artikel 17 Översyn och rapportering	173
Artikel 18 Införlivande	174
Artikel 19 Ikraftträdande	175
Artikel 20 Adressater	175

4 Den gemensamma ståndpunktens krav på genomförandeåtgärder	177
Ståndpunktens ingress	178
Artiklarna 1 och 12	178
Artikel 2	183
Artikel 3	184
Artikel 4	185
Artikel 5	187
Artikel 6	188
Artikel 7	190
Artikel 8	190
Artikel 9	191
Artikel 10	192
Artikel 11	192
Artikel 13	193
Artiklarna 14 – 16	194
5 Författningskommentar	195
5.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1300) om krigsmateriel	195

6	Konsekvenser av förslagen	211
Bilaga 1	215
	Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/43/EG av den 6 maj 2009 om förenkling av villkoren för överföring av försvarsrelaterade produkter.....	215
Bilaga 2	253
	Rådets gemensamma ståndpunkt 2008/944/Gusp av den 8 december 2008 om fastställande av gemensamma regler för kontrollen av export av militär teknik och krigsmateriel.....	253
	Europeiska unionens gemensamma militära förteckning	259
Bilaga 3	293
	Promemoria med beskrivning av uppdraget	293

1 Sammanfattning

I betänkandet föreslås vissa ändringar i lagen (1992:1300) om krigsmateriel, förordningen (1992:1303) om krigsmateriel och förordningen (2007:1219) med instruktion för Inspektionen för strategiska produkter. Förslagen föranleds av Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/43/EG av den 6 maj 2009 om förenkling av villkoren för överföring av försvarsrelaterade produkter inom gemenskapen samt av rådets gemensamma ståndpunkt 2008/944/Gusp av den 8 december 2008 om fastställande av gemensamma regler för kontrollen av export av militär teknik och krigsmateriel. Direktivet trädde i kraft den 30 juni 2009. De bestämmelser som genomför direktivet ska vara antagna och offentliggjorda senast den 30 juni 2011 och dessa bestämmelser ska börja tillämpas fr.o.m. den 30 juni 2012. Ståndpunkten trädde i kraft den 8 december 2008.

Förslagen innebär till att börja med att EU:s gemensamma militära förteckning ersätter den svenska krigsmaterielförteckningen, dvs. bilagan till förordningen om krigsmateriel, med undantag för att del C behålls. Det innebär bl.a. att lämnande av tekniskt bistånd utomlands kommer att omfattas av kontroll i större utsträckning än i dag samt att fler produktkategorier än i dag kommer att kontrolleras.

Förslagen innebär också att verksamhet som går ut på lämnande av tekniskt bistånd utomlands blir tillståndspliktig och kommer att omfattas av Inspektionens för strategiska produkter (ISP) tillsyn.

Förslagen innebär vidare en likriktning av den europeiska tillståndsfloran på krigsmaterielområdet där antalet

tillståndstyper för utförelse av krigsmateriel och lämnande av tekniskt bistånd utomlands begränsas till tre; generella, globala och individuella tillstånd.

Förslagen innebär också att ett för EU-länderna gemensamt certifieringsförfarande avseende mottagare införs, som kan användas vid överföring av krigsmateriel och lämnande av tekniskt bistånd mellan medlemsstaterna.

Förslagen innebär härutöver införandet av med de ovan angivna förslagen förknippade tillsyns-, kontroll- och skyddsåtgärder, ansvars- och överklagandebestämmelser samt bestämmelser om offentliggörande av generella tillstånd och certifierade mottagare.

I ISP:s myndighetsinstruktion införs dessutom en sekretessbrytande bestämmelse för att möjliggöra utbyte av information enligt direktivet och ståndpunkten.

Det bakomliggande syftet med förslagen är att åstadkomma administrativ förenkling med bibehållna kontroll- och tillsynsmöjligheter.

Förslagen bör vara genomförda senast den 30 juni 2011. Därefter måste Inspektionen för strategiska produkter sätta det nya tillstånds- och certifieringssystemet så att det kan börja tillämpas den 30 juni 2012.

2 Promemorians författningsförslag

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1300) om krigsmateriel

Härigenom föreskrivs¹ i fråga om lagen (1992:1300) om krigsmateriel²

dels att 1, 2, 4, 6, 8, 9, 11, 12, 14, 16, 17, 19, 23 a, 26, 27 och 29 §§ samt rubriken närmast före 6 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas elva nya paragrafer, 6 a–6 i, 15 a och 25 a §§ samt närmast före 6 a och 15 a §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

	1 § ³	
Denna lag <i>har avseende på vapen, ammunition och annan för militärt bruk utformad materiel</i> som enligt regeringens		Denna lag <i>gäller dels materiel som är utformad för militärt bruk och som enligt regeringens föreskrifter</i> utgör

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/43/EG av den 6 maj 2009 om förenkling av villkoren för överföring av försvarsrelaterade produkter inom gemenskapen, EUT L 146, 10.6.2009, s. 1–36, Celex 32009L0043.

² Lagen omtryckt 1997:689.

³ Senaste lydelse 1995:1659.

föreskrifter utgör krigs- krigsmateriel, *dels lämnande av materiel. tekniskt bistånd.*

Tillstånd enligt denna lag får lämnas endast om det finns säkerhets- eller försvarspolitiska skäl för det och det inte strider mot Sveriges utrikespolitik.

2 §

I denna lag förstås med

tillverkning: framställning av sådan materiel eller delar därav som utgör krigsmateriel,

tillhandahållande: försäljning, upplåtelse, utbudande mot vederlag, lån, gåva eller förmedling,

tillverkningsrätt: varje rätt att tillverka krigsmateriel. *tillverkningsrätt*: varje rätt att tillverka krigsmateriel,

tekniskt bistånd: *allt tekniskt stöd avseende krigsmateriel som har samband med reparation, utveckling, tillverkning, montering, testning, underhåll eller någon annan teknisk tjänst avseende krigsmateriel som kan anta sådana former som utbildning, överföring av kunskaper och färdigheter eller konsulttjänster,*

direktiv 2009/43/EG: Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/43/EG av den 6 maj 2009 om förenkling av villkoren för överföring av försvarsrelaterade produkter inom gemenskapen⁴.

⁴ EUT L 146, 10.6.2009, s. 1–36, Celex 32009L0043.

4 §⁵

Verksamhet som avser tillhandahållande av krigsmateriel, uppfinningar rörande krigsmateriel och metoder för framställning av sådan materiel får inte bedrivas här i landet utan tillstånd.

Verksamhet som avser tillhandahållande av krigsmateriel, uppfinningar rörande krigsmateriel och metoder för framställning av sådan materiel *samt verksamhet som avser tillhandahållande av tekniskt bistånd till någon i utlandet* får inte bedrivas här i landet utan tillstånd.

Svenska myndigheter, svenska företag samt den som är bosatt eller stadigvarande vistas här får inte heller utom landet bedriva sådan verksamhet utan tillstånd.

Bestämmelserna i första och andra styckena gäller inte för sådana statliga myndigheter som inte är affärsverk.

Tillstånd enligt första eller andra stycket behövs inte för verksamhet som avser tillhandahållande av krigsmateriel till svenska statliga myndigheter eller sådana tillverkare som har tillstånd att tillverka krigsmateriel av det slag tillhandahållandet gäller. Inte heller behöver innehavare av tillverkningstillstånd ha tillstånd enligt första eller andra stycket, om verksamheten avser tillhandahållande av krigsmateriel som tillhör tillståndshavaren och som

Tillstånd enligt första eller andra stycket behövs inte för verksamhet som avser tillhandahållande av krigsmateriel till svenska statliga myndigheter eller sådana tillverkare som har tillstånd att tillverka krigsmateriel av det slag tillhandahållandet gäller. Inte heller behöver innehavare av tillverkningstillstånd ha tillstånd enligt första eller andra stycket, om verksamheten avser tillhandahållande av krigsmateriel som tillhör tillståndshavaren och som

⁵ Senaste lydelse 1996:68.

finns inom landet eller tillhandahållande av uppfinning eller metod för framställning av krigsmateriel till svenska statliga myndigheter eller sådana tillverkare som har tillstånd att tillverka krigsmateriel av det slag tillhandahållandet gäller.

finns inom landet, eller tillhandahållande av uppfinning, metod för framställning av krigsmateriel eller tekniskt bistånd till svenska statliga myndigheter eller sådana tillverkare som har tillstånd att tillverka krigsmateriel av det slag tillhandahållandet eller det tekniska biståndet gäller.

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från tillståndskravet enligt första och andra styckena i fråga om sådan handel med skjutvapen som regleras genom föreskrifterna i vapenlagen (1996:67) eller sådan hantering av ammunition eller annan explosiv vara som regleras genom föreskrifterna i lagen (1988:868) om brandfarliga och explosiva varor.

Utförsel

Utförsel och lämnande av tekniskt bistånd

Krigsmateriel får inte föras ut ur landet utan tillstånd, om inte annat följer av denna lag eller annan författning. I fråga om programvara likställs med utförsel överföring till utlandet genom telekommunikation eller på annat liknande sätt.

6 §⁶

Krigsmateriel får inte föras ut ur landet och tekniskt bistånd får inte lämnas till någon utanför landet utan tillstånd, om inte annat följer av denna lag eller annan författning. I fråga om programvara och tekniskt bistånd likställs med utförsel överföring till utlandet genom telekommunikation eller på annat liknande sätt.

Regeringen får meddela

⁶ Senaste lydelse 1996:68.

föreskrifter om undantag från kravet på tillstånd, när det gäller överföring av krigsmateriel inom Europeiska unionen (unionen) och lämnande av tekniskt bistånd utanför landet.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om utförelse av

1. skjutvapen och tillhörande ammunition för enskild persons räkning samt skjutvapen och därtill hörande ammunition för användning vid jakt, tävling eller övning utom riket,

2. skjutvapen för reparation, översyn eller annan liknande åtgärd,

3. skjutvapen som förts in i landet för åtgärd som avses i 2,

4. sådana jakt- och tävlingsskjutvapen och tillhörande ammunition som har förts in i landet i enlighet med bestämmelserna i 2 kap. 13 § b vapenlagen (1996:67).

6 a §

Tillstånd enligt 6 § första stycket kan vara generellt, globalt eller individuellt.

6 b §

Med generellt tillstånd avses ett tillstånd som direkt ger i Sverige etablerade leverantörer tillstånd att föra ut eller lämna tekniskt bistånd avseende i tillståndet specificerad krigsmateriel, till en kategori eller till kategorier av mottagare i ett annat land.

Ett generellt tillstånd får användas endast vid överföring

av krigsmateriel eller lämnande av tekniskt bistånd inom unionen.

6 c §

Ett generellt tillstånd ska användas om:

a) mottagaren är en del av en medlemsstats försvarsmakt eller en avtalsslutande myndighet på försvarsområdet som köper för exklusiv användning av en medlemsstats försvarsmakt,

b) mottagaren är ett företag som certifierats enligt direktiv 2009/43/EG eller bestämmelser som genomför detta direktiv,

c) överföringen eller lämnandet sker för demonstrations-, utvärderings- och utställningssyften, eller

d) överföringen eller lämnandet sker för underhålls- och reparationssyften, om mottagaren är den ursprungliga leverantören av krigsmaterielen eller det tekniska biståndet.

6 d §

Med globalt tillstånd avses ett tillstånd som ger en enskild leverantör tillstånd att föra ut eller lämna tekniskt bistånd avseende i tillståndet specificerad krigsmateriel till en

eller flera mottagare eller kategorier av mottagare i ett eller flera andra länder.

Ett globalt tillstånd ska gälla i tre år och kan därefter förnyas.

6 e §

Med individuellt tillstånd avses ett tillstånd som ger en enskild leverantör tillstånd att föra ut eller lämna tekniskt bistånd avseende en angiven kvantitet specificerad krigsmateriel som ska vidarebefordras i en eller flera transporter till en mottagare i ett annat land.

Ett individuellt tillstånd ska användas om:

a) ansökan avser endast en överföring,

b) det är nödvändigt för att skydda Sveriges väsentliga säkerhetsintressen eller för att skydda den allmänna ordningen i landet,

c) det är nödvändigt för efterlevnad av Sveriges internationella skyldigheter och åtaganden, eller

d) tungt vägande skäl talar för att leverantören inte kommer att kunna följa alla de villkor som är nödvändiga för att bevilja ett globalt tillstånd.

6 f §

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter som kompletterar bestämmelserna om tillstånd enligt 6 a–6 e §§.

**Certifiering och skydds-
åtgärder**

6 g §

Inspektionen för strategiska produkter eller den myndighet som regeringen bestämmer ska vara behörig myndighet enligt artikel 9.1 i direktiv 2009/43/EG.

6 h §

Regeringen får meddela föreskrifter om certifiering av i landet etablerade mottagare av krigsmateriel och tekniskt bistånd, som överförs inom unionen enligt ett generellt tillstånd som offentliggjorts av ett annat land inom unionen enligt artikel 5.2 b i direktiv 2009/43/EG.

Motsvarande certifikat som i enlighet med direktiv 2009/43/EG har utfärdats i ett annat land inom unionen ska godkännas i Sverige.

6 i §

Regeringen får meddela föreskrifter om att skyddsåtgärder får företas mot en mottagare som certifierats i ett annat land inom unionen i enlighet med artikel 15 i direktiv 2009/43/EG.

8 §⁷

Avtal med någon utom landet om att gemensamt med denne eller för hans räkning utveckla krigsmateriel eller metod för framställning av sådan materiel eller om att gemensamt tillverka krigsmateriel får inte ingås här i landet utan tillstånd.

Avtal med någon utom landet om att gemensamt med denne eller för hans räkning *tillhandahålla tekniskt bistånd till någon i utlandet*, utveckla krigsmateriel eller metod för framställning av sådan materiel eller om att gemensamt tillverka krigsmateriel får inte ingås här i landet utan tillstånd.

Svenska myndigheter, svenska företag samt den som är bosatt eller stadigvarande vistas här får inte heller utom landet ingå sådant avtal utan tillstånd.

9 §⁸

Avtal om tillägg till eller ändring av avtal av det slag som kräver tillstånd enligt 7 eller 8 § får inte ingås utan tillstånd, om tillägget eller ändringen avser

1. den materiel som omfattas av avtalet,
1. den materiel *eller det tekniska bistånd* som omfattas av avtalet,
2. vidareupplåtelse eller vidareöverlåtelse av rätt enligt avtalet,
3. rätt att tillhandahålla
3. rätt att tillhandahålla

⁷ Senaste lydelse 1995:1659.

⁸ Senaste lydelse 1995:1659.

krigsmateriel till mottagare krigsmateriel *eller tekniskt*
 som inte angivits tidigare, *bistånd* till mottagare som inte
 angivits tidigare,

4. förlängning av avtalets giltighetstid, eller
5. bestämmelser om sekretess.

11 §⁹

Den som har tillstånd enligt 3 eller 4 § liksom svenska statliga myndigheter som bedriver motsvarande verksamhet skall, i den ordning regeringen föreskriver, lämna redovisning till Inspektionen för strategiska produkter

1. om den marknadsföring av krigsmateriel som bedrivs i utlandet, 1. om den marknadsföring av krigsmateriel *eller tekniskt* *bistånd* som bedrivs i utlandet,
2. om åtgärder som syftar till avtal som är tillståndspliktigt enligt 7 eller 8 §.

Regeringen får meddela närmare föreskrifter om redovisningsskyldighet och om undantag från denna. Inspektionen för strategiska produkter får i det enskilda fallet medge undantag från sådan redovisningsskyldighet.

12 §¹⁰

Den som har tillstånd enligt 3 eller 4 § liksom svenska statliga myndigheter som bedriver motsvarande verksamhet skall underrätta Inspektionen för strategiska produkter innan anbud lämnas eller, där anbudsförfarande inte förekommer, innan avtal ingås om

1. tillhandahållande av krigsmateriel till någon i utlandet, 1. tillhandahållande av krigsmateriel *eller tekniskt* *bistånd* till någon i utlandet,
2. upplåtelse eller överlåtelse av tillverkningsrätt som avses i 7 §, eller
3. tillverkning eller 3. tillverkning,

⁹ Senaste lydelse 1995:1659.

¹⁰ Senaste lydelse 1995:1659.

utveckling av krigsmateriel eller metod för framställning av krigsmateriel som avses i 8 §.

tillhandahållande av tekniskt bistånd eller utveckling av krigsmateriel eller metod för framställning av krigsmateriel som avses i 8 §.

Regeringen får meddela närmare föreskrifter om senaste tidpunkt för underrättelse och om undantag från underrättelseskyldigheten. Inspektionen för strategiska produkter får i enskilda fall medge undantag från underrättelseskyldighet.

Inspektionen får i det enskilda fallet förbjuda att sådant anbud lämnas eller avtal ingås som avses i första stycket.

14 §

Tillstånd enligt 3–10 §§ får förenas med andra villkor än som avses i 13 § samt med kontroll- och ordningsbestämmelser.

Tillstånd enligt 3–6 och 7–10 §§ får förenas med andra villkor än som avses i 13 § samt med kontroll- och ordningsbestämmelser.

Avbrytande av förfarandet för export

15 a §

Regeringen eller den myndighet som har beviljat ett tillstånd till export till ett land utanför unionen av krigsmateriel får, om regeringen eller myndigheten anser att relevant information inte beaktades när tillståndet beviljades eller att omständigheterna har förändrats väsentligt sedan dess, besluta att avbryta förfarandet för export av

berörd krigsmateriel för en period av maximalt 30 arbetsdagar.

16 §¹¹

Tillstånd enligt 3–10 §§ kan återkallas, om tillståndshavaren åsidosatt en föreskrift i denna lag eller föreskrift, villkor eller bestämmelse som har meddelats med stöd av lagen eller om det finns andra särskilda skäl till återkallelse.

Tillstånd enligt 3–6 och 7–10 §§ kan återkallas *helt eller för viss tid*, om tillståndshavaren åsidosatt en föreskrift i denna lag eller föreskrift, villkor eller bestämmelse som har meddelats med stöd av lagen eller om det finns andra särskilda skäl till återkallelse.

En återkallelse får inte avse tillstånd till avtal enligt någon av 7–9 §§ som redan ingåtts.

En återkallelse gäller med omedelbar verkan, om inte något annat beslutas.

17 §¹²

Den som har tillstånd enligt 3 eller 4 § liksom svensk statlig myndighet som bedriver motsvarande verksamhet utan att behöva tillstånd skall, enligt de föreskrifter som regeringen meddelar, lämna uppgifter till Inspektionen för strategiska produkter om ägande i utländska rättssubjekt som bedriver utveckling, tillverkning, marknadsföring

Den som har tillstånd enligt 3 eller 4 § liksom svensk statlig myndighet som bedriver motsvarande verksamhet utan att behöva tillstånd skall, enligt de föreskrifter som regeringen meddelar, lämna uppgifter till Inspektionen för strategiska produkter om ägande i utländska rättssubjekt som bedriver utveckling, tillverkning, marknadsföring

¹¹ Senaste lydelse 1995:1659.

¹² Senaste lydelse 1995:1659.

eller försäljning av eller försäljning av
 krigsmateriel. krigsmateriel eller som
 tillhandahåller tekniskt bistånd.

19 §¹³

Den som har tillstånd enligt 3 eller 4 § skall, enligt de närmare föreskrifter som regeringen meddelar, till Inspektionen för strategiska produkter lämna deklaration på heder och samvete rörande den verksamhet för vilken tillstånd har meddelats.

Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från skyldigheten att lämna deklaration.

Regeringen får meddela föreskrifter om att Regeringen får meddela föreskrifter om

1. den som har tillstånd enligt 6 § skall lämna uppgifter om krigsmateriel som förts ut ur landet,

1. att den som har tillstånd enligt 6 § skall lämna uppgifter om krigsmateriel som förts ut ur landet och tekniskt bistånd som lämnats utanför landet,

2. villkor för registrering av leverantörer före första användningen av ett generellt tillstånd,

3. att leverantörer som har tillstånd enligt 6 § att överföra krigsmateriel eller lämna tekniskt bistånd inom unionen ska lämna uppgifter därom samt föra register över sina överföringar, och

4. att i Sverige etablerade mottagare av krigsmateriel och tekniskt bistånd, som ansöker om tillstånd till export till ett land utanför unionen av sådan

¹³ Senaste lydelse 1995:1659.

krigsmateriel eller sådant tekniskt bistånd som mottagits från ett annat land inom unionen med stöd av ett tillstånd till överföring, ska lämna uppgift om föreskrivna exportrestriktioner.

2. den som har tillstånd enligt 7 eller 8 § skall lämna uppgifter om ingångna avtal.

5. den som har tillstånd enligt 7 eller 8 § skall lämna uppgifter om ingångna avtal.

23 a §¹⁴

Beslut av Inspektionen för strategiska produkter att återkalla ett tillstånd enligt 16 § eller att bestämma en avgift enligt 22 § får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Beslut av Inspektionen för strategiska produkter att återkalla ett tillstånd enligt 16 §, att bestämma en avgift enligt 22 § eller att, med stöd av föreskrifter som meddelats enligt 6 b eller 6 i §, återkalla ett certifikat eller tillfälligt upphäva verkan av ett generellt tillstånd i förhållande till en viss certifierad mottagare, får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten.
Andra förvaltningsbeslut enligt denna lag får inte överklagas.

25 a §

Den som bryter mot 6 § såvitt avser krav på tillstånd för lämnande av tekniskt bistånd, döms,

¹⁴ Senaste lydelse 1995:1659.

1. om gärningen har skett uppsåtligen, till böter eller fängelse i högst två år,

2. om gärningen har skett av oaktsambet, till böter eller fängelse i högst sex månader.

Den som uppsåtligen genom vilseledande förmår Inspektionen för strategiska produkter eller regeringen att lämna sådant tillstånd och därigenom föranleder att tekniskt bistånd lämnas till någon utanför landet döms till böter eller fängelse i högst två år.

Om gärningen har skett av oaktsambet, döms till böter eller fängelse i högst sex månader.

I ringa fall ska inte dömas till ansvar.

26 §

Om brott enligt 25 § har begåtts uppsåtligen och det är att bedöma som grovt skall dömas till fängelse i lägst sex månader och högst fyra år.

Om brott enligt 25 § eller 25 a § har begåtts uppsåtligen och det är att bedöma som grovt skall dömas till fängelse i lägst sex månader och högst fyra år.

Vid bedömning om brottet är grovt skall särskilt beaktas om brottet avsett betydande värde, om brottet varit av stor omfattning eller varaktighet eller om gärningen annars varit av särskilt allvarlig art.

27 §¹⁵

¹⁵ Senaste lydelse 1995:1659.

Till böter eller fängelse i högst sex månader döms den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

1. underlåter att lämna underrättelse enligt 12 § eller att lämna uppgifter enligt 17 §,

2. underlåter att göra sådan anmälan som avses i 21 §,

3. i annat fall än som avses i 25 eller 26 § lämnar en oriktig uppgift i ansökan om tillstånd eller i annan handling som är av betydelse för prövningen av ett ärende enligt denna lag eller som annars ges in till tillsynsmyndigheten,

4. åsidosätter ett villkor eller bryter mot en kontroll- eller ordningsbestämmelse som har meddelats med stöd av denna lag.

5. bryter mot ett skriftligt åtagande som ett mottagarföretag kan göra enligt bestämmelser som regeringen meddelat med stöd av 6 b § denna lag.

I ringa fall skall inte dömas till ansvar.

29 §

Utbyte av brott som avses i 25 eller 26 § skall förklaras förverkat om det inte är uppenbart oskäligt.

Utbyte av brott som avses i 25, 25 a eller 26 § skall förklaras förverkat om det inte är uppenbart oskäligt.

-
1. Denna lag träder i kraft den 30 juni 2011.
 2. Äldre föreskrifter gäller och tillämpas till den 30 juni 2012.
 3. Bestämmelserna i 1, 2, 4, 6, 8, 9, 11, 12, 14, 16, 17, 19, 23 a, 26, 27 och 29 §§ i sin nya lydelse samt 6 a–6 i, 15 a och 25 a §§ tillämpas första gången från och med den 30 juni 2012.

4. Tillstånd som har meddelats enligt äldre föreskrifter före den 30 juni 2012 gäller fortfarande och ska vid tillämpningen av de nya föreskrifterna anses som meddelade enligt dessa.

2.2 Förslag till förordning om ändring i förordningen (1992:1303) om krigsmateriel

Regeringen föreskriver¹⁶ i fråga om förordningen (1992:1303) om krigsmateriel

dels att 1, 6, 8, 16–18, 20, 21, 23 och 24 §§ samt bilagan till förordningen ska ha följande lydelse,

dels att det i förordningen ska införas tolv nya paragrafer, 2 a, 4 a–4 g, 19, 21 a, 21 b och 30 §§ samt närmast före 2 a, 4 c, 19 och 30 §§ nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

<p>Lagen (1992:1300) om krigsmateriel tillämpas på <i>sådan</i> materiel som är upptagen i bilagan till denna förordning.</p>	<p>1 §¹⁷</p>	<p>Lagen (1992:1300) om krigsmateriel tillämpas på <i>den</i> materiel <i>och teknik</i> som är upptagen i bilagan till denna förordning.</p>
---	-------------------------	---

Materielen delas in i krigsmateriel för strid och övrig krigsmateriel.

Generellt tillstånd

2 a §

Inspektionen för strategiska produkter får meddela föreskrifter om generellt tillstånd.

¹⁶ Jfr Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/43/EG av den 6 maj 2009 om förenkling av villkoren för överföring av försvarsrelaterade produkter inom gemenskapen, EUT L 146, 10.6.2009, s. 1–36, Celex 32009L0043.

¹⁷ Senaste lydelse 1997:690.

4 a §

Tillstånd enligt 6 § första stycket lagen (1992:1300) om krigsmateriel behövs inte för överföring av krigsmateriel och lämnande av tekniskt bistånd inom Europeiska unionen (unionen), om krigsmaterielen redan omfattas av ett överföringstillstånd som meddelats i ett annat land inom unionen och endast transiteras genom Sverige.

4 b §

Tillstånd enligt 6 § första stycket lagen (1992:1300) om krigsmateriel för lämnande av tekniskt bistånd utanför landet behövs inte när det tekniska biståndet består av överföring av uppgifter som

1. minimalt krävs för installation, drift, underhåll och reparation av produkter som inte utgör krigsmateriel eller för vilka tillstånd till export har beviljats,

2. är allmänt tillgängliga, utgör grundläggande vetenskaplig forskning eller som minimalt krävs för patentansökningar, eller

3. avser magnetisk induktion för kontinuerlig framdrivning av civila transportanordningar.

Certifiering och skyddsåtgärder

4 c §

Inspektionen för strategiska produkter utför certifiering av i landet etablerade mottagare av krigsmateriel och tekniskt bistånd.

Certifieringen ska fastställa mottagarföretagets tillförlitlighet, särskilt vad avser dess förmåga att iakttä exportrestriktioner för krigsmateriel eller tekniskt bistånd som mottagits från ett annat land inom unionen med stöd av ett tillstånd till överföring inom unionen.

Mottagarföretagets tillförlitlighet ska bedömas enligt följande kriterier.

1. Dokumenterad erfarenhet av försvarsverksamhet, där särskild hänsyn tas till företagets uppgifter om överensstämmelse med exportrestriktioner, domstolsbeslut på området, tillstånd att tillverka eller sälja krigsmateriel och lämna tekniskt bistånd samt genom anlitan­de av erfaren ledningspersonal.

2. Relevant industri­verksamhet på området för krigsmateriel eller tekniskt bistånd i unionen, särskilt

förmåga att integrera system och delsystem.

3. Utnämning av en chefstjänsteman som personligt ansvarig för utförelse.

4. Ett skriftligt åtagande från företaget undertecknat av den chefstjänsteman som avses i punkten 3, om att det kommer att vidta alla nödvändiga åtgärder för att följa och garantera efterlevnaden av de specifika villkoren för slutanvändning och export till ett land utanför unionen av varje mottagen komponent eller produkt.

5. Ett skriftligt åtagande från företaget, undertecknat av den chefstjänsteman som avses i punkten 3, om att det skyndsamt ska lämna detaljerad information som svar på förfrågningar om slutanvändare eller slutanvändning av alla produkter och allt lämnat tekniskt bistånd som företaget fört ut eller mottagit från ett annat land inom unionen, med stöd av ett tillstånd till överföring.

6. En beskrivning, kontrasierad av den chefstjänsteman som avses i punkten 3, av det interna efterlevnadsprogrammet eller av

företagets system för hantering av utförelse. Denna beskrivning ska innehålla detaljer om de organisatoriska, mänskliga och tekniska resurser som avsatts för att hantera utförelse, ansvarskedjan i företaget, interna revisionsförfaranden, medvetandegörande och personalutbildning, fysiska och tekniska säkerhetsarrangemang, registerföring samt spårbarhet för utförelse.

4 d §

Certifikaten ska innehålla:

1. Inspektionens för strategiska produkter namn,
2. mottagarens namn och adress,
3. en försäkran om att mottagaren uppfyller kriterierna i 4 c §, och
4. utfärdandedatum och giltighetstid för certifikatet.

Ett certifikat får ha en giltighetstid på maximalt fem år.

4 e §

Inspektionen för strategiska produkter får förena certifikaten med villkor om:

1. tillhandahållande av information som är nödvändig för kontroll av att de kriterier som avses i 4 c § är uppfyllda,

och

2. återkallande av ett certifikat helt eller för viss tid.

4 f §

Inspektionen för strategiska produkter ska minst vart tredje år kontrollera att en av myndigheten certifierad mottagare uppfyller kriterierna i 4 c §. Myndigheten ska också kontrollera att sådana villkor som myndigheten förenat med certifikaten med stöd av 4 e § efterlevs.

Om Inspektionen för strategiska produkter konstaterar att en i Sverige etablerad certifierad mottagare inte längre uppfyller kriterierna i 4 c § eller de villkor som myndigheten förenat med certifikaten med stöd av 4 e §, ska myndigheten vidta åtgärder. Åtgärder får omfatta återkallande av certifikatet helt eller för viss tid. Inspektionen för strategiska produkter ska underrätta Europeiska kommissionen och de andra länderna i unionen om sitt beslut.

4 g §

Om regeringen eller Inspektionen för strategiska produkter anser att det finns en

allvarlig risk för att en mottagare som certifierats i ett annat land inom unionen inte kommer att iakttä villkoren för ett generellt tillstånd eller anser att den allmänna ordningen, den allmänna säkerheten eller Sveriges väsentliga säkerhetsintressen skulle kunna påverkas, ska det andra landet underrättas och en utvärdering av situationen begäras.

Om det efter en sådan utvärdering fortfarande föreligger tvivel, får regeringen eller Inspektionen för strategiska produkter tillfälligt upphäva verkan av det generella tillståndet i förhållande till sådana mottagare. I ett sådant fall ska övriga länder inom unionen samt Europeiska kommissionen underrättas om skyddsåtgärden och skälen för denna. Skyddsåtgärden ska upphävas så snart den inte längre behövs.

6 §¹⁸

Ansökan om tillstånd till verksamhet som avser tillhandahållande av krigsmateriel, uppfinningar som rör krigsmateriel och

Ansökan om tillstånd till verksamhet som avser tillhandahållande av krigsmateriel, uppfinningar som rör krigsmateriel, metoder

¹⁸ Senaste lydelse 1997:690.

metoder för framställning av sådan materiel enligt 4 § lagen (1992:1300) om krigsmateriel skall innehålla uppgift om för framställning av sådan materiel *och tekniskt bistånd* enligt 4 § lagen (1992:1300) om krigsmateriel skall innehålla uppgift om

1. den sökandes namn, medborgarskap, yrke och hemvist och, i fråga om bolag, firma och registreringsbevis samt för handelsbolag och aktiebolag uppgifter om ägarförhållandena vid ansökningstillfället,

2. det slag av krigsmateriel, uppfinning som rör krigsmateriel *eller* metoder för framställning av sådan materiel som skall omfattas av den sökandes verksamhet, och 2. det slag av krigsmateriel, uppfinning som rör krigsmateriel, metoder för framställning av sådan materiel *eller tekniskt bistånd* som skall omfattas av den sökandes verksamhet, och

3. den eller dem som den sökande ämnar företräda.

8 §¹⁹

Ansökan om utförsel enligt 6 § lagen (1992:1300) om krigsmateriel skall innehålla uppgift om Ansökan om utförsel av *krigsmateriel och lämnande av tekniskt bistånd* enligt 6 § lagen (1992:1300) om krigsmateriel skall innehålla uppgift om

1. den sökandes namn och hemvist,

2. materielens slag, mängd och värde, 2. materielens *eller det tekniska biståndets* slag, mängd och värde,

3. köpare, mottagare och slutanvändare,

4. anledningen till utförseln, och

5. begärd giltighetstid för *utförseltillstånd* och avsedd tidpunkt för utförseln. 5. begärd giltighetstid för *utförsel- eller lämnandetillstånd* och avsedd tidpunkt för utförseln *eller lämnandet*.

¹⁹ Senaste lydelse 1997:690.

16 §²⁰

Sådan redovisning som avses i 11 § lagen (1992:1300) om krigsmateriel skall innehålla uppgift om i vilka länder utanför Sverige det bedrivs marknadsföring, vilka bestämda mottagare marknadsföringen riktar sig till och vilken materiel marknadsföringen avser.

Sådan redovisning som avses i 11 § lagen (1992:1300) om krigsmateriel skall innehålla uppgift om i vilka länder utanför Sverige det bedrivs marknadsföring, vilka bestämda mottagare marknadsföringen riktar sig till och vilken *materiel eller vilket tekniskt bistånd* marknadsföringen avser.

Redovisningen skall avse varje kalenderkvartal och lämnas till Inspektionen för strategiska produkter senast en månad efter kvartalets slut.

17 §²¹

Underrättelser som avses i 12 § lagen (1992:1300) om krigsmateriel skall lämnas senast fyra veckor innan anbudet avges eller, där anbudsförfarande inte förekommer, innan avtalet ingås, om inte Inspektionen för strategiska produkter i det enskilda fallet medger undantag från denna föreskrift.

Underrättelsen skall innehålla uppgift om

1. namn och hemvist i fråga om anbudstagaren eller den med vilken man avser att ingå avtal, och
2. materielens slag, mängd och uppskattade värde.
2. materielens *eller det tekniska biståndets* slag, mängd och uppskattade värde.

18 §²²

Underrättelse enligt 12 § lagen (1992:1300) om Underrättelse enligt 12 § lagen (1992:1300) om

²⁰ Senaste lydelse 1995:1662.

²¹ Senaste lydelse 1997:690.

²² Senaste lydelse 1997:690.

krigsmateriel behöver inte lämnas, om anbudet eller avtalet uteslutande avser försäljning eller annat tillhandahållande till en tidigare köpare eller mottagare i ett visst land av reservdelar, komponenter *eller* utrustning till krigsmateriel i det fall *utförseltillstånd* har meddelats för krigsmaterielen eller reservdelar, komponenter eller annan utrustning till krigsmaterielen under de senaste tre åren.

krigsmateriel behöver inte lämnas, om anbudet eller avtalet uteslutande avser försäljning eller annat tillhandahållande till en tidigare köpare eller mottagare i ett visst land av reservdelar, komponenter, utrustning till krigsmateriel *eller tekniskt bistånd* i det fall *utförsel- eller lämnandetillstånd* har meddelats för krigsmaterielen eller reservdelar, komponenter eller annan utrustning till krigsmaterielen *eller det tekniska biståndet* under de senaste tre åren.

Villkor

19 §²³

Beträffande komponenter till krigsmateriel ska eventuella villkor i tillstånd till överföring samt lämnande av tekniskt bistånd inom unionen fastställas på grundval av en bedömning av hur känslig överföringen är. Hänsyn ska därvid tas till dels komponenternas beskaffenhet i förhållande till de produkter som de ska ingå i och i förhållande till varje slutanvändning av de färdiga

²³ Tidigare 19 § upphävd genom 1995:1662.

produkterna som kan väcka farhågor, dels komponenternas betydelse i förhållande till de produkter som de ska ingå i.

Om en överföring eller ett lämnande av tekniskt bistånd inom unionen avser komponenter till krigsmateriel och inte bedöms vara känslig ska ett tillstånd inte förenas med villkor innehållande exportrestriktioner, om mottagaren i en försäkran om slutanvändning intygar att komponenterna ingår eller ska ingå i mottagarens egna produkter och därför inte i sig kan överföras inom unionen eller exporteras vidare till ett land utanför unionen i ett senare skede, utom när syftet är underhåll eller reparation.

20 §²⁴

Uppgifter som avses i 21 § lagen (1992:1300) om krigsmateriel om ändring i förhållanden som tagits upp i en tillståndsansökan skall anmälas till Inspektionen för strategiska produkter inom en månad efter det att tillståndshavaren fått kännedom om att förhållandena ändrats.

Om ändringen innebär att tillverkning eller verksamhet som avser tillhandahållande av krigsmateriel har upphört, skall anmälan göras senast den 31

Om ändringen innebär att tillverkning eller verksamhet som avser tillhandahållande av krigsmateriel eller tekniskt bistånd har upphört, skall

²⁴ Senaste lydelse 1997:690.

december det kalenderår då verksamheten har upphört. december det kalenderår då verksamheten har upphört.

Om tillståndet avser tillverkning av kemiska produkter, skall ändringar i verksamheten som planeras anmälas till inspektionen senast 210 dagar innan de genomförs.

21 §²⁵

Deklarationer enligt 19 § första stycket lagen (1992:1300) om krigsmateriel ska avse fakturerad och levererad krigsmateriel.

Deklarationer enligt 19 § första stycket lagen (1992:1300) om krigsmateriel ska avse fakturerad och levererad krigsmateriel *eller tekniskt bistånd*.

Deklarationen ska innehålla uppgift om materielens

Deklarationen ska innehålla uppgift om materielens *eller det tekniska biståndets*

1. slag och kvantitet, och
2. fakturerade värde.

I förekommande fall ska deklARATIONEN också innehålla uppgift om

deklARATIONEN också innehålla

1. det tillstånd till utförelse eller tillhandahållande enligt 6 § och 4 § lagen om krigsmateriel som leveranserna hänför sig till, och
2. slutligt mottagarland.

1. det tillstånd till utförelse, *lämnande* eller tillhandahållande enligt 6 § och 4 § lagen om krigsmateriel som leveranserna hänför sig till, och

21 a §

Leverantörer som har tillstånd enligt 6 § lagen (1992:1300) om krigsmateriel att överföra krigsmateriel eller lämna tekniskt bistånd inom

²⁵ Senaste lydelse 2008:890.

unionen ska iakttä följande.

1. De ska upplysa mottagarna om de villkor, inklusive begränsningar, angående slutanvändning eller export till ett land utanför unionen av den krigsmateriel och det tekniska bistånd som ingår i tillståndet.

2. De ska senast fyra veckor innan de för första gången avser att använda ett generellt tillstånd, underrätta Inspektionen för strategiska produkter härom.

3. De ska föra register över användningen av tillståndet, som innefattar kommersiella dokument och som åtminstone ska innehålla följande information.

a) En beskrivning av den krigsmateriel som överförts eller det tekniska bistånd som lämnats, med angivande av dess referens i bilagan till denna förordning.

b) Mängden och värdet på den krigsmateriel som överförts eller det tekniska bistånd som lämnats.

c) Tidpunkten för överföringen eller lämnandet.

d) Leverantörens och mottagarens namn och adress.

e) Slut användning och

slutanvändare av den krigsmateriel som överförts eller det tekniska bistånd som lämnats, om det är känt.

f) bevis för att information om en exportrestriktion i ett tillstånd har vidarebefordrats till mottagaren av den krigsmateriel som överförts eller det tekniska bistånd som lämnats.

4. De ska bevara de uppgifter som anges i punkten 3 fram till och med det tionde året efter utgången av det kalenderår då räkenskapsåret avslutades.

Uppgifterna ska bevaras i Sverige, i ordnat skick och på betryggande och överskådligt sätt. Uppgifterna ska på begäran uppvisas för Inspektionen för strategiska produkter.

21 b §

I Sverige etablerade mottagare av krigsmateriel och tekniskt bistånd, som ansöker om tillstånd till export till ett land utanför unionen av sådan krigsmateriel eller sådant tekniskt bistånd som mottagits från ett annat land inom unionen med stöd av ett tillstånd till överföring, ska till Inspektionen för strategiska produkter lämna uppgift om att de har iakttagit villkoren för

föreskrivna exportrestriktioner, inklusive att de i tillämpliga fall fått det erforderade tillståndet från ursprungsmedlemsstaten.

23 §²⁶

Den som har tillstånd enligt 7 eller 8 § lagen (1992:1300) om krigsmateriel skall lämna uppgift till Inspektionen för strategiska produkter om upplåten rätt att utomlands tillverka krigsmateriel eller om ingånget avtal om samarbete med någon i utlandet.

Uppgifterna skall redovisa vad avtalen avser, om de fortfarande är i kraft, om tillverkning *eller* utveckling enligt något sådant avtal alltjämt förekommer och hur samarbetet bedrivs.

Uppgifterna skall lämnas årligen senast den 31 januari och avse förhållandena den 31 december föregående år.

Den som har tillstånd enligt 7 eller 8 § lagen (1992:1300) om krigsmateriel skall lämna uppgift till Inspektionen för strategiska produkter om upplåten rätt att utomlands tillverka krigsmateriel *eller tillhandahålla tekniskt bistånd* eller om ingånget avtal om samarbete med någon i utlandet.

Uppgifterna skall redovisa vad avtalen avser, om de fortfarande är i kraft, om tillverkning, utveckling *eller tillhandahållande* enligt något sådant avtal alltjämt förekommer och hur samarbetet bedrivs.

24 §²⁷

Den som enligt 17 § lagen (1992:1300) om krigsmateriel är skyldig att lämna uppgift till Inspektionen för strategiska

Den som enligt 17 § lagen (1992:1300) om krigsmateriel är skyldig att lämna uppgift till Inspektionen för strategiska

²⁶ Senaste lydelse 1997:690.

²⁷ Senaste lydelse 1997:690.

produkter om ägande i utländska rättssubjekt som bedriver utveckling, tillverkning, marknadsföring eller försäljning av krigsmateriel skall lämna uppgift om

produkter om ägande i utländska rättssubjekt som bedriver utveckling, tillverkning, marknadsföring eller försäljning av krigsmateriel *eller som tillhandahåller tekniskt bistånd* skall lämna uppgift om

1. det utländska rättssubjektets namn och adress,
2. var det utländska rättssubjektet bedriver sin verksamhet,
3. hur stor del av det utländska rättssubjektet som ägs av det svenska rättssubjektet, och

4. vilken art av verksamhet i fråga om krigsmateriel som det utländska rättssubjektet bedriver.

4. vilken art av verksamhet i fråga om krigsmateriel *eller tekniskt bistånd* som det utländska rättssubjektet bedriver.

Uppgifterna skall lämnas årligen senast den 31 januari och avse förhållandena den 31 december föregående år.

Offentliggörande

30 §

Inspektionen för strategiska produkter ska offentliggöra meddelade generella tillstånd. Offentliggörandet ska ske genom de föreskrifter myndigheten meddelar enligt 2 a §.

Inspektionen för strategiska produkter ska även genom kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar offentliggöra mottagare som certifierats enligt 4 c §. För detta ändamål ska

myndigheten också, antingen genom kungörelse i Post- och Inrikes Tidningar eller på sin elektroniska hemsida, föra en förteckning över certifierade mottagare, vilken ska uppdateras så snart behov finns. När förteckningen uppdateras ska Inspektionen för strategiska produkter underrätta Europeiska kommissionen, Europaparlamentet och övriga länder inom unionen härom.

*Bilaga*²⁸**Förteckning över krigsmateriel**

Anm. 1: Termer inom citattecken finns definierade. Se "Definitioner av termer" som bifogas denna förteckning.

Anm. 2: Kemikalierna är i vissa fall förtecknade efter namn och CAS-nummer. Kemikalier med samma strukturformel (inklusive hydrater) omfattas oavsett namn eller CAS-nummer. CAS-nummer anges för att underlätta kontrollen av en särskild kemikalie eller kemisk blandning oavsett nomenklatur. CAS-nummer kan inte användas som enda identifiering, eftersom några former av de förtecknade kemikalierna har olika CAS-nummer, och blandningar som innehåller en förtecknad kemikalie kan också ha olika CAS-nummer.

ML1 Slätborrade vapen med en kaliber som understiger 20 mm, andra vapen och automatvapen med en kaliber på högst 12,7 mm (0,50 tum) samt tillbehör, enligt följande, och särskilt utformade komponenter för dessa vapen:

a) Gevär, karbiner, revolverar, pistoler, k-pistar och kulsprutor:

Not: ML1 a omfattar inte följande:

1. Musköter, gevär och karbiner tillverkade före 1938.

²⁸ Senaste lydelse 1997:690.

2. Reproduktioner av musköter, gevär och karbiner där originalen tillverkades före 1890.

3. Revolverar, pistoler och kulsprutor tillverkade före 1890 samt reproduktioner av dessa.

b) Slätborrade vapen enligt följande:

1. Slätborrade vapen som utformats speciellt för militär användning.

2. Övriga slätborrade vapen enligt följande:

a) Helautomatiska.

b) Halvautomatiska eller med pumpverkan.

c) Vapen för hylslös ammunition.

d) Ljuddämpare, särskilda vapenstöd, magasin, vapensikten och flamdämpare för vapen som omfattas av ML1 a, ML1 b eller ML1 c.

Not 1: ML1 omfattar inte slätborrade sport- och jaktvapen. Dessa vapen får dock inte vara särskilt utformade för militär användning eller vara helautomatiska.

Not 2: ML1 omfattar inte skjutvapen som utformats särskilt för blind ammunition och skjutvapen som inte fungerar med kontrollerad ammunition enligt ML3.

Not 3: ML1 omfattar inte vapen som använder hylsam ammunition med asymmetriskt placerad tändhatt som inte är helautomatiska.

Not 4: ML1 d omfattar inte optiska vapensikten som saknar elektronisk bildhantering med högst fyra gångers förstoring, under

förutsättning att de inte särskilt har utformats för militär användning.

ML2 Slätborrade vapen med en kaliber som överstiger 20 mm, andra vapen eller utrustning med en kaliber som överstiger 12,7 mm (0,50 tum), kastare samt tillbehör, enligt följande, liksom särskilt utformade komponenter för dessa vapen:

a) Skjutvapen, haubitsar, kanoner, granatkastare, pansarvärnsvapen, projektilutskjutningsanordningar, militära eldkastare, gevär, rekyllösa vapen, slätborrade vapen och signatordämpande anordningar för dessa.

Not 1: ML2 a omfattar injektorer, doseringsapparater, förrådstankar och andra komponenter som utformats särskilt för användning med flytande drivladdningar för sådan utrustning som omfattas av ML2 a.

Not 2: ML2 a omfattar inte följande vapen:

- 1. Musköter, gevär och karbiner tillverkade före 1938.*
- 2. Reproduktioner av musköter, gevär och karbiner där originalen tillverkades före 1890.*

Not 3: ML2 a omfattar inte bärbara projektilutskjutningsanordningar som utformats särskilt för att skjuta ut bundna projektiler utan högexplosiv sprängladdning eller kommunikationsförbindelser, med högst 500 meters räckvidd.

b) Kastare eller generatorer för rök, gas eller pyroteknik, särskilt utformade eller modifierade för militär användning.

Not: ML2 b omfattar inte signalpistoler.

- c) Vapensikten.
- d) Lavetter, särskilt utformade för vapen enligt ML2 a.

ML3 Ammunition och temperingsdon enligt följande samt särskilt utformade komponenter för sådana:

- a) Ammunition för vapen som omfattas av ML1, ML2 eller ML12.
- b) Temperingsdon som är särskilt avsedda för sådan ammunition som enligt ML3 a.

Not 1: Särskilt utformade komponenter enligt ML3 omfattar följande:

a) Metall- eller plastkomponenter, t.ex. tändbattar, kulhylsor, ammunitionsband, gördlar och metalldelar till ammunition.

b) Säkrings- och armeringsanordningar, tändrör, sensorer och detoneringsanordningar.

c) Engångs högeffektkällor.

d) Laddningshylsor.

e) Substridsdelar, inbegripet bombkapslar, minkapslar och slutfasstyrda projektiler.

Not 2: ML3 a omfattar inte lös ammunition (blank star), kammarammunition eller blind ammunition.

Not 3: ML3 a omfattar inte patroner som är särskilt utformade för något av följande syften:

- a) Signalering.*
- b) Skrämma bort fåglar.*
- c) Tända gasflamman vid en oljekälla.*

ML4 Bomber, torpeder, raketer, missiler, andra anordningar och laddningar med sprängverkan samt tillhörande utrustning och tillbehör, enligt följande, och särskilt utformade komponenter för sådana:

Anm. 1: Beträffande utrustning för styrning och navigering, se ML11.

Anm. 2: Beträffande skyddssystem för flygplan mot robotar, se ML4 c.

a) Bomber, torpeder, granater, rökbehållare, raketer, minor, missiler, sjunkbomber, sprängladdningar, sprängbomber, sprängutrustning, ”pyrotekniska anordningar”, patroner och simulatorer (dvs. utrustning som simulerar någon av dessa produkters egenskaper), som särskilt utformats för militär användning..

Not: ML4 a omfattar följande:

- 1. Rökgranater, brandbomber och sprängladdningar.*
- 2. Raketdysor och noskoner för återinträde i atmosfären.*

b) Utrustning som har samtliga följande egenskaper:

1. Särskilt utformad för militär användning.

2. Särskilt utformad för hantering, övervakning, aktivering, strömförsörjning med engångseffekt, avfyring, läggning, svepning, avlossning, vilseledning, störning, detonering, utslagning, bortskaffande eller detektering av

a) utrustning enligt ML4 a, eller

b) improviserade sprängladdningar.

Not 1: Punkt ML4 b omfattar följande:

1. Mobil kondenseringsanordning för flytande gas med en produktionskapacitet på minst 1 000 kg flytande gas per dag.

2. Osänkbar elektriskt ledande kabel för svepning av magnetminor.

Not 2: ML4 b omfattar inte bärbar utrustning som enbart används för att upptäcka metallföremål och som inte gör skillnad på minor och andra metallföremål.

c) Skyddssystem för flygplan mot robotar.

Not ML4 c omfattar inte skyddssystem för flygplan mot robotar som har samtliga följande egenskaper:

a) De har som robotvarningssensorer antingen

1. passiva sensorer med en maximal respons på 100-400 nm, eller

2. aktiva robotvarningssensorer med pulsad doppler.

b) De har motmedelskastarsystem.

c) *Facklor med såväl synlig som infraröd signatur, i syfte att vilseleda luftvärnsrobotar, och*

d) *De är installerade på ett "civilt flygplan" och har samtliga följande egenskaper:*

1. Skyddssystemet för flygplan mot robotar fungerar endast i ett visst "civilt flygplan" i vilket det specifika systemet är installerat och för vilket det har utfärdats antingen

a) ett civilt typcertifikat, eller

b) ett likvärdigt dokument som erkänns av Internationella civila luftfartsorganisationen (ICAO).

2. I skyddssystemet för flygplan mot robotar används ett skydd för att förhindra obehörigt tillträde till "programvara".

3. I skyddssystemet för flygplan mot robotar ingår en aktiv mekanism som hindrar systemet från att fungera om det förflyttas från det "civila flygplan" i vilket det installerats.

ML5 Eldlednings-, övervaknings- och varningsutrustning samt relaterade system, utrustning för försök och skottställning samt motmedelsutrustning, enligt följande, som utformats särskilt för militär användning samt komponenter och tillbehör som utformats särskilt för dessa:

a) Vapensikten, bomsiktesdatorer, riktmedel och eldledningsutrustning.

b) Målfångnings-, målangivnings-, avståndsmättnings-, övervaknings- eller målföljningssystem; detekterings-,

datafusions-, igenkännings- eller identifieringsutrustning samt utrustning för sensorintegration.

c) Motmedelsutrustning för utrustning som omfattas av ML5 a eller ML5 b.

Not I ML5 c avses med motmedelsutrustning även detekteringsutrustning.

d) Utrustning för fältförsök eller skottställning som särskilt utformats för utrustning som omfattas av ML5a, ML5 b eller ML5 c.

ML6 Markfordon och tillbehör enligt följande:

Anm.: Beträffande utrustning för styrning och navigering, se ML11.

a) Markfordon och komponenter för sådana, särskilt utformade eller modifierade för militär användning:

Teknisk not

I ML6 a avses med markfordon även släpvagnar.

b) Allhjuls drivna fordon som kan användas i terräng, som har tillverkats av eller utrustats med material som ger ballistiskt skydd upp till nivå III (NIJ 0108.01, september 1985, eller jämförbar nationell standard) eller bättre.

Anm.: Se också ML13 a.

Not 1: ML6 a omfattar följande.:

a) Stridsvagnar och andra militära bestyckade fordon och militära fordon med lavetter eller utrustning för minläggning eller avfyrning av vapen som enligt ML4.

b) Pansarfordon.

c) Amfibiefordon och fordon för vadning på djupt vatten.

d) Bärningsfordon och fordon för bogsering eller transport av ammunition eller vapensystem och tillhörandelastningsutrustning.

Not 2: Modifiering av ett markfordon för militär användning enligt ML6 a innebär en ändring av konstruktionen eller en elektrisk eller en mekanisk ändring som omfattar en eller flera komponenter som är särskilt utformade för militär användning. Dessa komponenter omfattar följande.:

a) Skydd för luftfyllda däck som utformats särskilt för att vara skottsäkra eller så att däcken kan fungera utanluft i.

b) Pansarskydd för viktiga delar (t.ex. bränsletankar eller kupéutrymmen).

c) Särskilda förstärkningar eller lavetter för vapen.

d) Avskärmad belysning.

Not 3: ML6 omfattar inte civila bilar eller lastbilar som utformats eller modifierats för penning- eller värdetransport och som har pansarskydd eller ballistiskt skydd.

ML7 Kemiska eller biologiska toxiska agens, ”agens för kravallhantering”, radioaktiva material, tillhörande utrustning, komponenter och material enligt följande:

a) Biologisk agens och radioaktiva material ”anpassade för användning i krig” för att åstadkomma förluster av människor eller djur, förstöra utrustning och skördar eller skada miljön:

b) Kemiska stridsmedel (agens) inklusive

1) CW-nervstridsmedel

a) O-Alkyl (mindre än eller lika med C10, inklusive cykloalkyl)-alkyl-(metyl, etyl, n-propyleller isopropyl)-fluorfosfonater, såsom:

— Sarin (GB): O-isopropylmetylfluorfosfonat (CAS-nr 107-44-8), och

— Soman (GD):O-pinakolylmetylfluorfosfonat (CAS-nr 96-64-0).

b) O-Alkyl (mindre än eller lika med C10, inklusive cykloalkyl) N,N-dialkyl (metyl, etyl, n-propyleller isopropyl) amidofosforylcyanider, t.ex.

Tabun (GA):O-etyl N,N-dimetylamidofosforylcyanid (CAS-nr 77-81-6).

c) O-Alkyl (H eller mindre än eller lika med C10, inklusive cykloalkyl) S-2-dialkyl (metyl, etyl, n-propyl eller isopropyl)-aminoetylalkyl (metyl, etyl, n-propyl eller isopropyl)-fosfonotio-later och motsvarande alkylerade eller protonerade salter, t.ex.

VX: O-etyl S-2-diisopropylaminoetylmetylfosfonotiolat (CAS-nr 50782-69-9).

2) Frätande CW-stridsmedel

a) Svavelseapsgaser, t.ex. följande:

1) 2-kloretylklormetylsulfid (CAS-nr 2625-76-5),

2) Bis(2-kloretyl)sulfid (CAS-nr 505-60-2),

3) Bis(2-kloretyltio)metan (CAS-nr 63869-13-6),

4) 1,2-bis (2-kloretyltio)etan (CAS-nr 3563-36-8),

5) 1,3-bis (2-kloretyltio)-n-propan (CAS-nr 63905-10-2),

6) 1,4-bis (2-kloretyltio)-n-butan (CAS-nr 142868-93-7),

7) 1,5-bis (2-kloretyltio)-n-pentan (CAS-nr 142868-94-8),

8) Bis (2-kloretyltiometyl)eter (CAS-nr 63918-90-1),

9) Bis (2-kloretyltioetyl)eter (CAS-nr 63918-89-8).

b) Lewisiter, t.ex. följande:

- 1) 2-klorvinyldiklorarsin (CAS-nr 541-25-3),
- 2) Tris(2-klorvinyl)arsin (CAS-nr 40334-70-1),
- 3) Bis(2-klorvinyl)klorarsin (CAS-nr 40334-69-8).

c) Kvävesenapsgaser, t.ex. följande:

- 1) HN1: Bis(2-kloretyl)etylamin (CAS-nr 538-07-8),
- 2) HN2: Bis(2-kloretyl)metylamin (CAS-nr 51-75-2),
- 3) HN3: Tris(2-kloretyl)amin (CAS-nr 555-77-1).

3) CW-stridsmedel som försätter ur stridbart skick, t.ex.

- a) 3-kinuklidinylbensilat (BZ) (CAS-nr 6581-06-2).

4) CW-avlövningsmedel, t.ex.

- a) Butyl 2-klor-4-fluorfenoxiacetat (LNF), och
- b) 2,4,5-triklorfenoxiättiksyra (CAS-nr 93-76-5) blandad med 2,4-diklorfenoxiättiksyra (CAS-nr 94-75-7) (Agent Orange) (CAS-nr 39277-47-9).

c) CW-binära prekursorer och nyckelprekursorer enligt följande:

1. Alkyl-(metyl, etyl, n-propyl eller isopropyl)-fosfonyldifluorider, t.ex.

DF: metylfosfonyldifluorid (CAS-nr 676-99-3).

2. O-Alkyl-(H eller mindre än eller lika med C10, inklusive cykloalkyl)-O-2-dialkyl-(metyl, etyl, n-propyl eller isopropyl)aminoetylalkyl (metyl, etyl, n-propyl eller isopropyl) fosfoniter och motsvarande alkylerade eller protonerade salter, t.ex.

QL: O-Etyl-O-2-di-isopropylaminoetyl-metylfosfonit (CAS-nr 57856-11-8).

3. Klorosarin: O-Isopropyl-metylklorofosfonat (CAS-nr 1445-76-7).

4. Klorosoman: O-Pinakolylmetylklorofosfonat (CAS-nr 7040-57-5).

d) Agens för kravallhantering” och aktiva kemiska beståndsdelar och kombinationer av dessa, enligt följande:

1. α -Brombensenactonitril, (Brombensylcyanid) (CA) (CAS-nr 5798-79-8).

2. [(2-Klorfenyl) metylen] propanedinitril, (o-Klorobensylidenmalononitril) (CS) (CAS-nr 2698-41-1).

3. 2-Klor-1-fenyletanon, Fenylacylklorid (ω -kloracetofenon) (CN) (CAS-nr 532-27-4).

4. Dibenzo-(b,f)-1,4-oxazefin (CR) (CAS-nr 257-07-8).

5. 10-Klor-5,10-dihydrofenarsazin (fenarsazinklorid) (Adamsit) (DM) (CAS-nr 578-94-9).

6. N-nonanomorfolin (MPA) (CAS-nr 5299-64-9).

Not 1: ML7 d omfattar inte individuellt förpackade "agens för kravallhantering" för personskydd.

Not 2: ML7 d omfattar inte aktiva kemiska beståndsdelar och kombinationer av dessa identifierade och förpackade för livsmedelsproduktion eller för medicinska ändamål.

e) Utrustning som utformats särskilt eller modifierats för militär användning, utformad eller modifierad för spridning av följande material eller agens samt komponenter som utformats särskilt för detta.

1. Material eller agens som omfattas av ML7 a, ML7 b eller ML7 d.

2. CW-agens sammanställda av prekursorer enligt ML7 c.

f) Skyddsutrustning eller utrustning för dekontaminering, särskilt utformad eller modifierad för militär användning, komponenter och kemiska blandningar, enligt följande:

1. Utrustning som utformats eller modifierats för försvar mot materiel enligt ML7 a, ML7 b eller ML7 d samt komponenter som utformats särskilt för denna.

2. Utrustning som utformats eller modifierats för dekontaminering av föremål som kontaminerats med material enligt ML7 a eller ML7 b samt komponenter som utformats särskilt för denna.

3. Kemiska blandningar som utvecklats eller utformats för att användas vid dekontaminering av föremål som kontaminerats av ämnen som omfattas av ML7 a eller ML7 b.

Not: ML7 f 1 omfattar följande:

a) Luftkonditioneringsaggregat som särskilt utformats eller modifierats för nukleär, biologisk eller kemiskfiltrering.

b) Skyddskläder.

Anm.: När det gäller gasmasker för civilt bruk, liksom skyddsutrustning och utrustning för dekontamination för civila; se också 1A004 på EU:s förteckning över varor med dubbla användningsområden.

g) Utrustning som särskilt utformats eller modifierats för militär användning, utformad eller modifierad för detektering eller identifiering av material enligt punkt ML7 a eller ML7 b eller ML7 d, samt komponenter som utformats särskilt för denna.

Not: ML7 g omfattar inte personliga dosimetrar för mätning av strålning.

Anm.: Se också 1A004 i EU:s förteckning över varor med dubbla användningsområden.

h) ”Biopolymerer” som utformats särskilt eller behandlats för detektering eller identifiering av CW-agens som omfattas av ML7 b och de kulturer eller specifika celler som använts för produktion av dessa.

i) ”Biokatalysatorer” för dekontaminering eller nedbrytning av CW-agens, samt biologiska system för dessa, enligt följande:

1. Biokatalysatorer som utformats särskilt för dekontaminering eller nedbrytning av CW-agens enligt ML7 b och som är resultatet av riktat laboratorieurval eller genetisk manipulering av biologiska system.

2. Biologiska system, enligt följande: "expressionsvektorer", virus eller cellkulturer som innehåller den genetiska information som kännetecknar produktionen av "biokatalysatorer" som omfattas av ML7 i 1.

Not 1: ML7 b och ML7 d omfattar inte följande:

a) Cyanogenklorid (CAS-nr 506-77-4). Se 1C450 a 5 i EU:s förteckning över varor med dubbla användningsområden.

b) Vätecyanid (CAS-nr 74-90-8).

c) Klor (CAS-nr 7782-50-5).

d) Karbonylklorid (fosgen) (CAS-nr 75-44-5). SE 1C450 a 4 i EU:s förteckning över varor med dubbla användningsområden.

e) Difosgen (triklormetyl-klorformat) (CAS-nr 503-38-8).

f) Används inte sedan 2004.

g) Xylylbromidortho: (CAS-nr 89-92-9); meta: (CAS-nr 620-13-3); para: (CAS-nr 104-81-4).

h) Bensylbromid (CAS-nr 100-39-0).

i) Bensyljodid (CAS-nr 620-05-3).

j) Bromaceton (CAS-nr 598-31-2).

k) Cyanogenbromid (CAS-nr 506-68-3).

l) Brommetyletylketon (CAS-nr 816-40-0).

m) Kloraceton (CAS-nr 78-95-5).

n) Etyljodacetat (CAS-nr 623-48-3).

o) Jodaceton (CAS-nr 3019-04-3).

p) Klorpikrin (CAS-nr 76-06-2). Se IC450 a 7 i EU:s förteckning över varor med dubbla användningsområden.

Not 2: Cellkulturer och biologiska system enligt ML7 h och ML7 i 2 är exkluderande, och dessa underavdelningar omfattar inte celler eller biologiska system för civila ändamål, t.ex. i jordbruket, läkemedel, mediciner, veterinärmediciner, miljön, avfallshantering, eller i livsmedelsindustrin.

ML8 "Energetiska" material, och besläktade substanser, enligt följande:

Anm. 1: Se också 1C011 i EU:s förteckning över varor med dubbla användningsområden.

Anm. 2: Beträffande laddningar och anordningar, se ML4 och 1A008 i EU:s förteckning över varor med dubbla användningsområden.

Tekniska noter

1. I ML8 avser blandning en sammansättning av två eller flera substanser av vilka minst en substans ingår i förteckningen under ML8.

2. Varje substans på förteckningen under ML8 ska omfattas av denna förteckning, även om den används på ett annat användningsområde än det angivna (dvs. TAGN används för det mesta som ett sprängämne men kan också användas som bränsle eller oxidationsmedel).

- a) "Sprängämnen" enligt följande och blandningar därav:
1. ADNBF (aminodinitrobenzofuroxan eller 7-amino-4,6-dinitrobenzofurazan-1-oxid (F)(CAS-nr 97096-78-1).
 2. BNCP (cis-bis (5-nitrotetrazolato)tetraamin-Kobolt (III) perklorat) (CAS-nr 117412-28-9).
 3. CL-14 (diaminodinitrobenzofuroxan eller 5,7-diamino-4,6-dinitrobenzofurazan-1-oxid(CAS-nr 117907-74-1).
 4. CL-20 (HNIW eller Hexanitrohexaazaisowurtzitan (CAS-nr 135285-90-4) och klatrater av CL-20(se också ML 8 g 3 och g 4 angående dess "prekursorer").
 5. CP (2-(5-cyanotetrazolato) pentaamin-kobolt (III) perklorat) (CAS-nr 70247-32-4).
 6. DADE (1,1-diamino-2,2 dinitroetylen, FOX7) (CAS-nr 145250-81-3).
 7. DATB (diaminotrinitrobensen) (CAS-nr 1630-08-6).
 8. DDFP (1,4-dinitrodifurazanopiperazine).
 9. DDPO (2,6-diamino-3,5-dinitropyrazine-1-oxide, PZO) (CAS-nr 194486-77-6).
 10. DIPAM (3,3'- diamino-2,2',4,4', 6,6'-hexanitrobifenyl eller dipikramid (CAS-nr 17215-44-0).
 11. DNGU (DINGU eller dinitroglykoluril) (CAS-nr 55510-04-8).
 12. Furazaner, enligt följande:

- a) DAAOF (diaminoazoxyfuran).
- b) DAAzF (diaminoazofuran) (CAS-nr 78644-90-3).

13. HMX och derivater (se också ML8.g.5. angående dess ”prekursorer”), enligt följande:

- a) HMX (Cyklotetrametylentetranitramin, oktahydro-1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetrazin 1,3,5-7-tetranitro-1,3,5,7-tetraza-cyklooktan (oktogen) (CAS-nr 2691-41-0).
- b) Difluoroaminerade analoger av HMX.
- c) K-55 (2,4,6,8-tetranitro-2,4,6,8-tetraazabicyklo [3,3,0]-oktanon-3 tetranitrosemiglykouril, eller keto-bicykliskt HMX (CAS-nr 130256-72-3).

14. HNAD (hexanitroadamantan) (CAS-nr 143850-71-9).

15. HNS (Hexanitroestilben) (CAS-nr 20062-22-0).

16. Imidazoler, enligt följande:

- a) BNNII (Octahydro-2,5-bis(nitroimino)imidazo [4,5-d]imidazole).
- b) DNI (2,4-dinitroimidazol) (CAS-nr 5213-49-0).
- c) FDIA (1-fluoro-2,4-dinitroimidazol).
- d) NTDNIA (N-(2-nitrotriazolo)-2,4-dinitroimidazol).
- e) PTIA (1-picryl-2,4,5-trinitroimidazol).

17. NTNMH (1-(2-nitrotriazolo)-2-dinitrometylenhydrazin).

18. NTO (ONTA eller 3-nitro-1,2,4-triazol-5-one (CAS-nr 932-64-9)).

19. Polynitrocuber med mer än fyra nitrogrupper.

20. PYX (2,6-bis(pikrylamino)-3,5-dinitropyridin (CAS-nr 38082-89-2)).

21. RDX och derivater därav enligt följande:

a) RDX (Cyklotrimetylentrinitramin, cyklonit; T4 hexahydro-1,3,5-trinitro-1,3,5-triazin; 1,3,5-trinitro-1,3,5-triaza-cyklohexan (hexogen) (CAS-nr 121-82-4)).

b) Keto-RDX (K-6 eller 2,4,6-trinitro-2,4,6-triazacyklohexanon) (CAS-nr 115029-35-1).

22. TAGN (triaminoguanidinnitrat) (CAS-nr 4000-16-2).

23. TATB (triaminotrinitrobensen) (CAS-nr 3058-38-6) (se också ML8 g 7 beträffande dess ”prekursorer”).

24. TEDDZ (3,3,7,7-tetrakis(difluoroamin) octahydro-1,5-dinitro-1,5diazocin).

25. Tetrazoler enligt följande:

a) NTAT (nitrotriazol aminotetrazol).

b) NTNT (1-N-(2-nitrotriazol)-4-nitrotetrazol).

26. Tetryl (trinitrofenylmetylnitramin) (CAS-nr 479-45-8).

27. TNAD (1,4,5,8-tetranitro-1,4,5,8-tetraazadekalin) (CAS-nr 135877-16-6) (se också ML8 g 6. beträffande dess "prekursorer").

28. TNAZ (1,1,3-trinitroazetid) (CAS-nr 97645-24-4) (se också ML8 g 2. beträffande dess "prekursorer").

29. TNGU (SORGUYL eller tetranitroglykoluril (CAS-nr 55510-03-7).

30. TNP (1,4,5,8-tetranitro-pyridazin [4,5-d]pyridazin) (CAS-nr 229176-04-9).

31. Triaziner enligt följande:

a) DNAM (2-oxy-4,6-dinitroamino-s-triazin) (CAS-nr 19899-80-0).

b) NNHT (2-nitroimino-5-nitro-hexahydro-1,3,5-triazin) (CAS-nr 130400-13-4).

32. Triazoler enligt följande:

a) 5-azido-2-nitrotriazol.

b) ADHTDN (4-amino-3,5-dihydrazin-1,2,4-triazol dinitramid) (CAS-nr 1614-08-0).

c) ADNT (1-amino-3,5-dinitro-1,2,4-triazol).

d) BDNTA ([bis-dinitrotriazole]amin).

e) DBT (3,3'-dinitro-5,5-bi-1,2,4-triazol) (CAS-nr 30003-46-4).

f) DNBT (dinitrobistriazol) (CAS-nr 70890-46-9).

g) NTDNA (2-nitrotriazol 5-dinitramid) (CAS-nr 75393-84-9).

h) NTDNT (1-N-(2-nitrotriazol) 3,5-dinitro-triazol).

i) PDNT (1-pikryl-3,5-dinitrotriazol).

j) TACOT (tetranitrobenzotriazolobenzotriazol) (CAS-nr 25243-36-1).

33. Sprängämnen som inte tas upp någon annanstans i ML8 a, med något av följande:

a) Detonationshastighet som överstiger 8 700 m/s vid maximal täthet, eller

b) Detonationstryck som överstiger 34 GPa (340 kbar).

34. Organiska sprängämnen som inte tas upp någon annanstans i ML8 a och som har samtliga följande egenskaper:

a) med detonationstryck på 25 GPa (250 kbar) eller högre, och

b) förblir stabila vid temperaturer på 523 K (250 °C) eller mer under 5 minuter eller längre.

b) ”Drivmedel” enligt följande:

1. Fasta ”drivmedel” enligt United Nations (UN) Class 1.1 som har en teoretisk specifik impuls (vid standardvillkor) på mer än 250 sekunder för icke metalliserade, eller mer än 270 sekunder för aluminiumiserade blandningar.

2. Fasta "drivmedel" enligt UN Class 1.3 som har en teoretisk specifik impuls (vid standardvillkor) på mer än 230 sekunder för icke halogeniserade, 250 sekunder för icke metalliserade och 266 sekunder för metalliserade blandningar.

3. "Drivmedel" som har en kraftkonstant på mer än 1 200 kJ/kg.

4. "Drivmedel" som kan motstå en stabil lineär förbränningshastighet på mer än 38 mm/s vid standardvillkor (mätt i form av en inhiberad sträng) av 6,89 MPa (68,9 bar) tryck och 294 K (21 °C).

5. Elastomermodifierade gjutna dubbelbasiga (EMCDB) "drivmedel" med en täjbarhet vid maximalpåkning på mer än 5 % vid 233 K (-40 °C).

6. "Drivmedel" som innehåller substanser som tas upp i ML8 a.

7. "Drivmedel" som inte tas upp någon annanstans i EU:s gemensamma militära förteckning och som särskilt har utformats för militär användning.

c) "Pyrotekniska anordningar", bränslen och därmed besläktade ämnen enligt följande och blandningar av dessa:

1. Flygbränsle som blandats särskilt för militära ändamål.

2. Alane (aluminumhydrid) (CAS-nr 7784-21-6).

3. Karboraner; dekaboran (CAS-nr 17702-41-9); pentaboraner (CAS-nr 19624-22-7 och 18433-84-6) och deras derivater.

4. Hydrazin och derivater enligt följande (se också ML8 d 8 och d 9 beträffande oxiderandehydrazinderivater):

- a) Hydrazin (CAS-nr 302-01-2) i koncentrationer på 70 % eller mer.
- b) Monometylhydrazin (CAS-nr 60-34-4).
- c) Symmetrisk dimetylhydrazin (CAS-nr 540-73-8).
- d) Osymmetrisk dimetylhydrazin (CAS-nr 57-14-7).

5. Metallbränslen i partikelform, oavsett om dessa är sfäriska, finfördelade, sfäroida, i form av flagor eller pulver, tillverkade av material som består till 99 % eller mer av något av följande:

a) Följande metaller samt blandningar av dessa:

1. Beryllium (CAS-nr 7440-41-7) som har en partikelstorlek under 60 µm.
2. Järnpulver (CAS-nr 7439-89-6) som har en partikelstorlek under 3 µm eller mindre och som tillverkats genom reduktion av järnoxid med väte.

b) Blandningar som innehåller:

1. zirkonium (CAS-nr 7440-67-7), magnesium (CAS-nr 7439-95-4) och legeringar av dessas om har en partikelstorlek under 60 µm, eller
2. bor (CAS-nr 7440-42-8)- eller borkarbid- (CAS-nr 12069-32-8) bränslen med

85

% renhet eller mer och partikelstorlekar under 60 μm .

6. Militära material innehållande förtjockningsmedel för kolvätebränslen som särskilt utvecklats för användning i eldkastare eller brandbomber, t.ex. metallstearater eller -palmater (t.ex. oktal)(CAS-nr 637-12-7) och M1-, M2-, M3-förtjockningsmedel.

7. Perklorater, klorater och kromater som blandats med metallpulver eller andra energirika bränslekomponenter.

8. Sfäriskt aluminiumpulver (CAS-nr 7429-90-5) med en partikelstorlek på 60 μm eller mindre, tillverkat av material med en aluminiumhalt på minst 99 %.

9. Titansubhydrid (TiH_n) med en stoikiometrisk sammansättning motsvarande $n = 0,65\text{--}1,68$.

Not 1: Flygbränslen som omfattas av ML8 c 1 är färdiga produkter, inte beståndsdelar av dessa.

Not 2: ML8 c 4 a omfattar inte hydrazinblandningar som särskilt utformats för frättningskontroll.

Not 3: ML8 c 5 omfattar sprängämnen och bränslen oavsett om metallerna eller legeringarna är kapslade i aluminium, magnesium, zirkonium eller beryllium.

Not 4: ML8 c 5 b 2 omfattar inte bor och borkarbid berikat med bor-10 (20 % eller mer av det totalabor-10-innehållet).

d) Oxidationsmedel, enligt följande och blandningar av dessa:

1. ADN (ammoniumdinitramid eller SR 12) (CAS-nr 140456-78-6).

2. AP (ammoniumperklorat) (CAS-nr 7790-98-9).

3. Föreningar av fluor och något av följande:

a) Andra halogener,

b) syre, eller

c) kväve.

Not 1: ML8 d 3 omfattar inte klortrifluorid (CAS-nr 7790-91-2). Se 1C238 i EU:s förteckning över varor med dubbla användningsområden.

Not 2: ML8 d 3 omfattar inte kvävetrifluorid (CAS-nr 7783-54-2) i gasform.

4. DNAD(1,3-dinitro-1,3-diazetidin) (CAS-nr 78246-06-7).

5. HAN (hydroxylammoniumnitrat) (CAS-nr 13465-08-2).

6. HAP (hydroxylammoniumperklorat) (CAS-nr 15588-62-2).

7. HNF (hydraziniumnitroformat) (CAS-nr 20773-28-8).

8. Hydrazinnitrat (CAS-nr 37836-27-4).

9. Hydrazinperklorat (CAS-nr 27978-54-7).

10. Flytande oxidationsmedel som består av eller innehåller inhiberad röd rykande salpetersyra (IRFNA)(CAS-nr 8007-58-7).

Not: ML8 d 10 omfattar inte ickeinhiberad rykande salpetersyra.

e) Bindemedel, mjukgörare, monomerer, polymerer enligt följande:

1. AMMO (azidometylmetyloxetan och dess polymerer) (CAS-nr 90683-29-7) (se också ML8 g 1 beträffande dess "prekursorer").

2. BAMO (bisazidometyloxetan och dess polymerer) (CAS-nr 17607-20-4) (se också ML8 g 1 beträffande dess "prekursorer").

3. BDNPA (bis (2,2-dinitropropyl) acetal) (CAS-nr 5108-69-0).

4. BDNPF (bis (2,2-dinitropropyl) formal) (CAS-nr 5917-61-3).

5. BTTN (butantrioltrinitrat) (CAS-nr 6659-60-5) (se också ML8 g 8 beträffande dess "prekursorer").

6. Energetiska monomerer, mjukgörare och polymerer som utformats särskilt för militär användning och som innehåller någon av följande grupper:

- a) nitrogrupper,
- b) azidgrupper,
- c) nitratgrupper,
- d) nitrazgrupper eller

e) difluoramningrupper.

7. FAMA O (3-difluoroaminometyl-3-azidometyloxetan) och dess polymerer.

8. FEFO (bis-(2-fluoro-2,2-dinitroetyl)formal) (CAS-nr 17003-79-1).

9. FPF-1 (poly-2,2,3,3,4,4-hexafluorpentan-1,5-diolformal) (CAS-nr 376-90-9).

10. FPF-3 (poly-2,4,4,5,5,6,6-heptafluor-2-tri-fluormetyl-3-oxaheptan-1,7-diolformal).

11. GAP (glycidylazidpolymer) (CAS-nr 143178-24-9) och dess derivater.

12. HTPB (hydroxylterminerat polybutadien) med en hydroxylfunktionalitet som är lika med eller större än 2,2 och mindre än eller lika med 2,4, ett hydroxylvärde som är mindre än 0,77 meq/g, och enviskositet vid 30 °C som är mindre än 47 poise (CAS-nr 69102-90-5).

13. Poly(epiklorhydrin) med funktionella alkoholgrupper, med molekylvikt på mindre än 10 000 enligt följande:

a) poly(epiklorhydrindiol)

b) poly(epiklorhydrintriol)

14. NENAs (nitroetylaminblandningar) (CAS-nr 17096-47-8, 85068-73-1, 82486-83-7, 82486-82-6 och 85954-06-9).

15. PGN (poly-GLYN, polyglycidylnitrat eller poly(nitratometyloxiran); (CAS-nr 27814-48-8).

16. Poly-NIMMO (poly nitratometylmetyloxetan) eller pol-NIMMO (poly[3-nitratmetyl 3-metylo-xetan])(CAS-nr 84051-81-0).

17. Polynitroortokarbonater.

18. TVOPA (1,2,3-tris[1,2-bis(difluoroamino)etoxy] propan eller tris vinoxyl aducerad propan)(CAS-nr 53159-39-0).

f) Tillsatser enligt följande:

1. Basiskt kopparsalicylat (CAS-nr 62320-94-9).

2. BHEGA (bis-(2-hydroxyetyl) glykolamid) (CAS-nr 17409-41-5).

3. BNO (butadienenitrileoxid) (CAS-nr 9003-18-3).

4. Ferrocenderivater enligt följande:

a) Butacen (CAS-nr 125856-62-4).

b) Katocen (2,2-bis-etylferrocenylpropan) (CAS-nr 37206-42-1).

c) Ferrocenkarboxylsyror.

d) N-butyl-ferrocen (CAS-nr 31904-29-7).

e) Andra aducerade polymera ferrocenderivater.

5. Blybeta-resorcylat (CAS-nr 20936-32-7).

6. Blycitrat (CAS-nr 14450-60-3).

7. Bly-kopparchelater av beta-resorcyilat eller salicylater (CAS-nr 68411-07-4).

8. Blymaleat (CAS-nr 19136-34-6).

9. Blysalicylat (CAS-nr 15748-73-9).

10. Blystannat (CAS-nr 12036-31-6).

11. MAPO (tris-1-(2-metyl)aziridinylfosfinoxid) (CAS-nr 57-39-6) BOBBA 8 (bis(2-metyl aziridinyl)2-(2-hydroxypropanoxy)propylaminofosfinoxid) och andra MAPO-derivater.

12. Metyl BAPO (bis(2-metyl aziridinyl)metylaminofosfinoxid) (CAS-nr 85068-72-0).

13. N-Metyl-p-nitroanilin (CAS-nr 100-15-2).

14. 3-nitroaza-1,5-pentandiisocyanat (CAS-nr 7406-61-9).

15. Metallorganiska kopplingsagens, enligt följande:

a) Neopentyl [diallyl] oxy, tri [dioktyl] fosfittanat (CAS-nr 103850-22-2) även känt som titan IV, 2,2 [bis 2-propenolat-metyl, butanolat, tris (dioktyl) fosfat] (CAS-nr 110438-25-0) eller LICA 12 (CAS-nr 103850-22-2).

b) Titan IV, [(2-propenolat-1) metyl, n-propanolatometyl] butanolat-1, tris[dioktyl]pyrofosfat i eller KR3538.

c) Titan IV, [(2-propenolat-1)metyl, n-propanolatmetyl] butanolat-1, tris(dioktyl)fosfat.

16. Polycyanodifluoraminylenoxid.

17. Polyfunktionella aziridinamider med isoftal-, trimesin- (BITA eller butylenimintrimesamid), isocyanur- eller trimetyladipin-grundstrukturer och 2-metyl- eller 2-etyl-substituenten på aziridin-ringen.

18. Propylenimin, 2-metylaziridin (CAS-nr 75-55-8).

19. Superfin järnoxid (Fe₂O₃) med en specifik ytarea av mer än 250 m²/g och en genomsnittlig partikelstorlek av 3,0 nm eller mindre.

20. TEPAN (tetraetylenpentaaminakrylonitril) (CAS-nr 68412-45-3); cyanoetylerat polyamin och dess salter.

21. TEPANOL (tetraetylenpentaaminakrylonitrilglycidol) (CAS-nr 68412-46-4); cyanoetylerat polyamin aducerat med glycidol och dessa salter.

22. TPB (trifenylvismut) (CAS-nr 603-33-8).

g) "Prekursorer" enligt följande:

Anm.: I ML8 g avses särskilda "energetiska material" som tillverkats av dessa substanser.

1. BCMO (bisklorometyloxetan) (CAS-nr 142173-26-0) (se också ML8 e 1 och e 2).

2. Dinitroazetidinet-butylsalt (CAS-nr 125735-38-8) (se också ML8 a 28).

3. HBIW (hexabenzylhexaazaisowurizitan) (CAS-nr 124782-15-6) (se också ML8 a 4).

4. TAIW (tetraacetyldibenzylhexa-azaisowurtzitan) (se också ML8 a 4) (CAS-nr 182763-60-6).

5. TAT (1,3,5,7 tetraacetyl-1,3,5,7, -tetraazacyklo-oktan) (CAS-nr 41378-98-7) (se också ML8 a 13).

6. 1,4,5,8 tetraazadekalin (CAS-nr 5409-42-7) (se också ML8 a 27).

7. 1,3,5-trichlorobenzen (CAS-nr 108-70-3) (se också ML8 a 23).

8. 1,2,4-trihydroxybutan (1,2,4-butantriol) (CAS-nr 3068-00-6) (se också ML8 e 5).

Not 5: Har inte använts sedan 2009.

Not 6: ML8 omfattar inte följande ämnen såvida de inte ingår i föreningar eller blandats med sådant "energetiskt material" som avses i ML8 a eller metallpulver i ML8 c:

a) Ammoniumpikrat (CAS-nr 131-74-8)

b) Svartkrut

c) Hexanitrodifenylamin (CAS-nr 131-73-7)

d) Difluoramin (CAS-nr 10405-27-3)

e) Nitrostärkelse (CAS-nr 9056-38-6)

f) Kaliumnitrat (CAS-nr 7757-79-1)

g) Tetranitronaftalen

- b) *Trinitroanisol*
- i) *Trinitronaftalen*
- j) *Trinitroxilen*
- k) *N-pyrrolidinon; 1-metyl-2-pyrrolidinon (CAS-nr 872-50-4)*
- l) *Dioktylmaleat (CAS-nr 142-16-5)*
- m) *Etylhexylakrylat (CAS-nr 103-11-7)*
- n) *Trietylaluminium (TEA) (CAS-nr 97-93-8), trimetylaluminium (TMA) (CAS-nr 75-24-1), och andra pyroforiska metallalkyler och aryler avlitium, kalcium, magnesium, zink eller bor*
- o) *Nitrocellulosa (CAS-nr 9004-70-0)*
- p) *Nitroglycerin (eller glyceroltrinitrat, trinitroglycerin) (NG) (CAS-nr 55-63-0)*
- q) *2,4,6-trinitrotoluen (TNT) (CAS-nr 118-96-7)*
- r) *Etylendiamindinitrat (EDDN) (CAS-nr 20829-66-7)*
- s) *Pentaerytritoltetranitrat (PETN) (CAS-nr 78-11-5)*
- t) *Blyazid (CAS-nr 13424-46-9), normalt (CAS-nr 15245-44-0) och basiskt blystyfnat (CAS-nr 12403-82-6), och primära sprängämnen eller tändblandningar som innehåller azider eller azidkomplex*
- u) *Trietylglykoldinitrat (TEGDN) (CAS-nr 111-22-8)*
- v) *2,4,6-trinitroresorcinol (styfninsyra) (CAS-nr 82-71-3)*

w) Dietyldifenylurea (CAS-nr 85-98-3); dimetylidifenylurea (CAS-nr 611-92-7); metyletyldifenylurea [centraliter]

x) N,N-difenylurea (asymmetrisk difenylurea) (CAS-nr 603-54-3)

y) Metyl-N,N-difenylurea (metyl asymmetrisk difenylurea) (CAS-nr 13114-72-2)

z) Etyl-N,N-difenylurea (etyl asymmetrisk difenylurea) (CAS-nr 64544-71-4)

aa) 2-nitrodifenylamin (2-NDPA) (CAS-nr 119-75-5)

bb) 4-nitrodifenylamin (4-NDPA) (CAS-nr 836-30-6)

cc) 2,2-dinitropropanol (CAS-nr 918-52-5)

dd) Nitroguanidin (CAS-nr 556-88-7) (se 1C011.d. på EU:s gemensamma förteckning över varor med dubbla användningsområden).

ML9 Krigsfartyg (ytfartyg eller undervattensfarkoster), särskild marin krigsmateriel, tillbehör, komponenter och andra ytfartyg enligt följande:

Anm.: Beträffande utrustning för styrning och navigering, se ML11.

a) Fartyg och komponenter enligt följande:

1. Fartyg (ytfartyg eller undervattensfarkoster) som är särskilt utformade eller modifierade för militär användning, oavsett skick eller brukbarhet och vare sig de är utrustade med

system för vapenbärare eller pansar eller inte, samt skrov eller delar av skrov till sådana fartyg och komponenter för dessa som är särskilt utformade för militär användning.

2. Ytfartyg, med undantag av de som anges i ML9 a 1 med något av följande fäst på eller integrerat i fartyget:

- a) Automatvapen med en kaliber på 12,7 mm eller större enligt ML1 eller vapen enligt ML2, ML4, ML12 eller ML19 eller "lavettage" eller förstärkta fästpunkter för sådana vapen.

Teknisk anmärkning

Lavettage avser vapenlavett eller strukturella förstärkningar i syfte att installera sådana vapen.

b) Eldledningssystem enligt ML5.

c) Med samtliga följande egenskaper:

1. "Kemiskt, biologiskt, radiologiskt och nukleärt (CBRN) skydd" och

2. "pre-wet- eller wash down"-system utformade för dekontaminering eller

Tekniska anmärkningar

1. "CBRN-skydd" är ett inneslutet utrymme som kännetecknas av övertryck, isolerade ventilationssystem, ett begränsat antal ventilationsöppningar utrustade med CBRN-filter och ett begränsat antal personalingångar med luftlås.

2. "Pre-wet- eller wash down"-system är ett havsvattensspraysystem som samtidigt kan bespruta ett fartygs yttre överbyggnad och däck med vatten.

d) Aktiva vapenmotmedelsystem enligt ML4 b, ML5 c eller ML11 a och som har något av följande:

1. "CBRN-skydd".

2. Skrov och överbyggnad som är särskilt utformade för att minska radarmålytan.

3. Anordningar för värmesignaturminskning (t.ex. avgaskylsystem) med undantag av de som särskilt utformats för att öka den totala kraftverkseffektiviteten eller minska miljöpåverkan.

4. Ett avmagnetiseringssystem som utformats för att minska hela fartygets magnetiska signatur.

b) Motorer och framdrivningssystem, enligt följande, särskilt utformade för militär användning och komponenter till dessa särskilt utformade för militär användning:

1. Dieselmotorer som är särskilt utformade för ubåtar och som har samtliga följande egenskaper:

a) Uteffekt större än eller lika med 1,12 MW (1 500 hk).

b) Rotationshastighet på 700 rpm eller mer.

2. Elmotorer som är särskilt utformade för ubåtar och som har samtliga följande egenskaper:

a) En uteffekt som är större än eller lika med 0,75 MW (1 000 hk),

b) Snabbreverserande,

c) Vätskekylda, och

d) Helinkapslade.

3. Icke-magnetiska dieselmotor som har

a) en uteffekt på 37,3 kW (50 hk) eller mer och

b) icke-magnetiskt innehåll som överskrider 75 % av den totala massan.

4. Luftoberoende framdrivningssystem särskilt utformade för ubåtar.

Teknisk anmärkning

”Luftoberoende framdrivning” gör det möjligt för ubåtar i undervattensläge att använda framdrivningssystemet utan tillgång till atmosfäriskt syre, under längre tid än med bara batteridrift. Med avseende på ML9 b 4 omfattas inte atomkraft.

c) Anordningar för undervattensdetektion särskilt utformade för militär användning, styrutrustning till dessa och komponenter för dessa särskilt utformade för militär användning.

d) Antiubåts- och antitorpednät särskilt utformade för militär användning.

e) Inte använt sedan 2003.

f) Skrovgenomföringar och anslutningsdon särskilt utformade för militär användning, som möjliggör interaktion

med utrustning utanför fartyget, samt komponenter för dessa särskilt utformade för militär användning.

Not. ML9 f inbegriper anslutningsdon av enkel- eller flerledartyp, koaxial typ eller vågledartyp och skrovgenomföringar för fartyg vilka motstår läckage utifrån och som bibehåller erforderliga egenskaper på djup överstigande 100 m samt fiberoptiska anslutningsdon och optiska skrovgenomföringar utformade för överföring av "laserljus" oavsett djup. ML9 f inbegriper inte vanliga skrovgenomföringar för propelleraxlar och hydrodynamiska styrtänger.

g) Tystgående lager med något av följande, komponenter för dessa och utrustning som innehåller sådana lager, särskilt utformade för militär användning:

1. Gasupphängning eller magnetisk upphängning.
2. Dämpning av aktiva signaturer.
3. Dämpning av vibrationer.

ML10 "Flygplan", "aerostat", "UAV", flygplansmotorer och "flygplansutrustning", tillhörande utrustning och komponenter som särskilt utformats för militär användning, enligt följande:

Anm.: Beträffande utrustning för styrning och navigering, se ML11.

- a) "Stridsflygplan" och särskilt utformade komponenter för dessa.
- b) Andra typer av "flygplan" och "aerostat", utformade eller ändrade för militär användning, inbegripet militär spaning,

attack, militär träning, transport och luftlandsättning med fallskärm av trupper eller militärutrustning, logistiskt understöd samt särskilt utformade komponenter för detta.

c) UAV och tillhörande utrustning som särskilt utformats för militär användning, enligt följande och särskilt utformade komponenter för sådana.

1. UAV, inbegripet fjärrstyrda luftfarkoster (RPV), självstyrande programmerbara farkoster och "aerostat".

2. Dithörande uppsändningsutrustning och utrustning för markservice.

3. Tillhörande utrustning för ledning och styrning.

d) Flygplansmotorer som är särskilt utformade eller modifierade för militär användning och särskilt utformade komponenter för dessa.

e) Luftburen utrustning, inbegripet luftburen utrustning för tankning, särskilt utformad för att användas tillsammans med ett "flygplan" som omfattas av ML 10 a eller ML 10 b eller flygplansmotorer enligt ML10 d samt särskilt utformade komponenter för dessa.

f) Trycktankningsenheter, utrustning för trycktankning, utrustning särskilt utformad för att underlätta hantering i trånga utrymmen samt markutrustning som är särskilt utformad för ett "flygplan" enligt ML10 a. eller ML10 b eller för flygplansmotorer enligt ML10 d.

g) Militära skyddshjälmars och skyddsmaskers och särskilt utformade komponenter för dessa, trycksatt andningsutrustning och delvis trycksatta tryckdräkter för användning i "flygplan", g-dräkter, omvandlare förflytande syre som används i "flygplan"

eller missiler samt katapulter och krutdrivna enheter för nödutskjutning av personer från "flygplan".

h) Fallskärmar, glidskärmar och därmed sammanhängande utrustning, enligt följande, och särskilt utformade delar av detta:

1. Fallskärmar som inte tas upp någon annanstans i EU:s gemensamma militära förteckning.

2. Glidskärmar.

3. Utrustning som särskilt utformats för fallskärmschoppare som hoppar från hög höjd (t.ex. dräkter, särskilda hjälmar, system för andning, styrningsutrustning).

i) Automatiska styrsystem för fallskärmsfälda laster, utrustning som särskilt utformats eller ändrats för militär användning vid hopp med automatisk utlösning av fallskärmen, inbegripet syrgasutrustning.

Not 1: ML10 b omfattar inte "flygplan" eller varianter av "flygplan" som särskilt utformats för militär användning och som har samtliga följande egenskaper

a) Inte är konfigurerade för militär användning och inte är försedda med utrustning eller tillbehör som är särskilt utformad eller modifierad för militär användning, och som

b) har certifierats för civil användning av de civila luftfartsmyndigheterna i en medlemsstat eller en stat som deltar i Wassenaar-arrangemanget.

Not 2: ML10 d omfattar inte följande:

a) Flygplansmotorer som utformats eller modifierats för militär användning och som har certifierats av civila luftfartsmyndigheter i en medlemsstat eller en stat som deltar i Wassenaar-arrangemanget för användning i "civila flygplan", eller för dessa speciellt utformade komponenter.

b) Kolvmotorer och för dessa särskilt utformade komponenter, undantaget sådana som särskilt utformats för obemannade luftfartyg.

Not 3: För de särskilt utformade komponenter och tillhörande utrustning för icke-militära "flygplan" eller flygplansmotorer som modifierats för militär användning som omfattas av ML10 b och ML10 d gäller att endast de militära komponenter och utrustning med militär anknytning som erfordras för modifieringen till militär användning omfattas.

ML11 Elektronisk utrustning som inte förekommer på något annat ställe i EU:s gemensamma militära förteckning enligt följande och särskilt utformade komponenter:

a) Elektronisk utrustning som utformats särskilt för militär användning.

Not: ML11 omfattar följande:

1. Elektronisk stör- och motmedelsutrustning (dvs. utrustning som utformats för att sända vilseledandesignaler till radar- eller radiokommunikationsmottagare eller på annat sätt hindra mottagning, drift eller verkan hos motståndares elektroniska mottagare, bland annat deras störutrustning), även utrustning för störning av motståndares mottagare och motmedel mot störning.

2. Hoppfrekvensrör.

3. Elektroniska system eller elektronisk utrustning som utformats antingen för övervakning av det elektromagnetiska spektrumet av militära underrättelse eller av säkerhetsskäl, eller för att motverka sådan övervakning.

4. Motmedel för användning under vattenytan, även sådan för akustisk och magnetisk störning och vilseledning, som utformats för att sända störande eller felaktiga signaler till sonarmottagare.

5. Databehandlingssäkerhetsutrustning, datasäkerhetsutrustning och överförings- och signallednings säkerhetsutrustning, som använder krypteringsprocesser.

6. Utrustning för identifiering, autentisering och nyckelläsning samt för nyckelhantering, tillverkning och distribution.

7. Utrustning för styrning och navigering.

8. Digital radiokommunikationsutrustning som utnyttjar rymdvågsreflektion i troposfären.

9. Digitala de-modulatorer speciellt utformade för signalunderrättelsetjänst.

10. "Automatiserade ledningssystem".

Anm.: Beträffande "programvara" med anknytning till programvarustyrd radio, se ML21.

b) Störningsutrustning för globala system för satellitnavigering (GNSS).

ML12 Höghastighetsvapen med kinetisk energi och tillhörande utrustning, enligt följande, samt komponenter som utformats särskilt för dessa vapen:

- a) Höghastighetsvapen som särskilt utformats för utplåna ett mål eller för avbrytande av uppdraget.
- b) Särskilt utformade test- och utvärderingsanordningar och testmodeller, även diagnosinstrumentering och mål, för dynamisk provning av höghastighetsprojektiler och system.

Anm.: När det gäller vapensystem som använder sig av underkalibrerad ammunition eller uteslutande utnyttjar kemiska drivmedel och ammunition för dessa, se ML1–ML4.

Not 1: ML12 omfattar följande om produkterna utformats särskilt för höghastighetsvapen med kinetisk energi:

a) Framdrivningssystem kapabla att accelerera massa över 0,1 g till hastigheter över 1,6 km/s, vid enkelskott eller automatisk eldgivning.

b) Huvudgenerator, eldskydd, energilagring, temperaturreglering, klimatbehandling, omkoppling eller bränslehantering och elektriska gränssnitt mellan strömkälla, vapen och andra elektriska drivfunktioner för vapentornet.

c) Målfångnings-, spårnings-, eldlednings- eller skadebedömningsystem.

d) System för målsökning, styrning eller riktningsändring (acceleration i sidled) för projektiler.

Not 2: ML12 omfattar vapensystem som använder något av följande framdrivningssätt

a) *elektromagnetiskt,*

b) *elektrotermiskt,*

c) *plasmadrift,*

d) *lättgas, eller*

e) *kemiskt (vid användning i kombination med något av ovanstående).*

ML13 Pansar- eller skyddsutrustning samt dito konstruktioner och komponenter, enligt följande:

a) Pansarplåt som är:

1. tillverkad för att motsvara en militär standard eller specifikation, eller är

2. lämplig för militär användning.

b) Konstruktioner av metall- eller ickemetalliska material eller kombinationer av dessa särskilt utformade för att ge militära system ballistiskt skydd och särskilt utformade komponenter för dessa.

c) Hjälmarsom tillverkats enligt militär standard eller specifikation, eller jämförbar nationell standard, och särskilt utformade delar till hjälmar, t.ex. hjälmskal, inredning och avlastningskuddar.

d) Kroppsskydd och skyddsdräkter tillverkade enligt militära standarder eller specifikationer, eller motsvarande, och särskilt utformade komponenter för dessa.

Not 1: ML13 b omfattar material som har utformats särskilt för att bilda reaktivt pansar eller för konstruktion av militära skyddsrum.

Not 2: ML13 c omfattar inte konventionella stålhelmar som vare sig har modifierats eller utformats för att kunna användas med eller har utrustats med någon typ av tillbehör.

Not 3: ML13 c och d omfattar inte helmar, kroppsskydd eller skyddsdräkter eller tillbehör till dessa när de medföljer den person som ska använda dem för sitt eget personliga skydd.

Not 4: De enda helmar som är särskilt utformade för desarmeringspersonal enligt ML13 är sådana som är särskilt utformade för militärt bruk.

Anm.: 1: Se också 1A005 på EU:s förteckning över varor med dubbla användningsområden.

Anm.: 2: Beträffande "fibrer eller fiberliknande material" som används vid tillverkningen av kroppsskydd, se under 1C010 på EU:s förteckning över varor med dubbla användningsområden.

ML14 "Specialiserad utrustning för militär utbildning" eller för simulering av militära scenarion, simulatorer som särskilt utformats för att träna användningen av skjutvapen eller vapen enligt ML1 eller ML2 och särskilt utformade komponenter och tillbehör för dessa.

Teknisk anmärkning

Begreppet "specialiserad utrustning för militärutbildning" omfattar militära simulatorer för anfall, flyguppdrag och radarmål, radarmålsgeneratorer, simulatorer för eldledning, ubåtsjakt, flygning (även centrifuger som utformats för pilot- och/eller

astronaututbildning), radar, instrumentflygning, navigation, robotavfyrning, lägesbestämning, radiostyrda luftfarkoster, vapen, övning med obemannade "flygplan", mobila utbildnings- och övningsanordningar för militära markoperationer.

Not 1: ML14 omfattar bildgenererande system och system för alstrande av en interaktiv miljö för simulatorer om dessa utformats eller modifierats särskilt för militär användning.

Not 2: ML14 omfattar inte kontrollutrustning som särskilt utformats för utbildning i sport- och jaktvapen.

ML15 Bild- eller motmedelsutrustning, enligt följande, som utformats särskilt för militär användning, och särskilt utformade komponenter och tillbehör för denna:

- a) Inspelnings- och bildbehandlingsutrustning.
- b) Kameror, fotoutrustning och filmbearbetningsutrustning.
- c) Bildförstärkarutrustning.
- d) Infraröd utrustning eller värmebildsutrustning.
- e) Bildradarsensorutrustning.
- f) Stör- eller motmedelsutrustning för utrustning som omfattas av punkterna ML15 a–ML15 e.

Not: ML15 f omfattar utrustning som utformats för att begränsa funktionen eller effektiviteten av militära bildsystem eller för att minimera sådana begränsningseffekter.

Not 1: I ML15 omfattar begreppet "särskilt utformade komponenter" följande om de utformats särskilt för militär användning:

- a) Infraröda bildomvandlarrör.
- b) Bildförstärkarrör (andra än första generationen).
- c) Mikrokanalplattor.
- d) Televisionskamerarör för låga ljusnivåer.
- e) Detektorgrupper (även elektroniska kopplings- eller visningssystem).
- f) Pyroelektrisk TV-detektor.
- g) Kylsystem för bildsystem.
- h) Elektriskt triggade slutare av fotokrom eller elektrooptisk typ med en slutarhastighet av mindre än 100 μ s, utom när det gäller slutare som utgör en väsentlig del av en höghastighetskamera.
- i) Fiberoptisk bildomvandlare ("twister").
- j) Sammansatta fotoceller av halvledartyp.

Not 2: ML15 omfattar inte "bildförstärkarrör av första generationen" eller utrustning särskilt utformad för att inkorporera "bildförstärkarrör av första generationen".

Anm.: När det gäller klassificeringen av vapensikten som innehåller "bildförstärkarrör av första generationen", se under ML1, ML2 och ML5 a.

Anm.: Se också under 6A002.a.2. och 6A002.b. på EU:s förteckning över varor med dubbla användningsområden.

ML16 Smidesstycken, gjutstycken och andra obearbetade produkter vars användning i en produkt som omfattas av förteckningen går att identifiera genom materialets beståndsdelar, form eller funktion, och som utformats särskilt för någon produkt som omfattas av ML1–ML4, ML6, ML9, ML10, ML12 eller ML19.

ML17 Övrig utrustning, material och bibliotek, enligt följande, samt komponenter som utformats särskilt för dessa:

a) Autonom utrustning för dykning, enligt följande:

1. Hel- eller halvslutna apparater (rebreather) som utformats särskilt för militär användning (t.ex. särskilt utformad för att inte vara magnetisk).

2. Särskilt utformade komponenter för att modifiera en apparat med öppen krets till militäranvändning.

3. Artiklar som utformats uteslutande för militär användning med autonom dykutrustning.

b) Byggutrustning som utformats särskilt för militär användning.

c) Beslag (fittings), ytskikt och behandling för signaturdämpning, som utformats särskilt för militäranvändning.

d) Fältarbetsutrustning som utformats särskilt för användning i stridszon.

e) ”Robotar”, ”robotstyrningar” och ”manipulatorer och servon för fjärrstyrning”, med något av följandekännetecken:

1. Särskilt utformade för militär användning.

2. Innehåller medel för skydd av hydraulledningar mot punktering förorsakad av ballistiska fragment som kommer utifrån (innehåller t.ex. självtätande ledningar) och har utformats för användning av hydraulvätskor med en flampunkt som överstiger 839 K (566 °C).

3. Särskilt utformade eller konstruerade för drift i en omgivning med elektromagnetisk puls (EMP).

Teknisk anmärkning

Elektromagnetisk puls avser inte oavsiktlig interferens orsakad av elektromagnetisk strålning från närliggande utrustning (t.ex. maskiner, apparater eller elektronik) eller blixtar.

f) Bibliotek (parametriserade databaser) som utformats särskilt för militär användning med utrustning som tas upp i EU:s gemensamma militära förteckning.

g) Utrustning för generering av kärnkraft eller framdrivningsutrustning, inbegripet ”kärnreaktorer”, som utformats särskilt för militär användning och komponenter för dessa som utformats eller modifierats särskilt för militär användning.

h) Utrustning och material, med en ytbeläggning eller behandling för signaturdämpning, som utformats särskilt för

militär användning, utom sådana som omfattas av EU:s gemensamma militära förteckning.

i) Simulatorer som utformats särskilt för militära ”kärnreaktorer”.

j) Flyttbara reparationsverkstäder särskilt utformade eller modifierade för underhåll av militär utrustning.

k) Generatorer för bruk i fält som utformats eller modifierats särskilt för militär användning.

l) Containrar som utformats eller modifierats särskilt för militär användning.

m) Färjor andra än de som tas upp på något annat ställe i EU:s gemensamma militära förteckning, broar och pontoner som utformats särskilt för militär användning.

n) Testmodeller som särskilt utformats för ”utveckling” av föremål som tas upp under ML4, ML6, ML9 eller ML10.

o) Skyddsutrustning för laser (t.ex. ögonskydd och sensorskydd) som är särskilt utformad för militäranvändning.

p) ”Bränsleceller”, förutom sådana som tas upp någon annanstans i EU:s gemensamma militära förteckning, och som har särskilt utformats eller ”modifierats” för militär användning.

Tekniska noter

1. I ML17, ska begreppet ”bibliotek” (parametriserad databas) avse en samling tekniska upplysningar av militär karaktär till vilka det kan hänvisas vid förbättring av prestanda hos militär utrustning eller militära system.

2. I ML17 ska med termen ”modifierad” förstås varje strukturell, elektrisk, mekanisk eller annan ändring som förser ett icke-militärt föremål med militära egenskaper som motsvarar ett föremål som särskilt utformats för militäranvändning.

ML18 Utrustning och komponenter för framställning av produkter enligt följande:

a) Särskilt utformad eller modifierad utrustning för ”framställning” av produkter som tas upp i EU:s gemensamma militära förteckning samt komponenter som utformats särskilt för denna.

b) Särskilt utformade miljötestanordningar och för dessa särskilt utformad utrustning, för certifiering, lämplighetsbedömning eller provning av produkter som tas upp i EU:s gemensamma militära förteckning.

Teknisk not

I ML18 inbegrips i ordet ”framställning” även utformning, granskning, tillverkning, testning och kontroll.

Not: ML18 a och ML18 b omfattar följande utrustning:

a) Kontinuerligt arbetande nitreringsanläggningar.

b) Provningscentrifugapparater eller utrustning som

1. drivs av en motor eller motorer med en effekt på totalt mer än 298 kW (400 hk),

2. klarar en nyttolast av 113 kg eller mer, eller

3. kan ge en centrifugal acceleration om 8 g eller mer på en nyttolast av 91 kg eller mer.

c) Dehydreringspressar.

d) Skruvextrudrar som är speciellt utformade eller modifierade för strängsprutning av militärt sprängämne.

e) Skärmaskiner för tillskärning av strängsprutade drivmedel.

f) ”Godistunnor” (tumlare) på 1,85 m eller mer i diameter och med en produktionskapacitet som överstiger 227 kg.

g) Kontinuerliga blandare för fasta drivmedel.

h) Kvarnar som drivs med flytande energi för malning eller för att krossa beståndsdelar i militära sprängämnen.

i) Utrustning för såväl sfärisk som enhetlig partikelstorlek i metallpulver under ML8 c 8.

j) Konvektionsströmkonvertrar för omformning av material under ML8 c 3.

ML19 Vapensystem baserade på riktad energi (DEW), därtill hörande utrustning eller motmedelsutrustning och testmodeller, enligt följande, och särskilt utformade komponenter för dessa:

a) ”Lasersystem” som är särskilt utformade för att utplåna ett mål eller att avbryta uppdraget.

b) Partikelstrålesystem som är kapabla att utplåna ett mål eller avbryta uppdraget.

- c) Radiofrekvenssystem med hög effekt som är kapabla att utplåna ett mål eller avbryta uppdraget.
- d) Utrustning som särskilt utformats för att upptäcka eller identifiera, eller försvara mot system enligt ML19 a–ML19 c.
- e) Fysiska testmodeller för system, utrustning och komponenter enligt ML19.
- f) System med kontinuerlig eller pulsad "laser" som särskilt utformats för att orsaka bestående blindhet för det nakna ögat eller ögon med synkorrigerande hjälpmedel.

Not 1: Vapensystem baserade på riktad energi enligt ML19, omfattar system vars kapacitet härrör från kontrollerad tillämpning av följande:

- a) "Laser" med tillräcklig kontinuerlig våg- eller pulseffekt för en förstörelse som liknar den som konventionellammunition ger.
- b) Partikelacceleratorer som avger en laddad eller neutral partikelstråle med förstörande effekt.
- c) Strålsändare med radiofrekvens med högpulseffekt eller hög medeleffekt som genererar fält som är tillräckligt starka för att göra elektroniska kretssystem hos ett avlägset mål obrukbara.

Not 2: ML19 omfattar följande utrustning särskilt utformat för vapensystem baserade på riktad energi:

- a) Huvudgenerator, lagring av energi, omkoppling, effektkonditionering eller bränslehantering.
- b) System för målfångning eller målföljning.

c) System kapabla att bedöma huruvida målet skadats, utplånats eller om uppdraget avbrutits.

d) Utrustning för strålhantering, strålspridning eller strålriktning.

e) Utrustning som är kapabel till snabb strålvridning och är avsedd för snabba operationer med flera mål.

f) Adaptiv optik och faskonjugatorer.

g) Ströminjektorer för negativa vätejonsstrålar.

h) "Rymdqualificerade" acceleratorkomponenter.

i) Trattutrustning för negativa jonstrålar.

j) Utrustning för att kontrollera och vrida en energirik jonstråle.

k) "Rymdqualificerade" bleck för att neutralisera negativa väteisotopsstrålar.

ML20 Kryogen och "supraledande" utrustning, enligt följande, och särskilt utformade komponenter och tillbehör för sådan:

a) Utrustning som särskilt utformats eller konfigurerats för att monteras i ett fordon för militär mark-, marin-, luft- eller rymdanvändning och som fungerar när fordonet är i rörelse samt kan producera eller bibehålla temperaturer som understiger 103 K (-170 °C).

Anm.: ML20 a omfattar mobila system som innehåller eller använder tillbehör eller komponenter som tillverkats av icke-

metalliska eller icke-elektriska ledande material, såsom plast eller epoxy-impregnerade material.

b) ”Supraledande” elektrisk utrustning (roterande maskiner och transformatorer) som är särskilt utformad eller konfigurerad för att monteras i ett fordon för militär mark-, marin-, luft- eller rymd användning och som fungerar när fordonet är i rörelse.

Anm.: ML20 b omfattar inte likströms hybridunipolarmaskiner med normala enpoliga metallkroppar som roterar i ett magnetfält genererat av supraledande lindningar, under förutsättning att lindningarna är generatorns enda supraledande komponent.

ML21 ”Programvara”, enligt följande:

a) ”Programvara” som särskilt utformats eller modifierats för ”utveckling”, ”produktion” eller ”användning” av utrustning eller material eller ”programvara” som tas upp i EU:s gemensamma militära förteckning.

b) Specifik ”programvara”, med undantag av den som anges i ML21 a, enligt följande:

1. ”Programvara” som särskilt utformats för militär användning och för testning, simulering eller utvärdering av militära vapensystem.

2. ”Programvara” som särskilt utformats för militär användning och för testning eller simulering av scenarier för militära operationer.

3. ”Programvara” för att bedöma effekterna av konventionella krigsvapen, kärnvapen, kemiska eller biologiska krigsvapen.

4. "Programvara" som särskilt utformats för militär användning och som särskilt utformats för lednings-, kommunikations- och underrättelsesystem (C3I) eller lednings-, kommunikations-, dator- och underrättelsesystem (C4I).

c) "Programvara" som inte omfattas av ML21 a eller ML21 b, som särskilt utformats eller ändrats för att göra det möjligt att använda utrustning som inte tas upp i EU:s gemensamma militära förteckning för sådana militära ändamål som omfattas av EU:s gemensamma militära förteckning.

ML22 "Teknik" enligt följande:

a) "Teknik", med undantag av den som anges i ML22 b, som "krävs" för "utveckling", "produktion" eller "användning" av de produkter som upptas i Europeiska unionens gemensamma militära förteckning.

b) "Teknik" enligt följande:

1. "Teknik" som "krävs" för utformning och montering av komponenter till, och drift, underhåll och reparation av kompletta produktionsanläggningar för produkter som tas upp i Europeiska unionens gemensamma militära förteckning, även om komponenterna för dessa produktionsanläggningar inte finns upptagna på förteckningen.

2. "Teknik" som "krävs" för "utveckling" och "produktion" av handeldvapen, även om de används för att tillverka reproduktioner av antika handeldvapen.

3. "Teknik" som "krävs" för "utveckling", "produktion" och "användning" av toxikologiska agens, tillhörande utrustning eller komponenter som omfattas av ML7 a–g.

4. "Teknik" som "krävs" för "utveckling", "tillverkning" eller "användning" av "biopolymerer" eller kulturer av bestämda celler som omfattas av ML7 h.

5. "Teknik" som "krävs" uteslutande för inkorporering av "biokatalysatorer", som omfattas av ML7 I1, i militära bärare för substanser eller militära material.

Not 1: "Teknik" som "krävs" för "utveckling", "produktion" och "användning" av produkter som tas upp i Europeiska unionens gemensamma militära förteckning omfattas fortsatt även när den tillämpas på produkter som inte tas upp i EU:s gemensamma militära förtecknings.

Not 2: ML22 gäller inte "teknik"

a) som minimalt krävs för installation, drift, underhåll (kontroll) och reparation av produkter som inte omfattas eller för vilka exporttillstånd har beviljats,

b) som är "allmänt tillgänglig", "grundforskning" eller de upplysningar som minimalt krävs för patentansökningar,

c) för magnetisk induktion för kontinuerlig framdrivning av civila transportanordningar.

DEFINITIONER AV DE TERMER SOM ANVÄNDS I DENNA FÖRTECKNING

Följande är definitioner av termer som används i denna förteckning, i alfabetisk ordning enligt den engelska versionen av Europeiska unionens gemensamma militära förteckning (2008/944/Gusp).

Not 1: Definitionerna gäller i hela förteckningen. Hänvisningarna är endast förslag och påverkar inte den allmänna tillämpningen av de definierade termerna i hela förteckningen.

Not 2: Ord och termer i denna förteckning över definitioner har den definierade betydelsen endast när detta anges genom att de har satts inom "dubbla citationstecken". Definitioner av termer inom "enkla citationstecken" ges i en teknisk anmärkning till respektive produkt eller teknik. I övrigt har ord och termer sin vanliga (lexikaliska) betydelse.

ML7 "Anpassad för användning i krig"

Alla modifikationer eller urval (såsom en annan renhet, hållbarhetstid, virulens, spridningsegenskaper eller motståndskraft mot UV-strålning) som framtagits för att öka effektiviteten i fråga om att orsaka förluster av människor och djur, skada utrustningar, skördar eller miljön.

ML8 "Tillsatser"

Ämnen som används i explosiva blandningar för att förbättra deras egenskaper.

ML8, ML9 och ML10 "Flygplan"

Luftfarkost med fasta vingar, svängande vingar, roterande vingar (helikoptrar), tippande rotor eller tippande vingar.

ML11 "Automatiserade ledningssystem"

Elektroniska system genom vilka information som är väsentlig för effektiv drift av grupp, större formering, taktisk

formering, enhet, fartyg, underenhet eller vapen under ledning förs in, bearbetas och överförs. Detta sker genom användning av dator eller annan specialiserad hårdvara utformad för att stödja en militär ledningsorganisations funktioner. De viktigaste funktionerna hos ett automatiserat ledningssystem är effektiv automatiserad insamling, ackumulation, lagring och bearbetning av informationen, illustration av situationen och de omständigheter som påverkar förberedelserna av och genomförandet av stridsoperationer, operationella och taktiska beräkningar för tilldelning av resurser till styrkegrupperingar eller delar av den operativa stridsordern eller styrkeutplaceringen enligt uppdraget i operationsstadiet, insamling av uppgifter för lägesbedömning och beslutsfattande under hela operationen eller striden, datorsimulering av operationer.

ML22 "Grundforskning"

Experimentellt eller teoretiskt arbete för inhämtande av ny kunskap om fenomenens fundamentala principer eller observerbara fakta som inte är direkt inriktad mot ett bestämt praktiskt syfte eller mål.

ML7, 22 "Biokatalysatorer"

Enzymer för särskilda kemiska eller biokemiska reaktioner eller andra biologiska föreningar som binder till eller accelererar nedbrytningen av CW-agens.

Teknisk anmärkning

Enzymer: "biokatalysatorer" vid särskilda kemiska eller biokemiska reaktioner.

ML7, 22 ”Biopolymerer”

Biologiska makromolekyler enligt följande:

- a) Enzymer för särskilda kemiska eller biokemiska reaktioner.
- b) Antikroppar, monoklonala, polyklonala eller antiidiotypiska.
- c) Särskilt utformade eller särskilt behandlade receptorer.

Tekniska anmärkningar

1. *Anti-idiotypiska antikroppar: antikroppar som binder till andra antikroppars specifika antigenbindningsplatser.*

2. *Monoklonala antikroppar: proteiner som binder till en antigenplats och framställs av en enda cellklon.*

3. *Polyklonala antikroppar: en blandning av proteiner som binder till den särskilda antigenen och framställs av mer än en cellklon.*

4. *Receptorer: biologiska makromolekulära strukturer som kan binda ligander vars bindning påverkar fysiologiska funktioner.*

ML10 ”Civila flygplan”

”Flygplan” som angivits i listor över flygduglighetscertifiering som utges av civila luftfartsmyndigheter för att civilt flyga på inrikes eller utrikes leder för civilt, privat eller affärsmässigt bruk.

ML21, 22 "Utveckling"

Rör alla faser före serieproduktion såsom: konstruktion, konstruktionsforskning, konstruktionsanalys, konstruktionskoncept, sammansättning och provning av prototyper, pilot tillverkningsplaner, konstruktionsuppgifter, datadesign, processen då konstruktionsuppgifterna förvandlas till en produkt, uppgifter för konfigurering och integrering, layouter.

ML17 "Manipulatorer"

Griparmar, aktiva verktygsenheter och andra verktyg som fästs i änden av en manipulatorarm på en "robot".

Teknisk anmärkning

"Aktiva verktygsenheter" är enheter som tillför rörelsekraft, processenergi eller avkänning till ett arbetsstycke.

ML4, 8 "Energetiska material"

Ämnen eller blandningar som reagerar kemiskt för att lösgöra den energi som krävs för deras avsedda användning. "Sprängämnen", "pyrotekniska anordningar" och "drivmedel" är underavdelningar till energetiska material.

ML8, 18 "Sprängämnen"

Fasta, flytande eller gasformiga ämnen eller blandningar av ämnen som vid användning som primärt sprängämne, booster eller laddning i stridspets, sprängladdningar eller annan användning är avsedda att detonera.

ML7 "Expressionsvektorer"

Bärare (t.ex. plasmid eller virus) som används för att föra in genetiskt material i värdceller.

ML17 "Bränslecell"

En elektrokemisk anordning som omvandlar kemisk energi direkt till likström genom förbrukning av bränsle från en extern källa.

ML13 "Fibrer eller fiberliknande material"

omfattar

- a) kontinuerliga enfibertrådar,
- b) kontinuerliga garn och vävar,
- c) tejp, duk, mattor, band,
- d) hackade fibrer, cellull, rayonull och sammanhängande fiberfilar,
- e) tunna trådar (whiskers), antingen mono- eller polykristallinska av valfri längd,
- f) aromatiska polyamidimider.

ML15 "Bildförstärkarrör av första generationen"

Elektrostatiskt fokuserande rör, med in- och utgående bildskärmar av fiberoptik eller glas, multialkaliska fotokatoder (S-20 eller S-25), men inte förstärkare med mikrokanalplatta.

ML22 "Allmänt tillgänglig".

Detta innebär "teknik" eller "programvara" som ställts till förfogande utan restriktioner för dess vidare spridning.

Not:

Upphovsrättsliga restriktioner innebär ingen ändring av det förhållandet att "teknik" eller "programvara" är "allmänt tillgängliga".

ML5, 19 "Laser"

En sammansättning av komponenter som producerar ett i såväl tiden som rummet koherent ljus som är förstärkt med hjälp av stimulerad strålningsemission.

ML10 "Aerostat"

Ballonger och luftfarkoster som använder varmluft eller andra gaser som är lättare än den omgivande luften, t.ex. helium eller väte, som lyftkraft.

ML17 "Kärnreaktor"

Inkluderar de föremål som är placerade i eller i direkt anslutning till reaktorkärlet, utrustningen som kontrollerar effektnivån i kärnen och de komponenter som normalt innesluts, kommer i direkt kontakt med eller styr primärkylmedlet i reaktorhärden.

ML8 "Prekursorer"

Specialkemikalier som används vid tillverkning av sprängämnen.

ML21, 22 "Produktion"

Innebär alla produktionsskeden, exempelvis: produktionsutveckling, tillverkning, integrering, sammansättning (montering), inspektion, provning och kvalitetssäkring.

ML8 "Drivmedel"

Ämnen eller blandningar som via en kemisk reaktion producerar stora volymer heta gaser i kontrollerad takt för att utföra mekaniskt arbete.

ML4, 8 "Pyrotekniska anordningar"

Blandningar av fasta eller flytande bränslen och oxidationsmedel som när de antänds genomgår en energetisk kemisk reaktion i kontrollerad takt i syfte att åstadkomma viss tidsmässig fördröjning, eller kvantiteter av värmeutveckling, ljud, rök, synligt ljus eller infraröd strålning. Pyrofori är en underavdelning av pyrotekniska anordningar, utan oxidationsmedel men som självantänder vid kontakt med luften.

ML22 "Krävs"

Tillämpat på "teknik" avser det endast sådan "teknik" som är särskilt avgörande för att uppnå eller överskrida kontrollerade

prestanda, karakteristika eller funktioner. Den "teknik" som "krävs" kan vara gemensam för olika produkter.

ML7 "Agens för kravallhantering"

Ämnen som när de används under de väntade förhållandena i samband med kravallhantering, hos människor snabbt framkallar sensorisk irritation eller funktionsnedsättande fysiska effekter som försvinner efter en kort period sedan exponeringen avbrutits. (Olika former av tårgas räknas till "agens för kravallhantering".)

ML17 "Robot"

En manipuleringsmekanism som kan vara av banstyrnings- eller punktstyrningstypen, som eventuellt brukar sensorer och som har samtliga följande egenskaper:

- a) Den är multifunktionell.
- b) Den är kapabel att placera eller orientera material, delar, verktyg eller speciella komponenter med variabla rörelser i tredimensionellt rum.
- c) Den omfattar tre eller flera servoanordningar med öppen eller sluten slinga som kan omfatta stegmotorer.
- d) Den har även "användartillgänglig programmerbarhet" med hjälp av lär/utförmetoden eller med hjälp av en elektronisk dator som kan vara en programmerbar logikcontroller, dvs. utan mekanisk förmedling.

Not:

Ovanstående definition omfattar inte följande anordningar:

1. Manipulationsmekanismer som bara kan styras manuellt eller med fjärrstyrning.

2. Mekanismer med fast-sekvens-manipulering som är automatiserade rörelseanordningar som arbetar enligt mekaniskt fasta programmerade rörelser. Programmet är mekaniskt begränsat av fasta stoppanordningar, exv. stift eller kammar. Rörelsernas sekvensföljd och valet av banor eller vinklar är inte variabla eller utbytbara på mekaniskt elektroniskt eller elektriskt sätt.

3. Mekaniskt styrda manipuleringsmekanismer med variabel sekvens som är automatiserade rörelseanordningar som arbetar enligt mekaniskt fasta programmerade rörelser. Programmet är mekaniskt begränsat av fasta men justerbara stoppanordningar, exv. stift eller kammar. Rörelsernas sekvensföljd och valet av banor eller vinklar är variabla inom det fasta programmönstret. Variationer eller modifikationer av programmönstret (exv. ändringar av stift eller utbyte av kammar) längs en eller flera rörelseaxlar kan endast göras genom mekaniska operationer.

4. Icke servostyrda manipuleringsmekanismer med variabel sekvens som är automatiserade rörelseanordningar som arbetar enligt mekaniskt fasta programmerade rörelser. Programmet är variabelt, men sekvensen genomförs endast vid binära signaler från mekanisk fixerade elektriska binära anordningar eller justerbara stoppanordningar.

5. Staplingskranar som är definierade som kartesiska koordinatmanipuleringsystem som är tillverkade som en integrerad del av ett lodrätt system av lagringsbehållare och konstruerade för att komma åt innehållet i dessa behållare för lagring eller hämtning.

ML21 "Programvara"

En samling av ett eller flera "program" eller "mikroprogram" som är lagrade i ett konkret uttrycksmedium.

ML19 "Rymdkvalificerad"

Produkter som är konstruerade, tillverkade och provade i syfte att motsvara de speciella elektriska, mekaniska eller miljömässiga kraven vid uppsändande och placering på höga höjder av satelliter eller farkoster som arbetar på en höjd av minst 100 km.

ML18, 20 "Supraledande"

Material (t.ex. metaller, legeringar eller blandningar) som kan förlora all elektrisk resistens (innebär att de kan uppnå oändlig elektrisk ledningsförmåga och överföra mycket stora strömmar utan joulsk upphettning).

Teknisk anmärkning

Den "supraledande" effekten hos ett material karakteriseras individuellt av en "kritisk temperatur", ett kritiskt magnetfält som är en funktion av temperaturen, samt av en kritisk strömtäthet som emellertid är beroende av både det magnetiska fältet och temperaturen.

ML22 "Teknik"

Specifik information som är nödvändig för "utveckling", "produktion" eller "användning" av varor. Informationen kan ha formen *teknisk assistans* eller *tekniska uppgifter*.

Tekniska anmärkningar

1. "Tekniska uppgifter" kan avse ritningskopior, planer, diagram, modeller, formler, tabeller, ritningar, manualer och instruktioner, skrivna eller inspelade på andra medier eller enheter såsom disketter, band eller ROM-minnen.

2. "Teknisk assistans" kan avse instruktioner, praktiska färdigheter, utbildning, arbetsmetoder och konsulttjänster. Det kan innebära överföring av "tekniska uppgifter".

ML21, 22 "Användning"

Drift, installation (inklusive installation på plats), underhåll (kontroll), reparation, översyn och renovering.

Förteckning över produkter/ämnen för vilka deklareringskyldighet föreligger enligt 25 § förordningen (1992:1303) om krigsmateriel**CAS-nummer**

1. O-Alkyl (\leq Cl0, inkl. cykloalkyl)- alkyl- (Me, Et, n-Pr eller i-Pr)- fluorofosfonater, ex:

Sarin:	O-Isopropyl-	107-44-8
	metylfluorofosfonat	
Soman:	O-Pinakolyl-	96-64-0
	metylfluorofosfonat	

2. O-Alkyl (\leq Cl0, inkl. cykloalkyl)-N,N-dialkyl

(Me, Et, n-Pr eller i-Pr)-amidofosforylcyanider, ex:

Tabun: O-Etyl-N,N-dimetylamidofosforylcyanid 77-81-6

3. O-Alkyl (H eller \leq ClO, inkl. cykloalkyl)-S-2-dialkyl-(Me, Et, n-Pr eller i-Pr)-aminoetylalkyl (Me, Et, n-Pr eller i-Pr)-fosfonotiolater och motsvarande alkylerade eller protonerade salter, ex:

VX: O-Etyl-S-2-diisopropylaminoetylmetylfosfonotiolat 50782-69-9

4. Svavelenapsgaser

– 2-kloretylklormetylsulfid 2625-76-5

– Senapsgas: Bis(2-kloretyl)sulfid 505-60-2

– Bis(2-kloretyltio)metan 63869-13-9

– Sesquisenapsgas: 1,2-Bis(2-kloretyltio)etan 3563-36-8

– 1,3-Bis(2-kloretyltio)-n-propan 63905-10-2

– 1,4-Bis(2-kloretyltio)-n-butan 142868-93-7

– 1,5-Bis(2-kloretyltio)-n-pentan 142868-94-8

– Syresenapsgas: Bis(2-kloretyltioetyl)eter 63918-89-8

5. Lewisiter

– Lewisit 1: 2-Klorvinyldiklorarsin 541-25-3

– Lewisit 2: Bis(2- 40334-68-8

klorvinyl)klorarsin – Lewisit 3: klorvinyl)arsin	Tris(2-	40334-70-1
6. Kvävesenapsgaser – HNI: kloretyl)etylamin	Bis(2-	538-07-8
– HN2: kloretyl)metylamin	Bis(2-	51-75-2
– HN3: kloretyl)amin	Tris(2-	555-77-1
7. Saxitoxin		35523-89-8
8. Ricin		9009-86-3
9. Alkyl(Me, Et, n-Pr eller i-Pr)-fosfonyldifluorider, ex: DF: Metylfosfonyldifluorid		676-99-3
10. O-Alkyl (H eller ≤ ClO, inkl. cykloalkyl)-O-2-dialkyl (Me, Et, n-Pr eller i-Pr)- aminoetylalkyl (Me, Et, n-Pr eller i-Pr)-fosfonit och motsvarande alkylerade eller protonerade salter, ex: QL: O-Etyl-O-2- diisopropylaminoetyl- metylfosfonit		57856-11-8
11. Klorsarin: O-Isopropyl- metylklorofosfonat		1445-76-7
12. Klorsoman: O- Pinakolyl-metylklorofosfonat		7040-57-5

-
1. Denna förordning träder i kraft den 30 juni 2011.
 2. Äldre föreskrifter gäller och tillämpas till den 30 juni 2012.
 3. Bestämmelserna i 1, 6, 8, 16–18, 20, 21, 23 och 24 §§ i sin nya lydelse samt, 2 a, 4 a–4 g, 19, 21 a, 21 b och 30 §§ tillämpas första gången från och med den 30 juni 2012.

2.3 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2007:1219) med instruktion för Inspektionen för strategiska produkter

Regeringen föreskriver i fråga om förordningen (2007:1219) med instruktion för Inspektionen för strategiska produkter
dels att 4 § ska ha följande lydelse,
dels att det i förordningen ska införas en ny paragraf, 5 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 §²⁹

Utöver vad som följer av 1–3 §§ ska inspektionen
1. förmedla sådan information om exportkontroll av krigsmateriel och produkter med dubbla användningsområden som Sverige har åtagit sig att tillhandahålla som medlem i

- a) Europeiska unionen, samt de multilaterala exportkontrollregimerna,
- b) Australia Group (den informella gruppen av länder som verkar för att stödja länder att minska risken för spridning av biologiska och kemiska vapen),
- c) Missile Technology Control Regime (den informella gruppen av länder för att samordna exportkontroll av missiler och missilteknologi),
- d) Nuclear Suppliers Group (gruppen av länder som bidrar till icke-spridning av kärnvapen genom att tillämpa gemensamma riktlinjer för export av kärnämnen och material samt kärnteknisk verksamhet), och
- e) Wassenaar Arrangement on Export Controls for Conventional Arms and Dual-Use Goods and Technologies

²⁹ Senaste lydelse 2007:1219.

(gruppen av länder för exportkontroll av konventionella vapen samt produkter och teknologier med dubbla användningsområden),

2. medverka i arbetet på området för kontroll av krigsmateriel och produkter med dubbla användningsområden, särskilt inom de internationella organ som anges i 1 a–e,

3. i egenskap av kontaktmyndighet samordna Sveriges praktiska kontrollarbete inom ramen för det europeiska samarbetet med försvarsmateriel,

4. ha ett informations- och erfarenhetsutbyte med motsvarande organ i andra länder, bevaka andra länders avslag på licensansökningar, informera Europeiska gemenskapernas kommission, Europeiska unionens råd och övriga medlemsstater och de internationella organ som anges i 1 b–e om avslag på svenska ansökningar om tillstånd, samt genomföra bilaterala konsultationer enligt *Europeiska unionens uppförandekod för vapenexport,*

4. ha ett informations- och erfarenhetsutbyte med motsvarande organ i andra länder, bevaka andra länders avslag på licensansökningar, informera Europeiska gemenskapernas kommission, Europeiska unionens råd och övriga medlemsstater och de internationella organ som anges i 1 b–e om avslag på svenska ansökningar om tillstånd, samt genomföra bilaterala konsultationer enligt *rådets gemensamma ståndpunkt 2008/944/Gusp om fastställande av gemensamma regler för kontrollen av export av militär teknik och krigsmateriel*³⁰,

5. uppfylla de åtaganden inom sitt verksamhetsområde som i övrigt följer av Sveriges samarbete inom Europeiska unionen och följa de tillämpningsbestämmelser som överenskommit mellan Europeiska unionens medlemsstater,

6. bidra med underlag och expertkunskap för det arbete på

³⁰ EUT L 335, 13.12.2008, s. 99.

området för exportkontroll av krigsmateriel och produkter med dubbla användningsområden som regeringen bedriver,

7. informera allmänheten om sin verksamhet, exportkontroll av krigsmateriel och produkter med dubbla användningsområden, ekonomiska sanktioner, konventionen om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring, samt gällande regelverk,

8. upprätthålla en databas med information om exportkontroll

särskilt i de internationella organ som anges i 1 a–e, och

9. främja samarbete och informationsutbyte mellan berörda myndigheter i Sverige.

5 a §

Sekretess enligt 30 kap. 23 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) hindrar inte att inspektionen lämnar en uppgift till en behörig myndighet i en annan medlemsstat inom Europeiska unionen, om det behövs för fullgörandet av Sveriges internationella åtaganden om samarbete och informationsutbyte mellan medlemsstaterna.

Denna förordning träder i kraft den 30 juni 2012.

3 Direktivets krav på genomförandeåtgärder

I följande kapitel redovisas utredarens överväganden rörande direktivets krav på genomförandeåtgärder i svensk rätt.

Genomgången av direktivet visar att svensk lag i viss utsträckning redan uppfyller direktivet krav. På vissa punkter, framförallt i fråga om de nya tillståndsslagen, det nya certifieringssystemet och introduktionen av begreppet tekniskt bistånd, krävs dock författningsändringar. Utredarens förslag till författningsändringar redovisas i författningsförslaget med tillhörande kommentarer.

Eftersom det ännu är osäkert om EES-länderna kommer att godkänna direktivet har i promemorians författningsförslag begreppet "Europeiska unionen" eller "unionen" uteslutande använts i stället för "Europeiska ekonomiska samarbetsområdet". När lagrådsremiss och proposition ska utarbetas kanske det finns mer klarhet i hur EES-länderna avser att förhålla sig till direktivet. Om EES-länderna godkänner direktivet är det en enkel sak att i författningsförslagen ändra referenserna till "EES".

Direktivets ingress

I direktivets ingress redovisas motiv till dels direktivet som sådant, dels de enskilda bestämmelserna i direktivet. Ingressen

kan i vissa fall underlätta en tolkning av direktivet men påkallar inte i sig några ändringar i de nationella reglerna.

Artikel 1 Syfte

Direktivet

Artikeln behandlar syftet med direktivet. I *punkten 1* anges att syftet med direktivet är att förenkla de bestämmelser som tillämpas på överföring av försvarsrelaterade produkter inom gemenskapen, i syfte att se till att den inre marknaden fungerar väl. I *punkten 2* anges att direktivet inte påverkar medlemsstaternas handlingsfrihet i fråga om politiken för export av försvarsrelaterade produkter. I *punkten 3* anges att direktivet ska tillämpas i enlighet med artiklarna 30 och 296 i fördraget. Avslutningsvis anges i *punkten 4* att direktivet inte påverkar medlemsstaternas möjlighet att fortsätta och vidareutveckla mellanstatligt samarbete, förutsatt att bestämmelserna i direktivet följs.

Gällande rätt

Svenska regler om utförsel av krigsmateriel finns i lagen (1992:300) om krigsmateriel och i förordningen (1992:1303) om krigsmateriel. Det svenska begreppet utförsel innefattar såväl export till tredjeland som överföring mellan EU:s medlemsstater och begreppet krigsmateriel motsvarar i stort det som i direktivet benämns försvarsrelaterade produkter.

Utredarens överväganden

Artikel 1 innehåller i sig inga krav på genomförandeåtgärder. När det gäller de begrepp som används i punkten 1 i direktivet kommer frågan om hur det svenska regelverket ska anpassas till dessa att tas upp i övervägandena avseende artikel 3.

Punkterna 2 och 3 signalerar att medlemsstaterna genom direktivet inte har betagits sin fördragsfästa rätt att införa restriktioner i eller vidta andra åtgärder mot handeln med försvarsrelaterade produkter på de grunder som anges i artiklarna 30 och 296 i EG-fördraget, dvs. med hänsyn till allmän moral, allmän ordning eller allmän säkerhet eller intresset att skydda människors och djurs hälsa och liv, att bevara växter, att skydda nationella skatter av konstnärligt, historiskt eller arkeologiskt värde eller att skydda industriell och kommersiell äganderätt (artikel 30; efter Lissabonfördragets ikraftträdande motsvaras artikel 30 av artikel 36 i Fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, EUF-fördraget) samt för att skydda sina väsentliga säkerhetsintressen (artikel 296; artikel 346 i EUF-fördraget). I den mån direktivet redan bedöms innehålla alla de bestämmelser som behövs för att ta hänsyn till en medlemsstats farhågor kommer det dock att bli svårare för medlemsstaterna att vidta åtgärder med stöd av artiklarna 36 och 346 i EUF-fördraget. Det åligger nämligen den medlemsstat som hävdar att det är befogat att vidta åtgärder enligt artiklarna att bevisa att så är fallet. Kan då syftet med åtgärderna uppnås på ett mindre ingripande sätt, t.ex. genom de skyddsåtgärder som direktivet erbjuder, kommer en hänvisning till artiklarna 36 och 346 inte att accepteras av EU-domstolen.

Punkten 4 liksom skäl 8 i ingressen handlar om medlemsstaternas rätt att fortsätta och vidareutveckla mellanstatligt samarbete. Texten klargör att det står medlemsstaterna fritt att samarbeta kring mer långtgående åtgärder än direktivet föreskriver för att förenkla och underlätta utbytet av försvarsmateriel sinsemellan.

Artikel 2 Tillämpningsområde

Direktivet

Artikeln anger att direktivet ska tillämpas på de försvarsrelaterade produkter som förtecknas i bilagan. Av artikel 13 punkten 1 följer vidare att kommissionen ska uppdatera förteckningen i bilagan i strikt överensstämmelse med Europeiska unionens gemensamma militära förteckning.

Gällande rätt

Lagen (1992:1300) om krigsmateriel är enligt dess 1 § tillämplig på sådant som enligt regeringens föreskrifter utgör krigsmateriel. Den materiel som därmed avses finns förtecknad i en bilaga till förordningen (1992:1303) om krigsmateriel. Produkterna i bilagan delas upp i kategorierna krigsmateriel för strid, övrig krigsmateriel och produkter/ämnen för vilka deklarationsskyldighet föreligger enligt 25 § förordningen om krigsmateriel.

Utredarens överväganden

Enligt lagen om krigsmateriel krävs tillstånd för all utförsel av krigsmateriel. Det krävs därmed fler överväganden och förändringar än bara beträffande den svenska krigsmaterielförteckningen för att möta direktivets krav på administrativ förenkling vid just överföring av försvarsrelaterade produkter mellan medlemsstaterna. Utredaren gör bedömningen att det är mest förmånligt att söka en lösning där direktivets bestämmelser om överföring arbetas in i lagen om krigsmateriel, utan att för den sakens skull begreppet utförsel utmönstras. Mer om detta nedan. När det gäller denna artikel kommer dock fokus

att läggas på frågorna hur den svenska krigsmaterielförteckningen förhåller sig till EU:s gemensamma militära förteckning och vad som bör göras åt skillnaderna.

I samband med tillkomsten av lagen om krigsmateriel redogjordes noggrant i propositionen (prop. 1991/92:174 s. 27 ff.) för de principiella övervägandena för klassificeringen av sådan materiel för att dessa skulle ges en bred parlamentarisk förankring. Det var dock inte möjligt att i lagen införa sådana klara definitioner att svårigheterna vid gränsdragningen mellan civil och militär materiel undanröjdes. Det konstaterades vidare att uppgiften att göra de tekniska bedömningar som leder fram till en krigsmaterielförteckning inte heller borde ankomma på riksdagen. I stället bemyndigades regeringen att fastställa vilka vapen, ammunition och annan för militärt bruk utformad materiel som skulle utgöra krigsmateriel. Den av regeringen sålunda fastställda krigsmaterielförteckningen finns som bilaga till förordningen om krigsmateriel.

Klassificeringen av krigsmateriel sker i dag med utgångspunkt i materiels funktion och konstruktion. Produkter med såväl civil som militär användning klassificeras som krigsmateriel när de i sin militära funktion har en förstörelsebringande effekt. I krigsmaterielförteckningen delas dessutom materielen in i kategorierna krigsmateriel för strid och övrig krigsmateriel. I den förra ingår de förstörelsebringande vapnen och vapensystemen, deras omedelbara stödsystem samt de krut och sprängmedel och kemiska och biologiska substanser som kan utgöra verksansmedier för sådana vapen. Den senare kategorin omfattar resterande materiel som inte har förstörelsebringande egenskaper. Denna indelning motiveras, förutom av skillnaderna i materiels närhet till stridsförloppet, även av hänsyn till regeringens riktlinjer för utförsel och utlandssamverkan rörande krigsmateriel från år 1993. Enligt dessa riktlinjer finns en presumtion mot att lämna tillstånd beträffande krigsmateriel för strid och en presumtion för att lämna tillstånd beträffande övrig krigsmateriel.

Redan i samband med tillkomsten av lagen om krigsmateriel konstaterades att klassificeringen av krigsmateriel hade beröring med den praxis som finns hos EU-länderna och att det finns stora fördelar med att enighet i huvudsak föreligger om vilka produktslag som ska omfattas av undantagsbestämmelserna enligt artikel 223 i Romfördraget (nu artikel 346 i EUF-fördraget; se prop. 1991/92:174 s. 30). I juni 2000 kom en sådan enighet till uttryck genom att medlemsstaterna i rådet antog EU:s gemensamma militära förteckning. Denna EU:s militära förteckning tillkom framförallt för att underlätta en enhetlig tillämpning av EU:s uppförandekod för vapenexport från 1998 och är identisk med den kontrollista för konventionella vapen som finns inom exportkontrollregimen Wassenaararrangemanget, där Sverige också är medlem. Den 8 december 2008 antog medlemsstaterna rådets gemensamma ståndpunkt 2008/944/Gusp om fastställande av gemensamma regler för kontrollen av export av militär teknik och krigsmateriel. I ståndpunkten har både uppförandekoden för vapenexport och EU:s gemensamma militära förteckning tagits in och den ersätter följaktligen dessa dokument.

Den svenska krigsmaterielförteckningen och EU:s militära förteckning överensstämmer på många sätt och omfattar i allt väsentligt samma materiel. EU:s militära förteckning är dock mer omfattande och det finns flera produkter i den som inte ingår i den svenska krigsmaterielförteckningen. EU:s militära förteckning har vidare en delvis annan struktur än den svenska då materielen delas in i färre kategorier men i fler undergrupper, som i sin tur försetts med mer detaljerade specifikationer. Någon indelning i krigsmateriel för strid och övrig krigsmateriel görs inte. EU:s militära förteckning innehåller också, utöver materiel, ett avsnitt om teknik som krävs för utveckling, produktion eller användning av uppräknad materiel och detta även om samma teknik tillämpas på produkter som inte är tillståndspliktiga. Enligt definitionerna i förteckningen omfattar detta tekniska uppgifter och teknisk assistans, t.ex. nedskrivna eller inspelade instruktioner, utbildning eller konsulttjänster. Enligt 10 § lagen

om krigsmateriel krävs det visserligen tillstånd för att i landet bedriva militärt inriktad utbildning av personer som inte är svenska medborgare. Svenska myndigheter, svenska företag samt den som är bosatt eller stadigvarande vistas här får inte heller utom landet bedriva sådan utbildning utan tillstånd. Härutöver upptar den svenska krigsmaterielförteckningen övningsmateriel, utrustning för tillverkning av krigsmateriel och programvara för utveckling, vilket kan anses täcka det som begreppet tekniska uppgifter omfattar. Den svenska krigsmaterielförteckningen nämner dock inte teknisk assistans som står i samband med de produkter som räknas upp i förteckningen och detta täcks inte heller av det svenska regelverket i övrigt. Detta innebär att Sverige i dag inte kan kontrollera allt som vi genom direktivet har åtagit oss att kontrollera; jfr artikel 4 som anger att överföring av försvarsrelaterade produkter mellan medlemsstaterna även i fortsättningen ska kräva tillstånd. Visserligen tillverkas alla de produkter som finns i EU:s förteckning inte i Sverige, varför de praktiska problemen är något mindre än de teoretiska, men detta ändrar inte på det förhållandet att vi inte uppfyller direktivet fullt ut.

I SOU 2005:9 KRUT Reformerat regelverk för handel med försvarsmateriel (KRUT-utredningen), föreslogs att den svenska krigsmaterielförteckningen skulle ersättas av EU:s militära förteckning. Det föreslogs dock att del C i den svenska förteckningen skulle finnas kvar för att den deklARATIONSSKYLDIGHET som gäller för sådana ämnen tydligt skulle framgå av förordningen. Förslaget gick därmed ut på att EU:s förteckning borde användas vid all utförelse och inte bara vid överföring, som primärt är aktuell här.

I avsnitt 4 har utredaren undersökt vilka nationella genomförandeåtgärder som behövs för att genomföra den gemensamma ståndpunkten 2008/944/Gusp och kommit fram till att ståndpunkten föreskriver att medlemsstaterna ska kunna pröva ansökningar om tillstånd till export av all teknik och materiel på EU:s militära förteckning.

Genom direktivet har medlemsstaterna gjort ett juridiskt bindande åtagande att utgå från EU:s militära förteckning vid prövning av tillstånd till överföring av försvarsrelaterade produkter inom gemenskapen. Genom den gemensamma ståndpunkten har de därutöver gjort ett folkrättsligt bindande åtagande att utgå från samma förteckning vid prövning av tillstånd till export till länder utanför EU. Den gemensamma ståndpunkten 2008/944/Gusp innehåller som nämnts även de kriterier som ersatt EU:s uppförandekod för vapenexport, vilka redan utgör stommen i de svenska riktlinjerna för utförelse och utlandssamverkan rörande krigsmateriel. Härutöver har EU:s medlemsstater i en rad gemensamma ståndpunkter om internationella sanktioner innehållande vapenembargon, åtagit sig att begränsa exporten av krigsmateriel till berörda tredje länder. Redan 2005 antog rådet särskilda riktlinjer för genomförande av internationella sanktioner. Den senaste versionen av dessa riktlinjer utfärdades den 15 december 2009³¹. I dessa anges bl.a. att om inte annat anges ska vapenembargon tolkas som omfattande åtminstone alla varor och all teknik på EU:s gemensamma förteckning över krigsmateriel (s. 19 punkten 54). Eftersom Sverige i dag inte kan kontrollera allt detta finns det en risk att Sverige inte fullt ut kan uppfylla sina åtaganden enligt sanktionsregimer med vapenembargon.

Mot denna bakgrund föreslår utredaren att EU:s militära förteckning ska ersätta den svenska krigsmaterielförteckningen. Huvudsakligen beror detta på att Sverige både enligt direktivet och enligt flera gemensamma ståndpunkter har åtagit sig att kontrollera alla de produkter och all den teknik som finns på EU:s militära förteckning. Härutöver finns det dock flera andra fördelar med en sådan lösning. Det skulle underlätta såväl klassificeringen av olika produkter som informationsutbytet med de andra medlemsstaterna samt leda till en ökad harmonisering vid tillämpningen av de kriterier för krigsmaterielexport som

³¹ Rådets dokument den 15 december 2009 nr 17464/09 PESC 1656 FIN 551, Riktlinjer för genomförande och utvärdering av restriktiva åtgärder (sanktioner) inom ramen för EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik.

anges i ståndpunkten. Eftersom EU:s militära förteckning är mer detaljerad än den svenska krigsmaterielförteckningen skulle det också bli enklare för företag och enskilda att själva se om en produkt kräver tillstånd. Härutöver görs bedömningen att regelverket blir onödigt komplext om ansökningar om överföring respektive export måste prövas mot två olika förteckningar.

I likhet med vad KRUT-utredningen föreslog anser dock utredaren att del C i den svenska förteckningen ska finnas kvar som en särskild bilaga till förordningen om krigsmateriel för att deklARATIONSSKYLDIGHETEN ska framgå tydligt. Skyldigheten att deklarerera ifrågavarande ämnen härrör från Förenta nationernas konvention om förbud mot utveckling, produktion, innehav och användning av kemiska vapen samt om deras förstöring och bedöms inte utgöra ett otillåtet hinder för den fria rörligheten.

Eftersom EU:s militära förteckning inte innehåller någon indelning i krigsmateriel för strid och övrig krigsmateriel, innebär förslaget vidare att denna indelning slopas. Ett förslag till modernare svenska riktlinjer har redan lagts fram av KRUT-utredningen. Utredaren anser att det ligger utanför uppdraget att på nytt överväga frågan. Eftersom EU:s militära förteckning i huvudsak innehåller samma materiel som den svenska krigsmaterielförteckningen samt då de svenska riktlinjerna alltså gäller, måste dock Inspektionen för strategiska produkter (i det följande benämnd ISP) fortsätta att i sin tillämpning av regelverket utgå från en tänkt indelning i krigsmateriel för strid och övrig krigsmateriel. Från ISP har inhämtats att detta inte innebär något problem.

Förslaget kommer att kräva en viss anpassning av den nationella statistikredovisningen eftersom denna avspeglar klassificeringssystemet med krigsmateriel för strid och övrig krigsmateriel. En övergång till EU:s militära förteckning kommer även att få vissa konsekvenser för användningen och beskrivningen av de olika slutanvändarintygen.

Som även nämns i övervägandena till artikel 13 anser utredaren att det är EU:s militära förteckning snarare än bilagan

till direktivet som bör ligga till grund för den nya svenska krigsmaterielförteckningen. Av artikel 13 följer i och för sig att de ska överensstämma strikt med varandra, men EU:s militära förteckning innehåller i vart fall än så länge vissa poster och definitioner som inte finns i bilagan till direktivet. Det är vidare EU:s militära lista som medlemsstaterna har åtagit sig att utföra kontroller mot i den gemensamma ståndpunkten 2008/944/Gusp.

Artikel 3 Definitioner

Direktivet

I artikeln definieras de i direktivet använda begreppen försvarsrelaterade produkter, överföring, leverantör, mottagare, överföringstillstånd, exporttillstånd och transitering.

Begreppet *försvarsrelaterade produkter* anges vara de som förtecknas i bilagan till direktivet, dvs. i förlängningen de produkter och den teknik som finns i EU:s gemensamma militära förteckning.

Med begreppet *överföring* avses en förflyttning eller rörelse av en försvarsrelaterad produkt från en leverantör till en mottagare i en annan medlemsstat.

Begreppet *leverantör* definieras som en juridisk eller fysisk person som är etablerad i gemenskapen och juridiskt ansvarig för en överföring.

Med begreppet *mottagare* avses en juridisk eller fysisk person som är etablerad i gemenskapen och juridiskt ansvarig för mottagandet av en överföring.

Begreppet *överföringstillstånd* anges vara ett tillstånd som utfärdats av en nationell myndighet i en medlemsstat vilket ger leverantörer rätt att överföra försvarsrelaterade produkter till en mottagare i en annan medlemsstat.

Begreppet *exporttillstånd* avser ett tillstånd att leverera försvarsrelaterade produkter till en juridisk eller fysisk person i ett tredjeland.

Med begreppet *transitering* avses avslutningsvis transport av försvarsrelaterade produkter genom en eller flera medlemsstater utöver ursprungsmedlemsstaten och den mottagande medlemsstaten.

Gällande rätt

Begreppet *försvarsrelaterade produkter* används inte i någon svensk författning utan motsvaras i princip av det svenska begreppet krigsmateriel.

Begreppet *överföring* används i olika betydelser i svenska författningar. I de författningar som rör krigsmateriel används i dag begreppet utförsel och där görs ingen distinktion mellan export och överföring. I bl.a. lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd (PDA-lagen) används begreppet dock redan i den betydelse som det har enligt direktivet och begreppet är dessutom vedertaget i unionsrätten.

Begreppen *leverantör* och *mottagare* används i flera svenska författningar, men begreppen är då inte begränsade till att avse personer i gemenskapen (efter Lissabonfördraget unionen) på det sätt som gjorts i direktivet.

Begreppet *överföringstillstånd* används inte i någon svensk författning. Begreppet är även sällsynt förekommande i EU-rättsliga dokument. På det näraliggande PDA-området talas det t.ex. i stället om tillstånd till överföring inom gemenskapen³².

Begreppet *exporttillstånd* används i dag endast i PDA-lagen och PDA-förordningen och då huvudsakligen i samma betydelse som i direktivet. Begreppet används däremot flitigt i EU-rättsliga

³² Se artikel 22 i rådets förordning (EG) nr 428/2009 av den 5 maj 2009 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export, överföring, förmedling och transitering av produkter med dubbla användningsområden.

dokument där det har en vedertagen betydelse som överensstämmer med definitionen i direktivet.

Begreppet *transitering* används i flera svenska författningar. Huvudsakligen används det därvid i den betydelse som anges i direktivet och som har sin förlaga i unionens tullkodex³³, dvs. i en form där unionen betraktas som ett område genom vilken transitering sker. Det förekommer dock också i motsvarande betydelse, men där området endast utgör Sverige.

Utredarens överväganden

I lagen och förordningen om krigsmateriel används i dag begreppet *krigsmateriel* i stället för direktivets begrepp *försvarsrelaterade produkter*, men då avses å andra sidan inte exakt den materiel som finns i EU:s gemensamma militära förteckning. I den svenska versionen av den gemensamma ståndpunkten 2008/944/Gusp används däremot orden *krigsmateriel och militär teknik* för att beskriva produkterna i EU:s militära förteckning. I den engelska används i stället *military technology and equipment*, vilket talar för att den svenska översättningen påverkats av befintlig svensk begreppsbildning. Ytterligare ett exempel finns i regelverket om PDA där begreppet *militära produkter* används för att beteckna de produkter som i dag finns i den svenska krigsmaterielförteckningen.

KRUT-utredningen föreslog i sitt betänkande att det svenska begreppet krigsmateriel skulle utmönstras och ersättas av begreppet försvarsmateriel, som ansågs bättre spegla den terminologi som i dag förekommer på såväl nationell som internationell nivå. Försvarsmateriel är också den beteckning som ISP använder i sitt dagliga arbete. När KRUT-utredningen remitterades fick dess förslag om en övergång från bruket av krigsmateriel till försvarsmateriel följdriktigt medhåll från Inspektionen för strategiska produkter. Sveriges

³³ Rådets förordning (EEG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen.

Exportkontrollförening och Stockholms Handelskammare var också positiva. Samtidigt mötte förslaget kritik från flera håll. Amnesty International, Diakonia, Kristna Fredsrörelsen, Svenska Freds- och Skiljedomsföreningen, Svenska FN-förbundet och Svenska Röda Korset ställde sig avvisande till förslaget. De ansåg att begreppet krigsmateriel var mer relevant och logiskt än försvarsmateriel då det både inkluderar begreppen försvar och anfall.

Utredaren anser att det riskerar att leda till missförstånd om olika begrepp används för att beteckna samma sak. Det i branschen redan använda begreppet försvarsmateriel ligger närmast det i direktivet använda begreppet försvarsrelaterade produkter, vilket talar för en övergång. Begreppet krigsmateriel är samtidigt väletablerat och omfattar såväl defensiv som offensiv materiel. En övergång skulle dessutom kunna tolkas som ett försök till avdramatisering av den typ av produkter det rör sig om. Utredaren bedömer också att det går att kombinera ett genomförande av direktivet med att begreppet krigsmateriel behålls. Mot denna bakgrund föreslås att så sker. Av övervägandena avseende artikel 2 ovan framgår att utredaren föreslår att EU:s militära förteckning ska ersätta den svenska krigsmaterieförteckningen. På det sättet kommer begreppet krigsmateriel automatiskt att beteckna det som i direktivet benämns försvarsrelaterade produkter. Om man från politiskt håll ändå skulle anse att tiden är mogen för att byta ut begreppet krigsmateriel mot t.ex. försvarsmateriel, är det en enkel åtgärd. Det enda som behöver göras är just att ändra begreppen i de berörda författningarna och utredarens förslag påverkar inte detta förhållande.

Utredaren bedömer dock att det blir otydligt om betydelsen av begreppet krigsmateriel nu ska utvidgas till att omfatta även den militära teknik som ingår i EU:s militära förteckning. Utredaren anser därför att 1 § lagen om krigsmateriel bör ändras så att det tydligt framgår att även teknisk assistans omfattas av den bilaga till förordningen om krigsmateriel som regeringen ska besluta. Dyligt ska kontrolleras även enligt flera andra EU-

rättsliga akter, t.ex. EU-förordningar om internationella sanktioner, och benämns på lite olika sätt i dessa. Den vanligaste benämningen är dock *tekniskt bistånd*, ett begrepp som redan används i PDA-lagen. Utredaren föreslår därför att detta begrepp används även här. Begreppet måste även definieras, vilket lämpligen sker i 2 § som redan innehåller andra definitioner. Definitionen föreslås utformas i enlighet med den heltäckande definition av begreppet som redan finns i 3 § PDA-lagen. Utredaren föreslår också att ordalydelsen i 1 § lagen om krigsmateriel förenklas något så att det anges att lagen gäller materiel som är utformad för militärt bruk och som enligt regeringens föreskrifter utgör krigsmateriel. Det förhållandet att omnämmandet av vapen och ammunition föreslås utgå innebär dock ingen ändring i sak.

Eftersom förslaget innebär att direktivets begrepp försvarsrelaterade produkter ska delas upp i krigsmateriel och tekniskt bistånd, måste begreppet tekniskt bistånd även introduceras i 6 § som handlar om utförseltillstånd (se vidare under artikel 4). I EU:s militära förteckning finns vidare några undantag avseende teknik, dvs. där listas viss teknik som faller utanför förteckningen (ML 22 not 2). Utredaren anser att dessa undantag bör författningsregleras i förtydligande syfte. Utredaren föreslår att det sker genom dels att ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om undantag från tillståndskravet tas in i ett nytt andra stycket i 6 § lagen om krigsmateriel (se även under artikel 4 där ytterligare skäl för bemyndigandet anges), dels att en ny bestämmelse med undantagen tas in i en ny 4 b § i förordningen om krigsmateriel.

När det gäller begreppet överföring bedömer utredaren att ett genomförande av direktivet kräver att en distinktion i vissa fall görs mellan export och överföring. Som framgår av författningsförslagen anser dock utredaren att begreppet utförsel kan behållas och att man, i de fall det enbart rör sig om överföring, kan specificera detta med texten *överföring inom unionen*.

Begreppen leverantör och mottagare bedöms inte behöva definieras särskilt utan även i dessa avseenden bedöms det vara tillräckligt att man kontextuellt förklarar vad som avses, t.ex. ”i Sverige etablerade leverantörer”.

Beträffande begreppet överföringstillstånd och exporttillstånd torde det också vara tillräckligt och tillrädligt med en kontextuell förklaring, t.ex. ”tillstånd till överföring inom unionen” eller ”tillstånd till export till ett land utanför Europeiska unionen”. Det kan tilläggas att begreppet överföring även används i en annan betydelse i lagen om krigsmateriel, se 6 §.

Även begreppet transitering kan förklaras kontextuellt genom tillägget ”transitering inom unionen”.

Sammanfattningsvis och förutsatt att utredarens förslag att EU:s militära förteckning ska ersätta den svenska krigsmaterieförteckningen accepteras, görs bedömningen att definitionerna i artikeln inte behöver genomföras i svensk författningstext.

Artikel 4 Allmänna bestämmelser

Direktivet

Artikeln reglerar kravet på tillstånd för överföring av försvarsrelaterade produkter inom unionen och möjligheterna till undantag från detta. I *punkten 1* anges att det ska krävas föregående tillstånd för överföring av försvarsrelaterade produkter mellan medlemsstater. Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som är nödvändiga för att skydda den allmänna säkerheten eller den allmänna ordningen, t.ex. transportsäkerheten, ska det dock inte krävas ytterligare överföringstillstånd av andra medlemsstater för transitering

genom medlemsstater, eller för införsel i den medlemsstat där mottagaren finns, av försvarsrelaterade produkter.

I *punkten 2* anges att medlemsstaterna, trots kravet på tillstånd i *punkten 1*, får undanta överföringar av försvarsrelaterade produkter från kravet på tillstånd i vissa uppräknade fall. Dessa är om: 1. leverantören eller mottagaren är ett statligt organ eller en del av försvarsmakten, 2. det är fråga om leveranser som Europeiska unionen, Nato, Internationella atomenergiorganet (IAEA) eller andra mellanstatliga organisationer gör i syfte att fullgöra sina uppdrag, 3. överföringen är nödvändig för genomförande av ett samverkande program för försvarsrelaterade produkter mellan medlemsstaterna, 4. överföringen är kopplad till humanitär hjälp vid en katastrof eller som gåva i en nödsituation, eller 5. överföringen är nödvändig för, eller efter, reparation, underhåll, utställning eller demonstration.

I *punkten 3* stadgas att kommissionen, på begäran av en medlemsstat eller på eget initiativ, får ändra *punkten 2* och inkludera följande fall, nämligen om: a) överföringen sker under sådana förhållanden att den inte påverkar den allmänna ordningen eller den allmänna säkerheten, b) kravet på föregående tillstånd har blivit oförenligt med medlemsstaternas internationella åtaganden till följd av att detta direktiv antagits, eller c) det är nödvändigt för sådan mellanstatlig samverkan som avses i artikel 1.4. Härutöver anges att åtgärderna ska antas i enlighet med det föreskrivna förfarande med kontroll som avses i artikel 14.2 i direktivet, vilken innehåller en föreskrift om tillämpligt kommittologiförfarande.

I *punkten 4* föreskrivs att medlemsstaterna ska se till att leverantörer som vill överföra försvarsrelaterade produkter från deras territorium får använda generella överföringstillstånd eller ansöka om globala eller individuella överföringstillstånd i enlighet med artiklarna 5, 6 och 7.

I *punkten 5* anges att medlemsstaterna ska bestämma typ av överföringstillstånd för de försvarsrelaterade produkter eller de

kategorier av försvarsrelaterade produkter som berörs i enlighet med bestämmelserna i denna artikel och i artiklarna 5, 6 och 7.

I *punkten 6* anges att medlemsstaterna ska fastställa alla villkor för överföringstillstånd, inklusive eventuella särskilda begränsningar av export av försvarsrelaterade produkter till juridiska eller fysiska personer i tredje länder, med hänsyn bland annat till de risker som överföringen medför för skyddet av de mänskliga rättigheterna, bevarandet av fred, säkerhet och stabilitet. Medlemsstaterna får också, under förutsättning att unionslagstiftningen respekteras, använda sig av möjligheten att begära försäkningar om slutanvändning, inklusive slutanvändarintyg.

Av *punkten 7* följer att medlemsstaterna ska fastställa villkoren för överföringstillstånd för komponenter på grundval av en bedömning av hur känslig överföringen är enligt, bland annat, följande kriterier. a) Komponenternas beskaffenhet i förhållande till de produkter som de ska ingå i och i förhållande till varje slutanvändning av de färdiga produkterna som kan väcka farhågor. b) Komponenternas betydelse i förhållande till de produkter som de ska ingå i.

I *punkten 8* anges att medlemsstaterna, med undantag för de fall när de anser att överföringen av komponenter är känslig, inte ska belägga komponenter med exportrestriktioner om mottagaren i en försäkran om användning intygar att de komponenter som omfattas av överföringstillståndet ingår eller ska ingå i mottagarens egna produkter och därför inte i sig kan överföras eller exporteras i ett senare skede, utom när syftet är underhåll eller reparation.

När det avslutningsvis gäller *punkten 9* stadgas att medlemsstaterna får återkalla eller tillfälligt upphäva ett överföringstillstånd som de har utfärdat eller begränsa dess användning för att skydda sina väsentliga säkerhetsintressen, den allmänna ordningen eller säkerheten, eller på grund av bristande efterlevnad av de villkor som gäller för överföringstillståndet.

Gällande rätt

Beträffande punkten 1 gäller enligt 6 § lagen om krigsmateriel att krigsmateriel, med vissa undantag, inte får föras ut ur landet utan tillstånd. I fråga om programvara likställs med utförsel överföring till utlandet genom telekommunikation eller på annat liknande sätt. Något undantag från tillståndskravet vid transitering finns inte i dag. När det avslutningsvis gäller införsel av krigsmateriel är det i dag, med undantag för vapen och ammunition, inte tillståndspliktigt i Sverige. Att det krävs tillstånd för att föra in vapen och ammunition till Sverige framgår av 2 kap. 1 § vapenlagen (1996:67), som också innehåller bestämmelser om undantag från tillståndskravet.

När det gäller punkterna 2 och 3 saknas motsvarighet till de angivna undantagen i svensk rätt. Det enda undantag som existerar finns i 9 § förordningen om krigsmateriel och avser handeldvapen och ammunition. I den delen krävs dock i vissa fall tillstånd enligt vapenlagstiftningen.

I svenska författningar finns i dag ingen närmare angivelse av hur tillstånd till utförsel av krigsmateriel ska vara utformade. I praktiken används dock i princip endast individuella tillstånd. På senare tid har dock ISP i vissa fall börjat använda sig av en variant av individuella tillstånd som ligger nära definitionen av ett globalt tillstånd.

I fråga om villkor i tillstånd regleras detta i 13 – 15 §§ lagen om krigsmateriel. För utförselsituationer finns den tillämpliga regeln i 14 § och anger att tillstånd får förenas med andra villkor än som anges i 13 § samt med kontroll- och ordningsbestämmelser. Några särregler för komponenter finns inte.

När det gäller återkallelse av ett tillstånd följer av 16 § lagen om krigsmateriel att tillstånd enligt 3 – 10 §§ kan återkallas, om tillståndshavaren åsidosatt en föreskrift i denna lag eller föreskrift, villkor eller bestämmelse som ha meddelats med stöd av lagen eller om det finns andra särskilda skäl till återkallelse.

Där anges också att en återkallelse gäller med omedelbar verkan, om inte något annat beslutas.

Utredarens överväganden

I övervägandena avseende artikel 2 har redan föreslagits att EU:s militära förteckning ska ersätta den svenska krigsmaterielförteckningen. I övervägandena avseende artikel 3 har vidare föreslagits att ett förtydligande av att tekniskt bistånd omfattas av tillståndskravet ska tas in i 6 § lagen om krigsmateriel. De krav som punkten 1 i artikeln ställer på föregående tillstånd för överföring av försvarsrelaterade produkter mellan medlemsstaterna bedöms därmed redan täckas in av ordalydelsen i 6 § lagen om krigsmateriel.

När det särskilt gäller tekniskt bistånd ställer direktivet krav på kontroll av sådant endast vid lämnande inom unionen. Våra åtaganden i den gemensamma ståndpunkten 2008/944/Gusp innebär dock att vi även måste kunna kontrollera lämnande av tekniskt bistånd till någon utanför unionen. Skrivningen bör alltså ge möjlighet till detta och inte begränsas till att avse EU-interna affärer.

Införandet av begreppet tekniskt bistånd väcker även en annan fråga. Tillsynsbestämmelserna i lagen om krigsmateriel är kopplade till 3 och 4 §§ samma lag, dvs. till kravet på tillverknings- eller tillhandahållandetillstånd. Med hänsyn till hur dessa bestämmelser och definitionen av begreppet tillhandahållande är utformade, måste vidare den som för ut krigsmateriel ha både ett utförseltillstånd samt ett tillverknings- eller tillhandahållandetillstånd i botten. Den som för ut krigsmateriel står därmed under ISP:s tillsyn. När det gäller sådant tekniskt bistånd som ett företag tillhandahåller kommer detta antagligen att i de flesta fall avse materiel som samma företag säljer. Sådana företag står därmed under ISP:s tillsyn. Ett renodlat tjänsteföretag som tillhandahåller tekniskt bistånd skulle dock med nuvarande skrivningar endast i vissa fall stå

under ISP:s tillsyn, nämligen i fråga om tjänster som avser uppfinningar och metoder för framställning av krigsmateriel (jfr 4 § första stycket lagen om krigsmateriel). Ett sådant företag skulle visserligen ändå, genom ändringar i 19 § lagen om krigsmateriel och 21 § förordningen om krigsmateriel – vilket utredaren också föreslår –, kunna åläggas att lämna uppgifter om tekniskt bistånd som lämnats utanför landet. Företaget skulle dock inte i andra avseenden stå under ISP:s tillsyn. Då även reglerna om avgifter till ISP:s finansiering delvis är kopplade till tillsynsbestämmelserna (jfr förordningen (2008:889) om finansiering av verksamheten vid Inspektionen för strategiska produkter), skulle vidare renodlade tjänsteföretag slippa bidra till ISP:s finansiering. Mot denna bakgrund anser utredaren att ändringar bör göras som ställer krav även på dylika tjänsteföretag att ha ett tillhandahållandetillstånd i botten. Då syftet här endast är att genomföra direktivet och den gemensamma ståndpunkten 2008/944/Gusp, föreslås att ett sådant krav begränsas till verksamhet som är inriktad på utlandet. I syfte att likställa renodlade tjänsteföretag som tillhandahåller tekniskt bistånd utomlands med tillverkare och tillhandahållare av krigsmateriel, föreslås mot denna bakgrund ändringar i 4 § krigsmateriellagen, vilka föranleder följdändringar i flera andra bestämmelser i krigsmateriellagen (8, 9, 11, 12, 17 och 19 §§) och krigsmaterieförordningen (4, 6, 8, 16 – 18, 20, 21, 23 och 24 §§). När det gäller de ändringar som krävs i förordningen (2008:889) om finansiering av verksamheten vid Inspektionen för strategiska produkter, för att dylika tjänsteföretag ska åläggas att bidra till ISP:s finansiering, väljer utredaren att stanna vid att peka på behovet av ändringar. Detta ligger nämligen en bit utanför uppdraget och bedöms kräva särskild beredning. Eftersom det enbart rör sig om förordningsändringar bör dock frågan kunna beredas parallellt med lagstiftningsprocessen så att regelverket finns på plats i vart fall innan de bestämmelser som genomför direktivet ska börja tillämpas, dvs. den 30 juni 2012.

När det särskilt gäller skjutvapen och ammunition innehåller EU-rätten särskilda regler för överföring av sådana produkter

mellan EU-medlemsstaterna vilka genomförts i den svenska vapenlagstiftningen³⁴. Dessa regler är inte helt kompatibla med det nu aktuella direktivet. I punkten 15 i ingressen till direktivet tydliggörs dock att direktivet inte påverkar EU:s regler om förflyttning av vapen och överföring av ammunition inom unionen. Direktivets bestämmelser påverkar följaktligen inte vapenlagstiftningen.

När det däremot gäller transitering inom unionen måste ett undantag från tillståndskravet göras. Ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela till EU:s regelverk kompletterande bestämmelser om transitering finns visserligen redan i 4 kap. 7 § tullagen (2000:1281). Det är dock inte anpassat till förhandenvarande situation. För att tydliggöra vad som gäller och för att bestämmelserna om krigsmateriel och tekniskt bistånd så långt som möjligt ska vara samlade i lagen om krigsmateriel, föreslår utredaren att ett bemyndigande tas in i 6 § lagen om krigsmateriel. Bemyndigandet föreslås gå ut på att regeringen ska få meddela föreskrifter om undantag från kravet på tillstånd vid överföring av krigsmateriel inom unionen och lämnande av tekniskt bistånd utanför landet (se även under artikel 3 där ytterligare skäl för bemyndigandet anges). Ändringen föreslås åtföljas av ett stadgande i förordningen om krigsmateriel, som vid överföring inom unionen undantar transitering genom Sverige från tillståndskravet. Undantagsbestämmelsen föreslås förläggas i en ny 4 a § i förordningen om krigsmateriel.

Artikelns krav på att det utöver ett överföringstillstånd inte ska krävas tillstånd för införsel av krigsmateriel innebär inget behov av författningsändringar, då det i Sverige inte krävs tillstånd för införsel av krigsmateriel. Det kan noteras att vapenlagen visserligen innehåller bestämmelser om tillståndskrav för införsel av skjutvapen och ammunition. Som ovan nämnts

³⁴ Rådets direktiv 91/477/EEG av den 18 juni 1991 om kontroll av förvärv och innehav av vapen samt rådets direktiv 93/15/EEG av den 5 april 1993 om harmonisering av bestämmelserna om utsläppande på marknaden och övervakning av explosiva varor för civilt bruk.

påverkar dock direktivet inte de särskilda bestämmelserna i vapenlagstiftningen.

När det gäller undantagsmöjligheterna i punkterna 2 och 3 ställer direktivet inga krav på genomförande. Sannolikt har bestämmelserna tagits med för att möjliggöra för medlemsstater som redan har dylika undantag i sin nationella lagstiftning att behålla dessa. Sverige har dock inga sådana undantag. Mot denna bakgrund läggs inte heller något förslag fram. Om det framöver skulle finnas önskemål om att införa ett eller flera av de angivna undantagen skulle det dock vara möjligt att göra detta genom en förordningsändring. De önskade undantagen skulle då kunna läggas till i den ovan föreslagna nya 4 a § i förordningen om krigsmateriel.

Punkterna 4 och 5 tydliggör att det ska finnas tre typer av tillstånd; generella, globala och individuella samt att det är upp till medlemsstaterna att, i enlighet med artiklarna 4 – 7, bestämma vilken typ av överföringstillstånd som ska användas i det enskilda fallet. Regelverket är dock utformat på det viset att individuella tillstånd ska användas mer restriktivt och det blir upp till ISP att göra en avvägning mellan det känsliga i en viss överföring och intresset av en okomplicerad affär.

När det gäller punkten 6 är redan möjligheten att föreskriva villkor i tillstånd inbyggd i lagen om krigsmateriel. Bestämmelsen klargör att det är upp till medlemsstaterna att föreskriva villkor, inklusive begränsningar av möjligheten till vidareexport samt krav på försäkringar om slutanvändning eller slutanvändarintyg. Eftersom punktens lydelse inte uttryckligen begränsar medlemsstaternas möjligheter, utöver den självklara hänvisningen att villkoren inte får strida mot unionsrätten, bedömer utredaren att punkten inte föranleder något behov av författningsändringar. Det får i stället bli upp till ISP och i förekommande fall regeringen att besluta vilka villkor som ett visst överföringstillstånd bör förenas med. I fråga om komponenter ställer punkterna 7 och 8 däremot vissa krav på villkor, vilket behandlas nedan.

I fråga om villkor kan det vidare vara idé att poängtera en detalj beträffande generella tillstånd. Dessa ger ju direkt alla leverantörer i Sverige, som uppfyller villkoren i tillståndet, rätt att överföra i tillståndet specificerade försvarsrelaterade produkter till en kategori eller kategorier av mottagare i andra länder. För att få syssla med handel eller utförsel av krigsmateriel i Sverige krävs dock även att man i botten har antingen ett tillverknings- eller tillhandahållandetillstånd. Om ett företag skulle överföra försvarsrelaterade produkter enbart med stöd av ett generellt tillstånd, utan att ha ett tillverknings- eller tillhandahållandetillstånd avseende verksamheten i botten, skulle de ansvariga företrädarna för bolaget riskera ansvar enligt 25 § lagen om krigsmateriel. För att undvika detta föreslår utredaren att generella tillstånd regelmässigt ska kombineras med ett villkor om att leverantörerna måste ha ett tillverknings- eller tillhandahållandetillstånd i botten. På det sättet kan man försäkra sig om att ingen leverantör som åberopar sig på ett generellt tillstånd bryter mot bestämmelserna.

I bilagan till direktivet listas i flera fall även komponenter till viss specifik materiel utan närmare angivelse. Punkterna 7 och 8, och då särskilt punkten 8, innehåller vissa begränsningar av medlemsstaternas möjligheter att föreskriva villkor i överföringstillstånd beträffande just komponenter. Utredaren gör bedömningen att dessa begränsningar bör tydliggöras i författningstext och inte helt överlämnas åt tillämpningen. Utredaren föreslår av detta och andra skäl som redogörs för nedan under artikel 5, att ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter som kompletterar bestämmelserna om utförsel- och lämnandetillstånd tas in i lagen om krigsmateriel. Bemyndigandet föreslås tas in i en ny 6 f § i lagen och åtföljs av en ny 19 § i förordningen om krigsmateriel där bestämmelserna i punkterna 7 och 8 tas in.

När det avslutningsvis gäller punkten 9 bedömer utredaren att den öppna skrivningen i 16 § lagen om krigsmateriel redan täcker de fall som räknas upp i direktivet. Ordalydelsen i

direktivet är visserligen mer begränsad och innehåller därutöver en möjlighet att tillfälligt upphäva ett tillstånd i stället för att återkalla det. Utredaren kan dock inte se att det är nödvändigt att särreglera återkallelser av tillstånd till överföring av krigsmateriel och lämnande av tekniskt bistånd inom unionen. Det är nämligen svårt att föreställa sig en situation där ISP eller regeringen skulle överväga att återkalla ett tillstånd p.g.a. andra omständigheter än de som räknas upp i punkten 9. Stadgandet i 16 § lagen om krigsmateriel är vidare så löst formulerat att det torde möjliggöra även ett tillfälligt upphävande av ett tillstånd. Möjligheten till tillfälligt upphävande nämns dock även på ett annat ställe i direktivet, se artikel 9.4.b avseende certifikat, som enligt utredarens mening bör genomföras enligt ordalydelsen. Mot denna bakgrund görs bedömningen att det även i det förevarande fallet är önskvärt att tydliggöra möjligheten att tillfälligt upphäva ett tillstånd. Utredaren anser att det lämpligen bör ske genom tillägget att tillstånd kan återkallas ”helt eller för viss tid”.

Artikel 5 Generella överföringstillstånd

Direktivet

Artikeln innehåller bestämmelser om generella överföringstillstånd. I *punkten 1* anges att generella överföringstillstånd direkt ger leverantörer som är etablerade på medlemsstaternas territorier och vilka uppfyller villkoren i det generella överföringstillståndet, tillstånd att genomföra överföringar inom gemenskapen av försvarsrelaterade produkter, vilka ska specificeras i det generella överföringstillståndet, till en kategori eller kategorier av mottagare i en annan medlemsstat.

I *punkten 2* stadgas att generella överföringstillstånd ska offentliggöras åtminstone i följande fall, dock utan att det påverkar sådana undantag som medlemsstaterna meddelat med stöd av artikel 4.2: a) om mottagaren är en del av en medlemsstats försvarsmakt, eller en avtalsslutande myndighet på försvarsområdet som köper för exklusiv användning av en medlemsstats försvarsmakt, b) om mottagaren är ett företag som certifierats i enlighet med artikel 9, c) om överföringen sker för demonstrations-, utvärderings- och utställningssyften, eller d) om överföringen sker för underhålls och reparationssyften, om mottagaren är den ursprungliga leverantören av den försvarsrelaterade produkten.

I *punkten 3* anges att medlemsstater som deltar i ett mellanstatligt samarbetsprogram om utveckling, tillverkning och användning av en eller flera försvarsrelaterade produkter, får offentliggöra ett generellt överföringstillstånd för de överföringar till övriga i programmet deltagande medlemsstater som är nödvändiga för programmets genomförande.

I *punkten 4* anges avslutningsvis att medlemsstaterna får fastställa villkor för registrering före första användningen av ett generellt överföringstillstånd, utan att det påverkar andra bestämmelser i detta direktiv.

Gällande rätt

Att det krävs tillstånd för utförsel av krigsmateriel framgår av 6 § lagen om krigsmateriel. Hur sådana tillstånd ska vara utformade är dock inte reglerat, även om förordningen om krigsmateriel innehåller anvisningar om vilka uppgifter en ansökan måste innehålla. Enligt 8 § förordningen om krigsmateriel ska en ansökan om utförsel innehålla uppgift om 1) den sökandes namn och hemvist, 2) materielens slag, mängd och värde, 3) köpare, mottagare och slutanvändare, 4) anledningen till utförseln och 5) begärd giltighetstid för utförseltillstånd och avsedd tidpunkt för utförseln. Praxis är vidare att det före utförseln bör finnas ett

slutanvändarintyg. I övrigt har överlämnats till ISP att bestämma hur tillstånden ska utformas. ISP har i allt väsentligt endast använt sig av individuella tillstånd. Dessa förekommer dock i olika varianter, bl.a. i en form som liknar globala tillstånd och kallas för projekttillstånd. Något som liknar de generella tillstånden enligt direktivet har däremot hittills inte använts med avseende på krigsmateriel. Generella tillstånd används däremot i PDA-regelverket.³⁵

Utredarens överväganden

Terminologin med generella, globala och individuella tillstånd förekommer redan i PDA-regelverket. Sverige har dessutom år 2000 slutit ett avtal med de fem andra främsta producentländerna av krigsmateriel i EU, nämligen Storbritannien, Frankrike, Tyskland, Spanien och Italien (FA/LOI-avtalet). Som en följd av tillträdet till detta avtal ska Sverige kunna utfärda globala licenser, vilket definieras som det enda nödvändiga tillståndet för överföring av materiel inom ramen för ett samarbetsprojekt, utan begränsning i fråga om mängd och värde. En global licens ska, enligt avtalet, också medge leverans av det producerade systemet, innefattande reservdelar, teknisk dokumentation och underhåll till projektdeltagarnas väpnade styrkor. Utförelsen exakta omfattning och värde behöver inte anges i licensansökan, men ska framgå i den normala rapportering som företagen årligen lämnar till ISP.

För genomförande av direktivet krävs att de olika tillståndslagen anges i författningstext. Utredaren anser därvid att definitioner av tillståndslagen bör tas in i lagen om krigsmateriel. Man kan då välja att begränsa definitionerna till att avse endast överföring inom unionen, vilket är det som direktivet kräver, eller att hålla definitionerna öppna för att

³⁵ Se bl.a. artikel 2 punkten 9 i rådets förordning (EG) nr 428/2009 av den 5 maj 2009 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export, överföring, förmedling och transitering av produkter med dubbla användningsområden.

tillståndsslagen, åtminstone på sikt, ska bli möjliga att använda även vid export till länder utanför EU. ISP har uppgett att myndigheten redan har använt tillstånd som motsvarar direktivets beskrivning av globala tillstånd vid sådan export. ISP har också uppgett att de tre angivna tillståndslagen är så vedertagna både till namn och utformning, att det inte skulle begränsa ISP:s möjligheter om tillstånden definieras så att de även blir möjliga att använda vid export till länder utanför EU. Det måste härutöver vara en fördel om tillstånd till överföring inom unionen respektive vid export till länder utanför EU benämns på samma sätt. Mot denna bakgrund och då det dessutom skulle se lite konstigt ut att noggrant reglera hur tillstånd ska vara utformade vid överföring inom unionen, medan tillstånd till export till andra länder även i fortsättningen lämnas helt oreglerade, bedömer utredaren att definitionerna bör utformas så att tillståndslagen inte begränsas till överföring inom unionen. Dessutom måste tekniskt bistånd byggas in i definitionerna.

Utredaren föreslår att en ny 6 a § införs i lagen om krigsmateriel, där det regleras att tillstånd enligt 6 § första stycket kan vara generellt, globalt eller individuellt. Härutöver föreslås att definitionerna av de olika tillståndsslagen förläggs till tre nya paragrafer, 6 b §, 6 d § och 6 e §. I 2 § finns visserligen redan vissa definitioner, men då de nu aktuella definitionerna har ett nära samband med 6 § framstår detta som ett lämpligare alternativ än att förlägga definitionerna till 2 §.

Även om det således inte föreslås att definitionerna ska begränsas till överföring inom unionen, använder ISP i dag inte något tillstånd som liknar direktivets generella tillstånd. För att sådana tillstånd ska kunna användas i förhållande till länder utanför EU krävs vidare, då de är så generösa, att det finns ett starkt förtroende mellan de inblandade staterna. Antagligen skulle det även krävas någon form av certifieringsförfarande motsvarande det som föreskrivs i direktivet. Mot denna bakgrund bedömer utredaren att det för närvarande saknas behov av att använda generella tillstånd för export till länder

utanför EU. Utredaren anser vidare att detta bör tydliggöras i författningstext och förslår därför att en sådan begränsning tas in i ett andra stycke i den nya 6 b §.

Enligt punkten 1 ska generella tillstånd offentliggöras, men hur detta ska ske anges inte. Av definitionen av ett generellt tillstånd framgår att det riktar sig till alla potentiella svenska leverantörer av krigsmateriel och tekniskt bistånd. Ett generellt tillstånd bedöms därmed utgöra en handlingsregel som i första hand hör hemma i en författningssamling. I PDA-regelverket har, genom 6 § PDA-lagen och 4 § PDA-förordningen, en liknande situation lösts genom att ISP fått ett bemyndigande att meddela föreskrifter om generella tillstånd. ISP har också meddelat sådana föreskrifter i Tullverkets författningssamling [2000:24]. De företag som har med ISP att göra är vidare redan vana att söka information i Tullverkets författningssamling. Utredaren föreslår därför att samma ordning ska införas på krigsmaterielområdet. Av dessa och andra skäl som redogörs för i övervägandena avseende artikel 4 föreslås att ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter som kompletterar bestämmelserna om utförsel- och lämnandetillstånd, tas in i en ny 6 f § i lagen om krigsmateriel. Bestämmelsen åtföljs av ett bemyndigande för ISP att meddela föreskrifter om generellt tillstånd, vilket föreslås hamna i ny 2 a § i förordningen om krigsmateriel. ISP får sedan i föreskriftsform ange vilka produkter som omfattas av det generella tillståndet. Härutöver föreslås att en bestämmelse om offentliggörande tas in i 30 §, vilken i detta avseende föreskriver att ISP ska offentliggöra meddelade generella tillstånd genom de föreskrifter myndigheten meddelar enligt 2 a §.

Punkten 2 pekar ut vissa situationer då ett generellt tillstånd ska användas. Eftersom regeln är tvingande anser utredaren att den bör regleras i författning. Utredaren föreslår att så sker i en ny 6 c § i lagen om krigsmateriel, som alltså placeras precis efter den paragraf som definierar generellt tillstånd.

Punkten 3 förtydligar att ett generellt tillstånd kan användas för överföringar av krigsmateriel och lämnande av tekniskt

bistånd inom ett mellanstatligt samarbetsprogram. Eftersom direktivet i övrigt inte innehåller några bestämmelser som begränsar användandet av generella tillstånd synes regeln obehövlig. Antagligen har det varit viktigt för någon medlemsstat att möjligheten tydliggörs. Bestämmelsen föranleder i vart fall inget behov av författningsändringar.

Punkten 4 möjliggör för medlemsstaterna att fastställa villkor för registrering före första användningen av ett generellt tillstånd (jfr även artikel 8.2). Syftet med sådan registrering skulle vara att ISP kan kontrollera att företag har de rutiner som krävs för att myndigheten ska kunna få in den information som behövs. ISP ser mot denna bakgrund behov av att använda de möjligheter att föreskriva villkor som punkten erbjuder, för att säkerställa att myndigheten får in bl.a. leveransdeklarationer och underlag till myndighetens statistikrapportering. Utredaren föreslår av denna anledning att lagen om krigsmateriel och förordningen om krigsmateriel förses med bemyndiganden som ger regeringen rätt att föreskriva dylika villkor. Bemyndigandet kan lämpligen placeras i en ny andra punkt i 19 § tredje stycket lagen om krigsmateriel. Utredaren föreslår dock inte någon bestämmelse som utnyttjar bemyndigandet i förordningen om krigsmateriel. Det får i stället bli upp till ISP att överväga och sedan inkomma till Regeringskansliet med önskemål om lämplig reglering. Detta bör ske i tid så att bestämmelsen finns på plats när regelverket börjar tillämpas den 30 juni 2012.

Utredarens avsikt är givetvis inte att det bemyndigande som sålunda föreslås tas in i 6 f § lagen om krigsmateriel ska inkräkta på ISP:s befintliga behörighet enligt 1 a § samma lag, att pröva frågor om tillstånd i enskilda fall. Detta bedöms dock inte behöva framgå av lagtexten.

Artikel 6 Globala överföringstillstånd

Direktivet

Artikeln innehåller bestämmelser om globala överföringstillstånd. I *punkten 1* anges att medlemsstaterna på begäran ska bevilja en enskild leverantör globala överföringstillstånd för överföring av försvarsrelaterade produkter till mottagare i en eller flera andra medlemsstater.

I *punkten 2* stadgas att medlemsstaterna i varje globalt överföringstillstånd ska ange vilka försvarsrelaterade produkter eller vilka kategorier av sådana produkter som omfattas av tillståndet och vilka mottagare eller kategorier av mottagare som är godkända. Avslutningsvis anges att ett globalt överföringstillstånd får beviljas för en period om tre år, vilken får förnyas av medlemsstaterna.

Gällande rätt

Se under denna rubrik i avsnittet om artikel 5.

Utredarens överväganden

I avsnittet om generella överföringstillstånd, se ovan, har föreslagits att lagen om krigsmateriel ska innehålla definitioner av de olika tillståndsslagen och att definitionerna inte ska begränsas till överföring av krigsmateriel och lämnande av tekniskt bistånd inom unionen. I enlighet därmed föreslås att en för svenska förhållanden anpassad definition av globalt tillstånd tas in i en ny 6 d § i lagen om krigsmateriel. Några ytterligare författningsändringar bedöms inte vara nödvändiga.

Artikel 7 Individuella överföringstillstånd

Direktivet

Artikel 7 innehåller bestämmelser om individuella överföringstillstånd. Den innehåller fyra punkter som anger när ett individuellt överföringstillstånd ska meddelas enligt följande. För det första när ansökan avser endast en överföring. För det andra när det är nödvändigt för att skydda medlemsstaternas väsentliga säkerhetsintressen eller för att skydda den allmänna ordningen. För det tredje när det är nödvändigt för efterlevnad av medlemsstaternas internationella skyldigheter och åtaganden. För det fjärde när en medlemsstat har tungt vägande skäl att tro att leverantören inte kommer att kunna följa alla de villkor som är nödvändiga för att bevilja ett globalt överföringstillstånd.

Gällande rätt

Se under denna rubrik i avsnittet om artikel 5.

Utredarens överväganden

I artikel 4 punkten 5 anges att det är upp till medlemsstaterna att bestämma typ av överföringstillstånd, men samtidigt att det ska ske enligt artiklarna 4 – 7. I artikel 7 specificeras när ett individuellt tillstånd ska meddelas och av artikelns kontext framgår att detta framöver är tänkt att ske endast i de uppräknade undantagsfallen. Undantagsfallen ger redan i sig ganska generösa möjligheter att välja individuella tillstånd baserat på ISP:s bedömningar. Samtidigt innehåller artikeln inget uttryckligt förbud mot att meddela ett individuellt tillstånd även i andra fall, t.ex. om det begärs av sökanden. I likhet med vad som har föreslagits vid genomgången av artiklarna 5 och 6 ovan

föreslås att begreppet individuellt tillstånd definieras i lagen om krigsmateriel samt att definitionen inte begränsas till överföring av krigsmateriel eller lämnande av tekniskt bistånd inom unionen. Härutöver kräver direktivet, i likhet med vad som gäller för generella tillstånd, en författningsreglering av i vilka fall individuella tillstånd ska användas. Både definitionen och bestämmelserna om när ett individuellt tillstånd ska användas föreslås tas in i en ny 6 e § i lagen om krigsmateriel. Utredarens ambition har varit att så långt som möjligt, i den utsträckning direktivet tillåter, överlämna åt ISP att avgöra vilken typ av tillstånd som ska användas i det enskilda fallet.

Artikel 8 Information från leverantörerna

Direktivet

Som rubriken antyder innehåller artikeln olika bestämmelser om vilken information leverantörer av försvarsrelaterade produkter förväntas lämna till mottagarna respektive medlemsstaternas behöriga myndigheter. I *punkten 1* anges att medlemsstaterna ska se till att leverantörerna av försvarsrelaterade produkter upplyser mottagarna om de villkor, inklusive begränsningar, angående slutanvändning eller export av försvarsrelaterade produkter som ingår i överföringstillståndet.

Enligt *punkten 2* ska medlemsstaterna se till att leverantörerna inom en rimlig tidsfrist underrättar de behöriga myndigheterna i den medlemsstat från vars territorium de önskar överföra försvarsrelaterade produkter, när de avser att använda ett generellt överföringstillstånd för första gången. Härutöver anges att medlemsstaterna får bestämma vilka ytterligare uppgifter som kan krävas avseende försvarsrelaterade produkter som överförs med ett generellt överföringstillstånd.

I *punkten 3* anges att medlemsstaterna regelbundet ska se till och kontrollera att leverantörer för detaljerade och fullständiga register över sina överföringar, i enlighet med den gällande lagstiftningen i respektive medlemsstat. Medlemsstaterna ska även besluta om rapporteringskraven för användningen av de olika tillståndstyperna. Härutöver anges att registren ska innefatta kommersiella dokument som innehåller följande information. a) En beskrivning av den försvarsrelaterade produkten och dess referens i förteckningen i bilagan. b) Den försvarsrelaterade produktens mängd och värde. c) Tidpunkterna för överföring. d) Leverantörens och mottagarens namn och adress. e) Slutanvändning och slutanvändare av den försvarsrelaterade produkten, om detta är känt. f) Bevis för att information om en exportrestriktion i ett överföringstillstånd har vidarebefordrats till mottagaren av den försvarsrelaterade produkten.

I *punkten 4* stadgas avslutningsvis att medlemsstaterna ska säkerställa att leverantörerna bevarar de register som avses i punkten 3 under åtminstone samma tidsperiod som fastställs i den relevanta medlemsstatens nationella lagstiftning om krav för bevarande av register för ekonomiska aktörer, och i varje fall minst tre år från utgången av det kalenderår då överföringen ägde rum. Det anges också att registren på begäran ska visas upp för de behöriga myndigheterna i den medlemsstat från vars territorium leverantören överförde de försvarsrelaterade produkterna.

Gällande rätt

Någon författningsreglerad skyldighet att, som föreskrivs i punkten 1 i direktivet, upplysa mottagarna av krigsmateriel och tekniskt bistånd om villkor och begränsningar i tillståndet finns inte i dag.

Punkten 2 är specifik för generella tillstånd, som hittills inte funnits på krigsmaterielområdet. En snarlik bestämmelse

återfinns i del 3.1 i bilaga II till rådets förordning (EG) nr 428/2009 av den 5 maj 2009 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export, överföring, förmedling och transitering av produkter med dubbla användningsområden, men där ställs uttryckligen krav på att underrättelse ska ske först 30 dagar efter den dag då den första exporten ägde rum.

Kraven på registerföring i punkten 3 har väl sin närmaste svenska motsvarighet i bokföringslagen (1990:1078), som gäller för alla som bedriver näringsverksamhet. 4 kap. 1 § bokföringslagen anger vad bokföringsskyldigheten innefattar och innebär långtgående skyldigheter att bokföra affärshändelser och spara underlag. Någon uttalad skyldighet att spara samtliga de uppgifter som anges i punkten 3 finns dock inte i bokföringslagen. I 19 § tredje stycket lagen om krigsmateriel finns vidare ett bemyndigande till regeringen att meddela föreskrifter om att den som har utförseltillstånd ska lämna uppgifter om krigsmateriel som förts ut ur landet. Bemyndigandet har utnyttjats i 21 § förordningen om krigsmateriel, som ställer krav på att alla som har tillverknings- eller tillhandahållandetillstånd till ISP ska ge in deklARATIONER som redovisar materielens slag, kvantitet och fakturerade värde. När det särskilt gäller utförselsituationer ska deklARATIONEN även innehålla uppgift om tillståndet och slutligt mottagarland. Enligt 22 § förordningen om krigsmateriel ska deklARATIONERNA lämnas halvårsvis av företag med tillverkningstillstånd och helårsvis av företag med tillhandahållandetillstånd.

När det gäller punkten 4 framgår av 7 kap. 2 § bokföringslagen att dokument m.m. som används för att bevara räkenskapsinformation ska vara varaktiga och lätt åtkomliga. De ska vidare bevaras fram till och med det tionde året efter utgången av det kalenderår då räkenskapsåret avslutades. De ska härutöver förvaras i Sverige, i ordnat skick och på betryggande och överskådligt sätt.

Utredarens överväganden

Även om en del av skyldigheterna enligt punkterna 3 och 4 redan följer av lagen om krigsmateriel, förordningen om krigsmateriel och bokföringslagen, torde detta inte gälla samtliga. Dessutom har det ur tydlighetssynpunkt, gentemot såväl företag som Europeiska kommissionen och övriga EU-medlemsstater, ett mervärde att reglerna om krigsmateriel finns samlade i lagen om krigsmateriel och förordningen om krigsmateriel. Utredaren förordar därför att artikeln mer eller mindre ordagrant tas in i författningstext. I detta syfte föreslås dels att ett bemyndigande införs i en ny tredje punkt i 19 § tredje stycket lagen om krigsmateriel, dels att artikeltexten i allt väsentligt tas in i en ny 21 a § i förordningen om krigsmateriel.

När det särskilt gäller punkten 2, där medlemsstaterna själva ska bestämma en rimlig tidsfrist för underrättelser om när en leverantör för första gången avser att använda ett generellt tillstånd, har ISP förordat att tidsfristen ska bestämmas till fyra veckor. Från företagshåll har önskemålet varit att tidsfristen ska hållas så kort som möjligt. Utredaren konstaterar att en tidsfrist på just fyra veckor redan gäller enligt 17 § förordningen om krigsmateriel, som avser underrättelser om anbud eller avtal om bl.a. tillhandahållande av krigsmateriel till någon i utlandet. Detta talar för att tidsfristen även här bör bestämmas till fyra veckor.

I punkten 3 anges i en bisats att medlemsstaterna ska besluta om rapporteringskraven för användningen av ett generellt, ett globalt och ett individuellt tillstånd. Nationella bestämmelser om tillsyn och uppgiftsskyldighet avseende utförelse finns redan i 19 § lagen om krigsmateriel och 21 § förordningen om krigsmateriel. Utredaren föreslår i detta arbete dessutom att bestämmelserna ska ändras så att tekniskt bistånd omfattas av tillsynen och uppgiftsskyldigheten. Någon skillnad mellan de olika tillståndsslagen görs däremot inte i bestämmelserna och det är i dag svårt att säga om det behövs. Utredaren lämnar därför inget förslag till differentiering av rapporteringskraven. Det får i

stället bli upp till ISP att, i samband med att arbetet med det nya regelverket fortskrider, anmäla till Regeringskansliet om ytterligare ändringar behövs.

Artikel 9 Certifiering

Direktivet

Artikeln innehåller ramverket till det certifieringsförfarande som ska möjliggöra för mottagare av krigsmateriel och tekniskt bistånd att komma i fråga för leveranser på ett generellt tillstånd. I *punkten 1* anges endast att medlemsstaterna ska utse behöriga myndigheter för certifiering av mottagare som är etablerade på deras territorium av försvarsrelaterade produkter enligt överföringstillstånd som offentliggjorts av andra medlemsstater enligt artikel 5.2.b.

Av *punkten 2* följer att certifieringen ska fastställa mottagarföretagets tillförlitlighet, särskilt vad avser dess förmåga att iakttä exportrestriktioner för försvarsrelaterade produkter som mottagits från en annan medlemsstat med stöd av ett överföringstillstånd. Vidare anges att mottagarföretagets tillförlitlighet ska bedömas enligt följande kriterier. a) Dokumenterad erfarenhet av försvarsverksamhet, där särskild hänsyn tas till företagets uppgifter om överensstämmelse med exportrestriktioner, domstolsbeslut på området, tillstånd att tillverka eller sälja försvarsrelaterade produkter samt genom anlåtande av erfaren ledningspersonal. b) Relevant industriverksamhet på området för försvarsrelaterade produkter i gemenskapen, särskilt förmåga att integrera system och delsystem. c) Utnämning av en chefstjänsteman som personligt ansvarig för överföring och export. d) Ett skriftligt åtagande från företaget, undertecknat av den chefstjänsteman som avses i led c, om att det kommer att vidta alla nödvändiga åtgärder för att följa

och garantera efterlevnaden av de specifika villkoren för slutanvändning och export till tredje land av varje mottagen komponent eller produkt. e) Ett skriftligt åtagande från företaget, undertecknat av den chefstjänsteman som avses i led c, om att det skyndsamt ska lämna detaljerad information som svar på förfrågningar om slutanvändare eller slutanvändning av alla produkter som företaget exporterat, överfört eller mottagit från en annan medlemsstat med stöd av ett överföringstillstånd. f) En beskrivning, kontrasignerad av den chefstjänsteman som avses i led c, av det interna efterlevnadsprogrammet eller av företagets system för hantering av överföring och export. Denna beskrivning ska innehålla detaljer om de organisatoriska, mänskliga och tekniska resurser som avsatts för att hantera överföringar och export, ansvarskedjan i företaget, interna revisionsförfaranden, medvetandegörande och personalutbildning, fysiska och tekniska säkerhetsarrangemang, registerföring samt spårbarhet för överföringar och export.

I *punkten 3* anges vilken information certifikaten ska innehålla enligt följande. a) Namn på den behöriga myndighet som utfärdar certifikaten. b) Mottagarens namn och adress. c) En försäkran om att mottagaren uppfyller kriterierna i punkten 2. d) Utfärdandedatum och giltighetstid för certifikatet.

Av *punkten 4* följer att certifikat får innehålla ytterligare villkor om a) tillhandahållande av information som är nödvändig för kontroll av att de kriterier som avses i punkten 2 uppfylls, och b) tillfälligt upphävande eller återkallande av certifikatet.

I *punkten 5* stadgas att de behöriga myndigheterna ska kontrollera att mottagaren uppfyller dels kriterierna i punkten 2, vilket ska ske minst vart tredje år, dels sådana villkor i certifikaten som föreskrivits med stöd av punkten 4.

I *punkten 6* anges att medlemsstaterna ska godkänna certifikat som har utfärdats i enlighet med detta direktiv i en annan medlemsstat.

Punkten 7 ger en medlemsstat möjlighet att vidta åtgärder om en behörig myndighet konstaterar att en certifikatsinnehavare som är etablerad i medlemsstaten inte längre uppfyller

kriterierna i punkten 2 eller villkoren i punkten 4. Åtgärderna får omfatta återkallande av certifikatet. Vidare anges att den behöriga myndigheten ska underrätta kommissionen och de andra medlemsstaterna om sitt beslut.

I *punkten 8* anges att medlemsstaterna ska offentliggöra en förteckning över certifierade mottagare, vilken ska uppdateras regelbundet. Medlemsstaterna ska även underrätta Europeiska gemenskapernas kommission, Europaparlamentet och de andra medlemsstaterna om detta. Härutöver anges att kommissionen på sin webbplats ska göra tillgängligt för allmänheten ett centralt register över mottagare som certifierats av medlemsstaterna.

Utredarens överväganden

Artikeln innehåller ramverket till den nya möjligheten att certifiera mottagare inom unionen av krigsmateriel och tekniskt bistånd. Medlemsstaterna och kommissionen samråder härutöver angående de närmare förutsättningarna för certifiering och utformningen av själva certifikaten. För Sveriges räkning deltar ISP i detta samråd.

Bestämmelserna i artikel 9 i direktivet behöver författningsregleras. Utredaren föreslår att detta sker under nya rubriker i lagen om krigsmateriel och förordningen om krigsmateriel. I lagen föreslås till att börja med att det införs en ny 6 g § som stadgar att ISP ska vara behörig myndighet enligt artikel 9.1 i direktivet. Härutöver föreslås att ett bemyndigande tas in i en ny 6 h §, som ger regeringen möjlighet att meddela föreskrifter om certifieringsprocessen. På det sättet kan huvuddelen av textmassan förpassas till nya paragrafer; 4 c–4 g §§ i förordningen om krigsmateriel. Då utredaren inte riktigt har fått det att passa in i förordningen om krigsmateriel samt då det förtjänar att framhållas i lagtexten, föreslås dock att punkten 6, att certifikat som andra medlemsstater har utfärdat ska godkännas i Sverige, tas med i ett andra stycke i 6 h § lagen om krigsmateriel.

Den föreslagna författningstexten är anpassad till svenska förhållanden. Särskilt kan nämnas att direktivet i punkten 4 ger möjlighet att förse certifikat med villkor om tillfälligt upphävande eller återkallande av certifikatet. På samma sätt som beträffande artikel 4 punkten 9 föreslås att detta översätts till ”återkallande helt eller för viss tid”. Utredaren bedömer också att en återkallelse av ett certifikat enligt bestämmelsen bör gå att överklaga hos allmän förvaltningsdomstol. Detta föranleder en ändring i 23 a § lagen om krigsmateriel.

När det särskilt gäller kravet på offentliggörande i punkten 8 torde intresserade personer, företag, organisationer och myndigheter både vara få och vara väl förtrogna med ISP:s roll som behörig myndighet. Den förteckning som ska offentliggöras lämpar sig vidare inte riktigt att placera i en författningssamling (jfr 29 § författningssamlingsförordningen (1976:725)). Utredaren föreslår mot denna bakgrund att offentliggörandet ska ske genom att ISP i Post- och Inrikes Tidningar (POIT) offentliggör certifierade mottagare. Myndigheten ska också, antingen genom kungörelse i POIT eller på sin hemsida föra en förteckning över alla certifierade mottagare, vilken ska uppdateras så snart behov finns, dvs. när ett nytt företag certifierats eller ett certifikat återkallats. En bestämmelse härom föreslås tas in i en ny 30 § i förordningen om krigsmateriel, som även föreslås innehålla en bestämmelse om offentliggörande av generella tillstånd enligt artikel 5 punkten 1 (se vidare under artikel 5).

Artikel 10 Exportrestriktioner

Direktivet

Artikeln anger att medlemsstaterna ska se till att mottagare av försvarsrelaterade produkter vilka ansöker om exporttillstånd

uppges för sina behöriga myndigheter, i de fall den försvarsrelaterade produkt som mottagits från en annan medlemsstat med stöd av ett överföringstillstånd är belagd med exportrestriktioner, att de har iakttagit villkoren för dessa restriktioner, inklusive att de i tillämpliga fall fått det erforderade överföringstillståndet från ursprungsmedlemsstaten.

Utredarens överväganden

Den uppgiftsskyldighet som följer av artikeln måste författningsregleras. Någon uppgiftsskyldighet för mottagare av krigsmateriel finns inte i dag. Utredaren föreslår därför att ett bemyndigande tas in i en ny fjärde punkt i 19 § lagen om krigsmateriel samt att bemyndigandet utnyttjas genom att en ny 21 b §, som mer eller mindre direkt återger texten i artikeln, tas in i förordningen om krigsmateriel.

Artikel 11 Tullförfaranden

Direktivet

I *punkten 1* anges att medlemsstaterna ska se till att exportören, vid fullgörande av formaliteterna för export av försvarsrelaterade produkter vid det tullkontor som ansvarar för handläggningen av exportdeklarationen, styrker att nödvändigt exporttillstånd har erhållits.

I *punkten 2* anges att en medlemsstat även får, utan att det påverkar tillämpningen av gemenskapens tullkodex³⁶, för en period som inte överstiger 30 arbetsdagar, avbryta förfarandet

³⁶ Rådets förordning (EG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen.

för export från dess territorium eller vid behov på annat sätt förhindra att försvarsrelaterade produkter som mottagits från en annan medlemsstat med stöd av ett överföringstillstånd och integrerats med en annan försvarsrelaterad produkt eller vid behov på ett annat sätt förhindra att den lämnar gemenskapen från dess territorium, om den anser a) att relevant information inte beaktades när exporttillståndet beviljades, eller b) att omständigheterna har ändrats väsentligt sedan exporttillståndet beviljades.

I *punkten 3* anges att medlemsstaterna får besluta att tullformaliteter för export av försvarsrelaterade produkter endast får fullgöras vid vissa tullkontor.

Gällande rätt

I 6 § lagen om krigsmateriel anges att krigsmateriel, om inte annat följer av lagen eller annan författning, inte får föras ut ur landet utan tillstånd. Av 15 § förordningen om krigsmateriel följer vidare att utförsel av krigsmateriel, som inte omfattas av förordningens särskilda regler om handelsvapen med tillhörande ammunition, ska anmälas till Tullverket i förväg på visst sätt. Där anges också att Tullverket får medge undantag om det finns särskilda skäl. I 15 a § förordningen finns ytterligare undantag. I Tullverkets föreskrifter och allmänna råd (TFS 1997:35) om anmälan till Tullverket vid utförsel m.m. av krigsmateriel finns ytterligare bestämmelser. I 4 § föreskrifterna, som handlar om export till tredje land, stadgas att vid utförsel till tredje land ska anmälan om utförsel lämnas i tulldeklarationen för export som då också ska innehålla vissa särskilt angivna uppgifter. Det stadgas också att utförseltillståndet ska visas upp i original för tullkontoret, om inte annat framgår av tillståndet. Fakturakopia skall avlämnas.

Beträffande punkten 2 finns ingen motsvarande möjlighet i dag.

I 9 § i de angivna föreskrifterna finns en bestämmelse om vid vilket tullkontor som anmälan om utförsel ska lämnas. Där anges att anmälan, om inte annat sägs i föreskrifterna, ska lämnas till det tullkontor som är ansvarigt för övervakningen av den plats där avsändaren/exportören är etablerad. Om varorna packas eller lastas på annan plats för att avsändas till ett annat EU-land eller på export, skall anmälan lämnas till tullkontoret som ansvarar för övervakningen av den platsen.

Utredarens överväganden

När det gäller punkten 1 följer redan av TFS 1997:35 att en exportör ska styrka att nödvändigt exporttillstånd finns. I praktiken fungerar detta så att ISP, så snart ett tillstånd beviljats, översänder detta till Tullverket på elektronisk väg. Utredaren bedömer vidare att införandet av begreppet tekniskt bistånd inte föranleder några ändringar av tullbestämmelserna, som ju endast rör varor. Utredaren anser att Sverige därigenom redan uppfyller punktens krav på genomförandeåtgärder.

Den möjlighet som punkten 2 erbjuder medlemsstaterna att tillfälligt avbryta förfarandet för export under en tid av maximalt 30 dagar, utgör ytterligare ett verktyg som kan användas i syfte att bibehålla en effektiv exportkontroll av krigsmateriel. Under den angivna tidsperioden kan förhållandena kring exporten utredas samt ges tid att ta ställning till om tillståndet bör återkallas eller ytterligare garantier inhämtas. Möjligheten bör därför genomföras. Utredaren föreslår att en rubrik om avbrytande av förfarandet för export tas in i lagen om krigsmateriel, åtföljd av en ny 15 a §, som möjliggör för regeringen eller den myndighet som beslutat om exporttillstånd – ISP eller Polisen – att avbryta förfarandet för export under en period av maximalt 30 arbetsdagar.

Det bedöms inte finnas något behov av ytterligare reglering av vid vilka tullkontor tullformalitetserna för export av krigsmateriel får fullgöras.

Artikel 12 Informationsutbyte

Direktivet

I artikeln stadgas att medlemsstaterna i samarbete med kommissionen ska vidta alla lämpliga åtgärder för att upprätta direkt samarbete och utbyte av information mellan de behöriga nationella myndigheterna.

Gällande rätt

Enligt 4 § förordningen (2007:1219) med instruktion för Inspektionen för strategiska produkter ska ISP bl.a. förmedla sådan information om exportkontroll av krigsmateriel som Sverige har åtagit sig att tillhandahålla som medlem i Europeiska unionen (punkten 1 a), ha ett informations- och erfarenhetsutbyte med motsvarande organ i andra länder (punkten 4), samt uppfylla de åtaganden inom sitt verksamhetsområde som i övrigt följer av Sveriges samarbete inom Europeiska unionen (punkten 5).

Utredarens överväganden

Den skyldighet att samarbeta och utbyta information som följer av artikeln bedöms redan vara täckt av de generösa skrivningarna i 4 § förordningen med instruktion för ISP.

En annan fråga är om det finns ett behov av en sekretessbrytande bestämmelse. De uppgifter som ISP inhämtar inom ramen för sitt uppdrag under direktivet, dvs. enligt de bestämmelser som införlivar detsamma, och som sedermera kan bli föremål för informationsutbyte enligt artikel 12, faller i huvudsak under 30 kap. 23 § första stycket offentlighets- och sekretesslagen (2009:400; nedan benämnd OSL). Av 30 kap. 23 §

första stycket 1 OSL jämförd med 9 § första stycket 1 offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641) och punkt 19 i bilagan till offentlighets- och sekretessförordningen framgår – såvitt nu är i fråga – att sekretess gäller i statliga myndigheters verksamhet som består i tillståndsgivning och tillsyn enligt lagen om krigsmateriel för uppgifter om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat, om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgifterna röjs.

Vissa uppgifter som ISP inhämtar enligt samma bestämmelser, och som sedermera kan bli föremål för informationsutbyte enligt artikel 12, kan även falla under 15 kap. 1 § OSL, den s.k. utrikessekretessen. Paragrafen föreskriver att sekretess gäller för uppgift som angår Sveriges förbindelser med annan stat eller i övrigt rör annan stat, mellanfolklig organisation, medborgare eller juridisk person i annan stat eller statslös, om det kan antas att det stör Sveriges mellanfolkliga förbindelser eller på annat sätt skadar landet om uppgiften röjs.

Enligt 8 kap. 3 § samma lag får en uppgift som omfattas av sekretess inte röjas för utländsk myndighet eller mellanfolklig organisation annat än om utlämnande sker i enlighet med särskild föreskrift därom i lag eller förordning eller om uppgiften i motsvarande fall skulle få utlämnas till svensk myndighet och det enligt den utlämnande myndighetens prövning står klart att det är förenligt med svenska intressen att uppgiften lämnas till den utländska myndigheten eller den mellanfolkliga organisationen.

Redan i dag möjliggör 4 § i ISP:s myndighetsinstruktion ett omfattande informationsutbyte med andra stater och mellanfolkliga organisationer. Det saknas dock en sekretessbrytande bestämmelse som är särskilt anpassad för detta. Sannolikt beror detta på att den information som lämnas oftast inte är sekretesskyddad. ISP kan i de flesta fall sannolikt också begränsa den information som lämnas så att uppgifter som omfattas av sekretess inte behöver lämnas ut. Vid bedömningen av om det kan antas att enskilda lider skada om uppgifterna lämnas ut bör vidare beaktas att uppgifterna enligt artikel 12 ska

lämnas till myndigheter i andra EU-medlemsstater och inte till enskilda konkurrerande företag. Härutöver bör också nämnas att regeringen, genom stadgandet i 30 kap. 26 § OSL, har möjlighet att besluta om undantag från sekretessen enligt 30 kap. 23 § första stycket i enskilda fall, om den finner det vara av vikt att uppgiften lämnas.

Med hänsyn till hur öppen skrivningen i artikel 12 är bedömer utredaren ändå att det i vissa fall kan komma ifråga att uppgifter som omfattas av sekretess enligt 30 kap. 23 § första stycket OSL behöver delas med en utländsk myndighet. Ett sådant behov kan sannolikt finnas redan i dag och accentueras ytterligare av bestämmelsen om informationsutbyte i artikel 12. Det är vidare inte rimligt att regeringen ska behöva blandas in och besluta om undantag varje gång en dylik fråga uppkommer. Utredaren föreslår därför att en sekretessbrytande bestämmelse införs. Med hänsyn till att bestämmelserna om ISP:s skyldigheter att dela information finns i myndighetsinstruktionen, föreslås att en sådan bestämmelse införs i en ny 5 a § i denna under särskild rubrik. Bestämmelsen bedöms kunna behövas även för genomförandet av artikel 4 i den gemensamma ståndpunkten 2008/944/Gusp (se avsnitt 4 under artikel 4).

Artikel 13 Anpassning av bilagan

Direktivet

I *punkten 1* anges att kommissionen ska uppdatera förteckningen över försvarsrelaterade produkter i bilagan i strikt överensstämmelse med Europeiska unionens gemensamma militära förteckning.

I *punkten 2* anges att dessa åtgärder, som avser att ändra icke väsentliga delar av direktivet, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 14.2.

Utredarens överväganden

Artikeln innehåller bestämmelser om hur bilagan till direktivet ska uppdateras och föranleder inget behov av författningsändringar. Bilagan till direktivet kommer att behöva uppdateras genom det angivna kommittéförfarandet varje gång Europeiska unionens gemensamma militära förteckning ändras. På samma sätt kommer det då att behöva göras en svensk förordningsändring, om utredarens förslag att den svenska krigsmaterielförteckningen ska ersättas av Europeiska unionens gemensamma militära förteckning accepteras.

När det gäller de svenska ändringarna anser utredaren för övrigt att dessa ska följa omedelbart på ändringar i EU:s gemensamma militära förteckning snarare än att man ska avvakta en ändring av bilagan till direktivet. En sådan ordning gör att den svenska förteckningen uppdateras så snabbt som möjligt. Det finns dessutom, åtminstone än så länge, vissa skillnader mellan EU:s gemensamma militära förteckning och bilagan till direktivet, genom att vissa poster och definitioner endast finns med i den förra. Det är vidare EU:s gemensamma militära förteckning som medlemsstaterna har åtagit sig att utföra kontroller mot enligt den gemensamma ståndpunkten 2008/944/Gusp.

Artikel 14 Kommittéförfarande

Direktivet

Enligt punkten 1 ska kommissionen biträdas av en kommitté.

Av punkten 2 följer att artiklarna 5a.1 – 5a.4 och 7 i beslut 1999/468/EG ska tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet, när det hänvisas till denna punkt (jfr artikel 13.2).

Utredarens överväganden

Artikeln tillskapar en kommitté med företrädare för medlemsstaterna och anger att den ska arbeta enligt det föreskrivande förfarande med kontroll som anges i det angivna rådsbeslutet. Den enda hänvisning till kommittén som direktivet innehåller rör uppdateringen av bilagan (artikel 13.2) vilket är en närmast automatisk ändringsprocess som måste ske så snart Europeiska unionens gemensamma militära förteckning ändras. Artikeln är av begränsat intresse och föranleder inga författningsändringar.

Artikel 15 Skyddsåtgärder

Direktivet

I *punkten 1* stadgas att om en tillståndsgivande medlemsstat anser att det finns en allvarlig risk för att en mottagare som certifierats i enlighet med artikel 9 i en annan medlemsstat inte kommer att iakttä villkoren för ett generellt överföringstillstånd

eller om en tillståndsgivande medlemsstat anser att den allmänna ordningen, den allmänna säkerheten eller dess väsentliga säkerhetsintressen skulle kunna påverkas, ska den underrätta den andra medlemsstaten om detta och begära en utvärdering av situationen.

I *punkten 2* anges att om de tvivel som anges i punkt 1 fortfarande råder får den tillståndsgivande medlemsstaten tillfälligt upphäva verkan av det generella överföringstillståndet för sådana mottagare. Medlemsstaten ska underrätta de andra medlemsstaterna och kommissionen och ange skälen till skyddsåtgärden. Den medlemsstat som vidtog skyddsåtgärden får upphäva skyddsåtgärden om den anser att den inte längre är motiverad.

Utredarens överväganden

Den möjlighet artikeln erbjuder att vidta skyddsåtgärder mot mottagare som certifierats av andra EU-medlemsstater bör utnyttjas i syfte att säkerställa en välfungerande kontroll av krigsmateriel och tekniskt bistånd som överförs respektive lämnas inom unionen med stöd av ett generellt tillstånd. Utredaren föreslår att ett bemyndigande till regeringen att meddela föreskrifter om skyddsåtgärderna tas in i en ny 6 i § i lagen om krigsmateriel samt att den materiella bestämmelsen tas in i en ny 4 g § i förordningen om krigsmateriel. Utredaren bedömer också att dylika skyddsåtgärder bör gå att överklaga till allmän förvaltningsdomstol, vilket föranleder en ändring i 23 a § lagen om krigsmateriel.

Artikel 16 Sanktioner

Direktivet

Artikeln föreskriver att medlemsstaterna ska fastställa bestämmelser om sanktioner vid överträdelse av de föreskrifter som införts för genomförande av detta direktiv, särskilt om den information som krävs enligt artikel 8.1 eller artikel 10 om efterlevande av exportrestriktionerna för ett överföringstillstånd är falsk eller ofullständig. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande. Vidare anges att medlemsstaterna ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att dessa bestämmelser genomförs.

Gällande rätt

Bestämmelser om ansvar m.m. för den som bryter mot bestämmelserna i lagen om krigsmateriel eller mot förbud, villkor eller kontroll- och ordningsbestämmelser som meddelats med stöd av lagen om krigsmateriel, finns i 24 – 30 §§ i lagen.

I fråga om olovlig utförelse hänvisas i 24 § till lagen (2000:1225) om straff för smuggling, som alltså är tillämplig även vid olovlig utförelse av krigsmateriel.

För den som bryter mot lagens om krigsmateriel tillståndskrav för tillverkning, tillhandahållande, tillverkningsrätt och militärt inriktad utbildning, eller mot ett meddelat förbud mot att lämna anbud eller ingå avtal, finns en särskild ansvarsbestämmelse i 25 § i lagen. Bestämmelsen innehåller skilda straffskalor för uppsåtliga respektive oaktsamma brott. Samma lagrum innehåller också en bestämmelse om ansvar för den som vilseleder ISP eller regeringen att lämna sådant tillstånd, om det inneburit att ett avtal fullföljts eller ett tillhandahållande

kommit till stånd. Även denna bestämmelse innehåller skilda straffskalor för uppsåtliga respektive oaktsamma brott. Lagrummet föreskriver också ansvarsfrihet i ringa fall. I 26 § anges härutöver en särskild, hårdare straffskala för brott mot 25 § som är att bedöma som grova. Där anges att vid bedömning om brottet är grovt ska särskilt beaktas om brottet avsett betydande värde, varit av stor omfattning eller varaktighet eller om gärningen annars varit av särskilt allvarlig art.

I 27 § stadgas om ansvar för den som uppsåtligt eller av oaktsamhet bryter mot vissa föreskrifter i lagen om skyldighet att lämna underrättelse (12 §), uppgifter (17 §) eller att göra anmälan (21 §). I samma lagrum stadgas om ansvar för den som, i annat fall än som avses i 25 och 26 §§, lämnar en oriktig uppgift i ansökan om tillstånd eller i annan handling som är av betydelse för prövningen av ett ärende enligt denna lag eller som annars ges in till tillsynsmyndigheten. Ansvarsbestämmelsen är också tillämplig om någon åsidosätter ett villkor eller bryter mot en kontroll- eller ordningsbestämmelse som har meddelats med stöd av lagen. Även denna bestämmelse föreskriver ansvarsfrihet i ringa fall.

I 28 § anges att ansvarsbestämmelserna i lagen är subsidiära till bestämmelserna i brottsbalken. I 29 § anges att utbyte av brott som avses i 25 eller 26 §§ ska förklaras förverkat om det inte är uppenbart oskäligt. Avslutningsvis anges i 30 § att allmänt åtal för brott mot tillståndskravet avseende tillverkning eller tillhandahållande (3 och 4 §§) får väckas endast efter medgivande av tillsynsmyndigheten, dvs. ISP.

Utredarens överväganden

I den betydelse som begreppet sanktioner används här är det i princip synonymt med påföljder, men ger också möjlighet att föreskriva administrativa påföljder, t.ex. viten.

Vid en genomgång av direktivet anser utredaren att följande bestämmelser innehåller sådana skyldigheter för enskilda som

det enligt artikeln är nödvändigt att sanktionera överträdelser av. Artikel 4.1 (tillståndskrav), artikel 4.6 och 4.7 (föreskrivna villkor), artikel 4.8 (försäkran), artikel 5.4 (föreskrivna villkor) artikel 8.1 (upplysningsplikt), artikel 8.2 (underrättelseskyldighet), artikel 8.3 (registerföring), artikel 8.4 (skyldighet att bevara register), artikel 9.2 (om någon lämnar oriktiga uppgifter i ett företags ansökan om certifiering eller bryter mot företagets skriftliga åtaganden), artikel 9.4 (föreskrivna villkor i certifikat) samt artikel 10 (uppgiftsskyldighet).

När det till att börja med gäller tillståndskravet i artikel 4.1 bedömer utredaren att det befintliga regelverket, genom bestämmelserna i smugglingslagen, uppfyller kraven med avseende på all fysisk krigsmateriel, vilken betraktas som varor i smugglingslagens mening. När det gäller tekniskt bistånd behövs dock en ny straffbestämmelse. Utredaren anser att den bör utformas på samma sätt som 25 § lagen om krigsmateriel, vilken tangerar samma område genom att den föreskriver ansvar bl.a. för brott mot kravet på tillstånd för lämnande av militärt inriktad utbildning. Den nya bestämmelsen föreslås läggas i en ny 25 a § i lagen om krigsmateriel. Som en konsekvens av den nya bestämmelsen bör ändringar ske i 26 § (en grov variant av brottet), 27 § (bland undantagen i första stycket tredje punkten) och 29 § (förverkande av utbyte av brott), genom att bestämmelsen nämns.

När det gäller villkoren i artiklarna 4.6 och 4.7 följer av 3 § tredje stycket första punkten smugglingslagen att den även gäller den som uppsåtligen från landet för ut en vara i strid med ett särskilt föreskrivet villkor för utförseln, eller som efter utförseln förfogar över varan i strid med villkoret. Den som gör det kan dömas för smuggling till böter eller fängelse i högst två år. I 7 § samma lag stadgas vidare att den som av grov oaktsamhet begår en gärning som avses i 3 § kan dömas till ansvar för, i detta fall, olovlig utförsel till böter eller fängelse i högst två år. Härutöver stadgas i 27 § första stycket fjärde punkten lagen om krigsmateriel att den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

åsidosätter ett villkor som har meddelats med stöd av lagen, kan dömas till böter eller fängelse i högst sex månader. Mot denna bakgrund bedömer utredaren att det befintliga regelverket redan innehåller tillräckliga ansvarsbestämmelser för dem som bryter mot villkoren enligt de angivna bestämmelserna. Eftersom det nu även föreslås att ett krav på tillstånd för lämnande av tekniskt bistånd ska införas i 6 § lagen om krigsmateriel, kommer 27 § samma lag att bli tillämplig på eventuella villkor som meddelas i den delen.

När det sedan gäller en sådan försäkran som en mottagare kan lämna enligt artikel 4.8, bör lämnandet av oriktiga uppgifter vara sanktionerat. Utredaren bedömer att så redan är fallet då 27 § första stycket tredje punkten lagen om krigsmateriel bl.a. föreskriver att den som uppsåtligen eller av oaktsamhet, i annat fall än som avses i 25 eller 26 §§ samma lag, lämnar en oriktig uppgift i en handling som är av betydelse för prövningen av ett ärende enligt denna lag eller som annars ges in till tillsynsmyndigheten, kan dömas till böter eller fängelse i högst sex månader.

När det gäller sådana villkor som medlemsstaterna enligt artikel 5.4 får fastställa för registrering före första användandet av ett generellt överföringstillstånd, föreslås att detta regleras genom ett nytt bemyndigande i 19 § tredje stycket andra punkten lagen om krigsmateriel. En bestämmelse om sådana villkor kan därmed senare komma att föreskrivas i förordningen om krigsmateriel. En sådan bestämmelse bedöms bli sanktionerad genom stadgandet i 27 § första stycket fjärde punkten lagen om krigsmateriel, som föreskriver ansvar för den som åsidosätter ett villkor eller bryter mot en kontroll- eller ordningsbestämmelse som har meddelats med stöd av lagen om krigsmateriel.

Beträffande kravet i artikel 8.1, att leverantörer av försvarsrelaterade produkter ska upplysa mottagarna om de villkor, inklusive begränsningar, angående slutanvändning eller export av försvarsrelaterade produkter som ingår i överföringstillståndet, föreslås skyldigheten framgå av en ny

21 a § i förordningen om krigsmateriel (punkten 1; jfr genomgången av artikel 8 ovan). Den nya bestämmelsen bedöms vara sanktionerad genom stadgandet i 27 § första stycket fjärde punkten lagen om krigsmateriel, som föreskriver ansvar för den som bryter mot en kontroll- eller ordningsbestämmelse som har meddelats med stöd av lagen om krigsmateriel.

När det gäller skyldigheten i artikel 8.2, enligt vilken leverantörer inom en rimlig tidsfrist ska underrätta de behöriga myndigheterna i den medlemsstat från vars territorium de önskar överföra försvarsrelaterade produkter, när de avser att använda ett generellt överföringstillstånd för första gången samt enligt vilken medlemsstaterna kan föreskriva att ytterligare uppgifter ska lämnas, föreslås skyldigheten framgå av en ny 21 a § i förordningen om krigsmateriel (punkten 2; jfr genomgången av artikel 8 ovan). Den nya bestämmelsen bedöms vara sanktionerad genom stadgandet i 27 § första stycket fjärde punkten lagen om krigsmateriel, som föreskriver ansvar för den som åsidosätter ett villkor eller bryter mot en kontroll- eller ordningsbestämmelse som har meddelats med stöd av lagen om krigsmateriel.

Beträffande skyldigheterna enligt artikel 8.3 och 8.4, att föra register på visst sätt, att bevara registren samt att på begäran uppvisa dem för den behöriga myndigheten, föreslås skyldigheten framgå av en ny 21 a § i förordningen om krigsmateriel (punkterna 3 och 4; jfr genomgången av artikel 8 ovan). I vissa fall kan underlåtenheten att bevara uppgifter tänkas vara straffbar enligt 11 kap. 5 § brottsbalken (bokföringsbrott). Den nya bestämmelsen bedöms i övriga fall vara sanktionerad genom stadgandet i 27 § första stycket fjärde punkten lagen om krigsmateriel, som föreskriver ansvar för den som bryter mot en kontroll- eller ordningsbestämmelse som har meddelats med stöd av lagen om krigsmateriel.

När det gäller sådana uppgifter, skriftliga åtaganden och beskrivningar som enligt artikel 9.2 a och d – f ska kunna läggas till grund för bedömningen av ett mottagarföretags tillförlitlighet inom ramen för certifieringsprocessen, föreslås att

bestämmelserna genomförs genom en ny 4 c § i förordningen om krigsmateriel (jfr genomgången av artikel 9 ovan). Det som måste beivras här är om någon lämnar oriktiga uppgifter eller företaget bryter mot sina egna åtaganden. Den nya bestämmelsen bedöms vara delvis sanktionerad genom stadgandet i 27 § första stycket tredje punkten lagen om krigsmateriel, som föreskriver att den som uppsåtligt eller av oaktsamhet, i annat fall än som avses i 25 eller 26 §§ samma lag, lämnar en oriktig uppgift i en handling som är av betydelse för prövningen av ett ärende enligt denna lag eller som annars ges in till tillsynsmyndigheten, kan dömas till böter eller fängelse i högst sex månader. Härutöver föreslås, i fråga om de åtaganden företag kan göra enligt 4 c § tredje stycket punkterna 4 och 5, att ett tillägg görs till 27 § lagen om krigsmateriel som förskriver ansvar vid brott mot de egna åtagandena.

Beträffande sådana villkor som enligt artikel 9.4 får förenas med certifikaten föreslås bestämmelserna genomförs genom en ny 4 e § i förordningen om krigsmateriel (jfr genomgången av artikel 9 ovan). Den nya bestämmelsen bedöms vara sanktionerad genom stadgandet i 27 § första stycket fjärde punkten lagen om krigsmateriel, som föreskriver ansvar bl.a. för den som åsidosätter ett villkor som har meddelats med stöd av lagen om krigsmateriel.

När det avslutningsvis gäller den uppgiftsskyldighet som mottagare av försvarsrelaterade produkter åläggs genom artikel 10 i direktivet, föreslås bestämmelsen införlivas genom en ny 21 b § i förordningen om krigsmateriel. Den nya bestämmelsen bedöms vara sanktionerad genom stadgandet i 27 § första stycket fjärde punkten lagen om krigsmateriel, som föreskriver ansvar bl.a. för den som bryter mot en kontroll- eller ordningsbestämmelse som har meddelats med stöd av lagen om krigsmateriel.

Utöver de ovan angivna straffrättsliga sanktionerna finns skäl att även nämna möjligheten att vid brott mot nu nämnda bestämmelser ålägga en näringsidkare företagsbot enligt 36 kap. brottsbalken. En sådan företagsbot ska fastställas till mellan fem

tusen och tio miljoner kronor och kan därmed många gånger bli en mer kännbar påföljd än ett bötes- eller fängelsestraff eller en frivårdspåföljd, som drabbar ett företags ställföreträdare.

Artikel 17 Översyn och rapportering

Direktivet

I *punkten 1* anges att kommissionen senast den 30 juni 2012 ska rapportera om de åtgärder som medlemsstaterna vidtagit för att införliva direktivet, särskilt artiklarna 9 – 12 och 15.

I *punkten 2* anges att kommissionen, med början senast den 30 juni 2016, ska se över genomförandet av direktivet och rapportera om detta till Europaparlamentet och rådet. Kommissionen ska då särskilt utvärdera om och i vilken omfattning målsättningarna i direktivet uppnåtts, bland annat med avseende på om den interna marknaden fungerar tillfredsställande. Kommissionen ska vidare i sin rapport se över tillämpningen av artiklarna 9 – 12 och 15 och utvärdera direktivets inverkan på utvecklingen av den europeiska marknaden för försvarsrelaterade produkter och det europeiska försvarets industriella och tekniska bas, bland annat med beaktande av situationen för små och medelstora företag. Rapporten ska vid behov åtföljas av ett lagstiftningsförslag.

Utredarens överväganden

Artikeln handlar endast om kommissionens uppföljning av EU-medlemsstaternas införlivande av direktivet och föranleder inga författningsändringar eller andra åtgärder.

Artikel 18 Införlivande

Direktivet

I *punkten 1* anges att medlemsstaterna senast den 30 juni 2011 ska anta och offentliggöra de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet. De ska dessutom genast underrätta kommissionen om detta. Bestämmelserna ska vidare tillämpas från och med den 30 juni 2012. Det anges också att medlemsstaternas bestämmelser ska innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska dock varje medlemsstat själv utfärda. I *punkten 2* anges att medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelserna i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Utredarens överväganden

Berörda svenska författningar bör anpassas till direktivet senast den 30 juni 2011 och delas med kommissionen. Beträffande kravet på en hänvisning till direktivet vid offentliggörandet av de svenska bestämmelserna anges i 18 a § författningssamlingsförordningen (1976:725) att det, om en ny eller ändrad författning helt eller delvis genomför ett direktiv, ska göras en hänvisning till direktivet i den författningssamling där författningen kungörs. En dylik hänvisning kommer alltså att göras i SFS. Artikeln föranleder i övrigt inga författningsändringar eller andra åtgärder.

Artikel 19 Ikraftträdande

Direktivet

Artikeln anger att direktivet träder i kraft den tjugonde dagen efter att det har offentliggjorts i Europeiska unionens officiella tidning, dvs. den 30 juni 2009.

Utredarens överväganden

Artikeln föranleder inga författningsändringar eller andra åtgärder.

Artikel 20 Adressater

Direktivet

Artikeln anger endast att direktivet riktar sig till medlemsstaterna.

Utredarens överväganden

Artikeln föranleder inga författningsändringar eller andra åtgärder.

4 Den gemensamma ståndpunktens krav på genomförandeåtgärder

I följande kapitel redovisas utredarens överväganden rörande den gemensamma ståndpunktens 2008/944/Gusp krav på genomförandeåtgärder i svensk rätt.

Den gemensamma ståndpunkten har antagits av rådet enligt EU-fördragets bestämmelser om en gemensam utrikes- och säkerhetspolitik, dvs. inom ramen för EU:s dåvarande mellanstatliga samarbete i andra pelaren. Till skillnad från gemenskapsrättsliga akter, dvs. rättsakter som antogs i dåvarande första pelaren, kan gemensamma ståndpunkter inte vara direkt tillämpliga i medlemsstaterna och inte bli föremål för EG-domstolens prövning. Medlemsstaterna är visserligen folkrättsligt bundna av ståndpunkten. De förväntas vidare stödja den överenskomna politiken i en anda av lojalitet och ömsesidig solidaritet, men det finns inga rättsligt reglerade sanktioner att ta till om någon medlemsstat inte skulle följa en gemensam ståndpunkt. Ståndpunkten har därmed inte samma starka rättsliga underbyggnad som förordningar, direktiv och beslut.

Genomgången av ståndpunkten visar att det befintliga svenska regelverket i stor utsträckning uppfyller den gemensamma ståndpunktens krav, men att Sverige i dag inte uppfyller kravet på kontroll av alla de produkter och tjänster som finns på EU:s gemensamma militära förteckning. Frågan om vårt förhållningssätt till EU:s militära förteckning har även

avhandlats i avsnitt 3 och analysen i båda avsnitten talar för att förteckningen i stort sett helt bör ersätta den nuvarande krigsmaterielförteckningen. Detta föranleder vissa författningsändringar. En annan särskild fråga är om Sverige uppfyller kravet på att ansökningar om exporttillstånd ska prövas enligt kriterierna i artikel 2 i ståndpunkten. Utredarens uppfattning i den delen är att Sverige uppfyller ståndpunktens krav då det i praxis och i Inspektionens för strategiska produkter (i det följande benämnd ISP) regleringsbrev framgår att kriterierna ska tillämpas.

Ståndpunktens ingress

I ståndpunktens ingress redovisas i huvudsak motiv till ståndpunkten som sådan samt andra internationella åtgärder på området. Den aktuella ingressen bedöms dock inte innehålla några tydliga motiv till de olika artiklarna och kan därmed endast i begränsad omfattning underlätta en tolkning av ståndpunkten. Ingressen påkallar vidare inte i sig några ändringar i de nationella reglerna.

Artiklarna 1 och 12

Ståndpunkten

I *artikel 1 punkten 1* anges att varje medlemsstat från fall till fall ska pröva de ansökningar som kommer in om exporttillstånd för varor som finns upptagna i EU:s gemensamma militära förteckning, omnämnd i artikel 12, mot bakgrund av kriterierna i artikel 2. Av *artikel 1 punkten 2* framgår att följande ska ingå i de

ansökningar om exporttillstånd som avses i punkten 1: ansökningar om licenser för fysisk export, bl.a. sådana som gäller licenstillverkning av krigsmateriel i ett tredjeland, ansökningar om förmedlingslicenser, ansökningar om transiterings- eller omlastningslicenser samt ansökningar om licenser för immateriell överföring av programvara och teknik, t.ex. genom elektroniska medier, fax eller telefon. I medlemsstaternas lagstiftning ska det vidare anges i vilka fall det krävs exporttillstånd med avseende på dessa ansökningar.

I *artikel 12* anges att medlemsstaterna ska se till att deras nationella lagstiftning möjliggör kontroll av exporten av all teknik och materiel på EU:s gemensamma militära förteckning. Det anges också att denna ska utgöra referenspunkt för medlemsstaternas nationella förteckningar men inte ersätta dem direkt.

Gällande rätt

I 6 § lagen (1992:1300) om krigsmateriel föreskrivs krav på tillstånd för utförelse av krigsmateriel, vilket inkluderar export till tredje land. Lagen är enligt dess 1 § tillämplig på sådant som enligt regeringens föreskrifter utgör krigsmateriel. Den materiel som därmed avses finns förtecknad i en bilaga till förordningen (1992:1303) om krigsmateriel, se lagens 1 §. Produkterna i bilagan delas upp i kategorierna krigsmateriel för strid, övrig krigsmateriel och produkter/ämnen för vilka deklARATIONSSKYLDIGHET föreligger enligt 25 § förordningen om krigsmateriel.

Enligt lagens 1 a § är det ISP som prövar frågor om tillstånd, förbud och undantag i enskilda fall. Om ett ärende har principiell betydelse eller annars är av särskild vikt ska ISP med eget yttrande lämna över ärendet till regeringens prövning.

1 § andra stycket lagen om krigsmateriel anger vilken inriktning som prövningen av ansökningar om tillstånd till bl.a. export avseende krigsmateriel ska ha. I paragrafen föreskrivs att

tillstånd enligt lagen får lämnas endast om det finns säkerhets- eller försvarspolitiska skäl för det och det inte strider mot Sveriges utrikespolitik. Närmare principer för prövningen har lagts fast i regeringens och ISP:s praxis och finns dels i de svenska riktlinjerna för krigsmaterielexport och annan utlandssamverkan, dels i den nu aktuella gemensamma ståndpunkten. Varken de svenska riktlinjerna eller kriterierna i ståndpunkten har författningsstatus, eftersom de inte är avsedda att utgöra sådana föreskrifter som avses i 8 kap. regeringsformen (se prop. 1995/96:31, s. 23 f). Riktlinjerna har dock redovisats för och godkänts av riksdagen i propositionen Lag om krigsmateriel (prop. 1991/92:174, bet. 1992/93:UU1). Att de svenska riktlinjerna och kriterierna i ståndpunkten ska användas vid ISP:s prövning har bekräftats av regeringen genom ISP:s regleringsbrev. I det senaste regleringsbrevet för budgetåret 2010 anges följande. ”ISP ska i sin prövning av tillståndsärenden på krigsmaterielområdet tillämpa både de strikta svenska riktlinjerna för krigsmaterielexport och de riktlinjer som framgår av rådets gemensamma ståndpunkt 2008/944/GUSP om fastställande av gemensamma regler för kontrollen av militär teknik och krigsmateriel. ISP ska tydliggöra beslutens förenlighet med de svenska riktlinjerna och den gemensamma ståndpunkten”.

Härutöver finns det i 9 § förordningen om krigsmateriel ett undantag som anger att en enskild person får för personligt bruk vid utresa från Sverige utan tillstånd enligt lagen om krigsmateriel föra med sig handeldvapen och ammunition till vapnet, om han enligt vapenlagen (1996:67) är berättigad att inneha vapnet här i landet och vapnet ska återinföras. I samma paragraf anges att ytterligare bestämmelser om utförelse av handeldvapen m.m. finns i vapenlagen. I 11 kap. 1 § d vapenlagen anges sedan bl.a. att regeringen får meddela föreskrifter om att tillstånd ska krävas för överföring av skjutvapen och ammunition från Sverige till ett annat land. Sådana föreskrifter har meddelats i 6 kap. vapenförordningen och enligt bestämmelserna där krävs

det tillstånd bl.a. för att föra över ett skjutvapen till ett annat land inom EU.

Utredarens överväganden

Lagen om krigsmateriel ställer krav på tillstånd för alla de exportåtgärder som räknas upp i artikel 1. Lagen är dock tillämplig endast på de produkter som finns upptagna i bilagan till förordningen. I avsnitt 3 har avhandlats direktivets krav på genomförandeåtgärder och där, i övervägandena avseende artikel 2, finns en utförlig genomgång och motivering till varför utredaren anser att ett genomförande av såväl direktivet som den gemensamma ståndpunkten, kräver att den svenska krigsmaterielförteckningen ersätts av EU:s gemensamma militära förteckning. Sammanfattningsvis kräver direktivet att ansökningar om tillstånd kan prövas mot EU:s gemensamma militära förteckning när det gäller överföring av krigsmateriel och lämnande av tekniskt bistånd inom unionen, medan ståndpunkten kräver samma sak när det gäller export av krigsmateriel och tekniskt bistånd till tredje land. I övrigt hänvisas här endast till genomgången i utredarens överväganden avseende artikel 2. Även när det gäller konsekvenserna av att den svenska krigsmaterielförteckningen föreslås ersättas av EU:s gemensamma militära förteckning hänvisas till samma avsnitt.

Beträffande ståndpunktens krav på att ansökningar om exporttillstånd ska prövas mot kriterierna i ståndpunkten, har konstaterats ovan att så redan sker och att ISP:s skyldighet att göra det följer bl.a. av myndighetens regleringsbrev. I SOU 2005:9, KRUT Reformerat regelverk för handel med försvarsmateriel (KRUT-utredningen) gjordes en genomgripande analys av hur de svenska riktlinjerna för krigsmaterielexport förhåller sig till EU:s uppförandekod för vapenexport och där föreslogs också en sammansmältning mellan de två dokumenten.

Eftersom EU:s militära förteckning inte innehåller någon indelning i krigsmateriel för strid och övrig krigsmateriel, innebär förslaget att denna indelning slopas. Ett förslag till modernare svenska riktlinjer har redan lagts fram av KRUT-utredningen. Utredaren anser att det ligger utanför uppdraget att på nytt överväga frågan. Eftersom de svenska riktlinjerna alltså gäller, måste dock ISP fortsätta att i sin tillämpning av regelverket utgå från en tänkt indelning i krigsmateriel för strid och övrig krigsmateriel. Från ISP har inhämtats att detta inte innebär något problem då EU:s gemensamma militära förteckning i huvudsak innehåller samma materiel som den svenska krigsmaterielförteckningen.

KRUT-utredningen kom vidare fram till att det saknades tillräckliga skäl att föreslå att de nya riktlinjer som utredningen föreslog skulle få författningsstatus. Som redovisats ovan i avsnittet om gällande rätt är det också ett medvetet val av regeringen att varken de svenska riktlinjerna eller kriterierna i ståndpunkten har förlänats författningsstatus. Detta då de inte är avsedda att utgöra sådana föreskrifter som avses i 8 kap. regeringsformen. ISP tillämpar dock redan i dag både de svenska riktlinjerna och kriterierna i ståndpunkten som om de hade författningsstatus och under utredarens arbete har det inte rests några invändningar mot den nuvarande ordningen. Utredaren stannar mot denna bakgrund vid att föreslå att den nuvarande ordningen behålls.

När det gäller förordningens om krigsmateriel undantag från tillståndskravet för utförsel av handeldvapen för personligt bruk rör undantaget endast den situationen att personen i fråga har tillstånd att inneha vapnet i Sverige och vapnet ska återinföras. Utredaren kan därmed inte se att undantaget står i strid med artikel 12 i ståndpunkten.

Artikel 2

Ståndpunkten

Artikeln innehåller åtta kriterier mot vilka ansökningar om exporttillstånd för varor som finns upptagna i EU:s gemensamma militära förteckning ska prövas. De åtta kriterierna kan rubriceras på följande sätt.

1. Respekt för internationella förpliktelser.
2. Mottagarens respekt för mänskliga rättigheter.
3. Den interna situationen i mottagarlandet.
4. Bevarande av regional fred, säkerhet och stabilitet.
5. Medlemsstaternas, allierades och andra vänliga staters säkerhet.
6. Mottagarens uppträdande gentemot det internationella samfundet.
7. Risken för icke-avtalad slutanvändning eller vidareexport.
8. Exportens förenlighet med mottagarlandets utvecklingsnivå.

Artikeln motsvarar det som tidigare benämndes EU:s uppförandekod för vapenexport med förstärkningar på några punkter. För den praktiska tillämpningen av kriterierna har medlemsstaterna även tagit fram en användarguide som hänvisas till i artikel 13 och som innehåller detaljerade rekommendationer.

Gällande rätt

Som nämnts ovan i utredarens överväganden avseende artikel 1 prövar ISP redan i dag ansökningar om exporttillstånd avseende

krigsmateriel mot kriterierna i artikeln, vilket framgår av ISP:s regleringsbrev.

Utredarens överväganden

Artikeln innehåller inte i sig själv några krav på genomförandeåtgärder utan ska sammanläsas med artikel 1. Som angetts i utredarens överväganden avseende artikel 1 utgör kriterierna i ståndpunkten redan i dag en del av det svenska regelverket. För att Sverige helt ska uppfylla sina åtaganden krävs dock att EU:s gemensamma militära förteckning ges samma status som eller ersätter den svenska krigsmaterielförteckningen, varav utredaren har förordat det senare.

Artikel 3

Artikeln föreskriver att ståndpunkten inte ska påverka medlemsstaternas rätt att tillämpa en mer restriktiv politik.

Utredarens överväganden

Artikeln ställer inga krav på författningsändringar eller andra åtgärder. Den signalerar dock att det ur ett EU-perspektiv är tillåtet att medlemsstaterna, när det gäller export till tredje land, använder hårdare kriterier.

Artikel 4

Ståndpunkten

Artikeln innehåller bestämmelser om informationsutbyte och samråd mellan medlemsstaterna. Enligt *punkten 1* ska medlemsstaterna översända utförlig information om de ansökningar om exporttillstånd som har avslagits i enlighet med kriterierna i ståndpunkten tillsammans med en förklaring till beslutet. Vidare ska medlemsstaterna, innan de beviljar ett tillstånd som en annan eller andra medlemsstater har vägrat bevilja för en i huvudsak identisk transaktion under de senaste tre åren, samråda med den eller de medlemsstater som avlog ansökan eller ansökningarna. Om medlemsstaten därefter väljer att ändå bevilja tillstånd ska den underrätta den eller de medlemsstater som avlog ansökan eller ansökningarna om detta och därvid utförligt förklara sina egna skäl.

Enligt *punkten 2* ska varje stat själv fatta beslutet att tillåta eller vägra överföring av militär teknik eller krigsmateriel. En ansökan om tillstånd ska anses ha avslagits när medlemsstaten har vägrat att tillåta den faktiska försäljningen eller exporten av den berörda militära tekniken eller krigsmaterielen, om försäljningen i annat fall skulle ha ägt rum, eller när den har vägrat att sluta det relevanta avtalet. För detta ändamål kan ett anmälningsskyldigt avslag, i enlighet med nationella förfaranden, innefatta avslag på en ansökan om tillstånd att inleda förhandlingar eller ett nekande svar på en formell inledande förfrågan om en särskild beställning.

Enligt *punkten 3* ska medlemsstaterna behandla avslag och samråd konfidentiellt och inte använda dem för att uppnå kommersiella fördelar.

Gällande rätt

Av 4 § första punkten a förordningen (2007:1219) med instruktion för Inspektionen för strategiska produkter följer att ISP ska förmedla sådan information om exportkontroll av krigsmateriel som Sverige har åtagit sig att tillhandahålla som medlem i Europeiska unionen. Av fjärde punkten i samma paragraf följer vidare att ISP ska ha ett informations- och erfarenhetsutbyte med motsvarande organ i andra länder, bevaka andra länders avslag på licensansökningar, informera övriga medlemsstater om avslag på svenska ansökningar om tillstånd samt genomföra bilaterala konsultationer enligt Europeiska unionens uppförandekod för vapenexport.

När det gäller frågan om sekretess avseende de uppgifter som informationsutbytet kan komma att röra hänvisas till genomgången av gällande rätt i avsnitt 3 under artikel 12, vilken bedöms äga samma aktualitet här.

Utredarens överväganden

Utredarens uppfattning är att ståndpunktens krav på informationsutbyte och samråd är uppfyllt genom bestämmelserna i ISP:s instruktion. Punkten 2 i ståndpunkten reglerar enbart när ett anmälningsskyldigt beslut om avslag ska anses ha meddelats och täcks också av instruktionens bestämmelser. I detta sammanhang kan för tydlighets skull nämnas att ordet överföring inte har samma betydelse här som i direktiv 2009/43/EG, där det finns en definition av begreppet som endast avser direktivet. Åläggandet att avslag och samråd ska behandlas konfidentiellt bedöms vara uppfyllt då de uppgifter saken rör regelmässigt måste anses falla under utrikessekretessen. Eftersom ståndpunkten har ersatt EU:s uppförandekod för vapenexport föreslås dock att 4 § i ISP:s instruktion ändras på det sättet att hänvisningen till uppförandekoden byts ut mot en hänvisning till ståndpunkten.

I fråga om sekretess hänvisas till utredarens överväganden och förslag i avsnitt 3 under artikel 12, där det föreslås att en sekretessbrytande bestämmelse ska införas i ISP:s myndighetsinstruktion.

Artikel 5

Ståndpunkten

I artikeln ställs krav på att exporttillstånd endast ska beviljas på grundval av tillförlitlig förhandskunskap om slutanvändningen i mottagarlandet samt sägs att detta i allmänhet kommer att kräva ett noga kontrollerat slutanvändarintyg eller motsvarande dokumentation. Det anges också att medlemsstaterna, när de bedömer ansökningar om licenser för tillverkning i tredje land, ska beakta dels möjligheten att produkterna kommer att användas i framställningslandet, dels risken för att produkten kommer att avledas eller exporteras till en oönskad slutanvändare.

Utredarens överväganden

Enligt 8 § förordningen om krigsmateriel ska en ansökan om utförelse enligt 6 § lagen om krigsmateriel bl.a. innehålla uppgift om mottagare och slutanvändare. Uppgifterna följs sedan upp genom ISP:s tillsyn som bl.a. regleras i 19 § lagen om krigsmateriel och 21 § förordningen om krigsmateriel. Som nämnts i utredarens överväganden avseende artikel 1 anges vidare i ISP:s regleringsbrev för budgetåret 2010 att ISP ska tillämpa riktlinjerna i ståndpunkten vid sin prövning av tillståndsärenden. För att kunna göra det krävs i praktiken sådan dokumentation

som artikeln föreskriver. Härutöver följer det av de svenska riktlinjerna för krigsmaterielexport att ett intyg – slutanvändarintyg eller bearbetningsintyg – bör finnas före utförsel. Ordet ”bör” signalerar här att det finns fall där man kan göra undantag från kravet på intyg. Den praxis som utvecklats innebär att ISP regelmässigt begär intyg men att undantag görs i situationer där materiel förs ut temporärt. Exempel är utförsel i samband med testning, underhåll, reparation, demonstration samt vid transitering av materiel genom Sverige. Utredaren bedömer att Sverige redan uppfyller sina åtaganden enligt artikeln och att den inte kräver någon författningsändring eller annan åtgärd.

Artikel 6

Ståndpunkten

Artikeln anger att kriterierna i artikel 2 och samrådsförfarandet i artikel 4 ska, utan att det påverkar tillämpningen av förordning (EG) nr 1334/200, också gälla medlemsstaterna med avseende på varor och teknik med dubbla användningsområden, när det finns rimlig anledning att anta att slutanvändaren av varorna och tekniken kommer att vara de väpnade styrkorna eller den interna säkerhetstjänsten eller liknande enheter i mottagarlandet. Hänvisningar i ståndpunkten till militär teknik eller krigsmateriel ska i det avseendet uppfattas som att de omfattar varorna i bilagan till den omnämnda EG-förordningen.

Gällande rätt

Rådets förordning (EG) nr 1334/2000 av den 22 juni 2000 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export av produkter och teknik med dubbla användningsområden har den 29 augusti 2009 upphävts och ersatts av rådets förordning (EG) nr 428/2009 av den 5 maj 2009 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export, överföring, förmedling och transitering av produkter med dubbla användningsområden. Detta återspeglas av någon anledning ännu inte i ståndpunkten; förmodligen av ett förbiseende. I artikel 12 punkten 1 c i den nya EG-förordningen anges att medlemsstaterna, vid beslut om beviljande av ett individuellt eller globalt exporttillstånd eller beviljande av tillstånd till förmedlingstjänster enligt förordningen, ska beakta alla relevanta aspekter inbegripet nationella utrikes- och säkerhetspolitiska aspekter, inbegripet de som täcks av rådets gemensamma ståndpunkt 2008/944/Gusp av den 8 december 2008 om fastställande av gemensamma regler för kontrollen av export av militär teknik och krigsmateriel.

Utredarens överväganden

Artikeln anger att samma kriterier som ansökningar om krigsmateriel och militär teknik ska prövas mot ska användas vid vissa särskilt riskbetonade ansökningar om export av produkter och teknik med dubbla användningsområden (PDA). Samarbetet om kontroll av PDA är klassat som en fråga där Europeiska unionen har exklusiv befogenhet, vilket framgår av att det finns en EG-förordning på området. Genom den aktuella bestämmelsen i den nya EG-förordningen har man valt att genomföra artikel 6 i den gemensamma ståndpunkten direkt i unionsrätten. I den lagrådsremiss om kontroll av produkter med dubbla användningsområden som föranletts av den nya EG-

förordningen och som överlämnades till lagrådet den 18 februari 2010, anges vidare att artikel 12 i EG-förordningen inte kräver någon kompletterande svensk lagstiftning. Några svenska författningsändringar eller andra åtgärder krävs därmed inte.

Artikel 7

Artikeln föreskriver att medlemsstaterna, i syfte att göra ståndpunkten så effektiv som möjligt, ska arbeta inom ramen för Gusp för att förstärka samarbetet och främja samsynen på exporten av militär teknik och krigsmateriel.

Utredarens överväganden

Artikeln har karaktären av en politisk målsättning och ställer inga krav på svenska genomförandeåtgärder.

Artikel 8

Av *punkten 1* följer att medlemsstaterna konfidentiellt ska lämna årliga rapporter om sin export av militär teknik och krigsmateriel och sitt genomförande av ståndpunkten till de övriga medlemsstaterna. I *punkten 2* anges att EU ska komma med en årlig rapport som bygger på bidrag från alla medlemsstaterna och som ska läggas fram för rådet och offentliggöras i C-serien i Europeiska unionens officiella tidning. Av *punkten 3* följer avslutningsvis att varje medlemsstat som exporterar militär teknik eller krigsmateriel ska dels offentliggöra en nationell rapport härom, dels lämna i användarguiden angiven information till EU:s årliga rapport.

Gällande rätt

Som nämnts ovan i anslutning till analysen av artikel 4 stadgas i 4 § första punkten a ISP:s instruktion, att ISP ska förmedla sådan information om exportkontroll av krigsmateriel som Sverige har åtagit sig att tillhandahålla som medlem i Europeiska unionen. I 4 § femte punkten stadgas vidare att ISP ska uppfylla de åtaganden inom sitt verksamhetsområde som i övrigt följer av Sveriges samarbete inom Europeiska unionen och följa de tillämpningsföreskrifter som överenskommits mellan Europeiska unionens medlemsstater. I 5 § samma förordning stadgas vidare att ISP varje år före den 15 februari ska lämna regeringen dels en redogörelse för den svenska exporten av krigsmateriel och andra strategiska produkter under det föregående kalenderåret, dels en beskrivning av viktiga tendenser inom svensk och internationell exportkontroll.

Utredarens överväganden

Utredaren gör bedömningen att Sverige redan har de bestämmelser på plats som behövs för att uppfylla åtagandena enligt artikeln. Härutöver kan även pekas på förslaget att en sekretessbrytande bestämmelse ska införas i instruktionen (se avsnitt 3 under artikel 12). Utredaren bedömer dock inte att några sekretesskyddade uppgifter behöver lämnas i de rapporter som nämns i artikeln.

Artikel 9

Artikeln anger att medlemsstaterna, när så är lämpligt och inom ramen för Gusp, gemensamt ska bedöma situationen för de möjliga eller faktiska mottagarna av exporten av militär teknik

och krigsmateriel från medlemsstaterna, mot bakgrund av principerna och kriterierna i denna gemensamma ståndpunkt.

Utredarens överväganden

Artikeln har karaktären av en politisk målsättning och ställer inga krav på svenska genomförandeåtgärder.

Artikel 10

Artikeln anger att medlemsstaterna i och för sig får beakta tilltänkt exports inverkan på de egna ekonomiska, sociala, kommersiella och industriella förhållandena, men att detta inte ska påverka tillämpningen av kriterierna i ståndpunkten.

Utredarens överväganden

Artikeln har karaktären av en politisk målsättning. De uppräknade faktorerna är vidare inget som ISP ska ta hänsyn till enligt 1 § lagen om krigsmateriel eller de svenska riktlinjerna för krigsmaterielexport. Mot denna bakgrund görs bedömningen att artikeln inte kräver några svenska genomförandeåtgärder.

Artikel 11

I artikel anges att medlemsstaterna ska göra sitt yttersta för att uppmuntra andra stater som exporterar militär teknik eller krigsmateriel att tillämpa kriterierna i ståndpunkten.

Medlemsstaterna ska också regelbundet utbyta erfarenheter med sådana stater som tillämpar dem.

Utredarens överväganden

Artikeln har karaktären av en diplomatisk målsättning och ställer inga krav på formella svenska genomförandeåtgärder.

Artikel 13

Artikeln anger att användarguiden för den Europeiska uppförandekoden för export av krigsmateriel ska tjäna som vägledning vid genomförandet av ståndpunkten.

Utredarens överväganden

Användarguiden är ett dokument som har tagits fram av medlemsstaterna och som är avsedd att hjälpa dem att tillämpa kriterierna i ståndpunkten. Dokumentet innehåller följaktligen riktlinjer för tolkning av kriterierna och löser också vissa praktiska frågor rörande genomförandet av ståndpunkten, t.ex. hur utbytet av information ska ske och vilken information som ska lämnas i de i artikel 8 angivna rapporterna. Den är i första hand avsedd för tjänstemän som handlägger exporttillstånd. Användarguiden kan nås från rådets hemsida för säkerhetsrelaterade exportkontroller.

Artikeln innehåller egentligen inget klart definierat åtagande. Som nämnts i övervägandena avseende artikel 1 och 4 anges dock i ISP:s regleringsbrev för budgetåret 2010 att ISP ska tillämpa riktlinjerna i ståndpunkten vid sin prövning av tillståndsärenden. Vidare anges i 4 § femte punkten i ISP:s myndighetsinstruktion

att ISP ska följa de tillämpningsbestämmelser som överenskommit mellan Europeiska unionens medlemsstater. Detta får under alla förhållanden anses omfatta även artikel 13.

Artiklarna 14 – 16

Artiklarna anger när ståndpunkten börjar gälla, vilket var den 8 december 2008, när den ska ses över – tre år efter antagandet – samt att den ska publiceras i Europeiska unionens officiella tidning, vilket skedde den 13 december 2008.

Utredarens överväganden

Artikeln ställer inga krav på svenska genomförandeåtgärder.

5 Författningskommentar

5.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1992:1300) om krigsmateriel

1 §

Bestämmelsen i det första stycket har behandlats i avsnitt 3 under artikel 3 och i avsnitt 4 under artiklarna 1 och 12. Den ändrade lydelsen innebär en förenkling av texten och att lagens tillämpningsområde har utökats till att omfatta tekniskt bistånd. Det förhållandet att preciseringarna ”vapen” och ”ammunition” slopas beträffande den materiel som enligt regeringens föreskrifter ska utgöra krigsmateriel innebär inte någon ändring i sak.

2 §

Den ändrade lydelsen har delvis behandlats i avsnitt 3 under artikel 2 (avseende definitionen av tekniskt bistånd).

Definitionen av tekniskt bistånd överensstämmer helt med den som finns i 3 § lagen (2000:1064) om kontroll av produkter med dubbla användningsområden och av tekniskt bistånd. Definitionen är vittomfattande och kan potentiellt överlappa sådan militärt inriktad utbildning som avses i 10 §§. Avsikten är dock inte att den bestämmelsen ska påverkas av bestämmelserna om tekniskt bistånd. Vid eventuella gränsdragningsfrågor får

verksamhetens huvudsakliga inriktning bli avgörande för vilken sorts tillstånd som behövs.

Avsikten med definitionen av direktivet är endast att det kortare namnet ska kunna användas i lagtexten och i förordningen (1992:1303) om krigsmateriel.

4 §

Den ändrade lydelsen har behandlats i avsnitt 3 under artikel 4. Förslaget innebär att verksamhet som avser tillhandahållande av tekniskt bistånd till någon i utlandet blir tillståndspliktig och är ett led i genomförandet av såväl direktiv 2009/43/EG som den gemensamma ståndpunkten 2008/944/Gusp. Förslagen är i praktiken en konsekvens av att EU:s gemensamma militära förteckning, som omfattar tekniskt bistånd, ersätter den svenska krigsmaterielförteckningen, dels att tillsynsbestämmelserna i lagen om krigsmateriel och förordningen om krigsmateriel är kopplade till 3 och 4 §§ i lagen om krigsmateriel. Det främsta syftet med förslagen är att även renodlade tjänsteföretag, som inte tillverkar eller tillhandahåller fysisk krigsmateriel och därmed inte redan bedriver verksamhet som är tillståndspliktig enligt 3 eller 4 §§ i lagen, ska stå under Inspektionens för strategiska produkter (ISP) tillsyn. Det är då inte tillräckligt att göra enbart lämnande av tekniskt bistånd till någon i utlandet tillståndspliktigt, vilket föreslås i 6 §. Ett annat skäl för förslaget är att bestämmelserna om avgifter till ISP:s finansiering delvis är kopplade till tillsynsbestämmelserna. En bestämmelse om vad som avses med tekniskt bistånd införs i 2 §. Ändringarna medför ytterligare konsekvensändringar i ett antal paragrafer i lagen och i förordningen om krigsmateriel.

6 §

Ändringarna i första stycket har behandlats i avsnitt 3 under artiklarna 3 och 4. De innebär att tillståndskrav införs för att lämna tekniskt bistånd avseende krigsmateriel till någon utanför landet. De situationer som avses är således sådana där mottagaren befinner sig utanför landet. Däremot omfattas inte

sådana situationer där mottagaren kommer till Sverige för att få tekniskt bistånd som han eller hon avser att använda i utlandet. Även överföring till utlandet genom telekommunikation eller på annat liknande sätt, vilket bedöms omfatta tillhandahållande via e-post och Internet, omfattas av tillståndskravet. En bestämmelse om vad som avses med tekniskt bistånd införs i 2 §.

Andra stycket är nytt och har behandlats i avsnitt 3 under artiklarna 3 och 4. Det innehåller ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om undantag från kravet på tillstånd, när det gäller överföring av krigsmateriel inom unionen och lämnande av tekniskt bistånd utanför landet. Bemyndigandet utnyttjas för att införa de nya 4 a § och 4 b § i samma förordning, dvs. undantag avseende transitering och undantag avseende sådan teknik som undantas enligt EU:s gemensamma militära förteckning. Avsikten med det nu aktuella bemyndigandet till regeringen är inte att inskränka ISP:s befogenhet enligt 1 a § i lagen om krigsmateriel i större mån än vad som behövs för att genomföra vissa tvingande bestämmelser i direktiv 2009/43/EG, vilka anges nedan.

I 4 a § förordningen om krigsmateriel införs ett undantag från tillståndskravet för situationer där krigsmateriel, som redan omfattas av ett överföringstillstånd som meddelats i ett annat land i unionen, endast transiteras genom Sverige. Bestämmelsen genomför andra meningen i artikel 4.1 i direktiv 2009/43/EG.

I 4 b § förordningen om krigsmateriel införs tre undantag från tillståndskravet avseende lämnande av tekniskt bistånd. Det rör situationer där det tekniska biståndet består av överföring av uppgifter som 1. minimalt krävs för installation, drift, underhåll och reparation av produkter som inte utgör krigsmateriel eller för vilka tillstånd till export har beviljats, 2. är allmänt tillgängliga, utgör grundläggande vetenskaplig forskning eller som minimalt krävs för patentansökningar, samt 3. avser magnetisk induktion för kontinuerlig framdrivning av civila transportanordningar. Undantagen är hämtade från bilagan till direktiv 2009/43/EG, ML 22 not 2. Eftersom bilagan överensstämmer med EU:s gemensamma militära förteckning,

som Sverige enligt den gemensamma ståndpunkten 2008/944/Gusp hädanefter även ska pröva tillståndsfrågor mot vid export till länder utanför unionen, har undantagsbestämmelsen inte begränsats till lämnande av tekniskt bistånd inom unionen. Undantagen kommer i och för sig att framgå av bilagan till förordningen om krigsmateriel. Samtidigt kommer de dock att omfattas av definitionen av tekniskt bistånd i 2 § lagen om krigsmateriel. Utredaren anser mot denna bakgrund att det kan vara motiverat att undantaget förtydligas genom den föreslagna bestämmelsen.

6 a §

Paragrafen är ny. Den har behandlats i avsnitt 3 under artikel 5 och stadgar att tillstånd enligt 6 § första stycket, dvs. tillstånd till utförsel av krigsmateriel eller lämnande av tekniskt bistånd utanför landet, kan vara generell, globalt eller individuellt. Bestämmelser om vad som avses med de olika tillståndsslagen införs i 6 b §, 6 d § och 6 e §. Tidigare har det saknats reglering om den närmare utformningen av dylika tillstånd, vilket lett till en bred flora av tillståndsslag. Att antalet tillståndsslag nu begränsas till tre syftar till att åstadkomma administrativ förenkling. De tre angivna tillståndsslagen används härutöver redan i regelverket om produkter med dubbla användningsområden och har dessutom bred internationell förankring på krigsmaterielområdet.

6 b §

Paragrafen är ny. Den har behandlats i avsnitt 3 under artikel 5. Första stycket innehåller en definition av begreppet generell tillstånd. Definitionen baseras på motsvarigheten i artikel 5 i direktiv 2009/43/EG. Till skillnad från vad som gäller enligt direktivet föreslås dock att den svenska definitionen ska kunna användas i förhållande till alla länder och inte begränsas till överföring av krigsmateriel och lämnande av tekniskt bistånd inom unionen. En annan skillnad är att direktivets begrepp

”försvarsrelaterade produkter” föreslås delas upp i begreppen krigsmateriel och tekniskt bistånd.

Andra stycket innehåller en begränsning som anger att ett generellt tillstånd får användas endast vid överföring av krigsmateriel eller lämnande av tekniskt bistånd inom unionen. Detta tillståndsslag kan alltså inte användas vid export av krigsmateriel eller lämnande av tekniskt bistånd till länder utanför unionen.

6 c §

Paragrafen är ny och har behandlats i avsnitt 3 under artikel 5. Den anger när ett generellt tillstånd ska användas. Bestämmelsen innebär ett direkt genomförande av artikel 5.2 i direktiv 2009/43/EG och kommenteras därför inte närmare här.

6 d §

Paragrafen är ny och har behandlats i avsnitt 3 under artiklarna 5 och 6. Den innehåller en definition av begreppet globalt tillstånd, som baseras på motsvarigheten i artikel 6 i direktiv 2009/43/EG. Till skillnad från vad som gäller enligt direktivet föreslås dock att den svenska definitionen ska kunna användas i förhållande till alla länder och inte begränsas till överföring av krigsmateriel och lämnande av tekniskt bistånd inom unionen. En annan skillnad är att direktivets begrepp ”försvarsrelaterade produkter” föreslås delas upp i begreppen krigsmateriel och tekniskt bistånd.

6 e §

Paragrafen är ny och har behandlats i avsnitt 3 under artiklarna 5 och 7. Första stycket innehåller en definition av begreppet individuellt tillstånd, som baseras på motsvarigheten i artikel 7 i direktiv 2009/43/EG. Till skillnad från vad som gäller enligt direktivet föreslås dock att den svenska definitionen ska kunna användas i förhållande till alla länder och inte begränsas till överföring av krigsmateriel och lämnande av tekniskt bistånd inom unionen. En annan skillnad är att direktivets begrepp

”försvarsrelaterade produkter” föreslås delas upp i begreppen krigsmateriel och tekniskt bistånd.

I andra stycket anges när ett individuellt tillstånd ska användas. Bestämmelsen innebär ett direkt genomförande av artikel 7 i direktiv 2009/43/EG och kommenteras därför inte närmare här.

6 f §

Paragrafen är ny och har behandlats i avsnitt 3 under artiklarna 4 och 5. Den innehåller ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter som kompletterar bestämmelserna om tillstånd enligt 6 a § – 6 e §. Bemyndigandet utnyttjas i 2 a § och 19 § förordningen om krigsmateriel.

I 2 a § i förordningen stadgas att ISP får meddela föreskrifter om generellt tillstånd. Syftet med detta är att ISP ska kunna offentliggöra meddelade generella tillstånd i Tullverkets författningssamling; en ordning som redan används i PDA-regelverket. I föreskrifterna kommer bl.a. att anges vilken materiel som omfattas av tillståndet. Härutöver förslås att en ny 30 § ska införas i förordningen, som bl.a. stadgar att ISP ska offentliggöra meddelade generella tillstånd genom de föreskrifter myndigheten meddelar enligt 2 a §. Bestämmelserna genomför artikel 5.1 i direktiv 2009/43/EG.

I 19 § förordningen införs en ny bestämmelse om villkor i tillstånd till överföring av krigsmateriel och lämnande av tekniskt bistånd inom unionen avseende komponenter till krigsmateriel. Bestämmelsen genomför närmast ordagrant artikel 4.7 och 4.8 i direktiv 2009/43/EG och kommenteras därför inte närmare här.

6 g §

Paragrafen är ny. Den har behandlats i avsnitt 3 under artikel 9. Det anger att ISP eller den myndighet som regeringen bestämmer ska vara behörig myndighet enligt artikel 9.1 i direktiv 2009/43/EG. Bestämmelsen genomför den omnämnda artikeln i direktivet, som stadgar att medlemsstaterna ska utse

behöriga myndigheter för certifiering av på deras territorium etablerade mottagare av krigsmateriel och tekniskt bistånd som överförs inom unionen enligt ett generellt tillstånd som har offentliggjorts av ett annat land inom unionen. Bemyndigandet utnyttjas för att införa den nya 4 c § första stycket i förordningen om krigsmateriel, där det anges att ISP utför certifiering av i landet etablerade mottagare av krigsmateriel och tekniskt bistånd.

6 h §

Paragrafen är ny. Den har behandlats i avsnitt 3 under artikel 9. I första stycket lämnas ett bemyndigande till regeringen att meddela föreskrifter om certifiering av i landet etablerade mottagare av krigsmateriel och tekniskt bistånd, som överförs inom unionen enligt ett generellt tillstånd som offentliggjorts av ett annat land inom unionen enligt artikel 5.2 b i direktiv 2009/43/EG. Bemyndigandet utnyttjas för att införa de nya 4 c § (utom första stycket) till 4 f § förordningen om krigsmateriel, vilka i sin tur genomför artikel 9.2 – 9.5 och 9.7 i direktiv 2009/43/EG.

4 c § förordningen anger att certifieringen ska fastställa mottagarföretagets tillförlitlighet samt anges enligt vilka kriterier denna bedömning ska ske. Paragrafen genomför närmast ordagrant artikel 9.2 i direktiv 2009/43/EG och kommenteras därför inte närmare här. Det bör dock nämnas att det i 27 § lagen om krigsmateriel införs en ny bestämmelse om ansvar för den som bryter mot sådana skriftliga åtaganden som ett mottagarföretag kan göra enligt 4 c § tredje stycket punkterna 4 och 5.

4 d § förordningen anger vilken information certifikaten ska innehålla och genomför närmast ordagrant artikel 9.3 i direktiv 2009/43/EG. Den kommenteras därför inte närmare här.

4 e § förordningen anger att ISP får förena certifikaten med villkor om dels tillhandahållande av information som är nödvändig för kontroll av att de kriterier som avses i 4 c § är uppfyllda, dels återkallande av ett certifikat helt eller för viss tid.

Bestämmelsen utnyttjar den möjlighet att föreskriva dylika villkor som finns i artikel 9.4 i direktiv 2009/43/EG.

I 4 f § första stycket förordningen anges att ISP minst vart tredje år ska kontrollera dels att en av myndigheten certifierad mottagare uppfyller kriterierna i 4 c §, dels att sådana villkor som myndigheten förenat med certifikat med stöd av 4 e § efterlevs. I andra stycket anges att ISP, om myndigheten konstaterar att en i Sverige etablerad certifierad mottagare inte längre uppfyller kriterierna eller de villkor som myndigheten förenat med certifikaten med stöd av 4 e §, ska vidta åtgärder samt att åtgärderna får omfatta återkallande av certifikatet helt eller för viss tid. Det anges också att ISP ska underrätta EU-kommissionen och de andra länderna i unionen om sitt beslut. Bestämmelserna genomför närmast ordagrant artikel 9.5 och 9.7. Ett beslut av ISP att med stöd av ett villkor som myndigheten förenat med ett certifikat återkalla detta bör kunna överklagas. En sådan möjlighet införs därför i 23 a § lagen om krigsmateriel.

I 6 b § andra stycket anges att certifikat som i enlighet med direktiv 2009/43/EG har utfärdats i ett annat land inom unionen ska godkännas i Sverige. Bestämmelsen genomför artikel 9.6 i direktivet.

6 i §

Paragrafen är ny. Den har behandlats i avsnitt 3 under artikel 15. Den innehåller ett bemyndigande för regeringen att meddela föreskrifter om att skyddsåtgärder får företas mot en mottagare som certifierats i ett annat land inom unionen, i enlighet med artikel 15 i direktiv 2009/43/EG. Bemyndigandet utnyttjas för att införa den nya 4 g § i förordningen om krigsmateriel, vilken i sin tur närmast ordagrant genomför artikel 15 i direktivet.

4 g § första stycket förordningen anger att om regeringen eller ISP anser att det finns en allvarlig risk för att en mottagare som certifierats i ett annat land inom unionen inte kommer att iaktta villkoren för ett generellt tillstånd eller anser att den allmänna ordningen, den allmänna säkerheten eller Sveriges väsentliga säkerhetsintressen skulle kunna påverkas, ska det

andra landet underrättas och en utvärdering av situationen begäras. I andra stycket anges att regeringen eller ISP, om det efter den utvärdering som anges i första stycket fortfarande föreligger tvivel, får tillfälligt upphäva verkan av det generella tillståndet i förhållande till sådana mottagare. I ett sådant fall ska övriga länder inom unionen samt kommissionen underrättas om skyddsåtgärden och skälen för denna. Det anges också att skyddsåtgärden ska upphävas så snart den inte längre behövs.

Att såväl regeringen som ISP omnämns i 4 g § förordningen beror på att ISP enligt 1 a § lagen om krigsmateriel kan överlämna ett ärende till regeringens prövning. Ett beslut av ISP att tillfälligt upphäva verkan av ett generellt tillstånd i förhållande till en viss mottagare bör vidare kunna överklagas. En sådan möjlighet införs därför i 23 a § lagen om krigsmateriel. I de förmodat sällsynta fall där ISP överlämnat ärendet till regeringens prövning har en enskild part som berörs endast möjlighet att få frågan rättsprövad enligt lagen (2006:304) om rättsprövning av vissa regeringsbeslut. De närmare gränserna för möjligheterna att besluta om skyddsåtgärder överlämnas till praxis.

8 §

Den ändrade lydelsen, som har behandlats i avsnitt 3 under artikel 4, innebär att ingåendet av avtal med någon utom landet om att gemensamt med denne eller för hans räkning tillhandahålla tekniskt bistånd till någon i utlandet, blir tillståndspliktigt.

Skälen för bestämmelsen är i huvudsak desamma som de som anges under 4 §. Ändringen innebär att ISP på ett tidigt stadium får kännedom om svenska företags planer på att lämna tekniskt bistånd till någon i utlandet och är ett led i den effektiva kontroll av krigsmateriel och tekniskt bistånd Sverige strävar efter på krigsmaterielområdet.

9 §

Den ändrade lydelsen, som har behandlats i avsnitt 3 under artikel 4, innebär att avtal om tillägg till eller ändring av avtal av det slag som kräver tillstånd enligt 8 §, inte får ingås utan tillstånd om tillägget eller ändringen avser det tekniska bistånd som omfattas av avtalet eller rätt att tillhandahålla tekniskt bistånd till mottagare som inte tidigare angivits.

Ändringarna är ett utflöde av att det i 8 § införs ett tillståndskrav för ingåendet av avtal om tillhandahållande av tekniskt bistånd till någon i utlandet och följer systematiken i lagen om krigsmateriel.

11 §

Den ändrade lydelsen, som har behandlats i avsnitt 3 under artikel 4, innebär att den som har tillstånd enligt 3 eller 4 §§ liksom svenska statliga myndigheter som bedriver motsvarande verksamhet ska, i den ordning regeringen föreskriver, lämna redovisning till ISP om den marknadsföring av tekniskt bistånd som bedrivs i utlandet.

Ändringen är ett utflöde av att det i 4 § införs ett tillståndskrav för bedrivande i Sverige av verksamhet som avser tillhandahållande av tekniskt bistånd till någon i utlandet och följer systematiken i lagen om krigsmateriel.

12 §

Den ändrade lydelsen, som har behandlats i avsnitt 3 under artikel 4, innebär att den som har tillstånd enligt 3 eller 4 §§ liksom svenska statliga myndigheter som bedriver motsvarande verksamhet ska underrätta ISP innan anbud lämnas eller, där anbudsförfarande inte förekommer, innan avtal ingås, om tillhandahållande av tekniskt bistånd till någon i utlandet. Underrättelse ska även lämnas av den som har fått tillstånd enligt 8 § att ingå avtal med någon i utlandet att gemensamt med denne eller för dennes räkning tillhandahålla tekniskt bistånd till någon i utlandet.

Ändringarna är ett utflöde av att det i 4 och 8 §§ införs tillståndskrav för bedrivande i Sverige av verksamhet som avser tillhandahållande av tekniskt bistånd till någon i utlandet samt ingående av avtal med någon utom landet om att gemensamt med denne eller för hans räkning tillhandahålla tekniskt bistånd till någon i utlandet och följer systematiken i lagen om krigsmateriel.

14 §

Den ändrade lydelsen är en konsekvens av att de nya 6 a – 6 i §§ införs och behöver inte kommenteras särskilt.

15 a §

Paragrafen är ny. Den har behandlats i avsnitt 3 under artikel 11. Den anger att regeringen eller den myndighet – dvs. ISP eller Polisen – som har beviljat ett tillstånd till export till ett land utanför unionen får, om myndigheten anser att relevant information inte beaktades när tillståndet beviljades eller att omständigheterna har förändrats väsentligt sedan dess, besluta att avbryta förfarandet för export av berörd krigsmateriel för en period av maximalt 30 arbetsdagar. Bestämmelsen utnyttjar den möjlighet som föreskrivs i artikel 11.2 i direktiv 2009/43/EG och som ger medlemsstaterna rätt att på det beskrivna sättet avbryta förfarandet för export under maximalt 30 dagar. Under den angivna tiden bör regeringen eller den beslutande myndigheten hinna ta ställning till om tillståndet bör återkallas eller ytterligare garantier avseende exporten bör inhämtas.

16 §

Den ändrade lydelsen är delvis en konsekvens av att de nya 6 a – 6 i §§ införs och i den delen behövs inga ytterligare kommentarer. Tillägget ”helt eller för viss tid” har behandlats i avsnitt 3 under artikel 4 och innebär att en återkallelse av ett tillstånd hädanefter även kan ske för viss tid. Ändringen kommer sig av att artikel 4.9 i direktiv 2009/43/EG bl.a. föreskriver att medlemsstaterna, av skäl som i huvudsak stämmer överens med

dem som redan anges i 16 §, får återkalla eller tillfälligt upphäva ett överföringstillstånd som de har utfärdat. Den ändrade lydelsen bedöms inte motivera någon ändring av överklagandebestämmelsen i 23 a §.

17 §

Den ändrade lydelsen har behandlats i avsnitt 3 under artikel 4. Den innebär att den som har tillstånd enligt 3 eller 4 §§ liksom svensk statlig myndighet som bedriver motsvarande verksamhet utan att behöva tillstånd ska, enligt de föreskrifter som regeringen meddelar, lämna uppgifter till ISP om ägande i utländska rättssubjekt som tillhandahåller tekniskt bistånd.

Ändringen är ett utflöde av att det i 4 § införs ett tillståndskrav för bedrivande i Sverige av verksamhet som avser tillhandahållande av tekniskt bistånd till någon i utlandet och följer systematiken i lagen om krigsmateriel. Då det här rör sig endast om utländska rättssubjekt bedöms det inte nödvändigt att avsluta ändringen med ”i utlandet”. Ändringen åtföljs av ändringar i 24 § förordningen om krigsmateriel, där det ovan nämnda bemyndigandet utnyttjas och som innebär att uppgift ska lämnas om vilken art av verksamhet i fråga om tekniskt bistånd som det utländska rättssubjektet bedriver.

19 §

Den ändrade lydelsen i tredje stycket har behandlats i avsnitt 3 under artiklarna 3 och 4 (avseende punkten 1), 5 (avseende punkten 2), 8 (avseende punkten 3) och 10 (avseende punkten 4). Punkten 5 är identisk med den gamla punkten 2. Ändringarna innebär att regeringen får bemyndigande att meddela föreskrifter om dels att den som har tillstånd enligt 6 § framöver även ska lämna uppgifter om tekniskt bistånd som lämnats utanför landet, dels villkor för registrering av leverantörer före första användningen av ett generellt tillstånd, dels att leverantörer som har tillstånd enligt 6 § att överföra krigsmateriel eller lämna tekniskt bistånd inom unionen ska lämna uppgifter därom samt föra register över sina överföringar, dels att i Sverige etablerade

mottagare av krigsmateriel och tekniskt bistånd, som ansöker om tillstånd till export till ett land utanför unionen av sådan krigsmateriel eller sådant tekniskt bistånd som mottagits från ett annat land inom unionen med stöd av ett tillstånd till överföring, ska lämna uppgifter om föreskrivna exportrestriktioner.

Det utökade bemyndigandet i punkten 1 är en konsekvens av att även tekniskt bistånd härnäst ska kontrolleras och bemyndigandet utnyttjas i 21 § förordningen om krigsmateriel. Där anges att deklARATIONER enligt 19 § första stycket lagen om krigsmateriel härnäst ska omfatta även fakturerat och levererat tekniskt bistånd, att deklARATIONEN ska innehålla uppgift om det tekniska biståndets slag och kvantitet och fakturerade värde samt att deklARATIONEN, i förekommande fall, även ska innehålla uppgift om det tillstånd till lämnande eller tillhandahållande enligt 6 § och 4 § lagen om krigsmateriel som leveranserna hänför sig till samt slutligt mottagarland.

Det nya bemyndigandet i punkten 2 syftar till att genomföra artikel 5.4 i direktiv 2009/43/EG, som ger medlemsstaterna en möjlighet att fastställa dylika villkor om så önskas. Utredaren föreslår dock ingen bestämmelse som utnyttjar bemyndigandet.

Det nya bemyndigandet i punkten 3 utnyttjas i den nya 21 a § förordningen om krigsmateriel, som i sin tur närmast ordagrant genomför artikel 8 i direktiv 2009/43/EG. Det finns ändå anledning att lämna några kommentarer till 21 a §. För det första genomför den inte specifikt, av skäl som redovisats i avsnitt 3 under artikel 8, satsen i artikel 8.3 som lyder ”och de ska besluta om rapporteringskraven för användningen av ett generellt, ett globalt eller ett individuellt överföringstillstånd”. När det sedan gäller 21 a § punkten 2 har den tidpunkt vid vilken en leverantör senast ska underrätta ISP om att de för första gången avser att använda ett generellt tillstånd bestämts till fyra veckor. Det har skett efter samråd med ISP och försvarsföretagen och tidsfristen är densamma som redan används vid anbudsgivning enligt 17 § förordningen om krigsmateriel. När det avslutningsvis gäller 21 a § punkten 4 ska den genomföra artikel 8.4. Den har därför

utformats så att den grovt överensstämmer med 7 kap. 2 § bokföringslagen (1999:1078).

Det nya bemyndigandet i punkten 4 utnyttjas i den nya 21 b § förordningen om krigsmateriel, som närmast ordagrant genomför artikel 10 i direktiv 2009/43/EG. Paragrafen kommenteras därför inte närmare här.

23 a §

Den ändrade lydelsen har behandlats i avsnitt 3 under artiklarna 9 och 15 och har redan kommenterats ovan under 6 h § och 6 i §.

25 a §

Paragrafen är ny och har behandlats i avsnitt 3 under artikel 16. Genom paragrafen införs en särskild bestämmelse om ansvar för brott mot tillståndskravet vad gäller lämnande av tekniskt bistånd till någon utanför landet. Paragrafen har samma utformning som 25 §, vilken täcker övriga fall där någon bryter mot ett tillståndskrav i lagen om krigsmateriel. Det enda undantaget från detta är brott mot tillståndskravet för utförsel av krigsmateriel, vilket bestraffas enligt lagen (2000:1225) om straff för smuggling. För brott mot tillståndskravet avseende lämnande av tekniskt bistånd stadgar 25 a § böter eller fängelse i högst två år, om gärningen har skett uppsåtligen, och böter eller fängelse i högst sex månader, om gärningen har skett av oaktsamhet. Vidare döms den som uppsåtligen genom vilseledande förmår ISP eller regeringen att lämna tillstånd och därigenom föranleder att tekniskt bistånd lämnas till någon utanför landet, till böter eller fängelse i högst två år eller, om gärningen har skett av oaktsamhet, till böter eller fängelse i högst sex månader. I ringa fall ska inte dömas till ansvar.

26 §

Den ändrade lydelsen har behandlats i avsnitt 3 under artikel 16. Ändringen innebär att det tillskapas en grov form av brott mot den nya 25 a §, som handlar om brott mot tillståndskravet avseende lämnande av tekniskt bistånd till någon utanför landet.

För uppsåtliga och grova brott föreskriver bestämmelsen fängelse i lägst sex månader och högst fyra år. Vid bedömning av om brottet är grovt ska särskilt beaktas om brottet avsett betydande värde, om brottet varit av stor omfattning eller varaktighet eller om gärningen annars varit av särskilt allvarlig art.

27 §

Den ändrade lydelsen har behandlats i avsnitt 3 under artikel 16. Den ändrade lydelsen i första stycket tredje punkten är en konsekvens av den nya 25 a §. 27 § föreskriver ansvar för brott mot vissa bestämmelser i lagen om krigsmateriel utöver vad som angetts i 24 – 26 §§. Enligt 27 § första stycket tredje punkten döms den till böter eller fängelse i högst sex månader som uppsåtligen eller av oaktsamhet, i annat fall än som avses i 25 eller 26 §§, lämnar en oriktig uppgift i ansökan om tillstånd eller i annan handling som är av betydelse för prövningen av ett ärende enligt denna lag eller som annars ges in till tillsynsmyndigheten. Även 25 a § bör undantas från tillämpningsområdet i 27 § första stycket tredje punkten.

Den nya femte punkten stadgar ansvar för den som bryter mot sådana skriftliga åtaganden som ett företag kan göra enligt 6 h § lagen om krigsmateriel och 4 c § tredje stycket fjärde och femte punkterna förordningen om krigsmateriel. Den syftar till att genomföra artikel 16 i direktiv 2009/43/EG.

29 §

Den ändrade lydelsen har behandlats i avsnitt 3 under artikel 16. Ändringen innebär att även utbyte av brott mot den nya 25 a §, dvs. brott mot tillståndskravet för lämnande av tekniskt bistånd, ska förklaras förverkat om det inte är uppenbart oskäligt. Med utbyte av brott avses det nettoutbyte som kan bli följden av brottsligt förfarande.

6 Konsekvenser av förslagen

Utredarens förslag innebär vissa förändringar i lagen och förordningen om krigsmateriel samt i ISP:s myndighetsinstruktion. Förändringarna, som syftar till att genomföra direktiv 2009/43/EG och den gemensamma ståndpunkten 2008/944/Gusp, går i huvudsak ut på följande.

En av de större förändringarna är att EU:s gemensamma militära lista ersätter den svenska krigsmaterielförteckningen, dvs. bilagan till förordningen om krigsmateriel, med undantag för att del C behålls. Det innebär bl.a. att lämnande av tekniskt bistånd utomlands kommer att omfattas av kontroll i större utsträckning än i dag samt att fler produktkategorier än i dag kommer att kontrolleras.

En annan förändring är att verksamhet som går ut på lämnande av tekniskt bistånd utomlands blir tillståndspliktig och omfattas av ISP:s tillsyn.

Ytterligare en förändring är att det införs tre olika typer av utförelse- och lämnandetillstånd avseende krigsmateriel och tekniskt bistånd; generella, globala och individuella tillstånd.

En av de huvudsakliga förändringarna är också att ett för EU-länderna gemensamt certifieringsförfarande avseende mottagare införs, som kan användas vid överföring av krigsmateriel och lämnande av tekniskt bistånd mellan medlemsstaterna.

Härutöver införs med de ovan angivna förändringarna förknippade tillsyns-, kontroll- och skyddsåtgärder, ansvars- och överklagandebestämmelser samt bestämmelser om offentliggörande av generella tillstånd och certifierade mottagare.

I ISP:s myndighetsinstruktion införs dessutom en sekretessbrytande bestämmelse för att möjliggöra utbyte av information enligt direktivet och stånpunkten.

Förslagen berör framförallt företag som köper och säljer krigsmateriel, komponenter till krigsmateriel eller tekniska tjänster avseende krigsmateriel.

Förslagen syftar i huvudsak till att åstadkomma administrativ förenkling för både företag och myndigheter vid överföring av krigsmateriel och lämnande av tekniskt bistånd inom unionen. Detta är främst tänkt att ske genom användandet av generella tillstånd i kombination med certifieringssystemet. Hur stor förenklingen blir beror dock på i vilken utsträckning medlemsstaterna utfärdar generella tillstånd och hur många produkter de tillåts omfatta, vilket återstår att se.

Att EU:s gemensamma militära förteckning ersätter den nuvarande svenska krigsmaterielförteckningen innebär i sig självt en administrativ förenkling eftersom Sverige därmed i fortsättningen kommer att utgå från samma förteckning som de flesta andra medlemsstater. Det kommer att underlätta såväl klassificeringen av olika produkter som informationsutbytet mellan medlemsstaterna samt leda till en ökad harmonisering vid tillämpningen av de kriterier för krigsmaterielexport som anges i stånpunkten. Eftersom EU:s militära förteckning är mer detaljerad än den svenska krigsmaterielförteckningen kommer det också att bli enklare för företag och enskilda att själva se om en produkt kräver tillstånd. Övergången kräver dock viss anpassning av den nationella statistikredovisningen och påverkar i viss utsträckning användningen och beskrivningarna av de olika slutanvändarintygen.

ISP är en avgiftsfinansierad myndighet, vilket innebär att förslagen inte bedöms påverka kostnaderna eller intäkterna för staten, kommunerna eller landstingen. När det särskilt gäller de möjligheter som införs att överklaga en återkallelse av ett certifikat eller ett tillfälligt upphävande av ett generellt tillstånd i förhållande till en viss mottagare, förväntas detta förekomma

sällan. Förslagen bedöms därmed inte få några konsekvenser för förvaltningsdomstolarnas budget.

ISP:s finansiering styrs mer precist av förordningen (2008:889) om finansiering av verksamheten vid Inspektionen för strategiska produkter. Av de skäl som angetts i avsnitt 3 under artikel 4 har utredaren valt att inte föreslå någon ändring i den angivna förordningen utan bara peka på behovet av förändringar. Som avgiftssystemet är utformat kan utredaren dock inte se att det behövs några större förändringar i den delen eller att de förslag som nu läggs fram i någon större mån påverkar storleken på enskilda företags avgifter. De förändringar som behöver göras i förordningen rör kontrollen av tekniskt bistånd.

Med detta sagt innebär ändå förslagen vissa uppstartskostnader för ISP, som måste sjösätta det nya systemet med framförallt generella tillstånd och certifiering av företag. Detta arbete kommer i huvudsak att ske när de förslag som nu lämnas har beslutats, dvs. mellan den 30 juni 2011 och den 30 juni 2012. Härutöver pågår i nuläget diskussioner i frågan mellan medlemsstaterna och kommissionen. Kostnaderna bedöms därmed i dagsläget inte gå att räkna på.

Förslagen bedöms inte ha några andra konsekvenser på de områden som räknas upp i 15 § kommittéförordningen (1998:1474). Inte heller förutses några andra negativa effekter på samhällsfunktioner eller samhällsintressen.

Bilaga 1

**Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/43/EG
av den 6 maj 2009 om förenkling av villkoren för
överföring av försvarsrelaterade produkter**

I

(Rättsakter som antagits i enlighet med EG- och Euratomfördragen och som ska offentliggöras)

DIREKTIV

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2009/43/EG

av den 6 maj 2009

om förenkling av villkoren för överföring av försvarsrelaterade produkter inom gemenskapen

(Text av betydelse för EES)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska
gemenskapen, särskilt artikel 95,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommit-
téns yttrande ⁽¹⁾,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽²⁾, och

av följande skäl:

- (1) Enligt fördraget ska det upprättas en inre marknad, vilket bl.a. innebär att medlemsstaterna sinsemellan avskaffar hindren för fri rörlighet för varor och tjänster, och det ska införas ett system som säkerställer att konkurrensen på den inre marknaden inte snedvrids.
- (2) Fördragets bestämmelser om upprättande av den inre marknaden gäller alla varor och tjänster som tillhandahålls mot ersättning, även försvarsrelaterade produkter, men hindrar inte medlemsstaterna från att under vissa omständigheter vidta andra åtgärder i enskilda fall som de anser nödvändiga för att skydda sina väsentliga säkerhetsintressen.

⁽¹⁾ Yttrande av den 23 oktober 2008 (ännu ej offentliggjort i EUT).

⁽²⁾ Europaparlamentets yttrande av den 16 december 2008 (ännu ej offentliggjort i EUT) och rådet beslut av den 23 april 2009.

(3) Medlemsstaternas lagar och andra författningar om överföring av försvarsrelaterade produkter inom gemenskapen innehåller skillnader som kan hindra rörligheten för sådana produkter och snedvrider konkurrensen på den inre marknaden samt därigenom hämma innovationskraften, det industriella samarbetet och försvarsindustrins konkurrenskraft i Europeiska unionen.

(4) Medlemsstaternas lagar och andra författningar har generellt som syfte att bl.a. skydda mänskliga rättigheter och bevara fred, säkerhet och stabilitet genom strikt kontroll och begränsning av export och spridning av försvarsrelaterade produkter såväl till tredjeländer som till andra medlemsstater.

(5) Sådana begränsningar av rörligheten för försvarsrelaterade produkter inom gemenskapen kan inte avskaffas generellt genom direkt tillämpning av fördragets principer om fri rörlighet för varor och tjänster, eftersom de enligt artikel 30 eller 296 i fördraget kan vara motiverade i enskilda fall, och medlemsstaterna får fortsätta att tillämpa de nämnda artiklarna om villkoren för dem uppfylls.

(6) Medlemsstaternas relevanta lagar och andra författningar behöver därför harmoniseras på ett sätt som förenklar överföringen av försvarsrelaterade produkter inom gemenskapen, så att den inre marknaden fungerar tillfredsställande. Detta direktiv omfattar endast bestämmelser och förfaranden för försvarsrelaterade produkter och berör således inte medlemsstaternas politik när det gäller överföring av försvarsrelaterade produkter.

- (7) Harmoniseringen av medlemsstaternas relevanta lagar och andra författningar bör inte inverka på medlemsstaternas internationella skyldigheter och åtaganden eller deras handlingsfrihet i fråga om politiken för export av försvarsrelaterade produkter.
- (8) Medlemsstaterna bör ha rätt att upprätthålla och utveckla sitt mellanstatliga samarbete förutsatt att de efterlever bestämmelserna i detta direktiv.
- (9) Detta direktiv bör inte tillämpas på försvarsrelaterade produkter som endast passerar gemenskapens territorium, det vill säga sådana produkter som inte hänförs till någon annan godkänd tullbehandling än förfarandet för extern transitering eller som endast placeras i en frizon eller ett frilager och för vilka inga uppgifter behöver noteras i en godkänd lagerbokföring.
- (10) Detta direktiv bör omfatta alla försvarsrelaterade produkter som motsvarar dem som återges i Europeiska unionens gemensamma militära förteckning (1), inklusive deras komponenter och tekniker.
- (11) Detta direktiv bör inte påverka tillämpningen av gemensam åtgärd 97/817/Gusp av den 28 november 1997 om antipersonella minor (2) vilken antogs av rådet på grundval av artikel J.3 i fördraget om Europeiska unionen; det bör inte heller påverka medlemsstaternas ratificering och genomförande av konventionen om klustervapen, vilken undertecknades i Oslo den 3 december 2008.
- (12) Målsättningen att skydda mänskliga rättigheter och bevara fred, säkerhet och stabilitet som generellt eftersträvas i de av medlemsstaternas lagar och andra författningar som begränsar överföring av försvarsrelaterade produkter förutsätter att ursprungsmedlemsstaten har gett överföringstillstånd till överföringen av produkterna inom gemenskapen och att det har lämnats garantier i den mottagande medlemsstaten.
- (13) Med tanke på de skyddsåtgärder som föreskrivs i detta direktiv till stöd för denna målsättning, behöver medlemsstaterna inte längre införa eller vidmakthålla några särskilda restriktioner för att uppnå målsättningen, om inte annat följer av artiklarna 30 och 296 i fördraget.
- (14) Detta direktiv bör inte påverka tillämpningen av de bestämmelser som är nödvändiga för att skydda den allmänna ordningen eller den allmänna säkerheten. Mot bakgrund av de försvarsrelaterade produkternas natur och särdrag är hänsyn till den allmänna ordningen, som till exempel säkra transporter, säker lagring, spridningsrisk och brottsförebyggande, särskilt viktiga i detta direktiv.
- (15) Detta direktiv påverkar inte tillämpningen av rådets direktiv 91/477/EEG av den 18 juni 1991 om kontroll av förvärv och innehav av vapen (3), särskilt inte formaliteterna för förflyttning av vapen inom gemenskapen. Detta direktiv påverkar inte tillämpningen av rådets direktiv 93/15/EEG av den 5 april 1993 om harmonisering av bestämmelserna om utsläppande på marknaden och övervakning av explosiva varor för civilt bruk (4), särskilt bestämmelserna om överföring av ammunition.
- (16) Samtliga överföringar av försvarsrelaterade produkter i gemenskapen bör vara föremål för föregående tillstånd i form av generella, globala eller individuella överföringstillstånd som beviljats eller offentliggjorts av den medlemsstat från vars territorium leverantören önskar överföra försvarsrelaterade produkter. Medlemsstater bör kunna undanta överföring av försvarsrelaterade produkter från skyldigheten om föregående tillstånd i särskilda fall, vilka förtecknas i detta direktiv.
- (17) Det bör stå medlemsstaterna fritt att avslå eller utfärda föregående tillstånd. I överensstämmelse med principerna för den inre marknaden bör ett sådant tillstånd vara giltigt i hela gemenskapen, och det bör inte krävas ytterligare tillstånd för transitering genom andra medlemsstater eller införande på andra medlemsstaters territorium.
- (18) Medlemsstaterna bör fastställa vilken typ av överföringstillstånd för försvarsrelaterade produkter eller kategorierna av försvarsrelaterade produkter som är lämplig för varje typ av överföring och vilka villkor för varje överföringstillstånd som måste uppfyllas, med hänsyn till hur känslig överföringen är.
- (19) Medlemsstaterna bör i möjligaste mån undvika att belägga komponenter med exportrestriktioner, genom att godkänna mottagarnas försäkran om användning och ta hänsyn till i vilken utsträckning dessa komponenter ingår i mottagarens egna produkter.
- (20) Medlemsstaterna bör fastställa mottagare av överföringstillstånd utan diskriminering, om det inte är nödvändigt för att skydda deras väsentliga säkerhetsintressen.
- (21) För att underlätta överföring av försvarsrelaterade produkter bör generella överföringstillstånd offentliggöras i de medlemsstater som ger alla företag som uppfyller de krav som anges för varje generell överföringstillstånd tillåtelse att överföra försvarsrelaterade produkter.

(1) EUT L 88, 29.3.2007, s. 58.

(2) EGT L 338, 9.12.1997, s. 1.

(3) EGT L 256, 13.9.1991, s. 51.

(4) EGT L 121, 15.5.1993, s. 20.

- (22) Det bör offentliggöras ett generellt överföringstillstånd för överföring av försvarsrelaterade produkter till försvarsmakterna för att väsentligt öka leveranssäkerheten för alla medlemsstater som väljer att upphandla inom gemenskapen.
- (23) Det bör offentliggöras ett generellt överföringstillstånd för överföring av komponenter till certifierade europeiska försvarsindustriföretag för att främja samarbete och integration mellan dem, särskilt genom optimering av leveranskedjorna och stordriftsfördelar.
- (24) Medlemsstater som deltar i ett mellanstatligt samarbetsprogram bör kunna offentliggöra ett generellt överföringstillstånd för överföring till mottagare i andra deltagande medlemsstater av sådana försvarsrelaterade produkter som är nödvändiga för att genomföra programmet. Det skulle förbättra villkoren för deltagande i mellanstatliga samarbetsprogram för företag som är etablerade i de deltagande medlemsstaterna.
- (25) Medlemsstaterna bör få offentliggöra ytterligare generella överföringstillstånd i de fall där hotet mot mänskliga rättigheter, fred, säkerhet och stabilitet är mycket litet till följd av produkternas beskaffenhet och typen av mottagare.
- (26) Om ett generellt överföringstillstånd inte kan offentliggöras bör medlemsstaterna på begäran bevilja enskilda företag globala överföringstillstånd, utom i de fall som anges i detta direktiv. Medlemsstaterna bör kunna tilldela förnybara globala överföringstillstånd.
- (27) Företagen bör informera de behöriga myndigheterna om användningen av generella överföringstillstånd, för att skydda mänskliga rättigheter och bevara fred, säkerhet och stabilitet samt för att möjliggöra öppen rapportering av överföringar av försvarsrelaterade produkter och därmed demokratisk kontroll.
- (28) Medlemsstaterna bör ha tillräckligt stort handlingsutrymme att fastställa villkor för generella, globala och individuella överföringstillstånd för att även fortsättningsvis kunna samarbeta inom det befintliga internationella ramverket för exportkontroll. Eftersom beslutet att tillåta eller vägra export är och bör förbli en nationell angelägenhet, bör ett sådant samarbete enbart bygga på frivillig samordning av medlemsstaternas exportpolitik.
- (29) För att kompensera det faktum att individuella förhandskontroller successivt byts ut mot generella efterhandskontroller i den medlemsstat där den försvarsrelaterade produkten har sitt ursprung bör man skapa villkor för ömsesidigt förtroende, inklusive genom garantier för att den försvarsrelaterade produkten inte kommer att exporteras i strid med de exportrestriktioner som gäller till tredjeländer. Denna princip bör också iaktas i de fall där försvarsrelaterade produkter överförs flera gånger mellan medlemsstaterna innan produkten exporteras till ett tredjeländer.
- (30) Medlemsstaterna samarbetar inom ramen för rådets gemensamma ståndpunkt 2008/944/Gusp av den 8 december 2008 om fastställande av gemensamma regler för kontrollen av export av militär teknik och krigsmateriel ⁽¹⁾, genom tillämpning av gemensamma kriterier, men också genom underrättelser om avslag och samrådsmekanismer för en enhetligare tillämpning av ländernas politik när det gäller export av försvarsrelaterade produkter till tredjeländer. Detta direktiv bör inte hindra medlemsstaternas möjlighet att bestämma tillståndsvillkoren för överföring av försvarsrelaterade produkter, inklusive eventuella exportbegränsningar, särskilt där detta är nödvändigt för samarbets syften inom ramen för den gemensamma ståndpunkten.
- (31) Leverantörerna bör informera mottagarna om eventuella restriktioner i överföringstillstånden, så att det byggs upp ett ömsesidigt förtroende för mottagarnas förmåga att iaktta dessa restriktioner efter överföringen, framför allt vid ansökningar om export till tredjeländer.
- (32) Det bör vara företagets sak att avgöra om fördelarna med att ta emot försvarsrelaterade produkter med ett generellt överföringstillstånd gör det mödan värt att ansöka om certifiering. Överföringar inom en koncern bör omfattas av generellt överföringstillstånd om koncernmedlemmarna är certifierade i de medlemsstater där de är etablerade.
- (33) Det behövs gemensamma certifieringskriterier för att bygga upp ett ömsesidigt förtroende, i synnerhet för mottagarnas förmåga att iaktta exportrestriktionerna för försvarsrelaterade produkter som de mottagit från en annan medlemsstat med stöd av ett överföringstillstånd.
- (34) För att främja ömsesidigt förtroende bör mottagare av överförda försvarsrelaterade produkter inte exportera dessa produkter om överföringstillståndet innehåller exportrestriktioner.

(1) EUT L 335, 13.12.2008, s. 99.

- (35) I samband med att företagen ansöker om exporttillstånd till tredjeländer bör de lämna en försäkran till de behöriga myndigheterna huruvida de har iakttagit de eventuella exportrestriktioner för överföringen av försvarsrelaterade produkter som fastställts av den medlemsstat som utfärdat överföringstillståndet. I detta sammanhang påminns det om att de mekanismer för samråd mellan medlemsstaterna som föreskrivs i gemensam ståndpunkt 2008/944/Gusp fortfarande är särskilt betydelsefulla.
- (36) Vid export till tredjeländ av försvarsrelaterade produkter som företagen har mottagit med stöd av ett överföringstillstånd bör de kunna styrka för de behöriga tullmyndigheterna vid gemenskapens yttre gräns att de har exporttillstånd.
- (37) Förteckningen över försvarsrelaterade produkter i bilagan bör uppdateras i strikt överensstämmelse med Europeiska unionens gemensamma militära förteckning.
- (38) För att man ska kunna bygga upp ett ömsesidigt förtroende måste medlemsstaterna fastställa tillräckliga, verk samma åtgärder, inklusive sanktioner, för att säkerställa att bestämmelserna i detta direktiv följs, särskilt bestämmelserna om att företagen ska iakta de gemensamma certifieringskriterierna och restriktionerna för vidare användning av försvarsrelaterade produkter efter överföring.
- (39) I de fall när ursprungsmedlemsstaten på rimliga grunder betvivlar att en certifierad mottagare kommer att iakta villkoren för ett generellt överföringstillstånd, eller om en tillståndsgivande medlemsstat anser att den allmänna ordningen, den allmänna säkerheten eller landets grundläggande säkerhetsintressen kan komma att påverkas, bör medlemsstaten inte endast informera de övriga medlemsstaterna och kommissionen, utan även tillfälligt kunna upphäva verkan av ett sådant överföringstillstånd i förhållande till den mottagaren, med hänsyn till det ansvar den har för att skydda mänskliga rättigheter och bevara fred, säkerhet och stabilitet.
- (40) För ökat ömsesidigt förtroende bör man senare lägga till lämpningen av de lagar och andra författningar som antas för att säkerställa att detta direktiv följs. Därigenom kan man, innan dessa bestämmelser tillämpas, utvärdera framstegen på grundval av en rapport från kommissionen som bygger på information från medlemsstaterna om de åtgärder som vidtagits.
- (41) Kommissionen bör regelbundet offentliggöra en rapport om detta direktivs genomförande, vilken vid behov kan åtföljas av lagstiftningsförslag.
- (42) Detta direktiv påverkar inte förekomsten eller genomförandet av de regionala unionerna mellan Belgien och Luxemburg samt mellan Belgien, Luxemburg och Nederländerna, i enlighet med artikel 306 i fördraget.
- (43) Eftersom målet för detta direktiv, nämligen förenklingen av bestämmelser och förfaranden som ska tillämpas på överföring av försvarsrelaterade produkter inom gemenskapen, i syfte att se till att den inre marknaden fungerar väl, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna på grund av skillnaderna mellan de nuvarande tillståndsförfarandena och på grund av överföringarnas gränsöverskridande karaktär, och det därför bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i EG-fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (44) De åtgärder som är nödvändiga för att genomföra detta direktiv bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter ⁽¹⁾.
- (45) Kommissionen bör särskilt ges befogenhet att ändra bilagan. Eftersom dessa åtgärder har allmän räckvidd och avser att ändra icke väsentliga delar av detta direktiv, måste de antas i enlighet med det föreskrivande förfarandet med kontroll i artikel 5a i beslut 1999/468/EG.
- (46) I enlighet med punkt 34 i det interinstitutionella avtalet om bättre lagstiftning ⁽²⁾ uppmantras medlemsstaterna att för egen del och i gemenskapens intresse utarbeta egna tabeller som så långt möjligt visar överensstämmelsen mellan detta direktiv och införlivandeåtgärderna, samt att offentliggöra tabellerna.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

SYFTE, TILLÄMPNINGSSOMRÅDE OCH DEFINITIONER

Artikel 1

Syfte

1. Detta direktivs syfte är att förenkla de bestämmelser och förfaranden som tillämpas på överföring av försvarsrelaterade produkter inom gemenskapen, i syfte att se till att den inre marknaden fungerar väl.

⁽¹⁾ EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁽²⁾ EUT C 321, 31.12.2003, s. 1.

2. Detta direktiv påverkar inte medlemsstaternas handlingsfrihet i fråga om politiken för export av försvarsrelaterade produkter.

3. Tillämpningen av detta direktiv ska ske i enlighet med artiklarna 30 och 296 i fördraget.

4. Detta direktiv påverkar inte medlemsstaternas möjlighet att fortsätta och vidareutveckla mellanstatligt samarbete, förutsatt att bestämmelserna i detta direktiv följs.

Artikel 2

Tillämpningsområde

Detta direktiv ska tillämpas på de försvarsrelaterade produkter som förtecknas i bilagan.

Artikel 3

Definitioner

I detta direktiv avses med

1. *försvarsrelaterade produkter*: de produkter som förtecknas i bilagan,
2. *överföring*: en förflyttning eller rörelse av en försvarsrelaterad produkt från en leverantör till en mottagare i en annan medlemsstat,
3. *leverantör*: en juridisk eller fysisk person som är etablerad i gemenskapen och juridiskt ansvarig för en överföring,
4. *mottagare*: en juridisk eller fysisk person som är etablerad i gemenskapen och juridiskt ansvarig för mottagandet av en överföring,
5. *överföringstillstånd*: ett tillstånd som utfärdats av en nationell myndighet i en medlemsstat vilket ger leverantörer rätt att överföra försvarsrelaterade produkter till en mottagare i en annan medlemsstat,
6. *exporttillstånd*: ett tillstånd att leverera försvarsrelaterade produkter till en juridisk eller fysisk person i ett tredjeland,
7. *transitering*: transport av försvarsrelaterade produkter genom en eller flera medlemsstater utöver ursprungsmedlemsstaten och den mottagande medlemsstaten.

KAPITEL II

ÖVERFÖRINGSTILLSTÅND

Artikel 4

Allmänna bestämmelser

1. Det ska krävas föregående tillstånd för överföring av försvarsrelaterade produkter mellan medlemsstater. Utan att det påverkar tillämpningen av de bestämmelser som är nödvändiga för att skydda den allmänna säkerheten eller den allmänna ordningen, t.ex. transportsäkerheten, ska det inte krävas ytterligare överföringstillstånd av andra medlemsstater för transitering genom medlemsstater, eller för införsel i den medlemsstat där mottagaren finns, av försvarsrelaterade produkter.

2. Trots bestämmelserna i punkt 1 får medlemsstaterna undanta överföringar av försvarsrelaterade produkter från skyldigheten att ha föregående tillstånd enligt den punkten, i följande fall:

- a) Leverantören eller mottagaren är ett statligt organ eller en del av försvarsmakten.
- b) Det är fråga om leveranser som Europeiska unionen, Nato, Internationella atomenergiorganet (IAEA) eller andra mellanstatliga organisationer gör i syfte att fullgöra sina uppdrag.
- c) Överföringen är nödvändig för genomförande av ett samverkande program för försvarsrelaterade produkter mellan medlemsstater.
- d) Överföringen är kopplad till humanitär hjälp vid en katastrof eller som gåva i en nödsituation.
- e) Överföringen är nödvändig, för eller efter, reparation, underhåll, utställning eller demonstration.

3. Kommissionen får på begäran av en medlemsstat eller på eget initiativ ändra punkt 2 i syfte att inkludera följande fall:

- a) Överföringen sker under sådana förhållanden att den inte påverkar den allmänna ordningen eller den allmänna säkerheten.
- b) Kravet på föregående tillstånd har blivit oförenligt med medlemsstaternas internationella åtaganden till följd av att detta direktiv antagits.
- c) Det är nödvändigt för sådan mellanstatlig samverkan som avses i artikel 1.4.

Dessa åtgärder, som avser att ändra icke väsentliga delar av detta direktiv genom att komplettera det, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 14.2.

4. Medlemsstaterna ska se till att leverantörer som vill överföra försvarsrelaterade produkter från deras territorium får använda generella överföringstillstånd eller ansöka om globala eller individuella överföringstillstånd i enlighet med artiklarna 5, 6 och 7.

5. Medlemsstaterna ska bestämma typ av överföringstillstånd för de försvarsrelaterade produkter eller de kategorier av försvarsrelaterade produkter som berörs i enlighet med bestämmelserna i denna artikel och i artiklarna 5, 6 och 7.

6. Medlemsstaterna ska fastställa alla villkor för överföringstillstånd, inklusive eventuella särskilda begränsningar av export av försvarsrelaterade produkter till juridiska eller fysiska personer i tredjeländer, med hänsyn bland annat till de risker som överföringen medför för skyddet av de mänskliga rättigheterna, bevarandet av fred, säkerhet och stabilitet. Medlemsstaterna får, under förutsättning att gemenskapslagstiftningen respekteras, använda sig av möjligheten att begära försäkringar om slutanvändning, inklusive slutanvändarintyg.

7. Medlemsstaterna ska fastställa villkoren för överföringstillstånd för komponenter på grundval av en bedömning av hur känslig överföringen är enligt, bland annat, följande kriterier:

- a) Komponenternas beskaffenhet i förhållande till de produkter som de ska ingå i och i förhållande till varje slutanvändning av de färdiga produkterna som kan väcka farhågor.
- b) Komponenternas betydelse i förhållande till de produkter som de ska ingå i.

8. Med undantag för de fall när medlemsstaterna anser att överföringen av komponenter är känslig, ska medlemsstaterna inte belägga komponenter med exportrestriktioner om mottagaren i en försäkringen om användning intygar att de komponenter som omfattas av överföringstillståndet ingår eller ska ingå i mottagarens egna produkter och därför inte i sig kan överföras eller exporteras i ett senare skede, utom när syftet är underhåll eller reparation.

9. Medlemsstaterna får återkalla eller tillfälligt upphäva ett överföringstillstånd som de har utfärdat eller begränsa dess användning för att skydda sina väsentliga säkerhetsintressen, den allmänna ordningen eller säkerheten, eller på grund av bristande efterlevnad av de villkor som gäller för överföringstillståndet.

Artikel 5

Generella överföringstillstånd

1. Medlemsstaterna ska offentliggöra generella överföringstillstånd som direkt ger leverantörer som är etablerade på deras territorier, vilka uppfyller villkoren i det generella överföringstillståndet, tillstånd att genomföra överföringar av försvarsrelaterade produkter, vilka ska specificeras i det generella överföringstillståndet, till en kategori eller kategorier av mottagare i en annan medlemsstat.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 4.2, ska generella överföringstillstånd offentliggöras åtminstone i följande fall:

- a) Mottagaren är en del av en medlemsstats försvarsmakt, eller en avtalslutande myndighet på försvarsområdet som köper för exklusiv användning av en medlemsstats försvarsmakt.
- b) Mottagaren är ett företag som certifierats i enlighet med artikel 9.
- c) Överföringen sker för demonstrations-, utvärderings- och utställningssyften.
- d) Överföringen sker för underhålls- och reparationssyften, om mottagaren är den ursprungliga leverantören av den försvarsrelaterade produkten.

3. De medlemsstater som deltar i ett mellanstatligt samarbetsprogram om utveckling, tillverkning och användning av en eller flera försvarsrelaterade produkter får offentliggöra ett generellt överföringstillstånd för de överföringar till övriga i programmet deltagande medlemsstater som är nödvändiga för programmet genomförande.

4. Medlemsstaterna får fastställa villkor för registrering före första användningen av ett generellt överföringstillstånd, utan att det påverkar andra bestämmelser i detta direktiv.

Artikel 6

Globala överföringstillstånd

1. Medlemsstaterna ska på begäran besluta att bevilja en enskild leverantör globala överföringstillstånd för överföring av försvarsrelaterade produkter till mottagare i en eller flera andra medlemsstater.

2. Medlemsstaterna ska i varje globalt överföringstillstånd ange vilka försvarsrelaterade produkter eller vilka kategorier av försvarsrelaterade produkter som omfattas av det globala överföringstillståndet och vilka mottagare eller kategorier av mottagare som är godkända.

Ett globalt överföringstillstånd ska beviljas för en period om tre år, vilken får förnyas av medlemsstaten.

Artikel 7

Individuella överföringstillstånd

Medlemsstaterna ska besluta att på begäran bevilja en enskild leverantör individuellt överföringstillstånd för en överföring av en given kvantitet specificerad försvarsrelaterad produkt som ska vidarebefordras i en eller flera transporter till en mottagare om

- a) ansökan om överföringstillstånd avser endast en överföring,

- b) det är nödvändigt för att skydda medlemsstatens väsentliga säkerhetsintressen eller för att skydda den allmänna ordningen,
- c) det är nödvändigt för efterlevnad av medlemsstaternas internationella skyldigheter och åtaganden, eller
- d) en medlemsstat har tungt vägande skäl att tro att leverantören inte kommer att kunna följa alla de villkor som är nödvändiga för att bevilja ett globalt överföringstillstånd.
- f) Bevis för att informationen om en exportrestriktion i ett överföringstillstånd har vidarebefordrats till mottagaren av den försvarsrelaterade produkten.

4. Medlemsstaterna ska säkerställa att leverantörerna bevarar de register som avses i punkt 3 under åtminstone samma tidsperiod som fastställs i den relevanta medlemsstatens nationella lagstiftning om krav för bevarande av register för ekonomiska aktörer, och i varje fall i minst tre år från utgången av det kalenderår då överföringen ägde rum. De ska på begäran uppvisas för de behöriga myndigheterna i den medlemsstat från vars territorium leverantören överförde de försvarsrelaterade produkterna.

KAPITEL III

INFORMATION, CERTIFIERING OCH EXPORT EFTER ÖVERFÖRING

Artikel 8

Information från leverantörerna

1. Medlemsstaterna ska se till att leverantörerna av försvarsrelaterade produkter upplyser mottagarna om de villkor, inklusive begränsningar, angående slutanvändning eller export av försvarsrelaterade produkter som ingår i överföringstillståndet.
2. Medlemsstaterna ska se till att leverantörerna inom en rimlig tidsfrist underrättar de behöriga myndigheterna i den medlemsstat från vars territorium de önskar överföra försvarsrelaterade produkter när de avser att använda ett generellt överföringstillstånd för första gången. Medlemsstaterna får bestämma vilka ytterligare uppgifter som kan krävas avseende försvarsrelaterade produkter som överförs med ett generellt överföringstillstånd.
3. Medlemsstaterna ska se till och regelbundet kontrollera att leverantörerna för detaljerade och fullständiga register över sina överföringar, i enlighet med den gällande lagstiftningen i respektive medlemsstat, och de ska besluta om rapporteringskraven för användningen av ett generellt, ett globalt eller ett individuellt överföringstillstånd. Sådana register ska innefatta kommersiella dokument som innehåller följande information:
 - a) En beskrivning av försvarsrelaterade produkten och dess referens i förteckningen i bilagan.
 - b) Den försvarsrelaterade produktens mängd och värde.
 - c) Tidpunkterna för överföring.
 - d) Leverantörens och mottagarens namn och adress.
 - e) Slut användning och slut användare av den försvarsrelaterade produkten, om detta är känt.

Artikel 9

Certifiering

1. Medlemsstaterna ska utse behöriga myndigheter för certifiering av mottagare som är etablerade på deras territorium av försvarsrelaterade produkter enligt överföringstillstånd som offentliggjorts av andra medlemsstater enligt artikel 5.2 b.
2. Certifieringen ska fastställa mottagarföretagets tillförlitlighet, särskilt vad avser dess förmåga att iaktta exportrestriktionerna för försvarsrelaterade produkter som mottagits från en annan medlemsstat med stöd av ett överföringstillstånd. Mottagarföretagets tillförlitlighet ska bedömas i enlighet med följande kriterier:
 - a) Dokumenterad erfarenhet av försvarsverksamhet, där särskild hänsyn tas till företagets uppgifter om överensstämmelse med exportrestriktionerna, domstolsbeslut på området, tillstånd att tillverka eller sälja försvarsrelaterade produkter samt genom anlitan av erfaren ledningspersonal.
 - b) Relevanta industriverksamhet på området för försvarsrelaterade produkter i gemenskapen, särskilt förmåga att integrera system och delsystem.
 - c) Utnämning av en chefstjänsteman som personligt ansvarig för överföring och export.
 - d) Ett skriftligt åtagande från företaget, undertecknat av den chefstjänsteman som avses i led c, om att det kommer att vidta alla nödvändiga åtgärder för att följa och garantera efterlevnaden av de specifika villkoren för slut användning och export av varje mottagen komponent eller produkt.

e) Ett skriftligt åtagande från företaget, undertecknat av den chefstjänsteman som avses i led c, om att det skyndsamt ska lämna detaljerad information som svar på förfrågningar om slutanvändare eller slutanvändning av alla produkter som företaget exporterat, överfört eller mottagit från en annan medlemsstat med stöd av ett överföringstillstånd.

f) En beskrivning, kontrastsignerad av den chefstjänsteman som avses i led c, av det interna efterlevnadsprogrammet eller av företagets system för hantering av överföring och export. Denna beskrivning ska innehålla detaljer om de organisatoriska, mänskliga och tekniska resurser som avsatts för att hantera överföringar och export, ansvarskedjan i företaget, interna revisionsförfaranden, medvetandegörande och personalutbildning, fysiska och tekniska säkerhetsarrangemang, registerföring samt spårbarhet för överföringar och export.

3. Certifikaten ska innehålla följande information:

a) Namn på den behöriga myndighet som utfärdat certifikatet.

b) Mottagarens namn och adress.

c) En försäkran om att mottagaren uppfyller kriterierna i punkt 2.

d) Utfärdandedatum och giltighetstid för certifikatet.

Certifikatets giltighetstid, enligt led d, får inte i något fall överstiga fem år.

4. Certifikatet får innehålla ytterligare villkor om

a) tillhandahållande av information som är nödvändig för kontroll av att de kriterier som avses i punkt 2 uppfylls,

b) tillfälligt upphävande eller återkallande av certifikatet.

5. De behöriga myndigheterna ska kontrollera att mottagaren uppfyller kriterierna i punkt 2, vilket ska ske minst vart tredje år, och de villkor i certifikaten som avses i punkt 4.

6. Medlemsstaterna ska godkänna certifikat som har utfärdats i enlighet med detta direktiv i en annan medlemsstat.

7. Om en behörig myndighet konstaterar att en certifikatsinnehavare som är etablerad i medlemsstaten inte längre uppfyller kriterierna i punkt 2 eller villkoren i punkt 4, ska den vidta lämpliga åtgärder. Dessa åtgärder får omfatta återkallande av certifikatet. Den behöriga myndigheten ska underrätta kommissionen och de andra medlemsstaterna om sitt beslut.

8. Medlemsstaterna ska offentliggöra en förteckning över certifierade mottagare, vilken ska uppdateras regelbundet, och de ska underrätta kommissionen, Europaparlamentet och de andra medlemsstaterna om detta.

Kommissionen ska på sin webbplats göra tillgängligt för allmänheten ett centralt register över mottagare som certifierats av medlemsstaterna.

Artikel 10

Exportrestriktioner

Medlemsstaterna ska se till att mottagare av försvarsrelaterade produkter vilka ansöker om exporttillstånd uppger för sina behöriga myndigheter, i de fall den försvarsrelaterade produkt som mottagits från en annan medlemsstat med stöd av ett överföringstillstånd är belagd med exportrestriktioner, att de har iakttagit villkoren för dessa restriktioner, inklusive att de i tillämpliga fall fått det erforderade överföringstillståndet från ursprungsmedlemsstaten.

KAPITEL IV

TULLFÖRFARANDEN OCH ADMINISTRATIVT SAMARBETE

Artikel 11

Tullförfaranden

1. Medlemsstaterna ska se till att exportören styrker, vid fullgörandet av formaliteterna för export av försvarsrelaterade produkter vid det tullkontor som ansvarar för handläggningen av exportdeklarationen, att nödvändigt exporttillstånd har erhållits.

2. En medlemsstat får även, utan att det påverkar tillämpningen av rådets förordning (EG) nr 2913/92 av den 12 oktober 1992 om inrättandet av en tullkodex för gemenskapen (⁽¹⁾), för en period som inte överstiger 30 arbetsdagar, avbryta förfarandet för export från dess territorium eller vid behov på annat sätt förhindra att försvarsrelaterade produkter som mottagits från en annan medlemsstat med stöd av ett överföringstillstånd och integrerats med en annan försvarsrelaterad produkt eller vid behov på ett annat sätt förhindra att den lämnar gemenskapen från dess territorium, om den anser

a) att relevant information inte beaktades när exporttillståndet beviljades, eller

b) att omständigheterna har ändrats väsentligt sedan exporttillståndet beviljades.

3. Medlemsstaterna får besluta att tullformaliteter för export av försvarsrelaterade produkter endast får fullgöras vid vissa tullkontor.

(¹) EGT L 302, 19.10.1992, s. 1.

4. De medlemsstater som utnyttjar möjligheten i punkt 3 ska underrätta kommissionen om vilka tullkontor som har bemyndigats. Kommissionen ska offentliggöra dessa uppgifter i C-serien av *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 12

Informationsutbyte

Medlemsstaterna ska i samarbete med kommissionen vidta alla lämpliga åtgärder för att upprätta direkt samarbete och utbyte av information mellan de behöriga nationella myndigheterna.

KAPITEL V

UPPDATERING AV FÖRTECKNINGEN ÖVER FÖRSVARRELATERADE PRODUKTER

Artikel 13

Anpassning av bilagan

1. Kommissionen ska uppdatera förteckningen över försvarsrelaterade produkter i bilagan i strikt överensstämmelse med Europeiska unionens gemensamma militära förteckning.

2. Dessa åtgärder, som avser att ändra icke väsentliga delar av detta direktiv, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 14.2.

Artikel 14

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté.

2. När det hänvisas till denna punkt ska artiklarna 5a.1–5a.4 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.

KAPITEL VI

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 15

Skyddsåtgärder

1. Om en tillståndsgivande medlemsstat anser att det finns en allvarlig risk för att en mottagare som certifierats i enlighet med artikel 9 i en annan medlemsstat inte kommer att iakta villkoren för ett generellt överföringstillstånd eller om en tillståndsgivande medlemsstat anser att den allmänna ordningen, den allmänna säkerheten eller dess väsentliga säkerhetsintressen skulle kunna påverkas, ska den underrätta den andra medlemsstaten om detta och begära en utvärdering av situationen.

2. Om de tvivel som anges i punkt 1 fortfarande råder får den tillståndsgivande medlemsstaten tillfälligt upphäva verkan av det generella överföringstillståndet för sådana mottagare. Medlemsstaten ska underrätta de andra medlemsstaterna och kommissionen och ange skälen till skyddsåtgärden. Den medlemsstat som vidtog skyddsåtgärden får upphäva skyddsåtgärden om den anser att den inte längre är motiverad.

Artikel 16

Sanktioner

Medlemsstaterna ska fastställa bestämmelser om sanktioner vid överträdelse av de föreskrifter som införts för genomförandet av detta direktiv, särskilt om den information som krävs enligt artikel 8.1 eller artikel 10 om efterlevande av exportrestriktionerna för ett överföringstillstånd är falsk eller ofullständig. Medlemsstaterna ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att dessa bestämmelser genomförs. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

Artikel 17

Översyn och rapportering

1. Kommissionen ska senast den 30 juni 2012 rapportera om de åtgärder som medlemsstaterna vidtagit för att införliva detta direktiv, särskilt artiklarna 9–12 och 15.

2. Kommissionen ska, med början senast den 30 juni 2016, se över genomförandet av detta direktiv och rapportera om detta till Europaparlamentet och rådet. Den ska särskilt utvärdera om och i vilken omfattning målsättningarna i detta direktiv uppnåtts, bland annat med avseende på om den interna marknaden fungerar tillfredsställande. Kommissionen ska i sin rapport se över tillämpningen av artiklarna 9–12 och 15 i detta direktiv och utvärdera direktivets inverkan på utvecklingen av den europeiska marknaden för försvarsrelaterade produkter och det europeiska försvarets industriella och tekniska bas, bland annat med beaktande av situationen för små och medelstora företag. Rapporten ska vid behov åtföljas av ett lagstiftningsförslag.

Artikel 18

Införlivande

1. Medlemsstaterna ska senast den 30 juni 2011 anta och offentliggöra de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv. De ska genast underrätta kommissionen om detta.

De ska tillämpa dessa bestämmelser från och med den 30 juni 2012.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser ska de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen ska göras ska varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna ska till kommissionen överlämna texten till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv.

Artikel 19

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter att det har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Artikel 20

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i Strasbourg den 6 maj 2009.

På Europaparlamentets vägnar
H.-G. PÖTTERING
Ordförande

På rådets vägnar
J. KOHOUT
Ordförande

BILAGA

FÖRTECKNING ÖVER FÖRSVARRELATERADE PRODUKTER

ML1 Slätborrade vapen med en kaliber som understiger 20 mm, andra vapen och automatvapen med en kaliber på högst 12,7 mm (0,50 tum) samt tillbehör, enligt följande, och särskilt utformade komponenter för dessa vapen:

a) Gevär, karbiner, revolverar, pistoler, k-pistar och kulsprutor:

Not: ML1 a omfattar inte följande:

1. Musköter, gevär och karbiner tillverkade före 1938.
2. Reproduktioner av musköter, gevär och karbiner där originalen tillverkades före 1890.
3. Revolverar, pistoler och kulsprutor tillverkade före 1890 samt reproduktioner av dessa.

b) Slätborrade vapen enligt följande:

1. Slätborrade vapen som utformats speciellt för militär användning.
2. Övriga slätborrade vapen enligt följande:

- a) Helautomatiska.
- b) Halvautomatiska eller med pumpverkan.

c) Vapen för hylslös ammunition.

d) Ljuddämpare, särskilda vapenstöd, magasin, vapensikten och flamdämpare för vapen som omfattas av ML1 a, ML1 b eller ML1 c.

Not 1: ML1 omfattar inte slätborrade sport- och jaktvapen. Dessa vapen får dock inte vara särskilt utformade för militär användning eller vara helautomatiska.

Not 2: ML1 omfattar inte skjutvapen som utformats särskilt för blind ammunition och skjutvapen som inte fungerar med kontrollerad ammunition.

Not 3: ML1 omfattar inte vapen som använder hylsammunition med asymmetriskt placerad tändhatt som inte är helautomatiska.

Not 4: ML1 d omfattar inte optiska vapensikten som saknar elektronisk bildhantering med högst fyra gångers förstoring, under förutsättning att de inte särskilt har utformats för militär användning.

ML2 Slätborrade vapen med en kaliber som överstiger 20 mm, andra vapen eller utrustning med en kaliber som överstiger 12,7 mm (0,50 tum), kastare samt tillbehör, som följer, liksom särskilt utformade komponenter för dessa vapen:

a) Skjutvapen, haubitsar, kanoner, granatkastare, pansarvärnsvapen, projektilutskjutningsanordningar, militära eldkastare, gevär, rekyllösa vapen, slätborrade vapen och signaturdämpande anordningar för dessa.

Not 1: ML2 a omfattar injektorer, doseringsapparater, förådstankar och andra komponenter som utformats särskilt för användning med flytande drivladdningar för sådan utrustning som omfattas av ML2 a.

ML2 a) (forts.)

Not 2: ML2 a omfattar inte följande:

1. Musköter, gevär och karbiner tillverkade före 1938.
2. Reproduktioner av musköter, gevär och karbiner där originalen tillverkades före 1890.

b) Militära kastare eller generatorer för rök, gas eller pyroteknik.

Not: ML2 b omfattar inte signalpistoler.

c) Vapensikten.

ML3 **ammunition och temperingsdon enligt följande samt särskilt utformade komponenter för sådana:**

a) Ammunition för vapen som omfattas av ML1, ML2 eller ML12.

b) Temperingsdon som är särskilt avsedda för sådan ammunition som omfattas av ML3 a.

Not 1: Särskilt utformade komponenter inkluderar:

- a) Metall- eller plastkomponenter, t.ex. tändhattar, kullhysor, ammunitionsband, gördlar och metall-delar till ammunition.
- b) Säkrings- och armeringsanordningar, tändrör, sensorer och detoneringsanordningar.
- c) Engångs högeffektållor.
- d) Laddningshysor.
- e) Substridsdelar, inbegripet bombkapslar, minkapslar och slutfasstyrd projektiler.

Not 2: ML3 a omfattar inte lös ammunition (blankstar), kammarammunition eller blind ammunition.

Not 3: ML3 a omfattar inte patroner som är särskilt utformade för något av följande syften:

- a) Signalering.
- b) Skrämma bort fåglar.
- c) Tända gasflamman vid en oljekälla.

ML4 **Bomber, torpeder, raketer, missiler, andra anordningar och laddningar med sprängverkan samt tillhörande utrustning och tillbehör, enligt följande, som särskilt utformats för militär användning och särskilt utformade komponenter för sådana:**

Anm.: Beträffande utrustning för styrning och navigering, se ML11, not 7.

a) Bomber, torpeder, granater, rökbehållare, raketer, minor, missiler, sjunkbomber, sprängladdningar, sprängbomber, sprängutrustning, "pyrotekniska anordningar", patroner och simulatorer (dvs. utrustning som simulerar någon av dessa produkters egenskaper).

Not: ML4 a inkluderar:

1. Rökgranater, brandbomber och sprängladdningar.
2. Raketsdyor och noskoner för återinträde i atmosfären.

ML4

(forts.)

- b) Särskilt utformad utrustning för hantering, övervakning, aktivering, strömförsörjning med en gångseffekt, avfyring, läggning, svepning, avlossning, vilseledning, störning, detonering eller de tektering av produkter som omfattas av ML4 a.

Not: Punkt ML4 b inkluderar:

1. Mobil kondenseringsanordning för flytande gas med en produktionskapacitet på minst 1 000 kg flytande gas per dag.
2. Osänkbar elektriskt ledande kabel för svepning av magnetminor.

Teknisk not

Bärbar utrustning som enbart används för att upptäcka metallföremål och som inte gör skillnad på minor och andra metallföremål anses inte som särskilt utformade för att upptäcka utrustning som omfattas av ML4 a.

ML5

Eldlednings-, övervaknings- och varningsutrustning samt relaterade system, utrustning för försök och skottställning samt motmedelsutrustning, enligt följande, som utformats särskilt för militär användning samt komponenter och tillbehör som utformats särskilt för dessa:

- a) Vapensikten, bomsiktesdatorer, riktmedel och eldledningsutrustning.
- b) Målfångnings-, målangivnings-, avståndsmättnings-, övervaknings- eller målföljningssystem; detekterings-, datafusions-, igenkännings- eller identifieringsutrustning samt utrustning för sensorintegration.
- c) Motmedelsutrustning för utrustning som omfattas av ML5 a eller ML5 b.
- d) Utrustning för fältförsök eller skottställning som särskilt utformats för utrustning som omfattas av ML5 a eller ML5 b.

ML6

Markfordon och tillbehör enligt följande:

Anm.: Beträffande utrustning för styrning och navigering, se ML11, not 7.

- a) Markfordon och tillbehör för sådana, särskilt utformade eller modifierade för militär användning:

Teknisk not

I ML6 a avses med markfordon även släpvagnar.

- b) Alla hjuldrivna fordon som kan användas i terräng, som har tillverkats av eller utrustats med material som ger ballistiskt skydd upp till nivå III (NIJ 0108.01, september 1985, eller jämförbar nationell standard) eller bättre.

Anm.: Se också ML13 a.

Not 1: ML6 a inkluderar:

- a) Stridsvagnar och andra militära bestyckade fordon och militära fordon med lavetter eller utrustning för minläggning eller avfyring av vapen som omfattas av ML4.
- b) Pansarfordon.
- c) Amphibiefordon och fordon för vädning på djupt vatten.

- ML6 Not 1: (forts.)
- d) *Bärningsfordon och fordon för bogsering eller transport av ammunition eller vapensystem och tillhörande lastningsutrustning.*
- Not 2: *Modifiering av ett markfordon för militär användning som omfattas av ML6 a innebär en ändring av konstruktionen eller en elektrisk eller en mekanisk ändring som omfattar en eller flera särskilt utformade militära komponenter. Dessa komponenter inkluderar:*
- a) *Skydd för lufifyllda däck som utformats särskilt för att vara skottsäkra eller så att däcken kan fungera utan luft i.*
- b) *Däcktryckkontrollsystem som handhas inifrån ett fordon i rörelse.*
- c) *Pansarskydd för viktiga delar (t.ex. bränsletankar eller kupétrymmen).*
- d) *Särskilda förstärkningar eller lavetter.*
- e) *Avskärmad belysning.*
- Not 3: *ML6 omfattar inte civila bilar eller lastbilar som utformats eller modifierats för penning- eller värdetransport och som har pansarskydd eller ballistiskt skydd.*
- ML7 **Kemiska eller biologiska toxiska agens, "agens för kravallhantering", radioaktiva material, tillhörande utrustning, komponenter och material enligt följande:**
- a) *Biologisk agens och radioaktiva material "anpassade för användning i krig" för att åstadkomma förluster av människor eller djur, förstöra utrustning och skördar eller skada miljön:*
- b) *Kemiska stridsmedel (agens) inklusive*
- 1) *CW-nervstridsmedel*
- a) *O-Alkyl (mindre än eller lika med C10, inklusive cykloalkyl)-alkyl-(metyl, etyl, n-propyl eller isopropyl)-fluorfosfonater, såsom Sarin (GB):*
- *O-isopropylmetylfluorfosfonat (CAS-nr 107-44-8), och*
- *Soman (GD):O-pinakolylmetylfluorfosfonat (CAS-nr 96-64-0).*
- b) *O-Alkyl (mindre än eller lika med C10, inklusive cykloalkyl) N,N-dialkyl (metyl, etyl, n-propyl eller isopropyl) amidofosforylcyanider, t.ex.*
- Tabun (GA):O-etyl N,N-dimetylamidofosforylcyanid (CAS-nr 77-81-6).*
- c) *O-Alkyl (H eller mindre än eller lika med C10, inklusive cykloalkyl) S-2-dialkyl (metyl, etyl, n-propyl eller isopropyl)-aminoetylalkyl (metyl, etyl, n-propyl eller isopropyl)-fosfonotio-later och motsvarande alkylerade eller protonerade salter, t.ex.*
- VX: O-etyl S-2-diisopropylaminoetylmetylfosfonotiolat (CAS-nr 50782-69-9).*
- 2) *Frätande CW-stridsmedel*
- a) *Svavelenapsgaser, t.ex.*
- 1) *2-kloretylklormetylsulfid (CAS-nr 2625-76-5),*
- 2) *Bis(2-kloretyl)sulfid (CAS-nr 505-60-2),*

- ML7 b) 2) a) (forts.)
- 3) Bis(2-kloretyl)metan (CAS-nr 63869-13-6),
 - 4) 1,2-bis (2-kloretyl)etan (CAS-nr 3563-36-8),
 - 5) 1,3-bis (2-kloretyl)-n-propan (CAS-nr 63905-10-2),
 - 6) 1,4-bis (2-kloretyl)-n-butan (CAS-nr 142868-93-7),
 - 7) 1,5-bis (2-kloretyl)-n-pentan (CAS-nr 142868-94-8),
 - 8) Bis (2-kloretylmetyl)eter (CAS-nr 63918-90-1),
 - 9) Bis (2-kloretylmetyl)eter (CAS-nr 63918-89-8).
- b) Lewisiter, t.ex.
- 1) 2-klorvinyldiklorarsin (CAS-nr 541-25-3),
 - 2) Tris(2-klorviny)arsin (CAS-nr 40334-70-1),
 - 3) Bis(2-klorviny)klorarsin (CAS-nr 40334-69-8).
- c) Kvävesenapsgaser, såsom
- 1) HN1: Bis(2-kloretyl)etylamin (CAS-nr 538-07-8),
 - 2) HN2: Bis(2-kloretyl)metylamin (CAS-nr 51-75-2),
 - 3) HN3: Tris(2-kloretyl)amin (CAS-nr 555-77-1).
- 3) CW-stridsmedel som försätter ur stridbart skick, t.ex.
- a) 3-kinuklidinylbensilat (BZ) (CAS-nr 6581-06-2).
- 4) CW-avlövningsmedel, t.ex.
- a) Butyl 2-klor-4-fluorfenoxiacetat (LNF),
 - b) 2,4,5-triklorfenoxiättiksyra blandad med 2,4-diklorfenoxiättiksyra (Agent Orange),
- c) CW-binära prekursorer och nyckelprekursorer enligt följande:
1. Alkyl-(metyl, etyl, n-propyl eller isopropyl)-fosfonyldifluorider, t.ex.
DF: metylfosfonyldifluorid (CAS-nr 676-99-3).
 2. O-Alkyl-(H eller mindre än eller lika med C10, inklusive cykloalkyl)-O-2-dialkyl-(metyl, etyl, n-propyl eller isopropyl)aminoetylalkyl (metyl, etyl, n-propyl eller isopropyl) fosfoniter och motsvarande alkylerade eller protonerade salter, t.ex.
QL: O-Etyl-O-2-di-isopropylaminoetyl-metylfosfonit (CAS-nr 57856-11-8).
 3. Klorosarin: O-Isopropyl-metylklorofosfonat (CAS-nr 1445-76-7).
 4. Klorosoman: O-Pinakolylmetylklorofosfonat (CAS-nr 7040-57-5).

ML7

(forts.)

- d) "Agens för kravallhantering" och aktiva kemiska beståndsdelar och kombinationer av dessa, inklusive:
1. α -Brombensenactonitril, (Brombensylcyanid) (CA) (CAS-nr 5798-79-8).
 2. [(2-Klorfenyl) metylen] propanedinitril, (o-Klorobensylidenmalononitril) (CS) (CAS-nr 2698-41-1).
 3. 2-Klor-1-fenyletanon, Fenylacylklorid (ω -kloracetofenon) (CN) (CAS-nr 532-27-4).
 4. Dibenzo-(b,f)-1,4-oxazefin (CR) (CAS-nr 257-07-8).
 5. 10-Klor-5,10-dihydrofenarsazin (fenarsazinklorid) (Adamsit) (DM) (CAS-nr 578-94-9).
 6. N-nonanomorfolin (MPA) (CAS-nr 5299-64-9).

Not 1: ML7 d omfattar inte individuellt förpackade "agens för kravallhantering" för personskydd.

Not 2: ML7 d omfattar inte aktiva kemiska beståndsdelar och kombinationer av dessa identifierade och förpackade för livsmedelsproduktion eller för medicinska ändamål.

- e) Utrustning som utformats särskilt eller modifierats för militär användning, för spridning av följande komponenter som utformats särskilt för denna.
1. Material eller agens som omfattas av ML7 a, ML7 b eller ML7 d, eller
 2. CW sammanställt av prekursorer som omfattas av ML7 c.
- f) Skyddsutrustning eller utrustning för dekontamination, särskilt utformade komponenter för denna och särskilt sammansatta kemiska blandningar, enligt följande:
1. Utrustning som särskilt utformats eller modifierats för militär användning, avsedd för försvar mot ämnen som omfattas av ML7 a, ML7 b eller ML7 d samt komponenter som utformats särskilt för denna.
 2. Utrustning som särskilt utformats eller modifierats för militär användning, avsedd för dekontamination av föremål som smittats med ämnen som omfattas av ML7 a eller ML7 b samt komponenter som utformats särskilt för denna.
 3. Kemiska blandningar som utvecklats/utformats för att användas vid dekontamination av föremål som smittats av ämnen som omfattas av ML7 a eller ML7 b.

Not: ML7 f 1 omfattar:

- a) Lufikonditioneringsaggregat som särskilt utformats eller modifierats för nukleär, biologisk eller kemisk filtrering.
- b) Skyddskläder.

Anm.: När det gäller gasmasker för civila bruk, liksom skyddsutrustning och utrustning för dekontamination för civila; se också 1A004 på EU:s förteckning över varor med dubbla användningsområden.

- g) Utrustning som utformats eller modifierats för militärt bruk för detektering eller identifiering av material som omfattas av punkt ML7 a eller ML7 b eller ML7 d, samt komponenter som utformats särskilt för denna.

Not: ML7 g omfattar inte personliga dosimetrar för mätning av strålning.

Anm.: Se också 1A004 i EU:s förteckning över dubbla användningsområden.

ML7

(forts.)

- h) "Biopolymerer" som utformats särskilt eller behandlats för detektering eller identifiering av CW-agens som omfattas av ML7 b och de kulturer eller specifika celler som använts för produktion av dessa.
- i) "Biokatalysatorer" för dekontaminering eller nedbrytning av CW-agens, samt biologiska system för dessa, enligt följande:
1. Biokatalysatorer som utformats särskilt för dekontaminering eller nedbrytning av CW-agens som omfattas av ML7 b och som är resultatet av riktat laboratorieurval eller genetisk manipulering av biologiska system.
 2. Biologiska system, enligt följande: "expressionsvektorer", virus eller cellkulturer som innehåller den genetiska information som kännetecknar produktionen av "biokatalysatorer" som omfattas av ML7 i 1.

Not 1: ML7 b och ML7 d omfattar inte följande:

- a) Cyanogenklorid (CAS-nr 506-77-4). Se IC450 a 5 i EU:s förteckning över varor med dubbla användningsområden.
- b) Vätecyanid (CAS-nr 74-90-8).
- c) Klor (CAS-nr 7782-50-5).
- d) Karbonylklorid (fösgen) (CAS-nr 75-44-5). SE IC450 a 4 i EU:s förteckning över varor med dubbla användningsområden.
- e) Difosgen (triklormetyl-klorformat) (CAS-nr 503-38-8).
- f) Utgåär.
- g) Xylylbromidortho: (CAS-nr 89-92-9); meta: (CAS-nr 620-13-3); para: (CAS-nr 104-81-4).
- h) Bensylbromid (CAS-nr 100-39-0).
- i) Bensyljodid (CAS-nr 620-05-3).
- j) Bromaceton (CAS-nr 598-31-2).
- k) Cyanogenbromid (CAS-nr 506-68-3).
- l) Brommetyletylketon (CAS-nr 816-40-0).
- m) Kloraceton (CAS-nr 78-95-5).
- n) Etyljodacetat (CAS-nr 623-48-3).
- o) Jodaceton (CAS-nr 3019-04-3).
- p) Klorpikrin (CAS-nr 76-06-2). Se IC450 a 7 i EU:s förteckning över varor med dubbla användningsområden.

Not 2: De cellkulturer och biologiska system som är förtecknade i ML7 h, och ML7 i 2 är exkluderande, och dessa underavdelningar omfattar inte celler eller biologiska system för civila ändamål, i jordbruket, läkemedel, mediciner, veterinärmediciner, miljön, avfallshantering, eller livsmedelsindustrin.

ML8 "Energetiska" material, och besläktade substanser, enligt följande:

Ann.: Se också 1C011 i EUs förteckning över dubbla användningsområden.

Tekniska noter

1. I denna förteckning avser blandning en sammansättning av två eller flera substanser av vilka minst en substans ingår i förteckningen under ML8.
2. Varje substans på förteckningen under ML8 ingår i denna förteckning, även om den används på ett annat användningsområde än det angivna (dvs. TAGN används för det mesta som ett sprängämne men kan också användas som bränsle eller oxidationsmedel).
 - a) "Sprängämnena" enligt följande och blandningar därav:
 1. ADNBF (aminodinitrobenzofuroxan eller 7-amino-4,6-dinitrobenzofurazan-1-oxid (F) (CAS-nr 97096-7-8-1).
 2. BNCP (cis-bis (5-nitrotetrazolato)tetraamin-Kobolt (III) perklorat) (CAS-nr 117412-28-9).
 3. CL-14 (diaminodinitrobenzofuroxan eller 5,7-diamino-4,6-dinitrobenzofurazan-1-oxid (CAS-nr 117907-74-1).
 4. CL-20 (HNIW eller Hexanitrohexaazaisowurtzitan (CAS-nr 135285-90-4) och klatrater av CL-20 (se också ML 8 g 3 och g 4 angående dess "prekursorer").
 5. CP (2-(5-cyanotetrazolato) pentaamin-kobolt (III) perklorat) (CAS-nr 70247-32-4).
 6. DADE (1,1-diamino-2,2 dinitroetylen, FOX7).
 7. DATB (diaminotrinitrobenzen) (CAS-nr 1630-08-6).
 8. DDFP (1,4-dinitrodifurazanopiperazine).
 9. DDPO (2,6-diamino-3,5-dinitropyrazine-1-oxide, PZO) (CAS-nr 194486-77-6).
 10. DIPAM (3,3'-diamino-2,2',4,4', 6,6'-hexanitrobifenyl eller dipikramid (CAS-nr 17215-44-0).
 11. DNGU (DINGU eller dinitroglykoluril) (CAS-nr 55510-04-8).
 12. Furazaner, enligt följande:
 - a) DAAOF (diaminoazoxyfurazan).
 - b) DAAzF (diaminoazofurazan) (CAS-nr 78644-90-3).
 13. HMX och derivater (se också ML8.g.5. angående dess "prekursorer"), enligt följande:
 - a) HMX (Cyklotetrametylentetranitramin, oktahydro-1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetrazin 1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetrazacyklooktan (oktogen) (CAS-nr 2691-41-0).
 - b) Difluoroaminerade analoger av HMX.
 - c) K-55 (2,4,6,8-tetranitro-2,4,6,8-tetraazabicyclo [3,3,0]-oktanon-3 tetranitrosemiglykouril, eller keto-bicykliskt HMX (CAS-nr 130256-72-3).
 14. HNAD (hexanitroadamantan) (CAS-nr 143850-71-9).
 15. HNS (Hexanitroestilben) (CAS-nr 20062-22-0).

- ML8 a) (forts.)
16. Imidazoler, enligt följande:
 - a) BNNII (Octahydro-2,5-bis(nitroimino)imidazo [4,5-d]imidazole).
 - b) DNI (2,4-dinitroimidazol) (CAS-nr 5213-49-0).
 - c) FDIA (1-fluoro-2,4-dinitroimidazol).
 - d) NTDNIA (N-(2-nitrotriazolo)-2,4-dinitroimidazol).
 - e) PTIA (1-picryl-2,4,5-trinitroimidazol).
 17. NTNMH (1-(2-nitrotriazolo)-2-dinitrometylenhydrazin).
 18. NTO (ONTA eller 3-nitro-1,2,4-triazol-5-one (CAS-nr 932-64-9)).
 19. Polynitrocuber med mer än fyra nitrogrupper.
 20. PXX (2,6-bis(pikrylamino)-3,5-dinitropyridin (CAS-nr 38082-89-2)).
 21. RDX och derivater därav enligt följande:
 - a) RDX (Cyklotrimetylentrinitramin, cyklonit; T4 hexahydro-1,3,5-trinitro-1,3,5-triazin; 1,3,5-trinitro-1,3,5-triaza-cyklohexan (hexogen) (CAS-nr 121-82-4)).
 - b) Keto-RDX (K-6 eller 2,4,6-trinitro-2,4,6-triazacyklohexanon) (CAS-nr 115029-35-1).
 22. TAGN (triaminoguanidinnitrat) (CAS-nr 4000-16-2).
 23. TATB (triaminotrinitrobensen) (CAS-nr 3058-38-6) (se också ML8 g 7 beträffande dess "prekursorer").
 24. TEDDZ (3,3,7,7-tetrabis(difluoroamin) octahydro-1,5-dinitro-1,5diazocin).
 25. Tetrazoler enligt följande:
 - a) NTAT (nitrotriazol aminotetrazol).
 - b) NTNT (1-N-(2-nitrotriazol)-4-nitrotetrazol).
 26. Tetryl (trinitrofenylmetylnitramin) (CAS-nr 479-45-8).
 27. TNAD (1,4,5,8-tetranitro-1,4,5,8-tetraazadekalin) (CAS-nr 135877-16-6) (se också ML8 g 6. beträffande dess "prekursorer").
 28. TNAZ (1,1,3-trinitroazetid) (CAS-nr 97645-24-4) (se också ML8 g 2. beträffande dess "prekursorer").
 29. TNGU (SORGUYL eller tetranitroglykoluril (CAS-nr 55510-03-7)).
 30. TNP (1,4,5,8-tetranitro-pyridazin [4,5-d]pyridazin) (CAS-nr 229176-04-9).
 31. Triaziner enligt följande:
 - a) DNAM (2-oxy-4,6-dinitroamino-s-triazin) (CAS-nr 19899-80-0).
 - b) NNHT (2-nitroimino-5-nitro-hexahydro-1,3,5-triazin) (CAS-nr 130400-13-4).

- ML8 a) (forts.)
32. Triazolener enligt följande:
- 5-azido-2-nitrotriazol.
 - ADHTDN (4-amino-3,5-dihydrazin-1,2,4-triazol dinitramid) (CAS-nr 1614-08-0).
 - ADNT (1-amino-3,5-dinitro-1,2,4-triazol).
 - BDNTA ([bis-dinitrotriazole]amin).
 - DBT (3,3'-dinitro-5,5-bi-1,2,4-triazol) (CAS-nr 30003-46-4).
 - DNBT (dinitrobistriazol) (CAS-nr 70890-46-9).
 - NTDNA (2-nitrotriazol 5-dinitramid) (CAS-nr 75393-84-9).
 - NTDNT (1-N-(2-nitrotriazol) 3,5-dinitro-triazol).
 - PDNT (1-pikryl-3,5-dinitrotriazol).
 - TACOT (tetranitrobenzotriazolobenzotriazol) (CAS-nr 25243-36-1).
33. Sprängämnen som inte tas upp någon annanstans i ML8.a. med en detonationshastighet som överstiger 8 700 m/s eller med ett detonationsstryck som överstiger 34 GPa (340 kbar)
34. Andra organiska sprängämnen som inte tas upp någon annanstans i ML8.a. med detonationsstryck på 25 GPa (250 kbar) eller högre och som förblir stabila vid temperaturer på 523 K (250 °C) eller mer under 5 minuter eller mer.
- b) "Drivmedel" enligt följande:
- Fasta "drivmedel" enligt United Nations (UN) Class 1.1 som har en teoretisk specifik impuls (vid standardvillkor) på mer än 250 sekunder för icke metalliserade, eller mer än 270 sekunder för aluminiserade blandningar.
 - Fasta "drivmedel" enligt UN Class 1.3 som har en teoretisk specifik impuls (vid standardvillkor) på mer än 230 sekunder för icke halogenerade, 250 sekunder för icke metalliserade och 266 sekunder för metalliserade blandningar.
 - "Drivmedel" som har en kraftkonstant på mer än 1 200 kJ/kg.
 - "Drivmedel" som kan motstå en stabil lineär förbränningshastighet på mer än 38 mm/s vid standardvillkor (mätt i form av en inhyllad sträng) av 6,89 MPa (68,9 bar) tryck och 294 K (21 °C).
 - Elastomermodifierade gjutna dubbelbasiga (EMCDB) "drivmedel" med en täthet vid maximal påkänning på mer än 5 % vid 233 K (-40 °C).
 - "Drivmedel" som innehåller substanser som tas upp i ML8 a.
- c) "Pyrotekniska anordningar", bränslen och därmed besläktade ämnen enligt följande och blandningar av dessa:
- Flygbränsle som blandats särskilt för militära ändamål.
 - Alane (aluminiumhydrid) (CAS-nr 7784-21-6).
 - Karboraner; dekaboran (CAS-nr 17702-41-9); pentaboraner (CAS-nr 19624-22-7 och 18433-84-6) och deras derivater.

- ML8 c) (forts.)
4. Hydrazin och derivater enligt följande (se också ML8 d 8 och d 9 beträffande oxiderande hydrazinderivater):
 - a) Hydrazin (CAS-nr 302-01-2) i koncentrationer på 70 % eller mer.
 - b) Monometylhydrazin (CAS-nr 60-34-4).
 - c) Symmetrisk dimetylhydrazin (CAS-nr 540-73-8).
 - d) Osymmetrisk dimetylhydrazin (CAS-nr 57-14-7).
 5. Metallbränslen i partikelform, oavsett om dessa är sfäriska, finfördelade, sfäroida, i form av flagor eller pulver, tillverkade av material som består till 99 % eller mer av något av följande:
 - a) Metaller samt blandningar av dessa:
 1. Beryllium (CAS-nr 7440-41-7) som har en partikelstorlek under 60 µm.
 2. Järnpulver (CAS-nr 7439-89-6) som har en partikelstorlek under 3 µm och som tillverkas genom reduktion av järnoxid med väte.
 - b) Blandningar som innehåller något av följande:
 1. Zirkonium (CAS-nr 7440-67-7), magnesium (CAS-nr 7439-95-4) och legeringar av dessa som har en partikelstorlek under 60 µm.
 2. Bor (CAS-nr 7440-42-8)- eller borkarbid-(CAS-nr 12069-32-8) bränslen med 85 % renhet eller mer och partikelstorlekar under 60 µm.
 6. Militära material innehållande förtjockningsmedel för kolvätebränslen som särskilt utveckats för användning i eldkastare eller brandbomber, t.ex. metallstearater eller -palmater (t.ex. oktal) (CAS-nr 637-12-7) och M1-, M2-, M3-förtjockningsmedel.
 7. Perklorater, klorater och kromater som blandats med metallpulver eller andra energirika bränslekomponenter.
 8. Sfäriskt aluminiumpulver (CAS-nr 7429-90-5) med en partikelstorlek på 60 µm eller mindre, tillverkat av material med en aluminiumhalt på minst 99 %.
 9. (TiHn) med en stoikiometrisk sammansättning motsvarande $n = 0,65-1,68$.
- Not 1: Flygbränslen som omfattas av ML8 c 1 är färdiga produkter, inte beståndsdelar av dessa.
- Not 2: ML8 c 4 a omfattar inte hydrazinblandningar som särskilt utformats för frättningskontroll.
- Not 3: Sprängämnen och bränslen som innehåller sådana metaller eller legeringar som tas upp i ML8 c 5 omfattas oavsett om dessa metaller eller legeringar är kapslade i aluminium, magnesium, zirkonium eller beryllium.
- Not 4: ML8 c 5 b 2 omfattar inte bor och borkarbid berikat med bor-10 (20 % eller mer av det totala bor-10-innehållet).
- d) Oxidationsmedel, enligt följande och blandningar av dessa:
 1. ADN (ammoniumdinitramid eller SR 12) (CAS-nr 140456-78-6).
 2. AP (ammoniumperklorat) (CAS-nr 7790-98-9).

ML8 d) (förs.)

3. Föreningar av fluor och något av följande:

- a) Andra halogener,
- b) syre, eller
- c) kväve.

Not 1: ML8 d 3 omfattar inte klortrifluorid. Se 1C238 i EU:s förteckning över varor med dubbla användningsområden.

Not 2: ML8 d 3 omfattar inte kvävetrifluorid i gasform.

4. DNAD(1,3-dinitro-1,3-diazetid) (CAS-nr 78246-06-7).
5. HAN (hydroxylammoniumnitrat) (CAS-nr 13465-08-2).
6. HAP (hydroxylammoniumperklorat) (CAS-nr 15588-62-2).
7. HNF (hydraziniumnitroformat) (CAS-nr 20773-28-8).
8. Hydrazinnitrat (CAS-nr 37836-27-4).
9. Hydrazinperklorat (CAS-nr 27978-54-7).
10. Flytande oxidationsmedel som består av eller innehåller inhiherad röd rykande salpetersyra (IRFNA) (CAS-nr 8007-58-7).

Not: ML8 d 10 omfattar inte ickeinhiherad rykande salpetersyra.

e) Bindemedel, mjukgörare, monomerer, polymerer enligt följande:

1. AMMO (azidometylmetoxyetan och dess polymerer) (CAS-nr 90683-29-7) (se också ML8 g 1 beträffande dess "prekursorer").
2. BAMO (bisazidometylmetoxyetan och dess polymerer) (CAS-nr 17607-20-4) (se också ML8 g 1 beträffande dess "prekursorer").
3. BDNPA (bis (2,2-dinitropropyl) acetal) (CAS-nr 5108-69-0).
4. BDNPF (bis (2,2-dinitropropyl) formal) (CAS-nr 5917-61-3).
5. BTTN (butantriloltrinitrat) (CAS-nr 6659-60-5) (se också ML8 g 8 beträffande dess "prekursorer").
6. Energetiska monomerer, mjukgörare och polymerer som innehåller nitro-, azid-, nitrat-, nitraz- eller difluorammin-grupper som utformats särskilt för militär användning.
7. FAMAO (3-difluoroaminometyl-3-azidometylmetoxyetan) och dess polymerer.
8. FEFO (bis-(2-fluoro-2,2-dinitroetyl)formal) (CAS-nr 17003-79-1).
9. FPF-1 (poly-2,2,3,3,4,4-hexafluorpentan-1,5-diolformal) (CAS-nr 376-90-9).
10. FPF-3 (poly-2,4,4,5,5,6,6-heptafluor-2-tri-fluormetyl-3-oxaheptan-1,7-diolformal).
11. GAP (glycidylazidpolymer) (CAS-nr 143178-24-9) och dess derivater.

- ML8 e) (förs.)
12. HTPB (hydroxylterminerat polybutadien) med en hydroxylfunktionalitet som är lika med eller större än 2,2 och mindre än eller lika med 2,4, ett hydroxylvärde som är mindre än 0,77 meq/g, och en viskositet vid 30 °C som är mindre än 47 poise (CAS-nr 69102-90-5).
 13. Poly(epiklorhydrin) med funktionella alkoholgrupper, med låg molekylvikt (mindre än 10 000) poly(epiklorhydrindiol) och triol.
 14. NENAs (nitroetynitraminblandningar) (CAS-nr 17096-47-8, 85068-73-1, 82486-83-7, 82486-82-6 och 85954-06-9).
 15. PGN (poly-GLYN, polyglycidylnitrat eller poly (nitratometyloxiran); (CAS-nr 27814-48-8).
 16. Poly-NIMMO (poly nitratometylmetyloxetan) eller pol-NMMO (poly[3-nitratmetyl 3-metylo-xetan]) (CAS-nr 84051-81-0).
 17. Polynitroortokarbonater.
 18. TVOPA (1,2,3-tris[1,2-bis(difluoroamino)etoxy] propan eller tris vinoxyl aducerad propan) (CAS-nr 53159-39-0).
- f) Tillsatser enligt följande:
1. Basiskt kopparsalicylat (CAS-nr 62320-94-9).
 2. BHEGA (bis-(2-hydroxyetyl) glykolamid) (CAS-nr 17409-41-5).
 3. BNO (butadienenitrileoxid) (CAS-nr 9003-18-3).
 4. Ferrocenderivater enligt följande:
 - a) Butacen (CAS-nr 125856-62-4).
 - b) Katocen (2,2-bis-etylferrocenylpropan) (CAS-nr 37206-42-1).
 - c) Ferrocenkarboxylsyror.
 - d) N-butyl-ferrocen (CAS-nr 31904-29-7).
 - e) Andra aducerade polymera ferrocenderivater.
 5. Blybeta-resorcyat (CAS-nr 20936-32-7).
 6. Blycitrat (CAS-nr 14450-60-3).
 7. Bly-kopparchelater av beta-resorcyat eller salicylater (CAS-nr 68411-07-4).
 8. Blymaleat (CAS-nr 19136-34-6).
 9. Blysalicylat (CAS-nr 15748-73-9).
 10. Blystannat (CAS-nr 12036-31-6).
 11. MAPO (tris-1-(2-metyl)aziridinylfosfinoxid) (CAS-nr 57-39-6) BOBBA 8 (bis(2-metyl aziridi-nyl) 2-(2-hydroxypropanoxy)propylaminofosfinoxid) och andra MAPO-derivater.
 12. Metyl BAPO (bis(2-metyl aziridinyl)metylaminofosfinoxid) (CAS-nr 85068-72-0).

- ML8 f) (förs.)
13. N-Metyl-p-nitroanilin (CAS-nr 100-15-2).
 14. 3-nitrazo-1,5-pentandiisocyanat (CAS-nr 7406-61-9).
 15. Metallorganiska kopplingsagens, enligt följande:
 - a) Neopentyl [diallyl] oxy, tri [dioktyl] fosfattanat (CAS-nr 103850-22-2) även känt som titan IV, 2,2 [bis 2-propenolat-metyl, butanolat, tris (dioktyl) fosfat] (CAS-nr 110438-25-0) eller LICA 12 (CAS-nr 103850-22-2).
 - b) Titan IV, [(2-propenolat-1) metyl, n-propanolatmetyl] butanolat-1, tris[dioktyl]pyrofosfat i eller KR3538.
 - c) Titan IV, [(2-propenolat-1)metyl, n-propanolatmetyl] butanolat-1, tris(dioktyl)fosfat.
 16. Polycyanodifluoraminylenoxid.
 17. Polyfunktionella aziridinamider med isoftal-, trimesin- (BITA eller butylenimintrimesamid), isocyanur- eller trimetyladipin-grundstrukturer och 2-metyl- eller 2-etyl-substituerter på azi-ridin-ringen.
 18. Propylenimin, 2-metylaziridin (CAS-nr 75-55-8).
 19. Superfin järnoxid (FE2O3) med en specifik ytarea av mer än 250 m2/g och en genomsnittlig partikelstorlek av 3,0 nm eller mindre.
 20. TEPAN (tetraetylpentaaminakrylonitril) (CAS-nr 68412-45-3); cyanoetylerat polyamin och dess salter.
 21. TEPANOL (tetraetylpentaaminakrylonitrilglycidol) (CAS-nr 68412-46-4); cyanoetylerat polyamin aducerat med glycidol och dessa salter.
 22. TPB (trifenylvismut) (CAS-nr 603-33-8).

g) "Prekursorer" enligt följande:

Ann: I ML8 g hänvisas till de "energetiska material" som omfattas och som tillverkats av dessa substanser.

1. BCMO (bisklorometyloxetan) (CAS-nr 142173-26-0) (se också ML8 e 1 och e 2).
2. Dinitroazetidind-butylsalt (CAS-nr 125735-38-8) (se också ML8 a 28).
3. HBIW (hexabenzylhexaazaisowurizitan) (CAS-nr 124782-15-6) (se också ML8 a 4).
4. TAIW (tetraacetyldibenzylhexa-azaisowurtzitan) (se också ML8 a 4).
5. TAT (1,3,5,7 tetraacetyl-1,3,5,7, -tetraazacyklo-oktan) (CAS-nr 41378-98-7) (se också ML8 a 13).
6. 1,4,5,8 tetraazadekalin (CAS-nr 5409-42-7) (se också ML8 a 27).
7. 1,3,5-trichlorobenzen (CAS-nr 108-70-3) (se också ML8 a 23).
8. 1,2,4-trihydroxybutan (1,2,4-butantriol) (CAS-nr 3068-00-6) (se också ML8 e 5).

Not 5: Beträffande laddningar och anordningar, se ML4.

MLS (forts.)

Not 6: ML8 omfattar inte följande ämnen såvida de inte ingår i föreningar eller blandats med sådant "energetiskt material" som avses i ML8 a eller metallpulver i ML8 c:

- a) Ammoniumpikrat.
- b) Svartkrut.
- c) Hexanitrodifenylamin.
- d) Difluoramin.
- e) Nitrostärkelse.
- f) Kaliumnitrat.
- g) Tetranitronaftalen.
- h) Trinitroanisol.
- i) Trinitronaftalen.
- j) Trinitroxilen.
- k) N-pyrrolidinon; 1-metyl-2-pyrrolidinon.
- l) Dioktylmaleat.
- m) Etylhexylakrylat.
- n) Trietylaluminium (TEA), trimetylaluminium (TMA), och andra pyroforiska metallalkyler och arylar av litium, kalcium, magnesium, zink eller bor.
- o) Nitrocellulosa.
- p) Nitroglycerin (eller glyceroltrinitrat, trinitroglycerin) (NG).
- q) 2,4,6-trinitrotoluen (TNT).
- r) Etyldiamindinitrat (EDDN).
- s) Pentaerytritoltetranitrat (PETN).
- t) Blyazid, normalt och basiskt blystyfnat, och primära sprängämnen eller tändblandningar som innehåller azider eller azidkomplex.
- u) Trietylglykoldinitrat (TEGDN).
- v) 2,4,6-trinitroresorcinol (styfningsyra).
- w) Dietyldifenylurea; dimetyldifenylurea; metyletyldifenylurea [centraliter].
- x) N,N-difenylurea (asymmetrisk difenylurea).
- y) Metyl-N,N-difenylurea (metyl asymmetrisk difenylurea).
- z) Etyl-N,N-difenylurea (etyl asymmetrisk difenylurea).
- aa) 2-nitrodifenylamin (2-NDPA).
- bb) 4-nitrodifenylamin (4-NDPA).
- cc) 2,2-dinitropropanol.
- dd) Nitroguanidin (se 1C011.d. på EU:s gemensamma förteckning över varor med dubbla användningsområden).

ML9 **Krigsfartyg, särskild marin krigsmateriel och tillbehör enligt följande, samt komponenter till dessa som särskilt utformats för militär användning:**

Ann.: Beträffande utrustning för styrning och navigering, se ML11, not 7.

- a) Krigsfartyg och fartyg (ytgående eller ubåtar) som är särskilt utformade eller modifierade för offensiva eller defensiva insatser, vare sig de har gjorts om för icke-militär användning eller inte, oavsett skick eller brukbarhet och vare sig de är utrustade med vapensystem, pansar, skrov eller delar av skrov till sådana fartyg eller inte.
- b) Motorer och framdrivningssystem enligt följande:
 1. Dieselmotorer särskilt utformade för ubåtar med båda följande egenskaper
 - a) en uteffekt som är större än eller lika med 1,12 MW (1 500 hk), och
 - b) en rotationshastighet på 700 rpm eller mer.
 2. Elmotorer särskilt utformade för ubåtar med alla följande egenskaper
 - a) en uteffekt som är större än eller lika med 0,75 MW (1 000 hk),
 - b) snabbreverserande,
 - c) vätskekylda, och
 - d) helinkapslade.
 3. Icke-magnetiska dieselmotorer särskilt utformade för militär användning med en uteffekt på 37,3 kW (50 hk) eller mer och med ett icke-magnetiskt innehåll som överskrider 75 % av den totala massan.
 4. Luftoberoende framdrivningssystem särskilt utformade för ubåtar.

Teknisk anmärkning

"Luftoberoende framdrivning" gör det möjligt för ubåtar i undervattensläge att använda framdrivningssystemet utan tillgång till atmosfäriskt syre, under längre tid än med bara batteridrift. Detta inbegriper inte atomkraft.

- c) Enheter för undervattensdetektion särskilt utformade för militär användning och styrutrustning till dessa.
- d) Ubåts- och torpednät.
- e) Används inte.
- f) Skrovgenomföringar och anslutningsdon särskilt utformade för militär användning som gör interaktion med utrustning utanför fartyget möjlig.

Ann.: ML9 f inbegriper anslutningsdon av enkel- eller flerledartyp, koaxial typ eller vågledartyp och skrovgenomföringar för fartyg vilka motstår läckage utifrån och som bibehåller erforderliga egenskaper på djup överstigande 100 m samt fiberoptiska anslutningsdon och optiska skrovgenomföringar utformade för överföring av "laserljus" oavsett djup. Punkten inbegriper inte vanliga skrovgenomföringar för propelleraxlar och hydrodynamiska styrstänger.

- g) Tystgående lager med gasupphängning eller magnetisk upphängning, medel för dämpning av aktiva signaturer eller vibrationer samt utrustning som innehåller sådana lager, särskilt utformad för militär användning.

ML10 "Flygplan", "aerostat", "uav", flygplansmotorer och "flygplansutrustning", tillhörande utrustning och komponenter som särskilt utformats för militär användning, enligt följande:

Anm.: Beträffande utrustning för styrning och navigering, se ML11, not 7.

- a) "Stridsflygplan" och särskilt utformade komponenter för dessa.
- b) Andra typer av "flygplan" och "aerostat", utformade eller ändrade för militär användning, inbegripet militär spaning, attack, militär träning, transport och luftlandsättning med fallskärm av trupper eller militär utrustning, logistiskt understöd samt särskilt utformade komponenter för detta.
- c) UAV och tillhörande utrustning som särskilt utformats för militär användning, enligt följande och särskilt utformade komponenter för sådana.
 1. UAV, inbegripet fjärrstyrda luftfarkoster (RPV), självstyrande programmerbara farkoster och "aerostat".
 2. Dithörande uppsändningsutrustning och utrustning för markservice.
 3. Tillhörande utrustning för ledning och styrning.
- d) Flygplansmotorer som är särskilt utformade eller modifierade för militär användning och särskilt utformade komponenter för dessa.
- e) Luftburen utrustning, inbegripet luftburen utrustning för tankning, särskilt utformad för att användas tillsammans med ett "flygplan" som omfattas av ML 10 a eller ML 10 b eller flygplansmotorer som omfattas av ML10 d samt särskilt utformade komponenter för dessa.
- f) Trycktankningsenheter, utrustning för trycktankning, utrustning särskilt utformad för att underlätta hantering i trånga utrymmen samt markutrustning som är särskilt utformad för ett "flygplan" som omfattas av ML10 a, eller ML10 b eller för flygplansmotorer som omfattas av ML10 d.
- g) Militära skyddshjälmarna och skyddsmasker och särskilt utformade komponenter för dessa, trycksatt andningsutrustning och delvis trycksatta tryckdräkter för användning i "flygplan", g-dräkter, omvandlare för flytande syre som används i "flygplan" eller missiler samt katapulter och krutdrivna enheter för nödutskjutning av personer från "flygplan".
- h) Fallskärmar och därmed sammanhängande utrustning, avsedda för stridande personal, fällning av last eller inbromsning av "flygplan", enligt följande och särskilt utformade delar av detta:
 1. Fallskärmar för
 - a) precisionsfällning av kommandosoldater,
 - b) luftlandsättning av fallskärmsjägare.
 2. Fallskärmar för materiel.
 3. Glidskärmar, släpskärmar, fallskärmar för stabilisering och styrning av vinkeln på fallande föremål/kroppar (t.ex. räddningskapslar, katapultstolar, bomber).
 4. Stabiliserande fallskärmar för användning i katapultstolsystem som styr utlösandet och fyllningen av nödfallskärmar.
 5. Upphämtningsfallskärmar för styrda missiler, radiostyrda farkoster eller rymdfarkoster.
 6. Landningsfallskärmar och bromsskärmar.

- ML10 h) (forts.)
7. Andra militära fallskärmar.
 8. Utrustning som särskilt utformats för fallskärmschoppare som hoppar från hög höjd (t.ex. dräkter, särskilda hjälmar, system för andning, styrningsutrustning).
- i) Automatiska styrsystem för fallskärmsfallda laster, utrustning som särskilt utformats eller ändrats för militär användning vid hopp med automatisk utlösning av fallskärmen, inbegripet syrgasut-rustning.

Not 1: ML10 b omfattar inte "flygplan" eller varianter av "flygplan" som särskilt utformats för militär användning och som

- a) inte är konfigurerade för militär användning och inte är försedda med utrustning eller tillbehör som är särskilt utformad eller modifierad för militär användning, och som
- b) har certifierats för civil användning av de civila luftfartsmyndigheterna i en stat som deltar i Wassenaar-arrangemanget.

Not 2: ML10 d omfattar inte följande:

- a) Flygplansmotorer som utformats eller modifierats för militär användning och som har certifierats av civila luftfartsmyndigheter i en stat som deltar i Wassenaar-arrangemanget för användning i "civila flygplan", eller för dessa speciellt utformade komponenter.
- b) Kolmotorer och för dessa särskilt utformade komponenter, undantaget sådana som särskilt utformats för obemannade luftfartyg.

Not 3: För de särskilt utformade komponenter och tillhörande utrustning för icke-militära "flygplan" eller flygplansmotorer som modifierats för militär användning som omfattas av ML10 b och ML10 d gäller att endast de militära komponenter och utrustning med militär anknytning som erfordras för modifieringen till militär användning omfattas.

ML11 **Elektronisk utrustning som inte förekommer på något annat ställe i eus gemensamma militära förteckning enligt följande och särskilt utformade komponenter:**

- a) Elektronisk utrustning som utformats särskilt för militär användning.

Anm.: ML11 omfattar följande:

1. Elektronisk stör- och motmedelsutrustning (dvs. utrustning som utformats för att sända vilseledande signaler till radar- eller radiokommunikationsmottagare eller på annat sätt hindra mottagning, drift eller verkan hos motståndares elektroniska mottagare, bland annat deras störutrustning), även utrustning för störning av motståndares mottagare och motmedel mot störning.
2. Hoppfrekvensör.
3. Elektroniska system eller elektronisk utrustning som utformats antingen för övervakning av det elektromagnetiska spektrumet av militära underrättelse eller av säkerhetsskal, eller för att motverka sådan övervakning.
4. Motmedel för användning under vattenytan, även sådan för akustisk och magnetisk störning och vilseledning, som utformats för att sända störande eller felaktiga signaler till sonarmottagare.
5. Databehandlings säkerhetsutrustning, datasäkerhetsutrustning och överförings- och signallednings säkerhetsutrustning, som använder krypteringsprocesser.
6. Utrustning för identifiering, autentisering och myckelläsning samt för nyckelhantering, tillverkning och distribution.

- ML11 a) Anm.: (forts.)
7. Utrustning för styrning och navigering.
 8. Digital radiokommunikationsutrustning som utnyttjar rymdvågsreflektion i troposfären.
 9. Digitala de-modulatorer speciellt utformade för signalunderrättelsetjänst.
- b) Störningsutrustning för globala system för satellitnavigering (GNSS).
- ML12 **Höghastighetsvapen med kinetisk energi och tillhörande utrustning, enligt följande, samt komponenter som utformats särskilt för dessa vapen:**
- a) Höghastighetsvapen som särskilt utformats för utplåna ett mål eller för avbrytande av uppdraget.
- b) Särskilt utformade test- och utvärderingsanordningar och testmodeller, även diagnosinstrumentering och mål, för dynamisk provning av höghastighetsprojektiler och system.
- Anm.: När det gäller vapensystem som använder sig av underkalibrerad ammunition eller uteslutande utnyttjar kemiska drivmedel och ammunition för dessa, se ML1–ML4.
- Not 1: ML12 omfattar följande om produkterna utformats särskilt för höghastighetsvapen med kinetisk energi:
- a) Framdrivningsystem kapabla att accelerera massa över 0,1 g till hastigheter över 1,6 km/s, vid enkelskott eller automatisk eldgivning.
 - b) Huvudgenerator, eldskydd, energilagring, temperaturreglering, klimatbehandling, omkoppling eller bränslehantering och elektriska gränssnitt mellan strömkälla, vapen och andra elektriska drivfunktioner för vapentornet.
 - c) Målfångnings-, spårings-, elldednings- eller skadebedömningsystem.
 - d) System för målsökning, styrning eller riktningssändring (acceleration i sidled) för projektiler.
- Not 2: ML12 omfattar vapensystem som använder något av följande framdrivningssätt
- a) elektromagnetiskt,
 - b) elektrotermiskt,
 - c) plasmadrift,
 - d) lättgas, eller
 - e) kemiskt (vid användning i kombination med något av ovanstående).
- ML13 **Pansar- eller skyddsutrustning och dito konstruktioner och komponenter, enligt följande:**
- a) Pansarplåt enligt följande:
1. Tillverkad för att motsvara en militär standard eller specifikation, eller
 2. lämplig för militär användning.

- ML13 (förs.)
- b) Konstruktioner av metall- eller ickemetalliska material eller kombinationer av dessa särskilt utformade för att ge militära system ballistiskt skydd och särskilt utformade komponenter för dessa.
- c) Hjälmars som tillverkats enligt militär standard eller specifikation, eller jämförbar nationell standard, och särskilt utformade delar till hjälmar, t.ex. hjälmskal, inredning och avlastningskuddar.
- d) Kroppsskydd och skyddsdräkter tillverkade enligt militära standarder eller specifikationer, eller motsvarande, och särskilt utformade komponenter för dessa.
- Not 1: ML13 b omfattar material som har utformats särskilt för att bilda rektivt pansar eller för konstruktion av militära skyddsrum.
- Not 2: ML13 c omfattar inte konventionella ställhjälmars som vare sig har modifierats eller utformats för att kunna användas med eller har utrustats med någon typ av tillbehör.
- Not 3: ML13 c och d omfattar inte hjälmar, kroppsskydd eller skyddsdräkter eller tillbehör till dessa när de medföljer den person som ska använda dem för sitt eget personliga skydd.
- Not 4: De enda hjälmar som är särskilt utformade för desameringspersonal, som omfattas av ML13 är sådana som är särskilt utformade för militärt bruk.
- Anm.: 1: Se också 1A005 på EU:s förteckning över varor med dubbla användningsområden.
- Anm.: 2: Beträffande "fibrer eller fiberliknande material" som används vid tillverkningen av kroppsskydd, se under 1C010 på EU:s förteckning över varor med dubbla användningsområden.
- ML14 **Specialiserad utrustning för militär utbildning eller för simulering av militära scenarion, simulatorer som särskilt utformats för att träna användningen av skjutvapen eller vapen som tas upp under ml1 eller ml2 och särskilt utformade komponenter och tillbehör för dessa.**
- Teknisk not
- Begreppet "specialiserad utrustning för militärutbildning" omfattar militära simulatorer för anfall, flyguppdrag och radar-mål, radarmålsgeneratorer, simulatorer för eldledning, ubåtsjakt, flygning (även centrifuger som utformats för pilot-och/eller astronaututbildning), radar, instrumentflygning, navigation, robotavfyring, lägesbestämning, radiostyrda luftfarkoster, vapen, övning med obemannade "flygplan", mobila utbildnings- och övningsanordningar för militära markoperationer.
- Not 1: ML14 omfattar bildgenererande system och system för alstrande av en interaktiv miljö för simulatorer om dessa utformats eller modifierats särskilt för militär användning.
- Not 2: ML14 omfattar inte kontrollutrustning som särskilt utformats för utbildning i sport- och jaktvapen.
- ML15 **Bild- eller motmedelsutrustning, enligt följande, som utformats särskilt för militär användning, och särskilt utformade komponenter och tillbehör för denna:**
- a) Inspelnings- och bildbehandlingsutrustning.
- b) Kameror, fotoutrustning och filmbearbetningsutrustning.

ML15 (forts.)

- c) Bildförstärkarutrustning.
- d) Infraröd utrustning eller värmebildsutrustning.
- e) Bildradarsensorutrustning.
- f) Stör- eller motmedelsutrustning för utrustning som omfattas av punkterna ML15 a–ML15 e.

Not: ML15 f omfattar utrustning som utformats för att begränsa funktionen eller effektiviteten av militära bildsystem eller för att minimera sådana begränsningseffekter.

Not 1: Begreppet "särskilt utformade komponenter" omfattar följande om de utformats särskilt för militär användning:

- a) Infraröda bildomvandlarrör.
- b) Bildförstärkarör (andra än första generationen).
- c) Mikrokanalplattor.
- d) Televisionskamerarör för låga ljusnivåer.
- e) Detektorgrupper (även elektroniska kopplings- eller visningsystem).
- f) Pyroelektrisk TV-detektor.
- g) Kylsystem för bildsystem.
- h) Elektriskt triggade slutare av fotokrom eller elektrooptisk typ med en slutarhastighet av mindre än 100 µs, utom när det gäller slutare som utgör en väsentlig del av en höghastighetskamera.
- i) Fiberoptisk bildomvandlare ("twister").
- j) Sammansatta fotoceller av halvledartyp.

Not 2: ML15 omfattar inte "bildförstärkarör av första generationen" eller utrustning särskilt utformad för att inkorporera "bildförstärkarör av första generationen".

Anm.: När det gäller statusen för vapensikten som innehåller "bildförstärkarör av första generationen", se under ML1, ML2 och ML5 a.

Anm.: Se också under 6A002.a.2. och 6A002.b. på EU:s förteckning över varor med dubbla användningsområden.

ML16 **Smidesstycken, gjutstycken och andra obearbetade produkter vars användning i en produkt som omfattas av förteckningen går att identifiera genom materialets beståndsdelar, form eller funktion, och som utformats särskilt för någon produkt som omfattas av ML1–ML4, ML6, ML9, ML10, ML12 eller ML19.**

ML17 **Övrig utrustning, material och bibliotek, enligt följande, samt komponenter som utformats särskilt för dessa:**

- a) Autonom utrustning för dykning, enligt följande:
 - 1. Hel- eller halvslutna apparater (rebreather) som utformats särskilt för militär användning (t.ex. särskilt utformad för att inte vara magnetisk).

- ML17 a) (forts.)
2. Särskilt utformade komponenter för att modifiera en apparat med öppen krets till militär användning.
 3. Artiklar som utformats uteslutande för militär användning med autonom dykutrustning.
- b) Byggtrustning som utformats särskilt för militär användning.
- c) Beslag (fittings), ytskikt och behandling för signaturdämpning, som utformats särskilt för militär användning.
- d) Fältarbetsutrustning som utformats särskilt för användning i stridszon.
- e) "Robotar", "robotstyrningar" och "manipulatorer och servon för fjärrstyrning", med något av följande kännetecken:
1. Särskilt utformade för militär användning.
 2. Innehåller medel för skydd av hydraulledningar mot punktering förorsakad av ballistiska fragment som kommer utifrån (innehåller t.ex. självtätande ledningar) och har utformats för användning av hydraulvätskor med en flampunkt som överstiger 839 K (566 °C).
 3. Särskilt utformade eller konstruerade för drift i en omgivning med elektromagnetisk puls (EMP).
- f) Bibliotek (parametriserade databaser) som utformats särskilt för militär användning med utrustning som omfattas av EU:s gemensamma militära förteckning.
- g) Utrustning för generering av kärnkraft eller framdrivningsutrustning, inbegripet "kärnreaktorer", som utformats särskilt för militär användning och komponenter för dessa som utformats eller modifierats särskilt för militär användning.
- h) Utrustning och material, med en ytbeläggning eller behandling för signaturdämpning, som utformats särskilt för militär användning, utom sådana som omfattas av EU:s gemensamma militära förteckning.
- i) Simulatorer som utformats särskilt för militära "kärnreaktorer".
- j) Flyttbara reparationsverkstäder särskilt utformade eller modifierade för underhåll av militär utrustning.
- k) Generatorer för bruk i fält som utformats eller modifierats särskilt för militär användning.
- l) Containrar som utformats eller modifierats särskilt för militär användning.
- m) Färjor andra än de som tas upp på något annat ställe i EU:s gemensamma militära förteckning, broar och pontoner som utformats särskilt för militär användning.
- n) Testmodeller som särskilt utformats för "utveckling" av föremål som tas upp under ML4, ML6, ML9 eller ML10.
- o) Skyddsutrustning för laser (t.ex. ögonskydd och sensorskydd) som är särskilt utformad för militär användning.

Tekniska noter

1. I ML17, ska begreppet "bibliotek" (parametriserad databas) avse en samling tekniska upplysningar av militär karaktär till vilka det kan hänvisas vid förbättring av prestanda hos militär utrustning eller militära system.
2. I ML17 ska med termen "modifierad" förstås varje strukturell, elektrisk, mekanisk eller annan ändring som förser ett icke-militärt föremål med militära egenskaper som motsvarar ett föremål som särskilt utformats för militär användning.

ML18 **Utrustning för framställning av produkter som omfattas av eus gemensamma militära förteckning, enligt följande:**

- a) Särskilt utformad eller modifierad utrustning för tillverkning av produkter som omfattas av EU:s gemensamma militära förteckning samt komponenter som utformats särskilt för denna.
- b) Särskilt utformade miljötestanordningar och för dessa särskilt utformad utrustning, för certifiering, lämplighetsbedömning eller provning av produkter som omfattas av EU:s gemensamma militära förteckning.

Teknisk not

I ML18 inbegrips i ordet "framställning" även utformning, granskning, tillverkning, testning och kontroll.

Not: ML18 a och ML18 b omfattar följande utrustning:

- a) Kontinuerligt arbetande nitreringsanläggningar.
- b) Provningscentrifugapparater eller utrustning med något av följande kännetecken:
 1. Drivs av en motor eller motorer med en effekt på totalt mer än 298 kW (400 hk).
 2. Klarar en nyttolast av 113 kg eller mer.
 3. Kan ge en centrifugal acceleration om 8 g eller mer på en nyttolast av 91 kg eller mer.
- c) Dehydreringspressar.
- d) Skruvextrudrar som är speciellt utformade eller modifierade för strängsprutning av militärt sprängämne.
- e) Skärmaskiner för tillskämning av strängsprutade drivmedel.
- f) "Godistunnor" (tumlare) på 1,85 m eller mer i diameter och med en produktionskapacitet som överstiger 227 kg.
- g) Kontinuerliga blandare för fasta drivmedel.
- h) Kvarnar som drivs med flytande energi för malning eller för att krossa beståndsdelar i militära sprängämnen.
- i) Utrustning för såväl sfärisk som enhetlig partikelstorlek i metallpulver under ML8 c 8.
- j) Konvektionsströmkonvertrar för omformning av material under ML8 c 3.

ML19 **Vapensystem baserade på riktad energi (dew), därtill hörande utrustning eller motmedels-utrustning och testmodeller, enligt följande, och särskilt utformade komponenter för dessa:**

- a) "Lasersystem" som är särskilt utformade för att utplåna ett mål eller att avbryta uppdraget.
- b) Partikelstrålesystem som är kapabla att utplåna ett mål eller avbryta uppdraget.
- c) Radiofrekvenssystem med hög effekt som är kapabla att utplåna ett mål eller avbryta uppdraget.

ML19

(forts.)

- d) Utrustning som särskilt utformats för att upptäcka eller identifiera, eller försvara mot system som omfattas av ML19 a–ML19 c.
- e) Fysiska testmodeller för de system, den utrustning och de komponenter som omfattas av denna punkt.
- f) System med kontinuerlig eller pulsad "laser" som särskilt utformats för att orsaka bestående blindhet för det nakna ögat eller ögon med synkorrigerande hjälpmedel.

Not 1: Vapensystem baserade på riktad energi som omfattas av ML19, inbegripet system vars kapacitet härrör från kontrollerad tillämpning av:

- a) "Laser" med tillräcklig kontinuerlig våg- eller pulseffekt för en förstörelse som liknar den som konventionell ammunition ger.
- b) Partikelacceleratorer som avger en laddad eller neutral partikelstråle med förstörande effekt.
- c) Strålsändare med radiofrekvens med högpulseffekt eller hög medeleffekt som genererar fält som är tillräckligt starka för att göra elektroniska krets-system hos ett avlägset mål obrukbara.

Not 2: ML19 omfattar följande utrustning särskilt utformat för vapensystem baserade på riktad energi:

- a) Huvudgenerator, lagring av energi, omkoppling, effektkonditionering eller bränslehantering.
- b) System för målfångning eller målföljning.
- c) System kapabla att bedöma huruvida målet skadats, utplånats eller om uppdraget avbrutits.
- d) Utrustning för strålhantering, strålspridning eller strålriktning.
- e) Utrustning som är kapabel till snabb strålvridning och är avsedd för snabba operationer med flera mål.
- f) Adaptiv optik och faskonjugatorer.
- g) Ströminjektorer för negativa vätejonsstrålar.
- h) "Rymdqualificerade" acceleratorkomponenter.
- i) Trattutrustning för negativa jonstrålar.
- j) Utrustning för att kontrollera och vrida en energirik jonstråle.
- k) "Rymdqualificerade" bleck för att neutralisera negativa väteisotopsstrålar.

ML20

Kryogen och "supraleddande" utrustning, enligt följande, och särskilt utformade komponenter och tillbehör för sådan:

- a) Utrustning som särskilt utformats eller konfigurerats för att monteras i ett fordon för militär mark-, marin-, luft- eller rymdanvändning och som fungerar när fordonet är i rörelse samt kan producera eller bibehålla temperaturer som understiger 103 K (– 170 °C).

Anm.: ML20 a omfattar mobila system som innehåller eller använder tillbehör eller komponenter som tillverkats av icke-metalliska eller icke-elektriska ledande material, såsom plast eller epoxy-impregnerade material.

ML20 (forts.)

- b) "Supraledande" elektrisk utrustning (roterande maskiner och transformatorer) som är särskilt utformad eller konfigurerad för att monteras i ett fordon för militär mark-, marin-, luft- eller rymd användning och som fungerar när fordonet är i rörelse.

Anm.: ML20 b omfattar inte likströmshybridunipolarmaskiner med normala enpoliga metallkroppar som roterar i ett magnetfält genererat av supraledande lindningar, under förutsättning att lindningarna är generatorns enda supraledande komponent.

ML21 "Programvara", enligt följande:

- a) "Programvara" som särskilt utformats eller modifierats för "utveckling", "framställning" eller "användning" av utrustning eller material som omfattas av EU:s gemensamma militära förteckning.
- b) Specifik "programvara", enligt följande:
1. "Programvara" som särskilt utformats för:
 - a) Testning, simulering eller utvärdering av militära vapensystem.
 - b) "Utveckling", övervakning, underhåll eller uppdatering av "programvara" som ingår i militära vapensystem.
 - c) Testning eller simulering av scenarier för militära operationer.
 - d) Tillämpning av lednings-, kommunikations och underrättelse-system (C3I) eller lednings-, kommunikationsdator- och underrättelse-system (C4I).
 2. "Programvara" för att bedöma effekterna av konventionella krigsvapen, kärnvapen, kemiska eller biologiska krigsvapen.
 3. "Programvara" som inte omfattas av ML21 a, ML21 b 1 eller ML21 b 2 som särskilt utformats eller ändrats för att göra det möjligt att använda utrustning som inte är upptagen på EU:s gemensamma militära förteckning för sådana militära ändamål som omfattas av EU:s gemensamma militära förteckning.

ML22 "Teknik" enligt följande:

- a) "Teknik", med undantag av den som anges i ML22 b, som "krävs" för "utveckling", "produktion" eller "användning" av de produkter som upptas i Europeiska unionens gemensamma militära förteckning.
- b) "Teknik" enligt följande:
1. "Teknik" som "krävs" för utformning och montering av komponenter till, och drift, underhåll och reparation av kompletta produktionsanläggningar för produkter som omfattas av Europeiska unionens gemensamma militära förteckning, även om komponenterna för dessa produktionsanläggningar inte finns upptagna på förteckningen.
 2. "Teknik" som "krävs" för "utveckling" och "produktion" av handeldvapen, även om de används för att tillverka reproduktioner av antika handeldvapen.

ML22 b) (forts.)

3. "Teknik" som "krävs" för "utveckling", "produktion" och "användning" av toxikologiska agens, tillhörande utrustning eller komponenter som omfattas av ML7 a–g.
4. "Teknik" som "krävs" för "utveckling", "tillverkning" eller "användning" av "biopolymerer" eller kulturer av bestämda celler som omfattas av ML7 h.
5. "Teknik" som "krävs" uteslutande för inkorporering av "biokatalysatorer", som omfattas av ML7 i 1, i militära bärare för substanser eller militära material.

Not 1: "Teknik" som "krävs" för "utveckling", "produktion" och "användning" av produkter som omfattas av Europeiska unionens gemensamma militära förteckning omfattas fortsatt även när den tillämpas på produkter som inte omfattas.

Not 2: ML22 omfattar inte "teknik"

- a) som minimalt krävs för installation, drift, underhåll (kontroll) och reparation av produkter som inte omfattas eller för vilka exporttillstånd har beviljats,
- b) som är "allmänt tillgänglig", "grundforskning" eller de upplysningar som minimalt krävs för patentsökningar,
- c) för magnetisk induktion för kontinuerlig framdrivning av civila transportanordningar.

Bilaga 2

**Rådets gemensamma ståndpunkt 2008/944/Gusp av
den 8 december 2008 om fastställande av
gemensamma regler för kontrollen av export av militär
teknik och krigsmateriel**

III

(Rättsakter som antagits i enlighet med fördraget om Europeiska unionen)

RÄTTSAKTER SOM ANTAGITS I ENLIGHET MED AVDELNING V I
FÖRDRAGET OM EUROPEISKA UNIONEN

RÅDETS GEMENSAMMA STÅNDPUNKT 2008/944/GUSP

av den 8 december 2008

om fastställande av gemensamma regler för kontrollen av export av militär teknik och krigsmateriel

- EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA GEMENSAMMA STÅNDPUNKT
- med beaktande av fördraget om Europeiska unionen, särskilt artikel 15, och
- av följande skäl:
- (1) Medlemsstaterna avser att utgå ifrån de gemensamma kriterier som beslutades av Europeiska rådet i Luxemburg 1991 och i Lissabon 1992 samt Europeiska unionens uppförandekod för vapenexport, som antogs av rådet 1998.
- (2) Medlemsstaterna inser att stater som exporterar militär teknik och krigsmateriel har ett särskilt ansvar.
- (3) Medlemsstaterna är fast beslutna att fastställa stränga gemensamma normer som ska uppfattas som miniminormer, i fråga om hantering av och återhållsamhet beträffande överföringar av militär teknik och krigsmateriel i alla medlemsstater samt att förstärka utbytet av relevant information för att uppnå ökad insyn.
- (4) Medlemsstaterna är fast beslutna att förhindra export av militär teknik och krigsmateriel som kan användas för internt förtryck eller internationell aggression eller bidra till regional instabilitet.
- (5) Medlemsstaterna avser att förstärka sitt samarbete och främja sin samsyn när det gäller export av militär teknik och krigsmateriel inom ramen för den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken (Gusp).
- (6) Genom EU-programmet för att förebygga och bekämpa olaglig handel med konventionella vapen har kompletterande åtgärder vidtagits mot olagliga överföringar.
- (7) Den 12 juli 2002 antog rådet gemensam åtgärd 2002/589/Gusp⁽¹⁾ om Europeiska unionens bidrag för att bekämpa destabiliserande anhopning och spridning av handeldvapen och lätta vapen.
- (8) Den 23 juni 2003 antog rådet gemensam åtgärd 2003/468/Gusp⁽²⁾ om kontroll av vapenförmedling.
- (9) Europeiska rådet antog i december 2003 en strategi mot spridning av massförstörelsevapen och i december 2005 en strategi för att bekämpa olaglig anhopning av och olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen och deras ammunition, vilket är ett tecken på ett ökat gemensamt intresse bland Europeiska unionens medlemsstater för ett samordnat angreppssätt när det gäller kontrollen av export av militär teknik och krigsmateriel.
- (10) FN:s handlingsprogram för att förebygga, bekämpa och undanröja samtliga aspekter av olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen antogs 2001.
- (11) FN:s register över konventionella vapen fastställdes 1992.
- (12) Stater har, i enlighet med den rätt till självförsvar som erkänns i FN:s stadga, rätt att överföra medel för självförsvar.
- (13) Medlemsstaternas önskan om att upprätthålla en försvarsindustri som en del av såväl sin industriella bas som sina försvarsinsatser erkänns.

⁽¹⁾ EGT L 191, 19.7.2002, s. 1.⁽²⁾ EUT L 156, 25.6.2003, s. 79.

- (14) Stärkandet av det europeiska försvarets tekniska och industriella bas bidrar till genomförandet av den gemensamma utrikes- och säkerhetspolitiken, särskilt den gemensamma europeiska säkerhets- och försvarspolitiken, och bör åtföljas av samarbete och samsyn på området för militär teknik och krigsmateriel.
- (15) Medlemsstaterna avser att skärpa Europeiska unionens exportkontrollpolitik för militär teknik och krigsmateriel genom att anta denna gemensamma ståndpunkt, som uppdaterar och ersätter Europeiska unionens uppförandekod för vapenexport som antogs av rådet den 8 juni 1998.
- (16) Den 13 juni 2000 antog rådet Europeiska unionens gemensamma militära förteckning som regelbundet ska revideras, med beaktande när så är lämpligt av liknande nationella och internationella förteckningar⁽¹⁾.
- (17) Unionen måste säkerställa att den genomgående handlar samstämmigt i relationerna med omvärlden inom ramen för sin utrikespolitik, i enlighet med artikel 3 andra stycket i fördraget; i detta avseende noterar rådet kommissionens förslag till ändring av rådets förordning (EG) nr 1334/2000 av den 22 juni 2000 om upprättande av en gemenskapsordning för kontroll av export av produkter och teknik med dubbla användningsområden⁽²⁾.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

1. Varje medlemsstat ska från fall till fall pröva de ansökningar som kommer in om exportlicens för varor som finns upptagna i EU:s gemensamma militära förteckning, omnämnd i artikel 12, mot bakgrund av kriterierna i artikel 2.
2. I de ansökningar om exportlicens som avses i punkt 1 ska följande ingå:
- Ansökningar om licenser för fysisk export, bl.a. sådana som gäller licenstillverkning av krigsmateriel i ett tredjeland.
 - Ansökningar om förmedlingslicenser.
 - Ansökningar om transiterings- eller omlastningslicenser.
 - Ansökningar om licenser för immateriell överföring av programvara och teknik, t.ex. genom elektroniska medier, fax eller telefon.

I medlemsstaternas lagstiftning ska det anges i vilka fall det krävs exportlicens med avseende på dessa ansökningar.

⁽¹⁾ Senast ändrad den 10 mars 2008, EUT C 98, 18.4.2008, s. 1.
⁽²⁾ EGT L 159, 30.6.2000, s. 1.

Artikel 2

Kriterier

1. Kriterium ett: Respekt för medlemsstaternas internationella förpliktelser och åtaganden, särskilt de sanktioner som har antagits av FN:s säkerhetsråd eller av Europeiska unionen, avtal om icke-spridning och andra ämnen samt andra internationella förpliktelser.

En ansökan om exportlicens ska avslås om bifall skulle stå i strid med bl.a.

- a) medlemsstaternas internationella förpliktelser och deras åtaganden att upprätthålla vapenembargon som beslutats av Förenta nationerna, Europeiska unionen samt Organisationen för säkerhet och samarbete i Europa,
- b) medlemsstaternas internationella förpliktelser enligt fördraget om icke-spridning av kärnvapen, konventionen om biologiska vapen och toxinvapen samt konventionen om kemiska vapen,
- c) medlemsstaternas åtagande att inte exportera truppminor (antipersonella minor) oavsett typ,
- d) medlemsstaternas åtaganden inom ramen för Australiengruppen, kontrollsystemet för missilteknik, Zanggerkommittén, gruppen av länder som levererar kärnmateriel, Wasse-naar-arrangemanget och Haag-uppförandekoden mot spridning av ballistiska missiler.

2. Kriterium två: Respekten för de mänskliga rättigheterna i det slutliga bestämmelselandet samt det landets respekt för internationell humanitär rätt

— Efter att ha bedömt mottagarlandets inställning till relevanta principer i internationella instrument som rör de mänskliga rättigheterna, ska medlemsstaterna inta följande hållning:

- a) De ska inte utfärda exportlicens om det föreligger uppenbar risk att den militära teknik eller den krigsmateriel som ska exporteras kan komma att användas för internt förtryck.
- b) De ska från fall till fall och med beaktande av den militära teknikens eller krigsmaterielens art vara särskilt försiktiga och uppmärksamma vid utfärdandet av licenser till länder där allvarliga kränkningar av de mänskliga rättigheterna har konstaterats av behöriga organ inom Förenta nationerna, av Europeiska unionen eller av Europarådet.

- Teknik eller materiel som kan komma att användas för internt förtryck anses i detta sammanhang inbegripa bl.a. teknik eller materiel där det är bevisat att den tilltänkta slutanvändaren har använt sådan eller liknande teknik eller materiel för internt förtryck, eller när det finns skäl att tro att tekniken eller materielen kommer att användas till andra ändamål eller av annan slutanvändare än vad som uppgivits, och användas för internt förtryck. I linje med artikel 1 i denna gemensamma ståndpunkt ska teknikens eller materielens art beaktas noggrant, särskilt om den är avsedd för interna säkerhetsändamål. Internt förtryck anses inbegripa bl.a. tortyr och annan grym, omänsklig och förnedrande behandling eller bestraffning, summariska eller godtyckliga avrättningar, försvinnanden, godtyckliga gripanden och andra allvarliga kränkningar av de mänskliga rättigheter och de grundläggande friheter som anges i de relevanta internationella instrument som rör de mänskliga rättigheterna, inklusive den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna och den internationella konventionen om medborgerliga och politiska rättigheter.
- Efter att ha bedömt mottagarlandets inställning till relevanta principer i internationella instrument som rör internationell humanitär rätt, ska medlemsstaterna
- c) inte utfärda exportlicens om det föreligger uppenbar risk att den militära teknik eller den krigsmateriel som ska exporteras kan komma att användas vid allvarliga kränkningar av internationell humanitär rätt.
3. Kriterium tre: Den interna situationen i det slutliga bestämmandelandet som en följd av existerande spänningar och väpnade konflikter.
- Medlemsstaterna ska inte utfärda exportlicens för militär teknik eller krigsmateriel som skulle kunna utlösa eller förlänga väpnade konflikter eller förvärra existerande spänningar eller konflikter i det slutliga bestämmandelandet.
4. Kriterium fyra: Bevarande av regional fred, säkerhet och stabilitet.
- Medlemsstaterna ska inte utfärda exportlicens om det finns en uppenbar risk för att den avsedda mottagaren skulle använda den militära teknik eller den krigsmateriel som ska exporteras på ett aggressivt sätt mot ett annat land eller hävda ett territoriellt krav med våld. När medlemsstaterna överväger dessa risker ska de bl.a. beakta
- a) om någon väpnad konflikt pågår eller sannolikt kommer att uppstå mellan mottagarlandet och ett annat land,
- b) om det föreligger något territoriellt krav på ett angränsande land som mottagarlandet tidigare försökt eller hotat att genomdriva med våld,
- c) om det är sannolikt att den militära tekniken eller krigsmaterielen kommer att användas för något annat än mottagarens legitima nationella säkerhets- och försvarsändamål,
- d) att den regionala stabiliteten inte får påverkas negativt på något avgörande sätt.
5. Kriterium fem: Den nationella säkerheten för medlemsstaterna och de territorier i fråga om vilka en medlemsstat är ansvarig för de yttre förbindelserna, samt för vänligt sinnade och allierade länder.
- Medlemsstaterna ska beakta
- a) den möjliga inverkan som den militära teknik eller den krigsmateriel som ska exporteras kan ha på egna, en annan medlemsstats eller vänligt sinnade och allierade länders försvars- och säkerhetsintressen, samtidigt som de erkänner att denna faktor inte får påverka deras beaktande av kriterierna om respekt för de mänskliga rättigheterna och om regional fred, säkerhet och stabilitet,
- b) risken för att den berörda militära tekniken eller krigsmaterielen kommer att användas mot deras egna styrkor eller mot styrkor från andra medlemsstater eller vänligt sinnade och allierade länder.
6. Kriterium sex: Köparlandets uppträdande gentemot det internationella samfundet, i synnerhet i fråga om dess attityd till terrorism, arten av dess allianser och dess respekt för internationell rätt.
- Medlemsstaterna ska bl.a. beakta köparlandets tidigare uppträdande i fråga om
- a) dess stöd till eller uppmuntran av terrorism och internationell organiserad brottslighet,
- b) dess uppfyllande av sina internationella åtaganden, i synnerhet i fråga om icke-användning av våld och uppfyllande av internationell humanitär rätt,
- c) dess engagemang för icke-spridning och andra former av vapenkontroll och nedrustning, särskilt undertecknande, ratificering och genomförande av relevanta konventioner om vapenkontroll och nedrustning enligt led b i kriterium ett.
7. Kriterium sju: Om det föreligger risk för att den militära tekniken eller krigsmaterielen kommer att avledas till annat ändamål inom köparlandet eller återexporteras på oönskade villkor.

Vid bedömning av den inverkan som den militära teknik eller den krigsmateriel som ska exporteras kan ha på mottagarlandet och risken för att sådan militär teknik eller materiel kan avledas till en önskad slutanvändare eller till önskad slutanvändning, ska följande beaktas:

- a) Mottagarlandets legitima försvarsintressen och inhemska säkerhetsintressen, inbegripet eventuellt deltagande i Förenta nationernas eller andra fredsbevarande insatser.
- b) Mottagarlandets tekniska förmåga att använda sådan teknik eller materiel.
- c) Mottagarlandets förmåga att utöva effektiv exportkontroll.
- d) Risken att sådan teknik eller materiel kommer att återexporteras till önskade bestämmelseorter och om mottagarlandet tidigare har respekterat bestämmelser om återexport eller förhandssamtycke till återexport som den exporterande medlemsstaten anser lämpliga att införa.
- e) Risken för att sådan teknik eller materiel kommer att avledas till terroristorganisationer eller enskilda terrorister.
- f) Risken för "reverse engineering" eller icke avsedd tekniköverföring.

8. Kriterium åtta: Den exporterade militära teknikens eller materielens förenlighet med mottagarlandets tekniska och ekonomiska förmåga, med beaktande av det önskvärda i att stater får sina legitima behov på säkerhets- och försvarsområdet tillgodosedda med minsta möjliga användning av mänskliga och ekonomiska resurser till krigsmateriel.

Medlemsstaterna ska, mot bakgrund av informationen från relevanta källor såsom Förenta nationernas utvecklingsprogram, Världsbanken, Internationella valutafonden samt rapporter från Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling, beakta huruvida den tilltänkta exporten allvarligt skulle hindra en hållbar utveckling i mottagarlandet. De ska i detta sammanhang beakta mottagarlandets relativa nivå på militära och sociala utgifter och även ta hänsyn till eventuellt bistånd från EU eller bilateralt bistånd.

Artikel 3

Denna gemensamma ståndpunkt ska inte påverka medlemsstaternas rätt att tillämpa en mer restriktiv nationell politik.

Artikel 4

1. Medlemsstaterna ska översända utförlig information om de ansökningar om exportlicenser som har avslagits i enlighet med kriterierna i denna gemensamma ståndpunkt tillsammans

med en förklaring varför ansökan har avslagits. Innan någon medlemsstat beviljar en licens som en annan medlemsstat eller andra medlemsstater har vägrat bevilja för en i huvudsak identisk transaktion under de senaste tre åren, ska den först samråda med den eller de medlemsstater som avslagits ansökan (ansökningarna). Om medlemsstaten efter dessa samråd ändå beslutar att bevilja licens ska den underrätta den eller de medlemsstater som avslagits ansökan (ansökningarna) om detta och därvid utförligt förklara sina egna skäl.

2. Varje medlemsstat ska själv fatta beslutet att tillåta eller vägra överföring av militär teknik eller krigsmateriel. En ansökan om licens ska anses ha avslagits när medlemsstaten har vägrat att tillåta den faktiska försäljningen eller exporten av den berörda militära tekniken eller krigsmaterielen, om försäljning i annat fall skulle ha ägt rum, eller när den har vägrat att sluta det relevanta avtalet. För detta ändamål kan ett anmälningsskyldigt avslag, i enlighet med nationella förfaranden, inbefatta avslag på en ansökan om tillstånd att inleda förhandlingar eller ett nekande svar på en formell inledande förfrågan om en särskild beställning.

3. Medlemsstaterna ska behandla sådana avslag och samråd konfidentiellt och inte använda dem för att uppnå kommersiella fördelar.

Artikel 5

Exportlicenser ska endast beviljas på grundval av tillförlitlig förhandskunskap om slutanvändningen i det slutliga bestämmelslandet. Detta kommer i allmänhet att kräva ett noga kontrollerat slutanvändarintyg eller lämplig dokumentation och/eller någon form av officiellt tillstånd utfärdat av det slutliga bestämmelslandet. När medlemsstaterna bedömer ansökningar om licenser för att exportera militär teknik eller krigsmateriel för tillverkning i ett tredjeland ska de särskilt beakta möjligheten att slutprodukten kommer att användas i framställningslandet, och risken för att slutprodukten kommer att avledas eller exporteras till en önskad slutanvändare.

Artikel 6

Kriterierna i artikel 2 i denna gemensamma ståndpunkt samt det samrådsförfarande som föreskrivs i artikel 4 ska, utan att det påverkar tillämpningen av förordning (EG) nr 1334/2000, också gälla medlemsstaterna med avseende på varor och teknik med dubbla användningsområden, enligt specifikationen i bilaga I till förordning (EG) nr 1334/2000, när det finns rimlig anledning att anta att slutanvändaren av varorna och tekniken kommer att vara de väpnade styrkorna eller den interna säkerhetstjänsten eller liknande enheter i mottagarlandet. Hänvisningar i denna gemensamma ståndpunkt till militär teknik eller krigsmateriel ska uppfattas som att de omfattar sådana varor och sådan teknik.

Artikel 7

I syfte att göra denna gemensamma ståndpunkt så effektiv som möjligt ska medlemsstaterna arbeta inom ramen för Gusp för att förstärka samarbetet och främja samsynen på exporten av militär teknik och krigsmateriel.

Artikel 8

1. Varje medlemsstat ska konfidentiellt översända till de övriga medlemsstaterna en årlig rapport om sin export av militär teknik och krigsmateriel och sitt genomförande av denna gemensamma ståndpunkt.

2. EU:s årliga rapport, som bygger på bidrag från alla medlemsstater, ska läggas fram för rådet och offentliggöras i C-serien av *Europeiska unionens officiella tidning*.

3. Dessutom ska varje medlemsstat som exporterar militär teknik eller materiel som är upptagen i EU:s gemensamma militära förteckning offentliggöra en nationell rapport om sin export av militär teknik eller krigsmateriel, vars innehåll i förekommande fall ska överensstämma med nationell lagstiftning, samt lämna den information som anges i användarguiden till EU:s årliga rapport om genomförandet av denna gemensamma ståndpunkt.

Artikel 9

När så är lämpligt ska medlemsstaterna inom ramen för Gusp gemensamt bedöma situationen för de möjliga eller faktiska mottagarna av exporten av militär teknik och krigsmateriel från medlemsstaterna mot bakgrund av principerna och kriterierna i denna gemensamma ståndpunkt.

Artikel 10

Även om medlemsstaterna, om så är lämpligt, också får beakta den tilltänkta exportens inverkan på de egna ekonomiska, sociala, kommersiella och industriella intressena, ska dessa faktorer inte påverka tillämpningen av ovan nämnda kriterier.

Artikel 11

Medlemsstaterna ska göra sitt yttersta för att uppmuntra andra stater som exporterar militär teknik eller krigsmateriel att tillämpa kriterierna i denna gemensamma ståndpunkt. De ska regelbundet utbyta erfarenheter med de tredjeländer som tillämpar kriterierna om sin politik för kontroll av export av mi-

litär teknik och krigsmateriel och om tillämpningen av kriterierna.

Artikel 12

Medlemsstaterna ska se till att deras nationella lagstiftning möjliggör kontroll av exporten av all teknik och materiel på EU:s gemensamma militära förteckning. EU:s gemensamma militära förteckning ska utgöra referenspunkt för medlemsstaternas nationella förteckningar över militär teknik och krigsmateriel men ska inte ersätta dem direkt.

Artikel 13

Användarguiden för den Europeiska uppförandekoden för export av krigsmateriel, som regelbundet ses över, ska tjäna som vägledning vid genomförandet av denna gemensamma ståndpunkt.

Artikel 14

Denna gemensamma ståndpunkt får verkan samma dag som den antas.

Artikel 15

Denna gemensamma ståndpunkt ska ses över tre år efter antagandet.

Artikel 16

Denna gemensamma ståndpunkt ska offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdad i Bryssel den 8 december 2008.

På rådets vägnar
B. KOUCHNER
Ordförande

Europeiska unionens gemensamma militära förteckning

IV

(Upplysningar)

UPPLYSNINGAR FRÅN EUROPEISKA UNIONENS INSTITUTIONER,
BYRÅER OCH ORGAN

RÅDET

EUROPEISKA UNIONENS GEMENSAMMA MILITÄRA FÖRTECKNING

(antagen av rådet den 15 februari 2010)

(utrustning som omfattas av rådets gemensamma ståndpunkt 2008/944/Gusp om fastställande av gemensamma regler för kontrollen av export av militär teknik och krigsmateriel)

(uppdaterar och ersätter Europeiska unionens gemensamma militära förteckning antagen av rådet den 23 februari 2009)

(GUSP)

(2010/C 69/03)

Anm 1: Termer inom citattecken finns definierade. Se "Definitioner av termer" som bifogas denna förteckning.

Anm 2: Kemikalierna är i vissa fall förtecknade efter namn och CAS-nummer. Kemikalier med samma strukturformel (inklusive hydrater) omfattas oavsett namn eller CAS-nummer. CAS-nummer anges för att underlätta kontrollen av en särskild kemikalie eller kemisk blandning oavsett nomenklatur. CAS-nummer kan inte användas som enda identifiering, eftersom några former av de förtecknade kemikalierna har olika CAS-nummer, och blandningar som innehåller en förtecknad kemikalie kan också ha olika CAS-nummer.

ML1 Slätborrade vapen med en kaliber som understiger 20 mm, andra vapen och automatvapen med en kaliber på högst 12,7 mm (0,50 tum) samt tillbehör, enligt följande, och särskilt utformade komponenter för dessa vapen:

- a) Gevär, karbiner, revolverar, pistoler, k-pistar och kulsprutor.

Not ML1 a omfattar inte följande:

- a) Musköter, gevär och karbiner tillverkade före 1938.
b) Reproduktioner av musköter, gevär och karbiner där originalen tillverkades före 1890.
c) Revolverar, pistoler och kulsprutor tillverkade före 1890 samt reproduktioner av dessa.

- b) Slätborrade vapen enligt följande:
1. Slätborrade vapen som utformats speciellt för militär användning.
 2. Övriga slätborrade vapen enligt följande:
 - a) Helautomatiska.
 - b) Halvautomatiska eller med pumpverkan.
- c) Vapen för hylslös ammunition.
- d) Ljuddämpare, särskilda vapenstöd, magasin, vapensikten och flamdämpare för vapen enligt ML1 a, ML1 b eller ML1 c.

Not 1 ML1 omfattar inte slätborrade sport- och jaktvapen. Dessa vapen får dock inte vara särskilt utformade för militär användning eller vara helautomatiska.

Not 2 ML1 omfattar inte skjutvapen som utformats särskilt för blind ammunition och skjutvapen som inte fungerar med ammunition enligt ML3.

Not 3 ML1 omfattar inte vapen som använder hylsammunition med asymmetriskt placerad tändhatt som inte är helautomatiska.

Not 4 ML1 d omfattar inte optiska vapensikten som saknar elektronisk bildhantering med högst fyra gångers förstoring, under förutsättning att de inte särskilt har utformats för militär användning.

ML2 Slätborrade vapen med en kaliber på minst 20 mm, andra vapen eller utrustning med en kaliber som överstiger 12,7 mm (0,50 tum), kastare samt tillbehör, enligt följande, liksom särskilt utformade komponenter för dessa vapen:

- a) Skjutvapen, haubitsar, kanoner, granatkastare, pansarvärnsvapen, projektilutskjutningsanordningar, militära eldkastare, gevär, rekyllösa vapen, slätborrade vapen och signaturdämpande anordningar för dessa.

Not 1 ML2 a omfattar injektorer, doseringsapparater, förrådstankar och andra komponenter som utformats särskilt för användning med flytande drivladdningar för utrustning enligt ML2 a.

Not 2 ML2 a omfattar inte följande vapen:

1. Musköter, gevär och karbiner tillverkade före 1938.
2. Reproduktioner av musköter, gevär och karbiner där originalen tillverkades före 1890.

Not 3 ML2 a omfattar inte bärbara projektilutskjutningsanordningar som utformats särskilt för att skjuta ut bundna projektiler utan högexplosiv sprängladdning eller kommunikationsförbindelser, med högst 500 meters räckvidd.

- b) Kastare eller generatorer för rök, gas eller pyroteknik, särskilt utformade eller modifierade för militär användning.

Not ML2 b omfattar inte signalpistoler.

- c) Vapensikten.
- d) Lavetter, särskilt utformade för vapen enligt ML2 a.

ML3 Ammunition och temperingsdon enligt följande samt särskilt utformade komponenter för sådana:

- a) Ammunition för vapen enligt ML1, ML2 eller ML12.
- b) Temperingsdon som är särskilt utformade för ammunition enligt ML3 a.

Not 1 Särskilt utformade komponenter enligt ML3 omfattar följande:

- a) Metall- eller plastkomponenter, t.ex. tändhattar, kulhylsor, ammunitionsband, gördlar och metalldelar till ammunition.
- b) Sakrings- och armeringsanordningar, tändrör, sensorer och detoneringsanordningar.
- c) Engångs högeffektällor.
- d) Laddningshylsor.
- e) Substridsdelar, inbegripet bombkapslar, minkapslar och slutfasstyrda projektiler.

Not 2 ML3 a omfattar inte lös ammunition (blank star), kammarammunition eller blind ammunition.

Not 3 ML3 a omfattar inte patroner som är särskilt utformade för något av följande syften:

- a) Signalering.
- b) Skrämma bort fåglar.
- c) Tända gasflamman vid en oljekälla.

ML4 Bomber, torpeder, raketer, missiler, andra anordningar och laddningar med sprängverkan samt tillhörande utrustning och tillbehör, enligt följande, och särskilt utformade komponenter för sådana:

Anm. 1: Beträffande utrustning för styrning och navigering, se ML11.

Anm. 2: Beträffande skyddssystem för flygplan mot robotar, se ML4 c.

- a) Bomber, torpeder, granater, rökbehållare, raketer, minor, missiler, sjunkbomber, sprängladdningar, sprängbomber, sprängutrustning, "pyrotekniska anordningar", patroner och simulatorer (dvs. utrustning som simulerar någon av dessa produkters egenskaper), som särskilt utformats för militär användning.

Not ML4 a omfattar följande:

- a) Rökgranater, brandbomber och sprängladdningar.
 - b) Raketdysor och noskoner för återinträde i atmosfären.
- b) Utrustning som har samtliga följande egenskaper:
 1. Särskilt utformad för militär användning.
 2. Särskilt utformad för hantering, övervakning, aktivering, strömförsörjning med engångseffekt, avfyring, läggning, svepning, avlossning, vilseledning, störning, detonering, utslagning, bortskaffande eller detektering av
 - a) utrustning enligt ML4 a, eller
 - b) improviserade sprängladdningar.

Not 1 ML4 b omfattar följande:

- a) Mobil kondenseringsanordning för flytande gas med en produktionskapacitet på minst 1 000 kg flytande gas per dag.
- b) Osänkbar elektriskt ledande kabel för svepning av magnetminor.

Not 2 ML4 b omfattar inte bärbar utrustning som enbart används för att upptäcka metallföremål och som inte gör skillnad på minor och andra metallföremål.

- c) Skyddssystem för flygplan mot robotar.

Not ML4 c omfattar inte skyddssystem för flygplan mot robotar som har samtliga följande egenskaper:

- a) De har som robotvarningsensorer antingen
 1. passiva sensorer med en maximal respons på 100-400 nm, eller
 2. aktiva robotvarningsensorer med pulsad doppler.
- b) De har motmedelskastarsystem.
- c) Facklor med såväl synlig som infraröd signatur, i syfte att vilseleda luftvärmsrobotar. och
- d) De är installerade på ett "civilt flygplan" och har samtliga följande egenskaper:
 1. Skyddssystemet för flygplan mot robotar fungerar endast i ett visst "civilt flygplan" i vilket det specifika systemet är installerat och för vilket det har utfärdats antingen
 - a) ett civilt typcertifikat, eller
 - b) ett likvärdigt dokument som erkänns av Internationella civila luftfartsorganisationen (ICAO).
 2. I skyddssystemet för flygplan mot robotar används ett skydd för att förhindra obehörigt tillträde till "programvara".
 3. I skyddssystemet för flygplan mot robotar ingår en aktiv mekanism som hindrar systemet från att fungera om det förflyttas från det "civila flygplan" i vilket det installerats.

ML5 Eldlednings-, övervaknings- och varningsutrustning samt relaterade system, utrustning för försök och skottställning samt motmedelsutrustning, enligt följande, som utformats särskilt för militär användning samt komponenter och tillbehör som utformats särskilt för dessa:

- a) Vapensikten, bomsiktesdatorer, riktmedel och eldledningsutrustning.
- b) Målfångnings-, målangivnings-, avståndsmättnings-, övervaknings- eller målföljningsystem; detekterings-, datafusions-, igenkännings- eller identifieringsutrustning samt utrustning för sensorintegration.
- c) Motmedelsutrustning för utrustning enligt ML5 a eller b.

Not I ML5 c avses med motmedelsutrustning även detekteringsutrustning

- d) Utrustning för fältförsök eller skottställning som särskilt utformats för utrustning enligt ML5 a, ML5 b eller ML5 c.

ML6 Markfordon och komponenter enligt följande:

Anm.: Beträffande utrustning för styrning och navigering, se ML11.

- a) Markfordon och komponenter för sådana, särskilt utformade eller modifierade för militär användning.

Teknisk anmärkning

I ML6 a avses med markfordon även släpvagnar.

- b) Allhjuls drivna fordon som kan användas i terräng, som har tillverkats av eller utrustats med material som ger ballistiskt skydd upp till nivå III (NIJ 0108.01, september 1985, eller jämförbar nationell standard) eller bättre.

Anm.: Se även ML13 a.

Not 1 ML6 a omfattar följande:

- a) Stridsvagnar och andra militära bestyckade fordon och militära fordon med lavetter eller utrustning för minläggning eller avfyring av vapen enligt ML4.
- b) Pansarfordon.
- c) Anfärdsvagnar och fordon för vädning på djupt vatten.
- d) Bärningsfordon och fordon för bogsering eller transport av ammunition eller vapensystem och tillhörande lastningsutrustning.

Not 2 Modifiering av ett markfordon för militär användning enligt ML6 a innebär en ändring av konstruktionen eller en elektrisk eller en mekanisk ändring som omfattar en eller flera komponenter som är särskilt utformade för militär användning. Dessa komponenter omfattar följande:

- a) Skydd för luftfyllda däck som utformats särskilt för att vara skottsäkra eller så att däcken kan fungera utan luft i.
- b) Pansarskydd för viktiga delar, (t.ex. bränsletankar eller kupetrymmen).
- c) Särskilda förstärkningar eller lavetter för vapen.
- d) Avskärmad belysning.

Not 3 ML6 omfattar inte civila bilar eller lastbilar som utformats eller modifierats för penning- eller värdetransport och som har pansarskydd eller ballistiskt skydd.

ML7 Kemiska eller biologiska toxiska agens, "agens för kravallhantering", radioaktiva material, tillhörande utrustning, komponenter och material enligt följande:

- a) Biologiska agens och radioaktiva material "anpassade för användning i krig" för att åstadkomma förluster av människor eller djur, förstöra utrustning och skördar eller skada miljön.

- b) Kemiska stridsmedel (agens), enligt följande:

1. CW-nervstridsmedel

- a) O-Alkyl (mindre än eller lika med C₁₀, inklusive cykloalkyl)-alkyl-(metyl, etyl, n-propyl eller isopropyl)-fluorfosfonater, såsom

Sarin (GB):O-isopropylmetylfuorfosfonat (CAS-nr 107-44-8), och

Soman (GD):O-pinakolylmetylfuorfosfonat (CAS-nr 96-64-0).

- b) O-Alkyl (mindre än eller lika med C₁₀, inklusive cykloalkyl) N,N-dialkyl (metyl, etyl, n-propyl eller isopropyl) amidofosforylcyanider, t.ex.
- Tabun (GA):O-etyl N,N-dimetylamidofosforylcyanid (CAS-nr 77-81-6).
- c) O-Alkyl (H eller mindre än eller lika med C₁₀, inklusive cykloalkyl) S-2-dialkyl (metyl, etyl, n-propyl eller isopropyl)-aminoetylalkyl (metyl, etyl, n-propyl eller isopropyl)- fosfonotiolater och motsvarande alkylerade eller protonerade salter, t.ex.
- VX: O-etyl S-2-diisopropylaminoetylmetylfosfonotiolat (CAS-nr 50782-69-9).
2. Frätande CW-stridsmedel
- a) Svavelenapsgaser, t.ex. följande:
1. 2-kloretylklormetylsulfid (CAS-nr 2625-76-5)
 2. Bis(2-kloretyl)sulfid (CAS-nr 505-60-2)
 3. Bis(2-kloretyl)metan (CAS-nr 63869-13-6)
 4. 1,2-bis (2-kloretyl)etan (CAS-nr 3563-36-8)
 5. 1,3-bis (2-kloretyl)-n-propan (CAS-nr 63905-10-2)
 6. 1,4-bis (2-kloretyl)-n-butan (CAS-nr 142868-93-7)
 7. 1,5-bis (2-kloretyl)-n-pentan (CAS-nr 142868-94-8)
 8. Bis (2-kloretyl)eter (CAS-nr 63918-90-1)
 9. Bis (2-kloretyl)eter (CAS-nr 63918-89-8)
- b) Lewisiter, t.ex. följande:
1. 2-klorvinylklorarsin (CAS-nr 541-25-3)
 2. Tris(2-klorvinyl)arsin (CAS-nr 40334-70-1)
 3. Bis(2-klorvinyl)klorarsin (CAS-nr 40334-69-8)
- c) Kvävenapsgaser, t.ex. följande:
1. HN1: Bis(2-kloretyl)etylammin (CAS-nr 538-07-8)
 2. HN2: Bis(2-kloretyl)metylammin (CAS-nr 51-75-2)
 3. HN3: Tris(2-kloretyl)amin (CAS-nr 555-77-1)
3. CW-stridsmedel som försätter ur stridbart skick, t.ex.
- a) 3-kinuklidinylbensilat (BZ) (CAS-nr 6581-06-2)
4. CW-avlövningsmedel, t.ex.
- a) butyl 2-klor-4-fluorfenoxiacetat (LNF), och
- b) 2,4,5-triklorfenoxiättiksyra (CAS-nr 93-76-5) blandad med 2,4-diklorfenoxiättiksyra (CAS-nr 94-75-7) (Agent Orange (CAS-nr 39277-47-9)).

- c) CW-binära prekursorer och nyckelprekursorer enligt följande:
1. Alkyl-(metyl, etyl, n-propyl eller isopropyl) - fosfonyldifluorider, t.ex.
DF: metylfosfonyldifluorid (CAS-nr 676-99-3)
 2. O-Alkyl-(H eller mindre än eller lika med C₁₀, inklusive cykloalkyl)-O-2-dialkyl-(metyl, etyl, n-propyl eller isopropyl)aminoetylalkyl (metyl, etyl, n-propyl eller isopropyl) fosfoniter och motsvarande alkylerade eller protonerade salter, t.ex.
QL: O-Etyl-2-di-isopropylaminoetyl-metylfosfonit (CAS-nr 57856-11-8).
 3. Klorosarin: O-Isopropyl-metylchlorofosfonat (CAS-nr 1445-76-7).
 4. Klorosoman: O-Pinakolylmetylchlorofosfonat (CAS-nr 7040-57-5).
- d) "Agens för kravallhantering" och aktiva kemiska beståndsdelar och kombinationer av dessa, enligt följande:
1. α -brombensenactonitril, (brombensylcyanid) (CA) (CAS-nr 5798-79-8)
 2. [(2,klorfenyl) metylen] propanedinitril, (o-klorobensylidenmalononitril) (CS) (CAS-nr 2698-41-1)
 3. 2-klor-1-fenyletanon, fenylacetylchlorid (ω -kloracetofenon) (CN) (CAS-nr 532-27-4)
 4. Dibenzo-(b,f)-1,4-oxazefin (CR) (CAS-nr 257-07-8)
 5. 10-klor-5,10-dihydrofenarsazin (fenarsazinklorid) (adamsit) (DM) (CAS-nr 578-94-9)
 6. N-nonanomorfolin (MPA) (CAS-nr 5299-64-9)
- Not 1 ML7 d omfattar inte individuellt förpackade "agens för kravallhantering" för personskydd.*
- Not 2 ML7 d omfattar inte aktiva kemiska beståndsdelar och kombinationer av dessa identifierade och förpackade för livsmedelsproduktion eller för medicinska ändamål.*
- e) Utrustning som särskilt utformats eller modifierats för militär användning, utformad eller modifierad för spridning av följande material eller agens samt komponenter som särskilt utformats för detta:
1. Material eller agens enligt ML7 a, ML7 b eller ML7 d.
 2. CW-agens sammanställda av prekursorer enligt ML7 c.
- f) Skyddsutrustning eller utrustning för dekontaminering, särskilt utformad eller modifierad för militär användning, komponenter och kemiska blandningar, enligt följande:
1. Utrustning som utformats eller modifierats för försvar mot material enligt ML7 a, ML7 b eller ML7 d samt komponenter som utformats särskilt för denna.
 2. Utrustning som utformats eller modifierats för dekontaminering av föremål som kontamineras med material enligt ML7 a eller ML7 b samt komponenter som utformats särskilt för denna.

3. Kemiska blandningar som utvecklats eller utformats för att användas vid dekontaminering av föremål som kontaminerats med material enligt ML7 a eller ML7 b.

Not ML7 f 1 omfattar följande:

- a) Lufikonditioneringsaggregat som särskilt utformats eller modifierats för nukleär, biologisk eller kemisk filtrering.
- b) Skyddskläder.

Anm.: När det gäller gasmasker för civilt bruk, liksom skyddsutrustning och utrustning för dekontaminering för civila, se även 1A004 på EU:s förteckning över varor med dubbla användningsområden.

- g) Utrustning som särskilt utformats eller modifierats för militär användning, utformad eller modifierad för detektering eller identifiering av material enligt ML7 a, ML7 b eller ML7 d, samt komponenter som utformats särskilt för denna.

Not ML7 g omfattar inte personliga dosimetrar för mätning av strålning.

Anm.: Se även 1A004 i EU:s förteckning över varor med dubbla användningsområden.

- h) "Biopolymers" som utformats särskilt eller behandlats för detektering eller identifiering av CW-agens enligt ML7 b och de kulturer eller specifika celler som använts för produktion av dessa.
- i) "Biokatalysatorer" för dekontaminering eller nedbrytning av CW-agens, samt biologiska system för dessa, enligt följande:
1. "Biokatalysatorer" som utformats särskilt för dekontaminering eller nedbrytning av CW-agens enligt ML7 b och som är resultatet av riktat laboratorieurval eller genetisk manipulering av biologiska system.
 2. Biologiska system, enligt följande: "expressionsvektorer", virus eller cellkulturer som innehåller den genetiska information som kännetecknar produktionen av "biokatalysatorer" enligt ML7 i 1.

Not 1 ML7 b och ML7 d omfattar inte följande:

- a) Cyanogenklorid (CAS-nr 506-77-4). Se 1C450 a.5 i EU:s förteckning över varor med dubbla användningsområden.
- b) Vätecyanid (CAS-nr 74-90-8).
- c) Klor (CAS-nr 7782-50-5).
- d) Karbonylklorid (fosgen) (CAS-nr 75-44-5). Se 1C450 a 4 i EU:s förteckning över varor med dubbla användningsområden.
- e) Difosgen (triklormetyl-klorformat) (CAS-nr 503-38-8).
- f) Används inte sedan 2004.
- g) Xylylbromidortho: (CAS-nr 89-92-9), meta: (CAS-nr 620-13-3), para: (CAS-nr 104-81-4).
- h) Bensylbromid (CAS-nr 100-39-0).
- i) Bensyljodid (CAS-nr 620-05-3).
- j) Bromaceton (CAS-nr 598-31-2).

- k) Cyanogenbromid (CAS-nr 506-68-3).
- l) Brommetyletylketon (CAS-nr 816-40-0).
- m) Kloracetone (CAS-nr 78-95-5).
- n) Etyljodacetat (CAS-nr 623-48-3).
- o) Jodacetone (CAS-nr 3019-04-3).
- p) Klorpikrin (CAS-nr 76-06-2). Se IC450 a.7 i EU:s förteckning över varor med dubbla användningsområden.

Not 2 Cellkulturer och biologiska system enligt ML7 h och ML7 i 2 är exkluderande, och dessa underavdelningar omfattar inte celler eller biologiska system för civila ändamål, t.ex. i jordbruket, läkemedel, mediciner, veterinärmediciner, miljön, avfallshantering eller i livsmedelsindustrin.

ML8 "Energetiska material", och besläktade substanser, enligt följande:

Anm. 1: Se även IC011 i EU:s förteckning över varor med dubbla användningsområden.

Anm. 2: Beträffande laddningar och anordningar, se ML4 och 1A008 i EU:s förteckning över varor med dubbla användningsområden.

Tekniska anmärkningar

1. I ML8 avser blandning en sammansättning av två eller flera substanser av vilka minst en substans ingår i förteckningen under ML8.
 2. Varje substans på förteckningen under ML8 ska omfattas av denna förteckning, även om den används på ett annat användningsområde än det angivna (dvs. TAGN används för det mesta som ett sprängämne men kan också användas som bränsle eller oxidationsmedel).
- a) "Sprängämnena" enligt följande och blandningar därav:
1. ADNBF (aminodinitrobenzofuroxan eller 7-amino-4,6-dinitrobenzofurazan-1-oxid (F) (CAS-nr 97096-78-1)
 2. BNCP (cis-bis (5-nitrotetrazolato)tetraamin-kobolt (III) perklorat) (CAS-nr 117412-28-9)
 3. CL-14 (diaminodinitrobenzofuroxan eller 5,7-diamino-4,6-dinitrobenzofurazan-1-oxid (CAS-nr 117907-74-1)
 4. CL-20 (HNIW eller hexanitrohexaazaisowurtzitan (CAS-nr 135285-90-4) och klatrater av CL-20 (se även ML8 g 3 och g 4 angående dess "prekursorer"
 5. CP (2-(5-cyanotetrazolato) pentaamin-kobolt (III) perklorat) (CAS-nr 70247-32-4)
 6. DADE (1,1-diamino-2,2-dinitroetylen, FOX7) (CAS-nr 145250-81-3)
 7. DATB (diaminotrinitrobenzen) (CAS-nr 1630-08-6)
 8. DDFP (1,4-dinitrodifurazanopiperazine)
 9. DDPO (2,6-diamino-3,5-dinitropyrazine-1-oxide, PZO) (CAS-nr 194486-77-6)
 10. DIPAM (3,3'-diamino-2,2',4,4',6,6'-hexanitrobifenyl eller dipikramid (CAS-nr 17215-44-0)
 11. DNGU (DINGU eller dinitrolykoluril) (CAS-nr 55510-04-8)

12. Furazaner, enligt följande:
 - a) DAAOF (diaminoazoxyfurazan)
 - b) DAAzF (diaminoazofurazan) (CAS-nr 78644-90-3)
13. HMX och derivater (se även ML8 g 5 angående dess "prekursorer"), enligt följande:
 - a) HMX (Cyklotetrametylentetranitramin, oktahydro- 1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetrazin 1,3,5,7-tetranitro-1,3,5,7-tetraza-cyklooktan (oktogen) (CAS-nr 2691-41-0)
 - b) difluoroaminerade analoger av HMX
 - c) K-55 (2,4,6,8-tetranitro-2,4,6,8-tetraazabicyklo [3,3,0]-oktanon-3 tetranitrosemiglykouril, eller keto-bicykliskt HMX (CAS-nr 130256-72-3)
14. HNAD (hexanitroadamantan) (CAS-nr 143850-71-9)
15. HNS (Hexanitroestilben) (CAS-nr 20062-22-0)
16. Imidazoler, enligt följande:
 - a) BNNII (Octahydro-2,5-bis(nitroimino)imidazo [4,5-d]imidazole)
 - b) DNI (2,4-dinitroimidazol) (CAS-nr 5213-49-0)
 - c) FDIA (1-fluoro-2,4-dinitroimidazol)
 - d) NTDNIA (N-(2-nitrotriazolo)-2,4-dinitroimidazol)
 - e) PTIA (1-picryl-2,4,5-trinitroimidazol)
17. NTNMH (1-(2-nitrotriazolo)-2-dinitrometylenhydrazin)
18. NTO (ONTA eller 3-nitro-1,2,4-triazol-5-one (CAS-nr 932-64-9)
19. Polynitrocubaner med mer än fyra nitrogrupper
20. PYX (2,6-bis(pikrylamino) -3,5- dinitropyridin (CAS-nr 38082-89-2)
21. RDX och derivater därav enligt följande:
 - a) RDX (Cyklotrimetylentrinitramin, cyklonit; T4 hexahydro-1,3,5-trinitro-1,3,5-triazin; 1,3,5-trinitro-1,3,5-triaza-cyklohexan (hexogen) (CAS-nr 121-82-4)
 - b) Keto-RDX (K-6 eller 2,4,6-trinitro-2,4,6-triazacyklohexanon) (CAS-nr 115029-35-1)
22. TAGN (triaminoguanidinnitrat) (CAS-nr 4000-16-2)
23. TATB (triaminotrinitrobensen) (CAS-nr 3058-38-6) (se även ML8 g 7 beträffande dess "prekursorer")
24. TEDDZ (3,3,7,7-tetrakis(difluoroamin) octahydro-1,5-dinitro-1,5diazocin)
25. Tetrazoler enligt följande:
 - a) NTAT (nitrotriazol aminotetrazol)
 - b) NTNT (1-N-(2-nitrotriazol)-4-nitrotetrazol)
26. Tetryl (trinitrofenylmetylnitramin) (CAS-nr 479-45-8)

27. TNAD (1,4,5,8-tetranitro-1,4,5,8-tetraazadekalin) (CAS-nr 135877-16-6) (se även ML8 g 6. beträffande dess "prekursorer")
 28. TNAZ (1,1,3-trinitroazetid) (CAS-nr 97645-24-4) (se även ML8 g 2 beträffande dess "prekursorer")
 29. TNGU (SORGUYL eller tetranitroglykoluril) (CAS-nr 55510-03-7)
 30. TNP (1,4,5,8-tetranitro-pyridazin [4,5-d]pyridazin) (CAS-nr 229176-04-9)
 31. Triaziner enligt följande:
 - a) DNAM (2-oxy-4,6-dinitroamino-s-triazin) (CAS-nr 19899-80-0)
 - b) NNHT (2-nitroimino-5-nitro-hexahydro-1,3,5-triazin) (CAS-nr 130400-13-4)
 32. Triazolier enligt följande:
 - a) 5-azido-2-nitrotriazol
 - b) ADHTDN (4-amino-3,5-dihydrazin-1,2,4-triazol dinitramid) (CAS-nr 1614-08-0)
 - c) ADNT (1-amino-3,5-dinitro-1,2,4-triazol)
 - d) BDNTA ([bis-dinitrotriazole]amin)
 - e) DBT (3,3'-dinitro-5,5-bi-1,2,4-triazol) (CAS-nr 30003-46-4)
 - f) DNBT (dinitrobistriazol) (CAS-nr 70890-46-9)
 - g) NTDNA (2-nitrotriazol 5-dinitramid) (CAS-nr 75393-84-9)
 - h) NTDNT (1-N-(2-nitrotriazol) 3,5-dinitro-triazol)
 - i) PDNT (1-pikryl-3,5-dinitrotriazol)
 - j) TACOT (tetranitrobenzotriazolobenzotriazol) (CAS-nr 25243-36-1)
 33. Sprängämnen som inte tas upp någon annanstans i ML8 a, med något av följande:
 - a) Detonationshastighet som överstiger 8 700 m/s vid maximal täthet, eller
 - b) Detonationstryck som överstiger 34 GPa (340 kbar).
 34. Organiska sprängämnen som inte tas upp någon annanstans i ML8 a, och som har samtliga följande egenskaper:
 - a) med detonationstryck på 25 GPa (250 kbar) eller högre, och
 - b) förblir stabila vid temperaturer på 523 K (250 °C) eller mer under 5 minuter eller längre.
- b) "Drivmedel" enligt följande:
1. Fasta "drivmedel" enligt United Nations (UN) Class 1.1 som har en teoretisk specifik impuls (vid standardvillkor) på mer än 250 sekunder för icke metalliserade, eller mer än 270 sekunder för aluminiumiserade blandningar.
 2. Fasta "drivmedel" enligt UN Class 1.3 som har en teoretisk specifik impuls (vid standardvillkor) på mer än 230 sekunder för icke halogeniserade, 250 sekunder för icke metalliserade och 266 sekunder för metalliserade blandningar.

3. "Drivmedel" som har en kraftkonstant på mer än 1 200 kJ/kg.
 4. "Drivmedel" som kan motstå en stabil linjär förbränningshastighet på mer än 38 mm/s vid standardvillkor (mätt i form av en inhyllad sträng) av 6,89 MPa (68,9 bar) tryck och 294 K (21 °C).
 5. Elastomermodifierade gjutna dubbelbasiga (EMCDB) "drivmedel" med en täjbarhet vid maximal påkänning på mer än 5 % vid 233 K (-40 °C).
 6. "Drivmedel" som innehåller substanser enligt ML8 a.
 7. "Drivmedel" som inte tas upp någon annanstans i EU:s gemensamma militära förteckning och som särskilt har utformats för militär användning.
- c) "Pyrotekniska anordningar", bränslen och därmed besläktade ämnen enligt följande, och blandningar av dessa:
1. Flygbränsle som blandats särskilt för militära ändamål.
 2. Alane (aluminiumhydrid) (CAS-nr 7784-21-6).
 3. Karboraner, dekaboran (CAS-nr 17702-41-9), pentaboraner (CAS-nr 19624-22-7 och 18433-84-6) och deras derivater.
 4. Hydrazin och derivater enligt följande (se även ML8 d 8 och d 9 beträffande oxiderande hydrazinderivater):
 - a) Hydrazin (CAS-nr 302-01-2) i koncentrationer på 70 % eller mer
 - b) Monometylhydrazin (CAS-nr 60-34-4)
 - c) Symmetrisk dimetylhydrazin (CAS-nr 540-73-8)
 - d) Osymmetrisk dimetylhydrazin (CAS-nr 57-14-7).
 5. Metallbränslen i partikelform, oavsett om dessa är sfäriska, finfördelade, sfäroida, i form av flager eller pulver, tillverkade av material som består till 99 % eller mer av något av följande:
 - a) Följande metaller samt blandningar av dessa:
 1. Beryllium (CAS-nr 7440-41-7) som har en partikelstorlek under 60 µm.
 2. Järnpulver (CAS-nr 7439-89-6) som har en partikelstorlek på 3 µm eller mindre och som tillverkats genom reduktion av järnoxid med väte.
 - b) Blandningar som innehåller
 1. zirkonium (CAS-nr 7440-67-7), magnesium (CAS-nr 7439-95-4) eller legeringar av dessa som har en partikelstorlek under 60 µm, eller
 2. bor- (CAS-nr 7440-42-8) eller borkarbid- (CAS-nr 12069-32-8) bränslen med 85 % renhet eller mer och partikelstorlekar under 60 µm.
 6. Militära material innehållande förtjockningsmedel för kolvätebränslen som särskilt utvecklats för användning i eldkastare eller brandbomber, t.ex. metallstearater eller -palmater (t.ex. oktal) (CAS-nr 637-12-7) och M1-, M2- och M3-förtjockningsmedel.
 7. Perklorater, klorater och kromater som blandats med metallpulver eller andra energirika bränslekomponenter.
 8. Sfäriskt aluminiumpulver (CAS-nr 7429-90-5) med en partikelstorlek på 60 µm eller mindre, tillverkat av material med en aluminiumhalt på minst 99 %.

9. Titansubhydrid (TiH_2) med en stoikiometrisk sammansättning motsvarande $n = 0,65-1,68$.

Not 1 Flygbränslen enligt ML8 c 1 är färdiga produkter, inte beståndsdelar av dessa.

Not 2 ML8 c 4 a omfattar inte hydrazinblandningar som särskilt utformats för frättningskontroll.

Not 3 ML8 c 5 omfattar sprängämnen och bränslen oavsett om metaller eller legeringar är kapslade i aluminium, magnesium, zirkonium eller beryllium.

Not 4 ML8 c 5 b 2 omfattar inte bor och borkarbid berikat med bor-10 (20 % eller mer av det totala bor-10-innehållet).

d) Oxidationsmedel, enligt följande, och blandningar av dessa:

1. ADN (ammoniumdinitramid eller SR 12) (CAS-nr 140456-78-6)

2. AP (ammoniumperklorat) (CAS-nr 7790-98-9)

3. Föreningar av fluor och något av följande:

a) andra halogener,

b) syre, eller

c) kväve.

Not 1 ML8 d 3 omfattar inte klortrifluorid (CAS-nr 7790-91-2). Se 1C238 i EUs förteckning över varor med dubbla användningsområden.

Not 2 ML8 d 3 omfattar inte kvävetrifluorid (CAS-nr 7783-54-2) i gasform.

4. DNAD (1,3-dinitro-1,3-diazetid) (CAS-nr 78246-06-7)

5. HAN (hydroxylammoniumnitrat) (CAS-nr 13465-08-2)

6. HAP (hydroxylammoniumperklorat) (CAS-nr 15588-62-2)

7. HNF (hydraziniumnitroformat) (CAS-nr 20773-28-8)

8. Hydrazinnitrat (CAS-nr 37836-27-4)

9. Hydrazinperklorat (CAS-nr 27978-54-7)

10. Flytande oxidationsmedel som består av eller innehåller inhiberad röd rykande salpetersyra (IRFNA) (CAS-nr 8007-58-7)

Not ML8 d 10 omfattar inte ickeinhiberad rykande salpetersyra.

e) Bindemedel, mjukgörare, monomerer och polymerer enligt följande:

1. AMMO (azidometylmetyloxetan och dess polymerer) (CAS-nr 90683-29-7) (se även ML8 g 1 beträffande dess "prekursorer")

2. BAMO (bisazidometylmetyloxetan och dess polymerer) (CAS-nr 17607-20-4) (se även ML8 g 1 beträffande dess "prekursorer")

3. BDNPA (bis (2,2-dinitropropyl) acetal) (CAS-nr 5108-69-0)

4. BDNPF (bis (2,2-dinitropropyl) formal) (CAS-nr 5917-61-3)
 5. BTTN (butantrioltrinitrat) (CAS-nr 6659-60-5) (se även ML8 g 8 beträffande dess "prekursorer")
 6. Energetiska monomerer, mjukgörare eller polymerer som utformats särskilt för militär användning och som innehåller någon av följande grupper:
 - a) nitrogrupper
 - b) azidgrupper
 - c) nitratgrupper
 - d) nitrazgrupper, eller
 - e) difluoraminingrupper
 7. FAMA0 (3-difluoroaminometyl-3-azidometyloxetan) och dess polymerer
 8. FEFO (bis-(2-fluoro-2,2-dinitroetyl)formal) (CAS-nr 17003-79-1)
 9. FPF-1 (poly-2,2,3,3,4,4-hexafluor-pentan-1,5-diolformal) (CAS-nr 376-90-9)
 10. FPF-3 (poly-2,4,4,5,5,6,6-heptafluor-2-tri-fluormetyl-3-oxaheptan-1,7-diolformal)
 11. GAP (glycidylazidpolymer) (CAS-nr 143178-24-9) och dess derivater
 12. HTPB (hydroxylterminerat polybutadien) med en hydroxylfunktionalitet som är lika med eller större än 2,2 och mindre än eller lika med 2,4, ett hydroxylvärde som är mindre än 0,77 meq/g, och en viskositet vid 30 °C som är mindre än 47 poise (CAS-nr 69102-90-5)
 13. Poly(epiklorhydrin) med funktionella alkoholgrupper, med molekylvikt på mindre än 10 000 enligt följande:
 - a) poly(epiklorhydrindiol)
 - b) poly(epiklorhydrintriol).
 14. Nenas (nitroetylnitraminblandningar) (CAS-nr 17096-47-8, 85068-73-1, 82486-83-7, 82486-82-6 och 85954-06-9)
 15. PGN (poly-GLYN, polyglycidylnitrat eller poly (nitratometyloxiran) (CAS-nr 27814-48-8)
 16. Poly-NIMMO (poly nitratometylmetyloxetan) eller pol-NMMO (poly[3-nitratmetyl-3-metyloxetan]) (CAS-nr 84051-81-0)
 17. Polynitroortokarbonater
 18. TVOPA (1,2,3-tris[1,2-bis(difluoroamino)etoxy] propan eller tris vinoxyl aducerad propan) (CAS-nr 53159-39-0)
- f) "Tillsatser" enligt följande:
1. Basiskt kopparsalicylat (CAS-nr 62320-94-9)
 2. BHEGA (bis-(2-hydroxyetyl) glykolamid) (CAS-nr 17409-41-5)
 3. BNO (butadienenitrileoxid) (CAS-nr 9003-18-3)

4. Ferrocenderivater enligt följande:
 - a) Butacen (CAS-nr 125856-62-4)
 - b) Katocen (2,2-bis-etylferrocenylpropan) (CAS-nr 37206-42-1)
 - c) Ferrocenkarboxylsyror
 - d) N-butyl-ferrocen (CAS-nr 31904-29-7)
 - e) Andra aducerade polymera ferrocenderivater
5. Blybeta-resorcyilat (CAS-nr 20936-32-7)
6. Blycitrat (CAS-nr 14450-60-3)
7. Bly-kopparchelater av beta-resorcyilat eller salicylater (CAS-nr 68411-07-4)
8. Blymaleat (CAS-nr 19136-34-6)
9. Blysalicylat (CAS-nr 15748-73-9)
10. Blystannat (CAS-nr 12036-31-6)
11. MAPO (tris-1-(2-metyl)aziridinylfosfinoxid) (CAS-nr 57-39-6) BOBBA 8 (bis(2-metyl aziridinyl) 2-(2-hydroxypropanoxy)propylaminofosfinoxid) och andra MAPO-derivater
12. Metyl BAPO (bis(2-metyl aziridinyl)metylaminofosfinoxid) (CAS-nr 85068-72-0)
13. N-metyl-p-nitroanilin (CAS-nr 100-15-2)
14. 3-nitraza-1,5-pentandiisocyanat (CAS-nr 7406-61-9)
15. Metallorganiska kopplingsagens, enligt följande:
 - a) Neopentyl [diallyl] oxy, tri [dioktyl] fosfattitanat (CAS-nr 103850-22-2), även känt som titan IV, 2,2 [bis 2-propenolat-metyl, butanolat, tris (dioktyl) fosfat] (CAS-nr 110438-25-0) eller LICA 12 (CAS-nr 103850-22-2)
 - b) Titan IV, [(2-propenolat-1) metyl, n-propanolatometyl] butanolat-1, tris[dioktyl]pyrofosfat i eller KR3538
 - c) Titan IV, [(2-propenolat-1)metyl, n-propanolatmetyl] butanolat-1, tris(dioktyl)fosfat
16. Polycyanodifluoraminylenoxid
17. Polyfunktionella aziridinamider med isofal-, trimesin- (BITA eller butylenimintrimesamid), isocyanur- eller trimetyladipin-grundstrukturer och 2-metyl- eller 2-etyl-substituenten på aziridin-ringen
18. Propylenimin, 2-metylaziridin (CAS-nr 75-55-8)
19. Superfin järnoxid (Fe_2O_3) (CAS-nr 1317-60-8) med en specifik ytarea av mer än 250 m²/g och en genomsnittlig partikelstorlek av 3,0 nm eller mindre
20. TEPAN (tetraetylpentaaminakrylonitril) (CAS-nr 68412-45-3), cyanoetylerat polyamin och dess salter
21. TEPANOL (tetraetylpentaaminakrylonitrilglycidol) (CAS-nr 68412-46-4), cyanoetylerat polyamin aducerat med glycidol och dessa salter
22. TPB (trifenylylmut) (CAS-nr 603-33-8)

g) "Prekursorer" enligt följande:

Anm.: 1 ML8 g avses särskilda "energetiska material" som tillverkats av dessa substanser.

1. BCMO (bisklorometyloktan) (CAS-nr 142173-26-0) (se även ML8 e 1 och e 2)
2. Dinitroazetidinet-butylsolt (CAS-nr 125735-38-8) (se även ML8 a 28)
3. HBIW (hexabenzylhexaazaisowurizitan) (CAS-nr 124782-15-6) (se även ML8 a 4)
4. TAIW (tetraacetyldibenzylhexa-azaisowurtzitan) (se även ML8 a 4) (CAS-nr 182763-60-6)
5. TAT (1,3,5,7 tetraacetyl-1,3,5,7, -tetraazacyklo-oktan) (CAS-nr 41378-98-7) (se även ML8 a 13)
6. 1,4,5,8 tetraazadekalin (CAS-nr 5409-42-7) (se även ML8 a 27)
7. 1,3,5-trichlorobenzen (CAS-nr 108-70-3) (se även ML8 a 23)
8. 1,2,4-trihydroxybutan (1,2,4-butantriol) (CAS-nr 3068-00-6) (se även ML8 e 5).

Not 5 Har inte använts sedan 2009.

Not 6 ML8 omfattar inte följande ämnen såvida de inte ingår i föreningar eller blandats med "energetiskt material" enligt ML8 a eller metallpulver enligt ML8 c:

- a) Ammoniumpikrat (CAS-nr 131-74-8)
- b) Svartkrut
- c) Hexanitrodifenylamin (CAS-nr 131-73-7)
- d) Difluoramin (CAS-nr 10405-27-3)
- e) Nitrostärkelse (CAS-nr 9056-38-6)
- f) Kaliumnitrat (CAS-nr 7757-79-1)
- g) Tetranitronaftalen
- h) Trinitroanisol
- i) Trinitronaftalen
- j) Trinitroxylen
- k) N-pyrrolidinon; 1-metyl-2-pyrrolidinon (CAS-nr 872-50-4)
- l) Dioktylmaleat (CAS-nr 142-16-5)
- m) Etylhexylakrylat (CAS-nr 103-11-7)
- n) Trietylaluminium (TEA) (CAS-nr 97-93-8), trimetylaluminium (TMA) (CAS-nr 75-24-1), och andra pyroforiska metallalkyler och aryler av litium, kalcium, magnesium, zink eller bor

- o) Nitrocellulosa (CAS-nr 9004-70-0)
- p) Nitroglycerin (eller glyceroltrinitrat, trinitroglycerin) (NG) (CAS-nr 55-63-0)
- q) 2,4,6-trinitrotoluen (TNT) (CAS-nr 118-96-7)
- r) Etylendiamindinitrat (EDDN) (CAS-nr 20829-66-7)
- s) Pentaerytritoltetranitrat (PETN) (CAS-nr 78-11-5)
- t) Blyazid (CAS-nr 13424-46-9), normalt (CAS-nr 15245-44-0) och basiskt blystyfnat (CAS-nr 12403-82-6), och primära sprängämnen eller tändblandningar som innehåller azider eller azidkomplex
- u) Trietylenglykoldinitrat (TEGDN) (CAS-nr 111-22-8)
- v) 2,4,6-trinitroresorcinol (styfningsämnena) (CAS-nr 82-71-3)
- w) Dietyldifenylurea (CAS-nr 85-98-3); dimetyldifenylurea (CAS-nr 611-92-7); metyletyldifenylurea [centraliter]
- x) N,N-difenylurea (asymmetrisk difenylurea) (CAS-nr 603-54-3)
- y) Metyl-N,N-difenylurea (metyl asymmetrisk difenylurea) (CAS-nr 13114-72-2)
- z) Etyl-N,N-difenylurea (etyl asymmetrisk difenylurea) (CAS-nr 64544-71-4)
- aa) 2-nitrodifenylamin (2-NDPA) (CAS-nr 119-75-5)
- bb) 4-nitrodifenylamin (4-NDPA) (CAS-nr 836-30-6)
- cc) 2,2-dinitropropanol (CAS-nr 918-52-5)
- dd) Nitroguanidin (CAS-nr 556-88-7) (se 1C011.d. på EU:s förteckning över varor med dubbla användningsområden).

ML9 Krigsfartyg (ytfartyg eller undervattensfarkoster), särskild marin krigsmateriel, tillbehör, komponenter och andra ytfartyg enligt följande:

Anm.: Beträffande utrustning för styrning och navigering, se ML11.

- a) Fartyg och komponenter enligt följande:
 - 1. Fartyg (ytfartyg eller undervattensfarkoster) som är särskilt utformade eller modifierade för militär användning, oavsett skick eller brukbarhet och vare sig de är utrustade med system för vapenbärare eller pansar eller inte, samt skrov eller delar av skrov till sådana fartyg och komponenter för dessa som är särskilt utformade för militär användning.
 - 2. Ytfartyg, med undantag av de som anges i ML9 a 1 med något av följande fäst på eller integrerat i fartyget:
 - a) Automatvapen med en kaliber på 12,7 mm eller större enligt ML1 eller vapen enligt ML2, ML4, ML12 eller ML19 eller "lavettage" eller förstärkta fästpunkter för sådana vapen.

Teknisk anmärkning

Lavettage avser vapenlavett eller strukturella förstärkningar i syfte att installera sådana vapen.

- b) Eldledningssystem enligt ML5.
- c) Med samtliga följande egenskaper:
 - 1. "Kemiskt, biologiskt, radiologiskt och nukleärt (CBRN) skydd" och
 - 2. "pre-wet- eller wash down"-system utformade för dekontaminering eller

Tekniska anmärkningar

- 1. "CBRN-skydd" är ett inneslutet utrymme som kännetecknas av övertryck, isolerade ventilationsystem, ett begränsat antal ventilationsöppningar utrustade med CBRN-filter och ett begränsat antal personalingångar med luftlås.
 - 2. "Pre-wet- eller wash down"-system är ett havsvattenssprayssystem som samtidigt kan bespruta ett fartygs yttre överbyggnad och däck med vatten.
- d) Aktiva vapenmotmedelsystem enligt ML4 b, ML5 c eller ML11 a och som har något av följande:
- 1. "CBRN-skydd".
 - 2. Skrov och överbyggnad som är särskilt utformade för att minska radarmålytan.
 - 3. Anordningar för värmesignaturminskning (t.ex. avgaskylsystem) med undantag av de som särskilt utformats för att öka den totala kraftverkseffektiviteten eller minska miljöpåverkan.
 - 4. Ett avmagnetiseringssystem som utformats för att minska hela fartygets magnetiska signatur.
- b) Motorer och framdrivningssystem, enligt följande, särskilt utformade för militär användning och komponenter till dessa särskilt utformade för militär användning:
- 1. Dieselmotorer som är särskilt utformade för ubåtar och som har samtliga följande egenskaper:
 - a) Uteffekt större än eller lika med 1,12 MW (1 500 hk).
 - b) Rotationshastighet på 700 rpm eller mer.
 - 2. Elmotorer som är särskilt utformade för ubåtar och som har samtliga följande egenskaper:
 - a) En uteffekt större än eller lika med 0,75 MW (1 000 hk).
 - b) Är snabbreverserande.
 - c) Vätskekylda.
 - d) Helinkapslade.
 - 3. Icke-magnetiska dieselmotorer som har
 - a) en uteffekt på 37,3 kW (50 hk) eller mer och
 - b) icke-magnetiskt innehåll som överskrider 75 % av den totala massan.

4. "Luftberoende framdrivningssystem" särskilt utformade för ubåtar.

Teknisk anmärkning

"Luftberoende framdrivning" gör det möjligt för ubåtar i undervattensläge att använda framdrivningssystemet utan tillgång till atmosfäriskt syre, under längre tid än med bara batteridrift. Med avseende på ML9 b 4, omfattas inte atomkraft.

- c) Anordningar för undervattensdetektion särskilt utformade för militär användning, styrutrustning till dessa och komponenter för dessa särskilt utformade för militär användning.
- d) Antiubåts- och antitorpednät särskilt utformade för militär användning.
- e) Inte använt sedan 2003.
- f) Skrovgenomföringar och anslutningsdon särskilt utformade för militär användning, som möjliggör interaktion med utrustning utanför fartyget, samt komponenter för dessa särskilt utformade för militär användning.

Not ML9 f inbegriper anslutningsdon av enkel- eller flerledartyp, koaxial typ eller vågledartyp och skrovgenomföringar för fartyg vilka motstår läckage utifrån och som bibehåller erforderliga egenskaper på djup överstigande 100 m samt fiberoptiska anslutningsdon och optiska skrovgenomföringar utformade för överföring av "laserljus" oavsett djup. ML9 f omfattar inte vanliga skrovgenomföringar för propelleraxlar och hydrodynamiska styrstänger.

- g) Tystgående lager med något av följande, komponenter för dessa och utrustning som innehåller sådana lager, särskilt utformade för militär användning:
1. Gasupphängning eller magnetisk upphängning.
 2. Dämpning av aktiva signaturer.
 3. Dämpning av vibrationer.

ML10 "Flygplan", "aerostat", UAV, flygplansmotorer och "flygplansutrustning", tillhörande utrustning och komponenter som särskilt utformats för militär användning, enligt följande:

Anm.: Beträffande utrustning för styrning och navigering, se ML11.

- a) "Stridsflygplan" och särskilt utformade komponenter för dessa.
- b) Andra typer av "flygplan" och "aerostat", utformade eller ändrade för militär användning, inbegripet militär spaning, attack, militär träning, transport och luftlandsättning med fallskärm av trupper eller militär utrustning, logistiskt understöd samt särskilt utformade komponenter för detta.
- c) UAV och tillhörande utrustning som särskilt utformats för militär användning, enligt följande, och särskilt utformade komponenter för sådana:
1. UAV, inbegripet fjärrstyrda luftfarkoster (RPV), självstyrande programmerbara farkoster och "aerostat".
 2. Dithörande uppsändningsutrustning och utrustning för markservice.
 3. Tillhörande utrustning för ledning och styrning.

- d) Flygplansmotorer som är särskilt utformade eller modifierade för militär användning och särskilt utformade komponenter för dessa.
- e) Luftburen utrustning, inbegripet luftburen utrustning för tankning, särskilt utformad för att användas tillsammans med ett "flygplan" enligt ML 10 a eller ML 10 b eller flygplansmotorer enligt ML10 d samt särskilt utformade komponenter för dessa.
- f) Trycktankningsenheter, utrustning för trycktankning, utrustning särskilt utformad för att underlätta hantering i trånga utrymmen samt markutrustning som är särskilt utformad för ett "flygplan" enligt ML10 a. eller ML10 b eller för flygplansmotorer enligt ML10 d.
- g) Militära skyddshjälmarna och skyddsmasker och särskilt utformade komponenter för dessa, trycksatt andningsutrustning och delvis trycksatta tryckdräkter för användning i "flygplan", g-dräkter, omvandlare för flytande syre som används i "flygplan" eller missiler samt katapulter och krutdrivna enheter för nödutskjutning av personer från "flygplan".
- h) Fallskärmar, glidskärmar och därmed sammanhängande utrustning enligt följande, och särskilt utformade delar av detta:
1. Fallskärmar som inte tas upp någon annanstans i EU:s gemensamma militära förteckning.
 2. Glidskärmar.
 3. Utrustning som särskilt utformats för fallskärmschoppare som hoppar från hög höjd (t.ex. dräkter, särskilda hjälmar, system för andning, styrningsutrustning).
- i) Automatiska styrsystem för fallskärmsfälda laster, utrustning som särskilt utformats eller ändrats för militär användning vid hopp med automatisk utlösning av fallskärmen, inbegripet syrgasutrustning.

Not 1 ML10 b omfattar inte "flygplan" eller varianter av "flygplan" som särskilt utformats för militär användning och som har samtliga följande egenskaper:

- a) Inte är konfigurerade för militär användning och inte är försedda med utrustning eller tillbehör som är särskilt utformad eller modifierad för militär användning, och
- b) har certifierats för civil användning av de civila luftfartsmyndigheterna i en medlemsstat eller en stat som deltar i Wassenaar-arrangemanget.

Not 2 ML10 d omfattar inte följande:

- a) Flygplansmotorer som utformats eller modifierats för militär användning och som har certifierats av civila luftfartsmyndigheter i en medlemsstat eller en stat som deltar i Wassenaar-arrangemanget för användning i "civila flygplan" eller för dessa speciellt utformade komponenter.
- b) Kolvmotorer och för dessa särskilt utformade komponenter, undantaget sådana som särskilt utformats för obemannade luftfartyg.

Not 3 För de särskilt utformade komponenter och tillhörande utrustning för icke-militära "flygplan" eller flygplansmotorer som modifierats för militär användning som omfattas av ML10 b och d gäller att endast de militära komponenter och utrustning med militär anknytning som erfordras för modifieringen till militär användning omfattas.

ML11 Elektronisk utrustning som inte förekommer på något annat ställe i EU:s gemensamma militära förteckning enligt följande och särskilt utformade komponenter:

- a) Elektronisk utrustning som utformats särskilt för militär användning.

Not ML11 a omfattar följande:

- a) Elektronisk stör- och motmedelsutrustning (dvs. utrustning som utformats för att sända vilseledande signaler till radar- eller radiokommunikationsmottagare eller på annat sätt hindra mottagning, drift eller verkan hos motståndares elektroniska mottagare, bland annat deras störutrustning), även utrustning för störning av motståndares mottagare och motmedel mot störning.
- b) Hoppfrekvensrör.
- c) Elektroniska system eller elektronisk utrustning som utformats antingen för övervakning av det elektromagnetiska spektrumet av militära underrättelse eller av säkerhetskäl, eller för att motverka sådan övervakning.
- d) Motmedel för användning under vattenytan, även sådan för akustisk och magnetisk störning och vilseledning, som utformats för att sända störande eller felaktiga signaler till sonarmottagare.
- e) Databehandlings säkerhetsutrustning, datasäkerhetsutrustning och överförings- och signallednings säkerhetsutrustning, som använder krypteringsprocesser.
- f) Utrustning för identifiering, autentisering och nyckelläsning samt för nyckelhantering, tillverkning och distribution.
- g) Utrustning för styrning och navigering.
- h) Digital radiokommunikationsutrustning som utnyttjar rymdvågsreflektion i troposfären.
- i) Digitala de-modulatorer speciellt utformade för signalunderrättelsetjänst.
- j) "Automatiserade ledningssystem".

Ann.: Beträffande "programvara" med anknytning till "programvaru"styrd radio, se ML21.

- b) Störningsutrustning för globala system för satellitnavigering (GNSS).

ML12 Höghastighetsvapen med kinetisk energi och tillhörande utrustning, enligt följande, samt komponenter som utformats särskilt för dessa vapen:

- a) Höghastighetsvapen som särskilt utformats för utplåna ett mål eller för avbrytande av uppdraget.
- b) Särskilt utformade test- och utvärderingsanordningar och testmodeller, även diagnosinstrumentering och mål, för dynamisk provning av höghastighetsprojektiler och system.

Ann.: När det gäller vapensystem som använder sig av underkalibrerad ammunition eller utslutande utnyttjar kemiska drivmedel och ammunition för dessa, se ML1-4.

Not 1 ML12 omfattar följande om produkterna utformats särskilt för höghastighetsvapen med kinetisk energi:

- a) Framdrivningssystem kapabla att accelerera massa över 0,1 g till hastigheter över 1,6 km/s, vid enkel- eller automatisk eldgivning.

- b) Huvudgenerator, eldskydd, energilagring, temperaturreglering, klimatbehandling, omkoppling eller bränslehantering och elektriska gränssnitt mellan strömkälla, vapen och andra elektriska drivfunktioner för vapentornet.
- c) Målfångnings-, spårings-, eldlednings- eller skadebedömningsystem.
- d) System för målsökning, styrning eller riktningssändring (acceleration i sidled) för projektiler.

Not 2 ML12 omfattar vapensystem som använder något av följande framdrivningsätt:

- a) Elektromagnetiskt
- b) Elektrotermiskt
- c) Plasmadrift
- d) Lättgas
- e) Kemiskt (vid användning i kombination med något av ovanstående).

ML13 Pansar- eller skyddsutrustning samt dito konstruktioner och komponenter, enligt följande:

- a) Pansarplåt som är
 - 1. tillverkad för att motsvara en militär standard eller specifikation, eller är
 - 2. lämplig för militär användning.
- b) Konstruktioner av metall- eller icke metalliska material eller kombinationer av dessa särskilt utformade för att ge militära system ballistiskt skydd och särskilt utformade komponenter för dessa.
- c) Hjälm som tillverkats enligt militär standard eller specifikation, eller jämförbar nationell standard, och särskilt utformade delar till hjälmar, t.ex. hjälmskal, inredning och avlastningskuddar.
- d) Kroppsskydd och skyddsdräkter tillverkade enligt militära standarder eller specifikationer, eller motsvarande, och särskilt utformade komponenter för dessa.

Not 1 ML13 b omfattar material som har utformats särskilt för att bilda reaktivt pansar eller för konstruktion av militära skyddsrum.

Not 2 ML13 c omfattar inte konventionella stålhelmar som vare sig har modifierats eller utformats för att kunna användas med eller har utrustats med någon typ av tillbehör.

Not 3 ML13 c och d omfattar inte hjälmar, kroppsskydd eller skyddsdräkter eller tillbehör till dessa när de medföljer den person som ska använda dem för sitt eget personliga skydd.

Not 4 De enda hjälmar som är särskilt utformade för desarmeringspersonal enligt ML13 är sådana som är särskilt utformade för militärt bruk.

Anm. 1 Se även 1A005 på EU:s förteckning över varor med dubbla användningsområden.

Anm. 2 Beträffande "fibrer eller fiberliknande material" som används vid tillverkningen av kroppsskydd, se under 1C010 på EU:s förteckning över varor med dubbla användningsområden.

ML14 "Specialiserad utrustning för militär utbildning" eller för simulering av militära scenarion, simulatorer som särskilt utformats för att träna användningen av skjutvapen eller vapen enligt ML1 eller ML2 och särskilt utformade komponenter och tillbehör för dessa.

Teknisk anmärkning

Begreppet "specialiserad utrustning för militär utbildning" omfattar militära simulatorer för anfall, flyguppdrag och radarmål, radarmålsgeneratorer, simulatorer för elledning, ubåtsjakt, flygning (även centrifuger som utformats för pilot- och/eller astronaututbildning), radar, instrumentflygning, navigation, robotavfyring, lägesbestämning, radiostyrda luftfarkoster, vapen, övning med obemannade "flygplan", mobila utbildnings- och övningsanordningar för militära markoperationer.

Not 1 ML14 omfattar bildgenererande system och system för alstrande av en interaktiv miljö för simulatorer om dessa utformats eller modifierats särskilt för militär användning.

Not 2 ML14 omfattar inte kontrollutrustning som särskilt utformats för utbildning i sport- och jaktvapen.

ML15 Bild- eller motmedelsutrustning, enligt följande, som utformats särskilt för militär användning, och särskilt utformade komponenter och tillbehör för denna:

- a) Inspelnings- och bildbehandlingsutrustning.
- b) Kameror, fotoutrustning och filmbearbetningsutrustning.
- c) Bildförstärkarutrustning.
- d) Infraröd utrustning eller värmebildsutrustning.
- e) Bildradarsensorutrustning.
- f) Stör- eller motmedelsutrustning för utrustning enligt ML15 a–e.

Not ML15 f omfattar utrustning som utformats för att begränsa funktionen eller effektiviteten av militära bildsystem eller för att minimera sådana begränsningseffekter.

Not 1 I ML15 omfattar begreppet "särskilt utformade komponenter" följande om de utformats särskilt för militär användning:

- a) Infraröda bildomvandlarrör.
- b) Bildförstärkarrör (andra än första generationen).
- c) Mikrokanalplattor.
- d) Televisionskameror för låga ljusnivåer.
- e) Detektorgrupper (även elektroniska kopplings- eller visningssystem).
- f) Pyroelektrisk TV-detektor.
- g) Kylsystem för bildsystem.

- h) Elektriskt triggade slutare av fotokrom eller elektrooptisk typ med en slutarhastighet av mindre än 100 µs, utom när det gäller slutare som utgör en väsentlig del av en höghastighetskamera.
- i) Fiberoptisk bildomvandlare (twister).
- j) Sammansatta fotoceller av halvledartyp.

Not 2 ML15 omfattar inte "bildförstärkarrör av första generationen" eller utrustning särskilt utformad för att inkorporera "bildförstärkarrör av första generationen".

Anm.: När det gäller klassificeringen av vapensikten som innehåller "bildförstärkarrör av första generationen", se ML1, ML2 och ML5 a.

Anm.: Se även 6A002.a.2. och 6A002.b. på EU:s förteckning över varor med dubbla användningsområden.

ML16 Smidesstycken, gjutstycken och andra obearbetade produkter vars användning i en produkt som omfattas av förteckningen går att identifiera genom materialets beståndsdelar, form eller funktion, och som utformats särskilt för någon produkt som omfattas av ML1–4, ML6, ML9, ML10, ML12 eller ML19.

ML17 Övrig utrustning, material och "bibliotek", enligt följande, samt komponenter som utformats särskilt för dessa:

- a) Autonom utrustning för dykning, enligt följande:
 - 1. Hel- eller halvslutna apparater (rebreather) som utformats särskilt för militär användning (t.ex. särskilt utformad för att inte vara magnetisk).
 - 2. Särskilt utformade komponenter för att modifiera en apparat med öppen krets till militär användning.
 - 3. Artiklar som utformats uteslutande för militär användning med autonom dykutrustning.
- b) Byggutrustning som utformats särskilt för militär användning.
- c) Beslag (fittings), ytskikt och behandling för signaturdämpning, som utformats särskilt för militär användning.
- d) Fältarbetsutrustning som utformats särskilt för användning i stridszon.
- e) "Robotar", "robotstyrningar" och "manipulatorer och servon för fjärrstyrning", med något av följande kännetecken:
 - 1. Särskilt utformade för militär användning.
 - 2. Innehåller medel för skydd av hydraulledningar mot punktering förorsakad av ballistiska fragment som kommer utifrån (innehåller t.ex. självtätande ledningar) och har utformats för användning av hydraulvätskor med en flampunkt som överstiger 839 K (566 °C).
 - 3. Särskilt utformade eller konstruerade för drift i en omgivning med elektromagnetisk puls (EMP).

Teknisk anmärkning

Elektromagnetisk puls avser inte oavsiktlig interferens orsakad av elektromagnetisk strålning från närliggande utrustning (t.ex. maskiner, apparater eller elektronik) eller blixnar.

- f) "Bibliotek" (parametriserade databaser) som utformats särskilt för militär användning med utrustning som tas upp i EU:s gemensamma militära förteckning.
- g) Utrustning för generering av kärnkraft eller framdrivningsutrustning, inbegripet "kärnreaktorer" som utformats särskilt för militär användning och komponenter för dessa som utformats eller 'modifierats' särskilt för militär användning.
- h) Utrustning och material, med en ytbeläggning eller behandling för signaturdämpning, som utformats särskilt för militär användning, utom sådana som tas upp i EU:s gemensamma militära förteckning.
- i) Simulatorer som utformats särskilt för militära "kärnreaktorer".
- j) Flyttbara reparationsverkstäder särskilt utformade eller 'modifierade' för underhåll av militär utrustning.
- k) Generatorer för bruk i fält som utformats eller 'modifierats' särskilt för militär användning.
- l) Containerar som utformats eller 'modifierats' särskilt för militär användning.
- m) Färjor andra än de som tas upp på något annat ställe i EU:s gemensamma militära förteckning, broar och pontoner som utformats särskilt för militär användning.
- n) Testmodeller som särskilt utformats för "utveckling" av föremål enligt ML4, ML6, ML9 eller ML10.
- o) Skyddsutrustning för laser (t.ex. ögonskydd och sensorskydd) som är särskilt utformad för militär användning.
- p) "Bränsleceller", förutom sådana som tas upp någon annanstans i EU:s gemensamma militära förteckning, och som har särskilt utformats eller "modifierats" för militär användning.

Tekniska anmärkningar

1. I ML17 ska begreppet 'bibliotek' (parametriserad databas) avse en samling tekniska upplysningar av militär karaktär till vilka det kan hänvisas vid förbättring av prestanda hos militär utrustning eller militära system.
2. I ML17 ska med termen 'modifierad' förstås varje strukturell, elektrisk, mekanisk eller annan ändring som förser ett icke-militärt föremål med militära egenskaper som motsvarar ett föremål som särskilt utformats för militär användning.

ML18 Utrustning och komponenter för framställning av produkter enligt följande:

- a) Särskilt utformad eller modifierad utrustning för 'framställning' av produkter som tas upp i EU:s gemensamma militära förteckning samt komponenter som utformats särskilt för denna.
- b) Särskilt utformade miljötestanordningar och för dessa särskilt utformad utrustning, för certifiering, lämplighetsbedömning eller provning av produkter som tas upp i EU:s gemensamma militära förteckning.

Teknisk anmärkning

I ML18 inbegrips i ordet "framställning" även utformning, granskning, tillverkning, testning och kontroll.

Not ML18 a och b omfattar följande utrustning:

- a) Kontinuerligt arbetande nitreringsanläggningar.
- b) Provningscentrifugapparater eller utrustning som
 1. drivs av en motor eller motorer med en effekt på totalt mer än 298 kW (400 hk),
 2. klarar en nyttolast av 113 kg eller mer, eller
 3. kan ge en centrifugal acceleration om 8 g eller mer på en nyttolast av 91 kg eller mer.
- c) Dehydreringspressar.
- d) Skruvextrudrar som är speciellt utformade eller modifierade för strängsprutning av militärt sprängämne.
- e) Skärmaskiner för tillskärning av strängsprutade drivmedel.
- f) "Godistunnor" (tumlare) på 1,85 m eller mer i diameter och med en produktionskapacitet som överstiger 227 kg.
- g) Kontinuerliga blandare för fasta drivmedel.
- h) Kvarnar som drivs med flytande energi för malning eller för att krossa beståndsdelar i militära sprängämnen.
- i) Utrustning för såväl sfärisk som enhetlig partikelstorlek i metallpulver under ML8 c 8.
- j) Konvektionsströmkonvertrar för omformning av material under ML8 c 3.

ML19 Vapensystem baserade på riktad energi (DEW), därtill hörande utrustning eller motmedelsutrustning och testmodeller, enligt följande, och särskilt utformade komponenter för dessa:

- a) "Lasersystem" som är särskilt utformade för att utplåna ett mål eller att avbryta uppdraget.
- b) Partikelstrålesystem som är kapabla att utplåna ett mål eller avbryta uppdraget.
- c) Radiofrekvenssystem med hög effekt som är kapabla att utplåna ett mål eller avbryta uppdraget.
- d) Utrustning som särskilt utformats för att upptäcka eller identifiera, eller försvara mot system enligt ML19 a-c.
- e) Fysiska testmodeller för system, utrustning och komponenter enligt ML19.
- f) System med kontinuerlig eller pulsad "laser" som särskilt utformats för att orsaka bestående blindhet för det nakna ögat eller ögon med synkorrigerande hjälpmedel.

Not 1 Vapensystem baserade på riktad energi enligt ML19, omfattar system vars kapacitet härrör från kontrollerad tillämpning av följande:

- a) "Laser" med tillräcklig kontinuerlig våg- eller pulseffekt för en förstörelse som liknar den som konventionell ammunition ger.

- b) Partikelacceleratorer som avger en laddad eller neutral partikelstråle med förstörande effekt.
- c) Strålsändare med radiofrekvens med högpulseffekt eller hög medeleffekt som genererar fält som är tillräckligt starka för att göra elektroniska kretssystem hos ett avlägset mål obrukbara.

Not 2 ML19 omfattar följande utrustning särskilt utformat för vapensystem baserade på riktad energi:

- a) Huvudgenerator, lagring av energi, omkoppling, effektkonditionering eller bränslehantering.
- b) System för målfångning eller målföljning.
- c) System kapabla att bedöma huruvida målet skadats, utplånats eller om uppdraget avbrutits.
- d) Utrustning för strålhantering, strålspridning eller strålriktning.
- e) Utrustning som är kapabel till snabb strålvridning och är avsedd för snabba operationer med flera mål.
- f) Adaptiv optik och faskonjugatorer.
- g) Ströminjektorer för negativa vätejonstrålar.
- h) "Rymdkvalificerade" acceleratorkomponenter.
- i) Tratatutrustning för negativa jonstrålar.
- j) Utrustning för att kontrollera och vrida en energirik jonstråle.
- k) "Rymdkvalificerade" bleck för att neutralisera negativa väteisotopstrålar.

ML20 Kryogen och "supraledande" utrustning, enligt följande, och särskilt utformade komponenter och tillbehör för sådan:

- a) Utrustning som särskilt utformats eller konfigurerats för att monteras i ett fordon för militär mark-, marin-, luft- eller rymd användning och som fungerar när fordonet är i rörelse samt kan producera eller bibehålla temperaturer som understiger 103 K (-170 °C).

Not ML20 a omfattar mobila system som innehåller eller använder tillbehör eller komponenter som tillverkas av icke-metalliska eller icke-elektriska ledande material, såsom plast eller epoxy-impregnerade material.

- b) "Supraledande" elektrisk utrustning (roterande maskiner och transformatorer) som är särskilt utformad eller konfigurerad för att monteras i ett fordon för militär mark-, marin-, luft- eller rymd användning och som fungerar när fordonet är i rörelse.

Not ML20 b gäller inte likströmshybridunipolarmaskiner med normala enpoliga metallkroppar som roterar i ett magnetfält genererat av supraledande lindningar, under förutsättning att lindningarna är generatorns enda supraledande komponent.

ML21 "Programvara" enligt följande:

- a) "Programvara" som särskilt utformats eller modifierats för "utveckling", "produktion" eller "användning" av utrustning, material eller "programvara" som tas upp i EU:s gemensamma militära förteckning.

- b) Specifik "programvara", med undantag av den som anges i ML21 a, enligt följande:
1. "Programvara" som särskilt utformats för militär användning och för testning, simulering eller utvärdering av militära vapensystem.
 2. "Programvara" som särskilt utformats för militär användning och för testning eller simulering av scenarier för militära operationer.
 3. "Programvara" för att bedöma effekterna av konventionella krigsvapen, kärnvapen, kemiska eller biologiska krigsvapen.
 4. "Programvara" som särskilt utformats för militär användning och som särskilt utformats för lednings-, kommunikations- och underrättelseystem (C¹) eller lednings-, kommunikations-, dator- och underrättelseystem (C⁴).
- c) "Programvara" som inte omfattas av ML21 a eller b, som särskilt utformats eller ändrats för att göra det möjligt att använda utrustning som inte tas upp i EU:s gemensamma militära förteckning för sådana militära ändamål som omfattas av EU:s gemensamma militära förteckning.

ML22 "Teknik" enligt följande:

- a) "Teknik", med undantag av den som anges i ML22 b, som "krävs" för "utveckling", "produktion" eller "användning" av de produkter som tas upp i EU:s gemensamma militära förteckning.
- b) "Teknik" enligt följande:
1. "Teknik" som "krävs" för utformning och montering av komponenter till, och drift, underhåll och reparation av kompletta produktionsanläggningar för produkter som tas upp i Europeiska unionens gemensamma militära förteckning, även om komponenterna för dessa produktionsanläggningar inte finns upptagna på förteckningen.
 2. "Teknik" som "krävs" för "utveckling" och "produktion" av handeldvapen, även om de används för att tillverka reproduktioner av antika handeldvapen.
 3. "Teknik" som "krävs" för "utveckling", "produktion" och "användning" av toxikologiska agens, tillhörande utrustning eller komponenter enligt ML7 a-g.
 4. "Teknik" som "krävs" för "utveckling", "tillverkning" eller "användning" av "biopolymerer" eller kulturer av bestämda celler enligt ML7 h.
 5. "Teknik" som "krävs" uteslutande för inkorporering av "biokatalysatorer" enligt ML7 i 1, i militära bärare för substanser eller militära material.

Not 1 "Teknik" som "krävs" för "utveckling", "produktion" och "användning" av produkter som tas upp i Europeiska unionens gemensamma militära förteckning omfattas fortsatt även när den tillämpas på produkter som inte tas upp i Europeiska unionens gemensamma militära förteckning.

Not 2 ML22 gäller inte "teknik"

- a) som minimalt krävs för installation, drift, underhåll (kontroll) och reparation av produkter som inte omfattas eller för vilka exporttillstånd har beviljats,
- b) som är "allmänt tillgänglig", "grundforskning" eller de upplysningar som minimalt krävs för patentsökningar,
- c) för magnetisk induktion för kontinuerlig framdrivning av civila transportanordningar.

DEFINITIONER AV DE TERMER SOM ANVÄNDS I DENNA FÖRTECKNING

Följande är definitioner av termer som används i denna förteckning, i alfabetisk ordning enligt den engelska versionen.

Not 1 Definitionerna gäller i hela förteckningen. Hänvisningarna är endast förslag och påverkar inte den allmänna tillämpningen av de definierade termerna i hela förteckningen.

Not 2 Ord och termer i denna förteckning över definitioner har den definierade betydelsen endast när detta anges genom att de har satts inom "dubbla citationstecken". Definitioner av termer inom 'enkla citationstecken' ges i en teknisk anmärkning till respektive produkt eller teknik. I övrigt har ord och termer sin vanliga (lexikaliska) betydelse.

ML7	"Anpassad för användning i krig"	Alla modifikationer eller urval (såsom en annan renhet, hållbarhetstid, virulens, spridningsegenskaper eller motståndskraft mot UV-strålning) som framtagits för att öka effektiviteten i fråga om att orsaka förluster av människor och djur, skada utrustningar, skördar eller miljön.
ML8	"Tillsatser"	Ämnen som används i explosiva blandningar för att förbättra deras egenskaper.
ML8, ML9 och ML10	"Flygplan"	Luftfarkost med fasta vingar, svängande vingar, roterande vingar (helikoptrar), tippande rotor eller tippande vingar.
ML11	"Automatiserade ledningssystem"	Elektroniska system genom vilka information som är väsentlig för effektiv drift av grupp, större formering, taktisk formering, enhet, fartyg, underenhet eller vapen under ledning förs in, bearbetas och överförs. Detta sker genom användning av dator eller annan specialiserad hårdvara utformad för att stödja en militär ledningsorganisations funktioner. De viktigaste funktionerna hos ett automatiserat ledningssystem är effektiv automatiserad insamling, ackumulering, lagring och bearbetning av informationen, illustration av situationen och de omständigheter som påverkar förberedelserna av och genomförandet av stridsoperationer, operationella och taktiska beräkningar för tilldelning av resurser till styrkegrupperingar eller delar av den operativa stridsordern eller styrkeutplaceringen enligt uppdraget i operationsstadiet, insamling av uppgifter för lägesbedömning och beslutsfattande under hela operationen eller striden, datorsimulering av operationer.
ML22	"Grundforskning"	Experimentellt eller teoretiskt arbete för inhämtande av ny kunskap om fenomenens fundamentala principer eller observerbara fakta som inte är direkt inriktad mot ett bestämt praktiskt syfte eller mål.
ML7, 22	"Biokatalysatorer"	Enzymer för särskilda kemiska eller biokemiska reaktioner eller andra biologiska föreningar som binder till eller accelererar nedbrytningen av CW-agens.

Tenisk anmärkning

Enzymer: "biokatalysatorer" vid särskilda kemiska eller biokemiska reaktioner.

ML7, 22

"Biopolymerer"

Biologiska makromolekyler enligt följande:

- a) Enzymer för särskilda kemiska eller biokemiska reaktioner.
- b) Antikroppar, monoklonala, polyklonala eller anti-idiotypiska.
- c) Särskilt utformade eller särskilt behandlade receptorer.

Tekniska anmärkningar

1. Anti-idiotypiska antikroppar: antikroppar som binder till andra antikroppars specifika antigenbindningsplatser.
2. Monoklonala antikroppar: proteiner som binder till en antigenplats och framställs av en enda cellklon.
3. Polyklonala antikroppar: en blandning av proteiner som binder till den särskilda antigenen och framställs av mer än en cellklon.
4. Receptorer: biologiska makromolekylära strukturer som kan binda ligander vars bindning påverkar fysiologiska funktioner.

ML10

"Civila flygplan"

"Flygplan" som angivits i listor över flygduglighetscertifiering som utges av civila luftfartsmyndigheter för att civilt flyga på inrikes eller utrikes leder för civilt, privat eller affärsmässigt bruk.

ML21, 22

"Utveckling"

Rör alla faser före serieproduktion såsom: konstruktion, konstruktionsforskning, konstruktionsanalys, konstruktionskoncept, sammansättning och provning av prototyper, pilottillverkningsplaner, konstruktionsuppgifter, datadesign, processen då konstruktionsuppgifterna förvandlas till en produkt, uppgifter för konfigurering och integrering, layouter.

ML17

"Manipulatorer"

Griparmar, aktiva verktygsenheter och andra verktyg som fästs i änden av en manipulatorarm på en "robot".

Tenisk anmärkning

"Aktiva verktygsenheter" är enheter som tillför rörelsekraft, processenergi eller avkänning till ett arbetsstycke.

ML4, 8

"Energetiska material"

Ämnen eller blandningar som reagerar kemiskt för att lösgöra den energi som krävs för deras avsedda användning. "Sprängämnen", "pyrotekniska anordningar" och "drivmedel" är underavdelningar till energetiska material.

ML8, 18

"Sprängämnen"

Fasta, flytande eller gasformiga ämnen eller blandningar av ämnen som vid användning som primärt sprängämne, booster eller laddning i stridsspets, sprängladdningar eller annan användning är avsedda att detonera.

ML7	"Expressionsvektorer" Bärare (t.ex. plasmid eller virus) som används för att föra in genetiskt material i värdceller.
ML17	"Bränslecell" En elektrokemisk anordning som omvandlar kemisk energi direkt till likström genom förbrukning av bränsle från en extern källa.
ML13	"Fibrer eller fiberliknande material" omfattar a) kontinuerliga enfibertrådar, b) kontinuerliga garn och vävar, c) tejp, duk, mattor, band, d) hackade fibrer, cellul, rayonull och sammanhängande fiberfilter, e) tunna trådar (whiskers), antingen mono- eller polykristallinska av valfri längd, f) aromatiska polyamidimider.
ML15	"Bildförstärkarrör av första generationen" Elektrostatiskt fokuserande rör, med in- och utgående bildskärmar av fiberoptik eller glas, multialkaliska fotokatoder (S-20 eller S-25), men inte förstärkare med mikrokanalplatta.
ML22	"Allmänt tillgänglig" Detta innebär "teknik" eller "programvara" som ställts till förfogande utan restriktioner för dess vidare spridning. <i>Not: Upphovsrättsliga restriktioner innebär ingen ändring av det förhållandet att "teknik" eller "programvara" är "allmänt tillgängliga".</i>
ML5, 19	"Laser" En sammansättning av komponenter som producerar ett i såväl tiden som rummet koherent ljus som är förstärkt med hjälp av stimulerad strålningsemission
ML10	"Aerostat" Ballonger och luftfarkoster som använder varmluft eller andra gaser som är lättare än den omgivande luften, t.ex. helium eller väte, som lyftkraft.
ML17	"Kärnreaktor" Inkluderar de föremål som är placerade i eller i direkt anslutning till reaktorkärlet, utrustningen som kontrollerar effektnivån i kärnen och de komponenter som normalt innesluts, kommer i direkt kontakt med eller styr primärkylmedlet i reaktorhärden.
ML8	"Prekursorer" Specialkemikalier som används vid tillverkning av sprängämnen.
ML21, 22	"Produktion" Innebär alla produktionskedan, exempelvis: produktionsutveckling, tillverkning, integrering, sammansättning (montering), inspektion, provning och kvalitetssäkring.

ML8	<p>"Drivmedel"</p> <p>Ämnen eller blandningar som via en kemisk reaktion producerar stora volymer heta gaser i kontrollerad takt för att utföra mekaniskt arbete.</p>
ML4, 8	<p>"Pyrotekniska anordningar"</p> <p>Blandningar av fasta eller flytande bränslen och oxidationsmedel som när de antänds genomgår en energetisk kemisk reaktion i kontrollerad takt i syfte att åstadkomma viss tidsmässig fördröjning, eller kvantiteter av värmeutveckling, ljud, rök, synligt ljus eller infraröd strålning. Pyrofori är en underavdelning av pyrotekniska anordningar, utan oxidationsmedel men som självantänder vid kontakt med luften.</p>
ML22	<p>"Krävs"</p> <p>Tillämpat på "teknik" avser det endast sådan "teknik" som är särskilt avgörande för att uppnå eller överskrida kontrollerade prestanda, karakteristika eller funktioner. Den "teknik" som "krävs" som "krävs" kan vara gemensam för olika produkter.</p>
ML7	<p>"Agens för kravallhantering"</p> <p>Ämnen som när de används under de väntade förhållandena i samband med kravallhantering, hos människor snabbt framkallar sensorisk irritation eller funktionsnedsättande fysiska effekter som försvinner efter en kort period sedan exponeringen avbrutits. (Olika former av tårgas räknas till "agens för kravallhantering".)</p>
ML17	<p>"Robot"</p> <p>En manipuleringsmekanism som kan vara av banstyrnings- eller punktstyrningstyp, som eventuellt brukar sensorer och som har samtliga följande egenskaper:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Den är multifunktionell. b) Den är kapabel att placera eller orientera material, delar, verktyg eller speciella komponenter med variabla rörelser i tredimensionellt rum. c) Den omfattar tre eller flera servoanordningar med öppen eller sluten slinga som kan omfatta stegmotorer. d) Den har även "användartillgänglig programmerbarhet" med hjälp av lär/utförmetoden eller med hjälp av en elektronisk dator som kan vara en programmerbar logikcontroller, dvs. utan mekanisk förmedling. <p><u>Not</u> Ovanstående definition omfattar inte följande anordningar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Manipulationsmekanismer som bara kan styras manuellt eller med fjärrstyrning. 2. Mekanismer med fast-sekvens-manipulering som är automatiserade rörelseanordningar som arbetar enligt mekaniskt fasta programmerade rörelser. Programmet är mekaniskt begränsat av fasta stoppanordningar, exv. stift eller kammar. Rörelsernas sekvensföljd och valet av banor eller vinklar är inte variabla eller utbytbara på mekaniskt elektroniskt eller elektriskt sätt. 3. Mekaniskt styrda manipuleringsmekanismer med variabel sekvens som är automatiserade rörelseanordningar som arbetar enligt mekaniskt fasta programmerade rörelser. Programmet är mekaniskt begränsat av fasta men justerbara stoppanordningar, exv. stift eller kammar. Rörelsernas sekvensföljd och valet av banor eller vinklar är variabla inom det fasta programmönstret. Variationer eller modifieringar av programmönstret (exv. ändringar av stift eller utbyte av kammar) längs en eller flera rörelseaxlar kan endast göras genom mekaniska operationer.

4. Icke servostyrda manipuleringsmekanismer med variabel sekvens som är automatiserade rörelseanordningar som arbetar enligt mekaniskt fasta programmerade rörelser. Programmet är variabelt, men sekvensen genomförs endast vid binära signaler från mekanisk fixerade elektriska binära anordningar eller justerbara stoppanordningar.
5. Staplingsstranar som är definierade som kartesiska koordinatmanipuleringsystem som är tillverkade som en integrerad del av ett lodrätt system av lagringsbehållare och konstruerade för att komma åt innehållet i dessa behållare för lagring eller hämtning.

ML21	<p>"Programvara"</p> <p>En samling av ett eller flera "program" eller "mikroprogram" som är lagrade i ett konkret uttrycksmedium.</p>
ML19	<p>"Rymdkvalificerad"</p> <p>Produkter som är konstruerade, tillverkade och provade i syfte att motsvara de speciella elektriska, mekaniska eller miljömässiga kraven vid uppsändande och placering på höga höjder av satelliter eller farkoster som arbetar på en höjd av minst 100 km.</p>
ML18, 20	<p>"Supraleddande"</p> <p>Material (t.ex. metaller, legeringar eller blandningar) som kan förlora all elektrisk resistens (innebär att de kan uppnå oändlig elektrisk ledningsförmåga och överföra mycket stora strömmar utan joulsk upphettning).</p> <p><i>Tenisk anmärkning</i></p> <p>Den "supraleddande" effekten hos ett material karaktäriseras individuellt av en "kritisk temperatur", ett kritiskt magnetfält som är en funktion av temperaturen, samt av en kritisk ström-täthet som emellertid är beroende av både det magnetiska fältet och temperaturen.</p>
ML22	<p>"Teknik"</p> <p>Specifik information som är nödvändig för "utveckling", "produktion" eller "användning" av varor. Informationen kan ha formen teknisk assistans eller tekniska uppgifter.</p> <p><i>Tekniska anmärkningar</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. "Tekniska uppgifter" kan avse ritningskopior, planer, diagram, modeller, formler, tabeller, ritningar, manualer och instruktioner, skrivna eller inspelade på andra medier eller enheter såsom disketter, band eller ROM-minnen. 2. "Teknisk assistans" kan avse instruktioner, praktiska färdigheter, utbildning, arbetsmetoder och konsulttjänster. Det kan innebära överföring av "tekniska uppgifter".
ML21, 22	<p>"Användning"</p> <p>Drift, installation (inklusive installation på plats), underhåll (kontroll), reparation, översyn och renovering.</p>

Bilaga 3

Promemoria med beskrivning av uppdraget

Regeringskansliet

Utrikesdepartementet

Promemoria

2009-06-02

Uppdrag att utreda vissa frågor rörande krigsmateriellagstiftningen med anledning av direktiv och gemensam ståndpunkt

Bakgrund

Den 24 april 2009 antogs Europaparlamentets och rådets direktiv om förenkling av villkoren för överföring av försvarsrelaterade produkter inom gemenskapen (det s.k. ICT-direktivet). Direktivets syfte är att minska hindren vid överföring av försvarsrelaterade produkter inom Europeiska unionen genom

att harmonisera medlemsstaternas lagar och författningar när det gäller sådan överföring.

I december 2008 antog rådet den gemensamma ståndpunkten 2008/944/GUSP om fastställande av gemensamma regler för kontrollen av militär teknik och krigsmateriel.

Direktivet är den första gemenskapsrättsliga rättsakten som innehåller bestämmelser om kontroll av överföring av försvarsmateriel inom gemenskapen.

Den svenska regleringen om export m.m. av krigsmateriel

Tillverkning och utförelse av krigsmateriel regleras genom lagen (1992:1300) om krigsmateriel och förordningen (1992:1303) om krigsmateriel. Båda författningarna trädde i kraft den 1 januari 1993.

Lagen om krigsmateriel föreskriver att krigsmateriel inte får tillverkas utan tillstånd. Enligt lagen får inte heller krigsmateriel föras ut ur landet utan tillstånd, om inte annat följer av lagen eller annan författning. Även all försvarsindustriell utlandssamverkan förutsätter tillstånd. Med utlandssamverkan förstås exportförsäljning eller annat tillhandahållande (bl.a. överlåtelse eller förmedling) av krigsmateriel. Vidare omfattar begreppet upplåtelse eller överlåtelse av tillverkningsrättigheter, avtal med någon i utlandet om att gemensamt med denne eller för dennes räkning utveckla krigsmateriel eller metod för framställning av sådan materiel eller om att gemensamt tillverka krigsmateriel. Slutligen krävs tillstånd, med vissa undantag, för att bedriva militärt inriktad utbildning.

Från och med den 1 februari 1996 fattas beslut om tillstånd enligt lagen om krigsmateriel i första hand av Inspektionen för strategiska produkter, utom i sådana fall där ett ärende bedöms vara av principiell betydelse eller annars av särskild vikt. Ärendet ska i sådant fall överlämnas till regeringen för avgörande. Samråd ska ske med exportkontrollrådet innan beslut fattas i viktigare

ärenden. I vissa fall prövar polismyndigheterna, enligt 11–13 §§ förordningen (1992:1303) om krigsmateriel, frågor om tillstånd för export av vapen som utgör krigsmateriel.

Enligt 1 § andra stycket lagen om krigsmateriel får tillstånd enligt lagen lämnas endast om det finns säkerhets- eller försvarspolitiska skäl för det och det inte strider mot Sveriges utrikespolitik. De närmare principerna för prövningen har lagts fast i regeringens praxis och kommit till uttryck i regeringens riktlinjer för krigsmaterielexport och annan utlandssamverkan (jfr. prop.1991/92:174 s. 41 f., prop.1995/96:31 s. 23 f. och bet. 1992/93:UU1). Sedan ett antal år tillbaka tillämpas i praxis – parallellt med de nämnda riktlinjerna – även de riktlinjer för export som 1998 antagits inom ramen för samarbetet i Europeiska unionen, den s.k. uppförandekoden. Under 2008 antogs uppförandekoden som gemensam ståndpunkt (rådets gemensamma ståndpunkt 2008/944/GUSP av den 8 december 2008 om fastställande av gemensamma regler för kontrollen av militär teknik och krigsmateriel).

Krigsmateriel indelas i två kategorier: krigsmateriel för strid (KS) och övrig krigsmateriel (ÖK). Bestämmelser om vilken materiel som innefattas i de två kategorierna återfinns i förordningen om krigsmateriel. Kategorin krigsmateriel för strid omfattar materiel med förstörelsebringande verkan, inklusive sikten för sådan materiel, samt materiel för eldledning. Kategorin övrig krigsmateriel omfattar delar och komponenter till krigsmateriel för strid samt materiel som ej har direkt förstörelsebringande verkan i en stridssituation, t.ex. spaningsradaranläggningar eller simulatorer för utbildningsändamål.

Riktlinjerna anger tre typer av ovillkorliga hinder som, om de inträffar, anses omöjliggöra export. De tre är: beslut av FN:s säkerhetsråd, internationella överenskommelser som Sverige biträtt (t.ex. EU-sanktioner) samt exportstopp som påbjuds enligt de folkrättsliga reglerna om export från neutral stat under krig. För kategorin krigsmateriel för strid (KS) gäller att tillstånd till export inte bör ges till en stat som befinner sig i väpnad

konflikt med annan stat, en stat som är invecklad i internationell konflikt som kan befaras leda till väpnad konflikt eller en stat som har inre väpnade oroligheter. Ett tillstånd bör återkallas om den mottagande staten kommer i väpnad konflikt eller inre väpnade oroligheter. Ett återkallande av tillstånd kan emellertid underlåtas om det är förenligt med folkrätten och målen och principerna för den svenska utrikespolitiken. Utförseltillstånd bör heller inte ges till en stat där det förekommer omfattande och grova kränkningar av mänskliga rättigheter. För utförsel av övrig krigsmateriel (ÖK) gäller att utförseltillstånd bör beviljas till länder som inte befinner sig i väpnad konflikt med någon annan stat, som inte har inre väpnade oroligheter eller där det inte förekommer omfattande och grova kränkningar av mänskliga rättigheter. Risk för väpnad konflikt utgör således inte ett särskilt kriterium i bedömningen avseende utförsel av övrig krigsmateriel.

Samarbetsavtal med andra länder

Under våren 2001 godkände riksdagen ett ramavtal mellan de sex ledande försvarsmaterielindustristaterna i Västeuropa: Frankrike, Italien, Spanien, Storbritannien, Sverige och Tyskland (prop. 2000/01:49, bet. 2000/01:UU08, rskr. 2000/01:171). Ramavtalet, som innebär en överenskommelse om åtgärder för att underlätta omstruktureringen och driften av den europeiska försvarsindustrin (det s.k. sexnationssamarbetet), behandlar sakområdena leveranssäkerhet, förfaranden vid överföring och export, säkerhetsskydd för sekretessbelagd information, försvarsrelaterad forskning och teknologi, behandling av teknisk information, harmonisering av militära krav samt skydd av kommersiellt känslig information. Genomförandebestämmelser i form av underavtal till ramavtalet har successivt arbetats fram för undertecknande.

En nordisk motsvarighet till sexnationssamarbetet återfinns i ramavtalet mellan Danmark, Finland, Norge och Sverige om stöd för industrisamarbete inom försvarsmaterielområdet godkändes av riksdagen i december 2001 (prop. 2001/02:10, bet. 2001/02 UFöU01, rskr. 2001/02:104).

Europaparlamentets och rådets direktiv om förenkling av villkoren för överföring av försvarsrelaterade produkter inom gemenskapen

Syfte, tillämpningsområde och definitioner

Direktivets syfte är att förenkla bestämmelser och förfaranden som tillämpas på överföring av försvarsrelaterade produkter inom gemenskapen, i syfte att se till att den inre marknaden fungerar väl. Direktivet påverkar inte medlemsstaternas handelsfrihet i fråga om politik för export av försvarsrelaterade produkter. Tillämpningen av direktivet ska ske i enlighet med artiklarna 30 och 296 i fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen (EG-fördraget). Direktivet påverkar inte medlemsstaternas möjlighet att fortsätta och vidareutveckla mellanstatligt samarbete, förutsatt att direktivets bestämmelser följs. Direktivet ska tillämpas på försvarsrelaterade produkter som förtecknas i bilagan till direktivet. Vissa begrepp, bl.a. försvarsrelaterade produkter och överföring, definieras i direktivet.

Överföringstillstånd

Det ska krävas tillstånd för överföring av försvarsrelaterade produkter mellan medlemsstater. Sådant tillstånd krävs dock inte i vissa särskilt angivna fall.

Medlemsstaterna ska se till att leverantörer som vill överföra försvarsrelaterade produkter från sitt respektive territorium får använda generella tillstånd eller ansöka om globala eller individuella tillstånd. Medlemsstaterna ska bestämma vilken typ av tillstånd som krävs och fastställa alla villkor för överföringstillstånd, även eventuella särskilda begränsningar av export av försvarsrelaterade produkter till mottagare i tredjeländer. Medlemsstaterna får återkalla ett överföringstillstånd som de har utfärdat eller begränsa dess användning för att bl.a. skydda sina väsentliga säkerhetsintressen.

Medlemsstaterna ska fastställa alla villkor för överföringstillstånd, inklusive eventuella särskilda begränsningar av export av försvarsrelaterade produkter till juridiska eller fysiska personer i tredjeländer, med hänsyn bland annat till de risker som överföringen medför för skyddet av de mänskliga rättigheterna, bevarandet av fred, säkerhet och stabilitet. Medlemsstaterna får, under förutsättning att gemenskapslagstiftningen respekteras, använda sig av möjligheten att begära försäkringar om slutanvändning, inklusive slutanvändarintyg.

Generella överföringstillstånd ger leverantörer som är etablerade på medlemsstaternas territorier och uppfyller tillståndsvillkoren tillstånd att göra överföringar av försvarsrelaterade produkter, som ska specificeras i tillståndet, till en kategori eller kategorier av mottagare i en annan medlemsstat. Medlemsstaterna ska offentliggöra generella överföringstillstånd. De medlemsstater som deltar i ett mellanstatligt samarbetsprogram mellan medlemsstater om utveckling, tillverkning och användning av försvarsrelaterade produkter får offentliggöra ett generellt överföringstillstånd för

de överföringar till andra medlemsstater som är nödvändiga för att genomföra programmet.

Medlemsstaterna ska på begäran besluta att tilldela en enskild leverantör globala överföringstillstånd för överföring av försvarsrelaterade produkter till mottagare i en eller flera andra medlemsstater. Medlemsstaterna ska i varje globalt överföringstillstånd ange vilka försvarsrelaterade produkter eller vilka kategorier av försvarsrelaterade produkter som omfattas av det globala överföringstillståndet, vilka mottagare eller kategorier av mottagare som är godkända. Ett globalt överföringstillstånd ska beviljas för minst tre år och medlemsstaterna får förnya det.

Om en eller flera särskilt angivna förutsättningar är för handen ska medlemsstaterna besluta att på begäran bevilja en enskild leverantör ett individuellt överföringstillstånd för en överföring av en angiven kvantitet specificerad försvarsrelaterade produkter som ska vidarebefordras i en eller flera leveranser till en mottagare.

Information från leverantörerna, certifiering och export efter överföring

Medlemsstaterna ska se till att leverantörerna av försvarsrelaterade produkter upplyser mottagarna om de villkor för slutanvändning eller export av försvarsrelaterade produkter som ingår i överföringstillståndet och om de aktuella restriktionerna. Medlemsstaterna ska se till att leverantörerna inom en rimlig tidsfrist underrättar de behöriga myndigheterna i den medlemsstat från vars territorium de önskar överföra försvarsrelaterade produkter när de avser att använda ett generellt överföringstillstånd för första gången. Medlemsstaterna ska se till att regelbundet kontrollera att leverantörerna för detaljerade och fullständiga register över sina överföringar, i enlighet med den gällande lagstiftningen i respektive medlemsstat och de ska besluta om rapporteringskraven för

användningen av ett generellt, ett globalt eller ett individuellt överföringstillstånd.

Medlemsstaterna ska utse behöriga myndigheter för certifiering av mottagare som är etablerade på deras territorium av försvarsrelaterade produkter enligt tillstånd som offentliggjorts av andra medlemsstater. Medlemsstaterna ska offentliggöra en förteckning över certifierade mottagare som ska uppdateras regelbundet, och de ska underrätta kommissionen, Europaparlamentet och de andra medlemsstaterna om detta.

Medlemsstaterna ska se till att mottagare av försvarsrelaterade produkter som ansöker om exporttillstånd uppger för sina behöriga myndigheter, i de fall de försvarsrelaterade produkter som mottagits från en annan medlemsstat med stöd av ett överföringstillstånd är belagda med exportrestriktioner, att de har iakttagit villkoren för dessa restriktioner, inklusive att de i tillämpliga fall fått det erforderade tillståndet från ursprungsmedlemsstaten.

Tullsamarbete och administrativt samarbete

Medlemsstaterna ska se till att exportören, vid fullgörandet av formaliteterna för export av försvarsrelaterade produkter, styrker att nödvändigt exporttillstånd har erhållits. Detta ska ske vid det tullkontor som ansvarar för handläggningen av exportdeklarationen. En medlemsstat får även, under vissa förutsättningar, för en period som inte överstiger 30 arbetsdagar, avbryta förfarandet för export från dess territorium eller vid behov på annat sätt förhindra att försvarsrelaterade produkter som har mottagits från en annan medlemsstat med stöd av ett överföringstillstånd och integrerats med annan försvarsrelaterad produkt eller vid behov på ett annat sätt förhindra att den lämnar gemenskapen från dess territorium. Medlemsstaterna får besluta att tullformaliteterna för export av försvarsrelaterade produkter endast får fullgöras vid vissa tullkontor.

Medlemsstaterna ska i samarbete med kommissionen vidta alla lämpliga åtgärder för att upprätta direkt samarbete och utbyte av information mellan de behöriga nationella myndigheterna.

Uppdatering av förteckningen över försvarsrelaterade produkter

Kommissionen ska uppdatera förteckningen över försvarsrelaterade produkter i bilagan så att den helt överensstämmer med Europeiska unionens gemensamma militära förteckning.

Skyddsåtgärder

Om en tillståndsgivande medlemsstat anser att det finns en allvarlig risk för att en certifierad mottagare i en annan medlemsstat inte kommer att iaktta villkoren för ett generellt överföringstillstånd eller om en tillståndsgivande medlemsstat anser att den allmänna ordningen, den allmänna säkerheten eller dess väsentliga säkerhetsintressen skulle kunna påverkas, ska den underrätta de andra medlemsstaterna om detta och begära en utvärdering av situationen. Om tvivel fortfarande råder får medlemsstaten tillfälligt upphäva verkan av det generella överföringstillståndet för sådana mottagare. Medlemsstaten ska underrätta de andra medlemsstaterna och kommissionen och ange skälen till skyddsåtgärden. Den medlemsstat som vidtog skyddsåtgärden får upphäva skyddsåtgärden om den anser att den inte längre är motiverad.

Sanktioner

Medlemsstaterna ska fastställa bestämmelser om sanktioner för överträdelse av de föreskrifter som införts för genomförandet av

direktivet, särskilt om den information som krävs enligt artikel 8.1 eller artikel 10 om efterlevande av exportrestriktionerna för ett överföringstillstånd är falsk eller ofullständig. Medlemsstaterna ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att dessa bestämmelser efterlevs. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

Införlivande

Medlemsstaterna ska senast 24 månader efter det att direktivet har trätt i kraft anta och offentliggöra de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa direktivet. Medlemsstaterna ska tillämpa dessa åtgärder från och med 36 månader från den dag då direktivet har trätt i kraft.

Ikraftträdande

Direktivet träder i kraft den tjugonde dagen efter att det har offentliggjorts i Europeiska unionens tidning.

Rådets gemensamma ståndpunkt om fastställande av gemensamma regler för kontrollen av militär teknik och krigsmateriel

I enlighet med avdelning V i Fördraget om Europeiska unionen har rådet antagit den gemensamma ståndpunkten 2008/944/GUSP av den 8 december 2008 om fastställande av gemensamma regler för kontrollen av militär teknik och krigsmateriel.

Varje medlemsstat ska från fall till fall pröva de ansökningar som kommer in om exportlicenser för varor som finns upptagna

i EU:s gemensamma militära förteckning mot bakgrund av vissa i den gemensamma ståndpunkten angivna kriterier. I ansökningar om exportlicenser ska ingå ansökningar om tillstånd för fysisk export, bl.a. sådana som gäller licenstillverkning av krigsmateriel i ett tredjeland, ansökningar om förmedlingslicens, ansökningar om transiterings- eller omlastningstillstånd, ansökningar om licenser för immateriell överföring av programvara och teknik, t.ex. genom elektroniska medier, fax eller telefon. I medlemsstaternas lagstiftning ska det anges i vilka fall det krävs exportlicens med avseende på dessa ansökningar.

Den gemensamma ståndpunkten ska inte påverka medlemsstaternas rätt att tillämpa en mer restriktiv nationell politik.

Medlemsstaterna ska översända utförlig information om de ansökningar om exportlicenser som har avslagits i enlighet med kriterierna i den gemensamma ståndpunkten tillsammans med en förklaring varför ansökan har avslagits. Innan någon medlemsstat beviljar en licens som en annan medlemsstat eller andra medlemsstater har vägrat bevilja för en i huvudsak identisk transaktion under de senaste tre åren, ska den först samråda med den eller de medlemsstater som avslagit ansökan. Om medlemsstaten efter dessa samråd ändå beslutar att bevilja licens ska den underrätta den eller de medlemsstater som avslagit ansökan om detta och därvid utförligt förklara sina egna skäl. Varje medlemsstat ska själv fatta beslutet att tillåta eller vägra överföring av militär teknik eller krigsmateriel. En ansökan om licens ska anses ha avslagits när medlemsstaten har vägrat att tillåta den faktiska försäljningen eller exporten av den berörda militära tekniken eller krigsmaterielen, om försäljning i annat fall skulle ha ägt rum, eller när den har vägrat att sluta det relevanta avtalet. För detta ändamål kan ett anmälningspliktigt avslag, i enlighet med nationella förfaranden, innefatta avslag på en ansökan om tillstånd att inleda förhandlingar eller ett nekande svar på en formell inledande förfrågan om en särskild beställning. Medlemsstaterna ska behandla sådana avslag och samråd

konfidentiellt och inte använda dem för att uppnå kommersiella fördelar.

Exportlicenser ska endast beviljas på grundval av tillförlitlig förhandskunskap om slutanvändningen i det slutliga mottagarlandet. Detta kommer i allmänhet att kräva ett noga kontrollerat slutanvändarintyg eller lämplig dokumentation och/eller någon form av officiellt tillstånd utfärdat av det slutliga mottagarlandet. När medlemsstaterna bedömer ansökningar om licenser för att exportera militär teknik eller krigsmateriel för tillverkning i ett tredjeland ska de särskilt beakta möjligheten att slutprodukten kommer att användas i framställningslandet, och risken för att slutprodukten kommer att avledas eller exporteras till en önskad slutanvändare.

I artikel 12 i den gemensamma ståndpunkten föreskrivs att medlemsstaterna ska se till att deras nationella lagstiftning möjliggör kontroll av exporten av all teknik och materiel på EU:s gemensamma militära förteckning. EU:s gemensamma militära förteckning ska utgöra referenspunkt för medlemsstaternas nationella förteckningar över militär teknik och krigsmateriel men ska inte ersätta dem direkt.

Användarguiden för den Europeiska uppförandekoden för export av krigsmateriel, som regelbundet ses över, ska tjäna som vägledning vid genomförandet av den gemensamma ståndpunkten.

Uppdraget

Utredaren ska analysera behovet av och föreslå de författningsändringar och andra åtgärder som bedöms nödvändiga och lämpliga för att Sverige ska uppfylla åtagandena i direktivet.

Utredaren ska också analysera behovet av och föreslå de eventuella författningsändringar som bedöms nödvändiga för att

Sverige ska uppfylla åtagandena i den gemensamma ståndpunkten. Utredaren ska därvid särskilt utreda en fråga som uppkommer i anledning av artikel 12 i den gemensamma ståndpunkten, nämligen frågan om hur EU:s gemensamma militära förteckning bör förhålla sig till den förteckning över krigsmateriel som anges i bilagan till förordningen (1992:1303) om krigsmateriel.

Utgångspunkten ska vara att bibehålla strikta svenska riktlinjer på området och att möjligheten till en god och effektiv svensk exportkontroll inte försvagas.

Utredaren ska under arbetet inhämta synpunkter från Inspektionen för strategiska produkter och från andra berörda myndigheter eller organisationer som har relevans för utredningsuppdraget.

Utredaren ska hålla sig informerad om arbetet med genomförandet av direktivet om upphandling inom försvars- och säkerhetsområdet.

Kostnadsberäkningar och andra konsekvensbeskrivningar ska göras enligt bestämmelserna i 14–15 a §§ kommittéförordningen (1998:1474).

Redovisning av uppdraget

Uppdraget ska redovisas senast den 31 december 2009.

Departementsserien 2010

Kronologisk förteckning

1. Valfrihetssystem hos Arbetsförmedlingen. A.
2. Ändring av övergångsbestämmelserna till lagen (2008:145) om statligt tandvårdsstöd. S.
3. Institutet för uppföljning och utvärdering inom hälso- och sjukvård och socialtjänst. Förslag till uppdrag och plattform. S.
4. Utvärdering av överskottsmålet. Fi.
5. Upphävande av lagen (1990:1183) om tillfällig försäljning. IJ.
6. Vissa frågor om vapenlagen. Ju.
7. Kreditvärderingsinstitut. Fi.
8. Fyra aktiebolagsrättsliga frågor. Ju.
9. Effektivare insatser mot ungdomsbrottslighet. Ju.
10. Ny lag om europeiska företagsråd. A.
11. Läkemedel och försäkringsskydd vid personskador. S.
12. Moderniserade regler för avvecklingsystem och finansiella säkerheter. Fi.
13. Genomförande av bestämmelsen om sjukhusundantag. S.
14. De nyanlända och arbetslöshetsförsäkringen, m.m. A.
15. Betyg från årskurs 6 i grundskolan. U.
16. En myndighet för bortförda barn. UD.
17. En mer ändamålsenlig förvaltningsprocess. Ju.
18. Ny lag om leksakers säkerhet. IJ.
19. Bättre regler för elektroniska kommunikationer. N.
20. Bortom fagert tal – om bristande tillgänglighet som diskriminering. + Lättläst. + Daisy. IJ.
21. Ansvarsfördelning mellan kommuner i vissa fall. S.
22. Renbeteskonventionen. Jo.
23. Ändringar i Arbetsförmedlingens personuppgiftslag. A.
24. Hyra av lös sak. Ju.
25. Genomförande av rådets rambeslut om kampen mot organiserad brottslighet. Ju.
26. Överlämnande från Sverige enligt en nordisk arresteringsorder. Ju.
27. Genomförande av det nya e-penningdirektivet. Fi.
28. Nya kapitel i kulturminneslagen – författningsändringar vid ett svenskt tillträde till Unidroit-konventionen om kulturföremål som stulits eller förts ut olagligt. Ku.
29. Genomförande av direktiv om överföring av krigsmateriel inom EU, m.m. UD.

Departementsserien 2010

Systematisk förteckning

Justitiedepartementet

- Vissa frågor om vapenlagen. [6]
Fyra aktiebolagsrättsliga frågor. [8]
Effektivare insatser mot ungdomsbrottlighet.
[9]
En mer ändamålsenlig förvaltningsprocess. [17]
Hyra av lös sak. [24]
Genomförande av rådets rambeslut om kampen
mot organiserad brottslighet. [25]
Överlämnande från Sverige enligt en nordisk
arresteringsorder. [26]

Utrikesdepartementet

- En myndighet för bortförda barn. [16]
Genomförande av direktiv om överföring av
krigsmateriel inom EU, m.m. [29]

Socialdepartementet

- Ändring av övergångsbestämmelserna till lagen
(2008:145) om statligt tandvårdsstöd. [2]
Institutet för uppföljning och utvärdering inom
hälso- och sjukvård och socialtjänst. Förslag
till uppdrag och plattform. [3]
Läkemedel och försäkringsskydd vid person-
skador. [11]
Genomförande av bestämmelsen om sjukhus-
undantag. [13]
Ansvarsfördelning mellan kommuner i vissa
fall. [21]

Finansdepartementet

- Utvärdering av överskottsålet. [4]
Kreditvärderingsinstitut. [7]
Moderniserade regler för avvecklingsystem
och finansiella säkerheter. [12]
Genomförande av det nya e-penningdirektivet.
[27]

Utbildningsdepartementet

- Betyg från årskurs 6 i grundskolan. [15]

Jordbruksdepartementet

- Renbeteskonventionen. [22]

Näringsdepartementet

- Bättre regler för elektroniska kommunikationer.
[19]

Integrations- och jämställdhetsdepartementet

- Upphävande av lagen (1990:1183) om tillfällig
försäljning. [5]
Ny lag om leksakers säkerhet. [18]
Bortom fagert tal – om bristande tillgänglighet
som diskriminering. + Lättläst. + Daisy. [20]

Kulturdepartementet

- Nya kapitel i kulturminneslagen
– författningsändringar vid ett svenskt till-
träde till Unidroit-konventionen om kultur-
föremål som stulits eller förts ut olagligt. [28]

Arbetsmarknadsdepartementet

- Valfrihetssystem hos Arbetsförmedlingen. [1]
Ny lag om europeiska företagsråd. [10]
De nyanlända och arbetslöshetsförsäkringen,
m.m. [14]
Ändringar i Arbetsförmedlingens person-
uppgiftslag. [23]